

SVARET

MEDDELANDEN FRÅN LANDSSEKRETARIATET

N:o 21.

Svarets redaktion:
Landssekreteriatet, Stockholm.
Telefoner:
Rike 178, 89 65. Allm. 43 64, 57 87.

Stockholm, måndagen den 30 augusti 1909.

Redaktör och ansvarig utgivare: G. Gerhard Magnusson.

Svarets expedition:
Folkets Hus, Stockholm.
Telefoner:
Rike 44 57. Allm. 68 68.

Pris 5 öre.

"Svaret"

Meddelanden från Landssekreteriatet,

utkommer, enligt lämnat medgivande från Typografiförbundet, varje dag och redigeras å Landssekreteriatets expedition, Stockholm.

"Vi proletärer"

rubricerade "Stockholms Dagblad" sin ledare i lördags, vilken gick ut på att visa att svenska arbetarna "icke äro någon proletärklass i ordets djupare mening". Därest man med rätta skulle beivra den Hildebrandsska kompetensen i dessa stycken, så försöker "Stockholms Dagblad" tyda alla farhågor genom att citera "en tysk expert, som haft tillfälle att anställa jämförelser mellan de sociala förhållandena i Sverige och i hans eget hemland, där ett verkligt proletariet existerar, om också icke lika färdigbildat som exempelvis i England, Belgien och Frankrike".

Sågde "sakkunniga" är naturligtvis anonym, men det är nog inte för djärvt att gissa, att han är identisk med den krigskorrespondent, som här ha hitsänts av de tyska arbetsgivarna.

Av ovanstående citat framgår emellertid tillräckligt tydligt, att både herr Hildebrand och hans tyska auktoritet här givit sig in på ett gebit, som de inte begripa. Den överlägsna ton, varmed "Stockholms Dagblad" i samma andedrag talar om arbetarledarnas bristande teoretiska insikter är därför minst sagt skratretande. För att förstå arbetarfrågan, hr Hildebrand, behöver man icke ha skrivit en akademisk avhandling om Johan III, eller gjort en sammanfattande översättning från tyska handböcker om fackföreningsrörelsen. Med sådana förutsättningar kan man möjligen göra arbetarörelsens bekämpande till sin publicistiska och parlamentariska specialitet, men då bli också framgångarna som synes därefrån. Arbetarna själva däremot och de män de korat till sina ledare ha läst mindre i böcker, det är sant, men de ha lärt i en skola, som är den bästa och säkraste av alla, livets och erfarenhetens. Genom att reflektera över sin ställning i samhället ha de emåningom tillägnat sig socialismens världsåskådning, och solidaritetens som ett främsta moralbud. Dessa sanningar ha de levat sig till som logiska, ofrånkomliga följder av deras klassläge och den klasskamp, öppen eller förtäckt, de dagligen beivrat runt omkring sig. Därmed är det klassmedvetna proletariet skapat. Och proletär är den eländigt avlönade textilarbetserskan, lika väl som den bättre ställda yrkes-

kunniga arbetaren. Båda känna sig som soldater i arbetets stora armé gent emot kapitalet. Det är därför enklidigt att tro, att proletariet i modern mening är liktydigt med en arbetareklass, som icke bär kläderna på kroppen eller knapp ha tak över huvudet; det är lika dumt som att inbilla sig, att med välkläddhet och lärdomsmeriter o-villkorligen skulle följa bildning och humanitet. De besoldade skribenter, som i dessa dagar komma en att fullständigt misströsta om den borgerliga allmänhetens enklaste rättskänslor, bevisa bäst det o-riktiga i sådana slutsatser.

Vad vidare beträffar påståendena att, i motsats till Sverige, det i Tyskland existerar ett verkligt proletariet, som dock icke är så färdigbildat som exempelvis i Frankrike och England, så är det ju i och för sig som fackterm betraktat absolut falskt. Var arbetare vet att, trots all slags officiell lönestatistik, arbetet betalas bättre i Tyskland; det kan intygas av varje arbetare, som vistas därute. Likaså är det en allmänt erkänd nationalekonomisk sanning, att franska arbetareklassen som helhet betraktat ekonomiskt som politiskt lever under de lyckligaste förhållanden i Europa. Franska arbetareklassen är så långt ifrån ett proletariet i den Hildebrandsska trasmeningen, att den tvärtom i många avseenden närmar sig den germanska småborgar-typen. Men man vet, att det för "Stockholms Dagblad" mindre kemmer an på att få fram fakta än att slå puder i ögonen på sin publi-

Det allra befängdaste är dock, att "St. D:s" resonemang mynnar ut i, att just därför att svenska arbetarna till sina fienders gränslösa besvikhet kunnat härda ut i nu snart en månads storstrejk, är de inga proletärer.

Tvärtom, hr Hildebrand, vänd om satsen, så kommer ni sanningen på spären. Just därför att svenska arbetareklassen är ett proletariet, ett klassmedvetet proletariet, har det till hela världens beundran hårdat ut i denna jätte-kamp, ensam mot hela det borgerliga samhället.

Men arbetarens värld, hans tro, hans hopp, hans känsloliv och de krafter, ur vilka han öser mod och kraft, är, som allt stort och nytt i tiden, "grekerna en förargelse och judarna en genskap". Men det borgerliga samhället framhåller i sin okunnighet liksom alla de gjort, vilkas öde det i historien varit att först framkalla sociala katastrofer för att sedan förvänas över dem!

Rekvisttioner till "Svaret" skola vara insända till expeditionen senast kl. 4 e. m. för att kunna expedieras påföljande morgon.

Nya medlingsförslag.

Frisknådd landsföreningen vädar till regeringen.

På lördag middag inlämnades till civildepartementet följande inlägga med begäran att regeringen skulle ingripa i den stora arbetskonflikten:

Till kongsen!
Den strid å arbetsfältet, som nu pågått i över tre veckor, har landat runt värdet de allvarigaste bekymmer. Svåra är stridens omedelbara följder, än svårare dess medelbara. Betydande är de materiella skadorna, än mera betydande de, som beaktas i människans förtäring och framväxande av ett allt ofrönligare klimat.

Den enda möjligheten till en snar vändning i sakernas nuvarande beklagliga läge ligger säkerligen vara, att e. k. m. vill begagna den auktoritet, som vårt folk alltid ansett förefinnas hos landets högsta myndighet, till att söka åstadkomma fred.

Vil torde de flesta med oss vara ense därom att, så länge ringesta tvisten dras om stor- eller generalstrejken misslyckande, tidpunkten påföljande icke kunde vara inne för någon sådan åtgärd. Under tvivel hade det varit synnerligen värdigt att i minsta mån ge väring till den oriktiga och farliga föreställningen, att en samhällsdel skulle äga i sin hand att till befördande av sina intressen paralysera samhällets gång i en sådan grad, att den faktiskt blev herre över det mesta. Men sedan det visat sig, att strejken icke lyckats, att samhället icke låtit sig förlamas, ja, att ett av försöken i denna väg typografistrike — kännbart nämnt sig på arbetarpressen — avslutad, synes icke nu antyda något som ett inskränkt vidare äga någon giltighet.

Under stridens lopp ha flera grupper av arbetare brutit gällande avtal. Från arbetarledningens håll har man sökt försvara dessa avtalshöret. För vår del skulle vi djupa ogilla varje åtgärd, som kunde vara ägnad att i minsta mån försvaga intyget av den allmänna meningens enhälliga dom över dessa avtalshöret och detta försvar. Men det bör vara klart, att ingenting sådant kan inläggas i ett eventuellt inskränkande från e. k. m. sida. Frågan om de arbetares kommande ställning, vilka deltagit i strejken, torde visserligen i samband med ett bilagande av striden komma. Men det synes alldeles utslutat, att de män, att vilka e. k. m. kunde vilja anförtro uppgiften att söka åvåbringa fred, skulle kunna tänkas medverka till sådan uppgörelse, varigenom läran om avtalshöret tillämplighet erhölet något som helt stöd eller uppmuntran.

Om således inga såll vidare kunna tala emot en åtgärd från e. k. m. sida, torde så mycket kraftfulla skäl tala för en sådan. Det är ju givet, att ingendera parten för än i det yttersta skulle begagna sig av möjligheten att ej vilja söka e. k. m. sida. Likaledes som i krig folken emellan det ansetts vara av högsta vikt att anordna utvägar till spontant ingripande från tredje mans sida, så är det också i det krig, som nu rasar i vårt land. Även i detta krig är det en stor skillnad mellan att söka medling och att mottaga en sådan. Även i detta krig gör sig gällande frukten att synas svag i motståndens ögon. Även i detta krig skola enorma kostnader påläggas land och folk, icke en atomens lätet sig höras, som med en av bägge parterna erkänd auktoritet manar till fred och, erbjuder en utväg till vinnande därav.

Då vi jämföra en strid på arbetsfältet av en omfattning som den, vilken nu pågår hos oss, med ett krig emellan två stater, så är detta icke endast en bild. Den saken strid av denna beskaffenhet har i själva verket drag, som äro väsentligen lika med den mellanstatliga kampen. Den sociala föres icke med kulor och krut, utan med utmatning och uthungning. Men även ett sådant stridssätt är ju icke främmande för kriget emellan folken. Vid som kännetecknar striderna av båda slaggen är avsikten att tillfoga motståndaren materiell skada till sådan grad, att han icke kan fortsätta striden. Men man må väl fråga: kan det vara värdigt en stat, som med sanning kan sägas ha slutit sig till de "fredsfördrag" nationernas led, att inkom sina egna händer att låta ett förödmärdande krig modborgare emellan fortgå utan att de allvarigaste försök göras att ingripa? Är det icke något upprä-

de i denna tyska slaktning, där landsmän stå mot varandra med landsmän som åskådare? Vi känna oss förvisso, att e. k. m. delar vår uppfattning härutinnan. Och vi våga hemställa, huruvida icke e. k. m. tåcktes finna tiden nu vara inne för ett steg till stridens bilagande.

Med några ord vilja vi beröra de medel, vi tänkt oss som möjliga i detta avseende. Avgjort lyckligast vore det efter vår tanke, ifall de stridande parterna underkastade sig skiljedom beträffande de tvistefrågor, som utgöra stridens utgångspunkt, samt dem, vilka till följd av striden må hava uppkommit. Detta skulle innebära den mycket stora fördelen, att krigsförhållandet genast kunde upphöra och arbetet i stor utsträckning återupptagas. Skulle fred sökas uppnådd på förlikningsväg, erfordras däremot måhända ganska långa förhandlingar, innan vapenvila kan inträda. Att varken arbetsgivare eller arbetare på senare tider visat någon benägenhet för skiljedom, är oss visserligen ej obekant. Men vi hava svårt att tänka, att sådana av parterna skulle vilja fördröja en så svag tro på sin saka gedhet, att han skulle vägra att låta en av e. k. m. efter öpartiska grunder sammansatt skiljenämnd döma efter rätt och skäl. Ur samhällsliq synpunkt skulle det vara synnerligen tillfredsstillande och gagneligt att se parterna med uppgivande av makten stå medel hot och fallt ställa sig under öpartisk prövning och dom.

Emellertid kan naturligtvis också förlikningsförordandet vara en möjlig metod att åstadkomma fred. Och skulle e. k. m. utse en förlikningskommission samt samman parterna att inför denna sammankomma och under dess ledning söka vinna uppgörelse, lärer ingendera vilja taga på sitt ansvar att avböja en sådan anmodan eller att tröda till verket utan uppriktiga avsikter att bidraga till åstadkommande av ett resultat.

Slutligen får icke förmäns uträkningen, att ett blandat skiljedoms- och förlikningsförordande äro erbjuder sig skom en möjlighet. Vissa punkter skulle då hänslutas till skiljedom, under det andra skulle vinna uppgörelse genom förlikning. Vi uttala den vördsamma förhoppning, att e. k. m. skall ägna något övervägande åt denna framställning, tillkommet utsehanden av en varm fosterländsk önskan, att fred måtte återinträda och de för hela samhället allaredan mycket svåra följder, som äro att förvänta av den förtida striden, åtminstone icke genom dess fortsättande ökas till en fullständig landsolycka.

Underdånigt
För Frisknådd Landsförenings förtröstande.
Ernst Beckman, Karl Staaff.
Enl. uppdrag.
Stockholm den 28 augusti 1908.

Mr Cederborg har föreslagit medling.

Har regeringen velat undertrycka den?

Det har nu blivit bekant, att förlikningsmannen stadsnotarien A. Cederborg för över en vecka sedan inkom till civildepartementet med en framställning till regeringen att söka medla i striden. Denna framställning var av följande lydelse:

I enlighet med det uppdrag, som av regeringen den 2 innevarande augusti lämnats mig, har jag sökt med uppmärksamhet följa utvecklingen av den pågående stora striden på arbetsfältet. Mig vill det synas, att tidpunkten nu är inne för ett nytt försök att medla i striden. Skälen för denna min uppfattning ansluter sig till följande: Den striden har pågått i flera veckor, och den har på många sätt blivit en förtida strid. Den har på många sätt blivit en förtida strid. Den har på många sätt blivit en förtida strid.

Det synes mig emellertid önskvärdt, att denna nya försök till medling anförts åt en av förlikningsmännen och andra vederbörande biträdd nämnd, sammansatt på sådant sätt, att dess uttalande kunna följa respekt och förtroende. Den nämnden skulle väsentligt stärkas utskärfas för en ut samhällets synpunkt god lösning icke blott av själva de föreliggande arbets- och lönelvisselna, utan också av de språkmål i övrigt, vilka vid försök till medling i nämnda tvister torde komma att kräva sin lösning.

Jag föreslår således vördsamt hemställa, huruvida icke herr stadsrådet skulle finna skäl tillstyrka k. m. att förordna en särskild nämnd i ovan angivna syfte. Hr Cederborgs skrivelse är dag-

tecknad 19 augusti och diarieförd den 20. Det var alltså en hel vecka innan regeringen fattade sitt beslut att avböja medlingsförslagen. Bland dessa förslag var då också hr Cederborgs, fastän ingenting meddelades därom. Det ser ut, som om det varit hr Hamiltons mening att helt och hållet undertrycka det medlingsförslag, som framkommit från regeringens egen förtröendeman. "D. N." säger sig ha på fredag efterhört i civildepartementet, vilka de framställningar vore, som sålunda avslagits och då meddelade expeditionschefen von Sydow — greve Hamilton beviljade icke fördröja — att framställningarna i fråga härrörde från de petitionerande kvinnorna, från Grödmund kommunalestämman och från en enskild arbetare. Hr Cederborgs skrivelse förtogs alltså i civildepartementet. Till och med den arbetarfientliga "Dagens Nyheter" blir detta regeringens handlingsätt för starkt och den skrivs i sitt gårdagensnummer:

Det var icke arbetarna, som i sitt intresse begärde medling. Det var regeringens egen expert och förtröendeman. Hans votum har vägt mot arbetarnas önskan att vara fria från medling. Den saken har vägt tyngre. Genom att icke publicera hr Cederborgs skrivelse en vid ständpunktstagnad till medlingen har regeringen undanhållit allmänheten ett viktigt dokument för bedömandet av beslutets riktighet. Föreslät att för processen bakom huset gör handlingsättet än mera ödeligt. Man ser lockulorna regering, som man väntade finna landregeringen, arbetarna och näringslivets regering.

I en ledande artikel i "Frankfurter Zeitung".

vilken behandlar den svenska storstrejken på ett mot arbetarna alltigenom sympatiskt och förstående sätt, förekommer den märkliga uppgiften att tidningen "i dag", som det heter (i fredags) har fått från svenska generaloksubudet officiellt meddelat — regeringens första förklaring för stridens utbrott, att ingendera parten önskat någon förmedling, valden regeringen måste inskränka sig till ordningens uppråthållande.

Det vill alltså synas som om vår representation i Frankfurt icke följer bättre med de viktiga händelsernas utveckling än att den presenterar för ett världsblad, som begär officiella uppgifter, ett månad gammalt aktstycke, som, nu framlagt, är ägnat att totalt vika söleda, då ställningen ju sedan dess blivit en helt annan!

Lyckligtvis har tidningen själva genom onkom hitsänd korrespondent bättre reda på förhållandena. Särskilt de stora arbetsgivarna, skriver den, önska visserligen fortfarande ingen uppgörelse, ty ett fortsatt stilletand kan bjuda dem "icke blott nackdelar, utan även fördelar genom att lagren tömmas" — tidningen syftar härvid tydligen särskilt på cellulosa-industrin. Arbetarna äro däremot tydligen beredda till förhandlingar och till att reflektera på ett medlingsförsök från regeringen, "och därför måste man

vanta", tillägger tidningen, "att den också förmår, eller t. o. m. tvingar den andra parten att också antaga medling".

"När strejken skall sluta, vet ännu ingen", fortsätter "Frankfurter Zeitung". Den här således icke lätt föra sig bakom ljuset av hela den våldsamma presskampanjen i in- och utland om "storstrejken på upphållning", etc.

Storstrejken och rusedryckerna.

Prof. Gustav Cassel skriver till "Svaret" följande:

Storstrejken kostar den svenska arbetarklassen i direkt förlorad arbetslön högst en miljon kronor om dagen. Å andra sidan kan man väl utan överdrift anta att samma arbetarklass kan spara 100,000 kr. om den på rusedryckskontot. Alltså kan den förlorade arbetslönen täckas genom att arbetarklassen avstår från rusedrycker under 10 dagar så lång tid som storstrejken varar.

När arbetarna visat sig äga förmåga att underkasta sig de utomordentliga uppförringar, som storstrejken krävt, torde de också ha kraft nog för att avstå från rusedrycker under det kommande året. Det nuvarande rusedrycksförbudet har varit en övningsskola, som visat att det går.

Alltså, närmast arbete för största möjliga förlängning av rusedrycksförbudet! Därefter massanvändning till nykterhetsövningen!

Gustav Cassel.

Hjälpen från utlandet.

Från Bulgariens landsorganisation har ankommit ett brev på franska, vilket i översättning lyder:

Käre kamrater! Vi skicka eder ytterligare 150 francs för de strejkande med postremitier. Hållna de i striden stående svenska kamraterna från Bulgariens organiserade arbetare.

G. D. Mitroff.
Sekreterare.

Förut har från Bulgariens landsorganisation, som enligt senaste rapport räknar 1,509 medlemmar sände 200 francs. I betraktande av organisationens ringa omfattning och svaghet är gävan stortad.

Arbetsgivarnas förluster.

Till "Svaret" skrives: Hr v. Sydow har erkänt att kostnaderna varje dag för Sv. arbetsgivarföreningen är i endast understöd c:a 160,000 kr. om dagen. I går var det 25 dagar sedan storstrejken började — det blir således 4 mil. kr. Detta utom alla andra kostnader för administration, skyddskår, detektivbevakning o. d.

Militären och arbetarna.

Från Svea trängår i Örebro har ankommit ett sympatiuttalande till de strejkande arbetarna, vilka önskas lycka och framgång i striden av kamrater i vapenrock.

Beväringsmän vid Helsinges regemente ha insamlat kr. 56:60 till de strejkande för att därmed visa sin sympati.

Kärt besvär förgäves.

Arbetarna i Norrlands sågverksdrifter hotas med vräkning om de inte börja på måndag. Men stämningen är god och enigheten orubblig, så att det förneket går nog in.

Också ett referat!

"St. D." ber på i ett referat alldeles ofantligt om greve Rosen "glänsande av strejkleddningen" o. s. v. Men så visar samma tidning sig vara fullkomligt obeaktant med vad som föregående på mötet genom att påstå, att — hr Sven Persson inledde debatten, varpå hr Rosen skulle ha talat.

Som bekant var det alldeles

tvärtom. Vad tilltro man i övrigt kan skänka ett dylikt referat överlåta vi åt läsaren att bedöma. Också verkar det rent löjligt när tidningen låter påskina att hr R. gjorde succés; ja, visserligen — krattasuccés!

Saken är väl sannolikt den att "St. D." — aldrig haft någon referent på mötet.

Till sex månaders straffarbete

blev i Lidinge ungdomsallians Axel Holmström dömd för fortsatt vägran att fullgöra värplikten. Sammanlagt med det förra torsdags dömda straffet blev det 7½ mån. straffarbete. Barbariskt.

I Linköping

talade i går middag red. Hj. Branting inför ett möte på över 2,000 personer. Han strök åter under, gent emot den unions koren om storstrejken som ett anfall på "samhället" att dess tyngdpunkt låg "den försvarsskamp arbetarna förde för sin medbestämmanderätt på arbetsavtalen gent emot den systematiska lockouttaktiken. Det vore orättfärdigt att kasta sig med våldsam bitterhet över att arbetarna till självförsvar utvidgat striden, när hela metoden att vidga stridssfältet, genom anfall på utmanför det inre, införde och först begynte av arbetsgivarernas organisationer. Tal. gjorde vidare en skarp vridning med regeringens hållning som ödmjuka tjänare åt arbetsgivarintresset, medan hela samhällets påtagliga intresse av en uppgörelse fick stå tillbaka. Det senaste nejet på medlingsförelägen visade "lockoutens regering" i så skarp belysning att det vore omöjligt att längre hålla tillbaka vad alla ändå tänkte: att hr Hamilton — Lindman — Sydow i regeringen egentligen endast lydde ordrar från den andra Sydow i Arbetsgivarföreningen. Säkert till det nu avskjade förslaget att undertrycka det Odeborgska medlingsföreläget talade ett tydligt språk.

Genom Frisinnade landsföreningens nyss ingivna förslag skulle man åter i de närmaste dagarna få se om man hade en landerövning eller en disponerans regering. Tal. underkastade vissa uttalanden i de liberala motivering kritik, men uttryckte sin tillfredsställelse över att ha fått rätt, när han först hävdade den meningen att en del av den frisinnade borgarklassen dock var bättre än sin press, som med fanatisk ensidighet skjutit trygghetsförelägen i så förgrund som om den detaljen var den stora jättesträidens o och o. Efter att ha framhållit vilket nonsens det var att ropa på "storstrejkens avblåsning" utan att lockouten också upphävdes, såg tal. med mörk till förtroende solidaritet då det nu trots allt ej gärna kunde dröja länge innan landeintressona med allt besegrande kraft trängde sig fram.

Livligt bifall. Stämningen i Linköping bland de nära 1,800 strejkande är god och blott enstaka komma möjligen att svikta.

Ryktessmidarna i arbete.

I en Göteborgstidning har följande insändare stått att läsa:

Arbetare!

Håll ögonen öppna och sen till att icke strejkledarna och fackföreningskassörerna stika iväg med kassorna, då de nu se hoppfullheten i storstrejkens framgång. Må stänk kassan.

Detta är naturligtvis insänt av en person med så svag och udel karaktär att han inte kan tänka sig annat än att där pengarna finns där måste de stjälas.

Så har rykten spritt att hr Tholin rest till Amerika med storstrejkkassan och nu i dagarna skulle hr Lindley rymt med resten till England. Sanningen är att båda äro ute för att förmedla penningsutskaffning bit — och det finns verkligen, till stor hjälp för arbetarfränderna, gott hopp om att deras resor skola leda till mycket gynnsamma resultat. Men de organiserade arbetarna och de många tusen organiserade, som deltaga i striden, föraktade de lumpna ryktena och deras spridare och vota att det är hederliga män som deltaga i och leda striden. Sen må lögnspindarna fortsätta med sin trafik bäst de vilja.

Deras lumpna stridsmedel.

När inte jakanslögnerna om "återgång i arbetet" eller arbetsgivarernas hot och bluffande hjälper försöker hr Hildebrande nobla tid-

ning ett annat stridsätt och låter telegrafera till sig från Berlin, att "den svenska strejkleddningen under de senaste dagarna sånt irriga önskrifter till tyska arbetarorganisationer med begäran om ytterligare penningunderstöd" men att "tyskarna anse situationen hopplös" och ej vidare ämnas sända någon hjälp. Hela historien är, som snart sagt allt i "St. D." om arbetarna, fullständigt gripen ur luften. Insamlingarna pågå i Tyskland med oförminskad kraft — där om vittna icke minst de dagliga redevisionerna i "Vorwärts". Men hr Hildebrand skall till varje pris — även med oärliga medel — söka slå ned storstrejken, och varför då generera sig för en lögn mer eller mindre! I kampen mot arbetarna är ju allt tillåtet.

Meddelande till fackföreningsstyrelserna.

Med anledning av Landssekretariatets meddelande i gårdagens nummer av "Svaret" få vi härmed anmoda fackföreningsstyrelserna att senast i dag måndag kl. 5 e. m. till undertecknad strejkkommitté insända meddelande dels om det antal arbetare inom facket, som äro i behov av understöd, och dels uppgift i den summa som önskas.

Med ansökan skall ovillkorligen bifogas å särskilt papper skriven uppgift i hela antalet organiserade och organiserade arbetare, som deltaga i striden.

Obs! Uppgifterna torde lämnas å exp. 4 tr. upp i Folkets Hus.

Stockholms storstrejkkommitté.

Nytkarhotersorganisationerna

mottaga i dessa dagar skolar av nya medlemmar. På en del håll — icke minst i huvudstaden — torde ökningen i nummer bliva rent enorm. Som exempel kan nämnas att logen Polhem av N. O. V. i Stockholm på sitt senaste möte intog 65 nya medlemmar, logen Seger i Hagalund 35 o. s. v. Då arbetsverksamhet endast kan vinnas på en skad förtärlighet för nykterhetsorden notera vi dessa siffror med tillfredsställelse.

Bojkotten av kapitalistpressen

förklarar genom beslut i föreningarna över hela landet. Vi ha under "Stridsfältet" nämnt en rad platser, där dylika beslut fattats. Även i Stockholm är sammanfråga under behandling och ger anledning till samma beslut. Bland många av dylika nämna vi för dagen Böhmlans verkstadsfabrik och Modellsnickarefackförenings och Norra hamnarbetsfackförenings.

Polisens hunger efter Akarpsmål.

På tidningen ha några tjänstemän från Småland begärt hos strejkkommittén för undersökning och sedan detta beviljats begärt få använda det till respengar hem. Detta beviljades också och finga de undersöka om förbindelse att använda pengarna till avsett ändamål. Länsmän Nilsson där ute har väl hjälpa arbetarvergen ingenjör Gillberg att laga Akarpsmål av detta och har fått arbetare i småland förklarar för detta ändamål. Det har inte blivit något resultat men visar ju ändå polismyndigheternas iver att springa arbetarvergens ärenden.

Tyska strejkbrytare till charkuterifabriker.

Vid slakteriaktiebolaget Norrmalmes charkuterifabrik tillverkas varorna nu av importerade tyska strejkbrytare. För övrigt pågår arbetet vid alla fabriker i Stockholm endast med strejkbrytare, så att alla korvarnar, som nu bjudas allmänheten, utseletill tillverkas av sådana. Hos firmen Carl Schütz i Jorås utsköter och tillverkar varor den ena dagen och sälja dem sedan den andra, men så bliva ju också varorna därefter.

Polisens "tjänsten".

Från Mölndal meddelas till "Svaret", att polisen där på alla sätt söker snoka reda på, vilka som utgöra styrelsen i en fackförening, som bildats under strejken. Har inte Mölndalspolisens annat att göra så kan den ju gärna sova bort hela dagarna.

Brevlåda.

Opartiska. Vi i och för sig "misstänka" "opartiskhet" blir ännu tvivelaktigare därigenom, att historien ni anför mot "Svaret" om prinsens frikostighet i nr 2 av "Svaret" reducerats till sina rätta proportioner.

Red.

Det Rosenska A-salsmötet

förtig till bortåt halv 2-tiden på natten under livligt intresse från deltagarnas sida. Sakerligen var det synnerligen nyttigt för det hundrata! av greve von Rosens meningsfränder, som voro närvarande, att få höra den grundliga och klara utredning av storstrejkens uppkomst, hr Sven Persson lämnade. Den hållning de 7 å 8 hundra deltagande arbetarna iaktgav, var även ägnad att ingjuta respekt hos representanterna för den klass, som nu frossar i hat mot arbetarna och deras organisationer. Ett så mönstergillt uppträdande hade varit omöjligt i ett annat land, vilket som helst. Blott när den strejkbrytande prof. Heckscher begärde ordet, uppstod en kraftig vissekonst och rop av "Inga strejkbrytare i Folkets Hus!" etc. Hr Sv. Persson behövde dock blott vädja till de närvarande att låta hr H. komma till ordet för att detta skulle medges. Sammandrabbningen utmärktes f. ö. av en imponerande enighet från arbetarnas sida. Även flera, som förut brukat idka nedräckningen på "ledarna", som formigt apert, visade sig fullt uppeklatta deras arbete i den närvarande situationen.

"St. D:s" hetstaktik.

"Svaret" tiger, triumferar hr Hildebrand i anledning av "N. D. A. V. L:s" rövarehistorier om spökeplatser på gatorna. Egentligen tro vi att hr Hildebrand själv under vanliga förhållanden skulle ställt sig synnerligen tveksam till "N. D. A. V. L:s" kolportageframställningar i ännu. Men då de nu så ypperligt kunde användas mot arbetarna i en situation då borgarklassen genom olika framställningar ytterligare kunde suggeras i sitt hat till arbetarna och således bli solidariska med stridstopparna i arbetsgivarföreningen, så voro ju alla medeltilltåta och så passade även den historien utmärkt, även om allt talade för att den var ett vanligt slangelstreck utan allt sammanhang med storstrejken. Och det är vad vi förmoda den är.

Men under sådana förhållanden är det tämligen klart varför "Svaret" tiger. Det ingår ej i dess program och uppgift att röra vid allahanda häändelser utan sammanhang med arbetsnedläggelsen. "Svaret" avhandlar uteslutande storstrejken och vad därmed hör samman enligt sunt förnuft och eget ödmöde — icke vad hr Ljungblunde drängar i sitt hat mot arbetarna anse sig böra sätta i sammanhang med storstrejken.

Hr Hildebrande organ pryder sin notis med en nått och nobel antydning om att "det är med strejkleddningens vetenskap och gillande som nidingarna arbetat". Vi bara registrera detta som ett exempel på till vilken grad av styrtkiök lymmelaktighet man sjunker ned, då det besinningslösa hatet i all sin blindhet få rassa. Hr Hildebrand gör anspråk på att anse för en gentleman, men hans tidning stöjer dagligen för att det begreppet får ett innehåll, som endast har karrikatyrans likhet med dess ursprung.

Vår "opartiska" regering

får följande betygssättning i "Vorwärts", vilken efter omnamnande av regeringskommunikationen om "effektiva skydd" åt strejkbrytare skriver:

Märkvärdigt, att samma regering ingenting har gjort och ingenting gör för att skydda arbetets frihet gent emot arbetsgivarernas oerhörda masslockoutbeslut! När ett par hundratusen årliga och flitiga svenska arbetare av arbetsgivarerna berövas arbetsfriheten, då bekymrar det regeringen icke det minsta.

Arbetsgivarerna köpa "Stockholms Dagblad".

Sedan några dagar har "St. D." haft en ganska stor upplaga, ty arbetsgivarerna göra naturligtvis allt för att krossa arbetarna och då är "St. D." en utmärkt hjälp, som också står till salu för hugade spekulanter. Följande skrivelse, åtföljd av ett antal ex. av tidningen med de för arbetsgivarerna "lämpliga uppgifterna", har utsetts till en hel del industrifolkare.

En person, som varmt intresserar sig för att arbetarna vid större industrihällen måtte erhålla åtminstone några andra uppgifter om den nuvarande situationen än dem "Svaret" innehåller, har begärt att vi på hans bekostnad måtte en gång i veckan under fyra veckor leverera och utsända 20,000 exemplar av vår tidning. Då alla här för närvarande äro ytterst upptagna, ha vi tyvärr ej kunnat på alla håll i förväg träffa avtal om avskändade härfärran av något antal exemplar för utdelning, utan få härmed vördsamst hemställa, att ni måtte av intresse för saken tillhandahålla härmed översända exemplar för edra arbetare på därtill lämpligaste sätt.

I det vi anhålla om tillgift för det be-
svär vi kunna föranleda, ha vi äran teck-
na

Vördsamt

"Stockholms Dagblad".

"Den svenska allmänhetens stämning".

Vi ha från en aktad person emottagit detta inlägg i dagens stora fråga och lämna gärna plats för det, även om vi icke äro eniga med förf. i force majeure-frågan.

Herr Gustaf Stridsberg har i tisdagens nummer av "Sv. D." skrivit en artikel om den av honom särskilt omhulade Carl Lindhagen och ej heller försummat att i förbifarten hudstryka den likaledes omhulade Hjalmar Branting. Det är närmast dessa "avtalsbrottets emvighister", som tillspörjas, om de "icke märka, huru fullkomligt omkastade den svenska allmänhetens stämning blivit under intrycket av dessa trenne veckors erfarenhet".

Den som skriver dessa rader, har sålunda ej blivit tillfrågad, men hr Gustaf Stridsberg skall säkert icke mistycka, att en röst från den svenska allmänheten fångar hans fråga, synnerligast som helt visserligen av de två närmast åtsporda tar hr G. S. tillräckligt allvarligt för att ingå i diskussionen.

Ingenting kan vara mera vanskligt än att på rak arm avgöra halten av något så flytande och ogripbart som allmänhetens stämning. Över huvud taget misstror jag hr G. S. när han rör sig på mindre fasta mark än i tyska generalstabens protokoll och först v. Bismarcks memoarer, jämförda med sista tjugo årgångarna av "Times". Jag tillmåtar därför inte hans borgen för den svenska allmänhetens stämning så synnerligt stort värde.

Naturligtvis är jag själv blott ett vittne ur högen, men det synes mig, som om ett ej så ringa antal av de borgerliga liberala och radikala skulle kunna vara med om följande tonbäkning.

Vad har det svenska samhället fått uppleva under de gångna tre veckorna?

På några punkter avtalsbrott av svenska arbetarorganisationer. Ja väl! Och jag skall genast säga ifrån, att jag icke hörer till dem, som godtaga påståendet om solidaritetens krav såsom ett bud över tro och lovens helgd. Men min syn i detta stycke är oändligt skild från den upprörda pressmoralens. Dessa fariser, som aldrig bestå sig med den moraliska förtrytelsens djupa bröstoner, när avtalsbrotten komma från arbetsgivarhåll, dessa som aldrig försumma att svinga löjets narskallra över "fredsfären", när de oförbättrliga icke genomskåda att regeringars och staters pappersavtal blott äro till för att brytas, de ha sannerligen ingen anledning att slå sig för barmen inför tillämpningen av en lära, vars irrigaste förkunnare och spridare de själva äro. Men å andra sidan, just därför att demokratiens seger i världen är förbunden med tron på en tid, då till och med mellanfolkliga affärer skola kunna byggas enbart på skrivna avtal, just därför har man rätt att inom arbetarledningen finna det givna ordets moral som högsta lag. Det finns naturligtvis ytterlighetsfall, då verkliga solidaritetens krav går över allt annat. För min del är jag emellertid ur stånd

Svenskere Hold ud!

Hold ud hold ud

Mod den store almægtige Guldkalvegud
Hvis Øre er lukt for de Fattiges Bønner
Hvis Øje er bortvendt fra Arbejdets Sønner
Hvis "Hyp" kun os gælder i lenkede Kæde
Med Blodsvæden bagefter Trældommens Slæde
Raat er Dit Aarsyn Du Guldkalvegud
— Brave Kammerater — Modige Svenskere Hold ud!

Jert Liv er et Helvede i Guldkalvedans
Men ingen vil Djæveln med Lovsange fejre
I maa ej slaas ned, nej Kulturen skal sejre —
Og Sejren skal smykkes med Larvernes Krands
Sveas Sønner i Stovværksbedrift
Født under Klippen vel fattig men Slave
Ike Du var, Du skal ikke det blive
Ret da Din Ryg og knyt Næven og slaas
Slaas saa de synker i Knæ hols Ynglen
Som stjæler Din Kraft ved Rovdrift i Blod
Slaas saa det batter til Guldkalvelynglen
Slaas saa det springer med Gnister og Sod
Proletar — Kammerater vort Liv er som et
Trældom og Kamp det er Arbejdsherrens Bud
Kæmp da — Kæmp færdig med Voldselementet
— Brave Kammerater — Modige Svenskere Hold ud!

Hold ud! Hold ud!

Det er Mandommens, Frihedens, Fremsynets Bud
Slaas i ned stiger Champagnen som "Veterens" Vande
Med Skum op om Arbejdsgivernes Panden.
Nu skal hver gammel Regning likvideres
Naar et Hvald er fik som Hvald blodt kun noteres
Raat er Dit Blik Du Guldkalvegud
— Brave Kammerater — Modige Svenskere Hold ud!

Köpenhamn 24 aug. 1909.

Johannes Nielsen.

att här uppträda "la force majeure."

Härmed har jag ej velat å min sida spela farsise emot dem som befunnit sig i en svår belägenhet, ja kenske i många fall verkligen värdade inför plikt-kollisionen. Tvärtom skall jag villigt medgiva, att så många försonande moment äro förbundna med avtalsbrotten, att man skall vara fullständigt förstörd för att med hr G. S. kunna tala "om evet i sålt gods". Ingen må glömma, att dessa avtalsbrytare icke begagna strejken som medel i kampen för förbättrandet av egen ställning.

Bortser jag emellertid från denna mörka punkt, som ju dock genomtryts av ett vackert försöningskimmer, så skäddar jag så gott som idel ljus. Ty vad ha vi icke fått uppleva under dessa tre veckor!

Vi ha för första gången fått se Sverges arbetare i aktion som klass. Och resultatet? Våra städer och byar genomköras av soldater, kommanderande att hjälpa poliser och myndigheter i ett arbete, som i manngänne aldrig varit mindre påkostade. Som en enstämning kör sjunger Europa inför detta skadespel Sverges lov: i intet annat land, försäkrar man, skulle något dylikt vara möjligt. Det är vår mans plikt att hålla sig stilla och lyda laga ordning, säger hr Stridsberg, och jag ger honom rätt. Men när och var i ländernas historia såg man en klass i kamp utan våld och upprörande död? Det är Sverges arbetarkår, som givit världen det första stora exemplet på att till och med en kraftmätning av väldiga dimensioner kan försiggå i fredens tecken. Det är därför också Sverges arbetarkår, som i dessa dagar berättigar oss att vara stolta över det svenska namnet. Sverges arbetarkår? Vad är det för en visa vi ha hört sjungas om denna kär under de sista åren? Har man icke sagt oss, att skillnaden mellan svenska socialdemokrater och anarkister är att betrakta dem som tuppfiat? Har man icke efter enskildas våldssed i kapp avlats om att göra ansvaret så kollektivt som möjligt? Har man icke med skadeglad bekymmer gripit liberaler och radikaler vid kragen, pekat på denna kär och sagt: "Se, se, sådana äro del! Åt dem viljen i utlämna makten och fosterlandet!" Detta tal har ljudit så länge, att mången förbryllats även inom demokratiskt sinnade läger.

* Den högre makten.

Stridsfältet.

NORA söndag. Offentligt möte i dag med 150 personer. Föredrag av O. Hög, Stridsberg. God stämning. Resolution för rusdrysksförbud sex veckor efter strejken slut.

EKSJÖ lördag. På strejkmöte 27 d:s beslöt enhälligt inställa i bokhytten av "Stockholms-Tidningen" samt uppmaningen att för framtiden arbetarna må samla sig enligt omkrän sin egen press. Vidare inständes i bokhytten mot aktie. Pomril Stämningen god. Ingen inddring i stridslaget å denna plats.

BORAS söndag. Under entusiastisk stämning hölls i dag ett stort folkmöte med 2,000 deltagare och föredrag av fru Kata Dalström, som öfverlämnade ett uppdrag.

I fredags hölls ett stort möte med 1,000 deltagare vilket beslöt bokhytten bokpressen.

Stämningen här är den att ca 2,000 åtgärdd, men den kärntrupp som nu är kvar är stark och uthållig.

UDDEHOLM söndag. Det uppges på "St. D:s" laka att arbetarna vid Uddeholms smickrerfabrik återgått. Här vid Uddeholm finns ingen smickrerfabrik.

NORBERG. Malmstämningen har här börjat av samtliga gruvförmän samt några skjutare. Sexton malmvagnar lastades och avseendes i går och ett lika antal i dag lördag. För öfrigt är här allt lugnt.

KARLSKRONA. Allt som förut. Hamnen skall nu fridlysa, sedan fömt alla vägar dit avstängts.

ESKILSTUNA. Avdelningen 202 av järnvägsmanaförbundet har på möte i afton beslutat en extra uttäckning av 5 kr. för lokförare och 3 kr. för övrig personal. Förutom den påbudna uttäckningen har frivilliga listor cirkulerat.

UDDEHOLM söndag. Allt här och stämningen den bästa. Med lugn avaktar man inom hela distriktet den av arbetsgivarna med så stora förväntningar motsädd fjärde måndagen, i visshet att våra fienders förhoppningar skola komma på skam. Att en eller annan åtgärd skall eke efter en nu så hård strid är visst, men de, som evika, bli dock så betydelsefullt lå i jämförelse med dem, som segervis lovat förändra att i solidaritetens tecken kämpa ut.

Däruv lugnet.

HERNÖSAND lördag. I dag avhölls de strejkande demonstration, var 800 personer deltog. Relektör Tärnlund från Hernösand höll föredrag om strejken och situationen för närvarande. Stockholmrevolutionen i nykterhetsförbundet. Stämningen är god.

L. M. Mörssons verkstads-förbunds b. beslot på att under söndagen avskänka möte med 1/2 rikets majoritet att fortsätta arbetenstillgången till en allmän uppgörelse av striden kan träffas.

Vid senare avhållit möte med de organiserade utföll röstningen så, att 9 stycken för röstet utföll för arbetets återupptagande in de som avgavs däremot.

Sammankallade rådetaleet av de organiserade och organiserade gav en röstövervikt av 1/2 majoritet mot 0 arbetets återupptagande.

Mötet avslutades med ett leve för solidariteten och uttaldas förvisning om att de, vilka stannat i minoritet, skola böja sig för majoriteten och slända ingen svika kamraternas i kampen.

Borgargardien erkände infel

Ett par arbetare stutto i lördags förmiddag samspårade på Klara kyrkogård, då ett fruntimmer kom från majoritet att fortsätta arbetenstillgången till en allmän uppgörelse av striden kan träffas.

Vid senare avhållit möte med de organiserade utföll röstningen så, att 9 stycken för röstet utföll för arbetets återupptagande in de som avgavs däremot.

Sammankallade rådetaleet av de organiserade och organiserade gav en röstövervikt av 1/2 majoritet mot 0 arbetets återupptagande.

Torsbro: Här förklarade Hom-sjöbådet lockout 12 juli för utvidgning till 100 arbetare. Sedan har man förklarat sig ännu nedlaga driften, förutom för att få att stå resa och sedan tulla ta in strejkbrytare. Men det lyckas inte. Vi hålla ut. Kantorp: Här göres stora ansträngningar på att gruvorna i gång på måndag. Vi tro det mislyckas. Furillen: Allt lugnt sedan 21. 22. 1909, då det tycks böja, som äger kalkverket, lockoutade oss. Arbetet dröves dåligt med 10 gottkänningar. Vi ha

Organisationens flod sväller.

Smålands-Anneberg: Härvarande avdelning av Svenska grov- och fabriksarbetareförbundet har sedan strejken början erhållit omkr. 100 nya medlemmar.

Årå-Råda: 8 nya medlemmar ha ingått i härvarande avdelning nr 212 av Grov- och fabriksarb.-förbundet.

Ny arbetsnedläggelse.

HILLERÖRS torsdag. Mellerta Sverges lautarbetareförbunds avdelning nr 102, Siktors, har den 25 d:s nedlagt arbetet. Avdelningen räknar 102 medlemmar. Stämningen bland de strejkande på platsen är den bästa

uttalat höjkt mot borgarpresen. Djursholm: Bolaget trakasserar på alla sätt. De strejkande ha avskedats och vräkt ur bostäderna. En del arbetplatser ha fridlysts. Vid läroverksamhet ha tre organiserade, därav en förut för fyllet avskedad, börjat. En del organiserade arbetare ha även arbetstillgången och meningen tycks vara att sitta igång denna vecka. Polisen kitalig. Men de strejkande låta ej skrämra sig. Norr-sundet: Stämningen god. Strejkbrytare: en sjökapten med besättning samt en dotter till verkets faktor. Vasselhyttan: Järnmalstening av förvaltarens och postbörare. Stämningen bra. Guldmalstening: Bokhytten av borgarpresen beslutad. Enig sammankänning.

Kvinnorna och striden. I Karlstad hölls i fredags en kvinnodemonstration, anordnad av Socialdemokratiska kvinnoklubben och med 400 deltagare, som under musik och 2 fanor tågade till Malmstorg, där i närvaro av 2,000 personer, varav ca 1,000 kvinnor, tal hölls av fru Alma Norell. Följande resolution antogs:

"Kvinnor i Karlstad till ett antal av 1,000, samlade till demonstration, vilja härmed ge tillkänna sin rättmätiga harm över de lömska angrepp, som göras från våra motståndare genom ett ständigt problematisering av att striden både uppkommet och fortsättning beror på arbetarna. Vi arbetarkvinnor förut fallet och klart ett det endast är till självförsvar som vi deltaga i striden. Vi äro medvetna om, att stora offer krävas av oss, men vi ännu hålla ut samman med våra män och våra barn. Vi sända även en hälsning till kvinnorna landet runt och en maning till kvinnalligt i denna den största och betydelsefullaste strid, som den svenska arbetarklassen hittills haft att utkämpa. Hållen ut och segra är vårt!"

I Lund talade i fredags fru Danielson på ett kvinnomöte, besökt av 5-600 personer, som antog följande resolution: "Staden Lunds i storstrejken indragna kvinnor, för sin del beslutat att medigt hålla ut, manna landets övriga arbetarkvinnor att tilligt understå sig de förpliktelser och offer, som äro förknippade med storstrejken, men för vilka de utmanande lockoutherrarna ensamma bära ansvaret. Till vederbörande myndigheter rikta vi samtidigt den väjan, att det för storstrejkens värdisa förlopp så gagnande rusdrysksförbudet utsträckes även någon tid efter strejkens slut i så att den första provintationen i de hem, där starka drycker till omättligt förbrukas, må kunna gilla m a t, icke sprit."

En felaktigt uppgitt hade insugit sig i senaste meddelande (ej strejkskottet) från Bodafors. Sandjö. Slända återupptogs arbetet i torsdags av 74 organiserade, därav 12 nyckare, 10 stolkare, 23 maskmakare, 17 hantlangare, 2 bilduggare samt 10 polare. Hela arbetstykkan utgör nu 94 personer, men här ovan ej uttagna ha redan förut varit i arbete; de uttagna av förmän, kuskar o. d.

Sv. Bryggeriarb.-förbundets a. v. d. 42 (vinhandelsarbetarna) beslöt på extra sammankallade 28 aug. att bokhytten "Stockholms-Tidningen", "Hvad Nytt i Dag", "Aftonbladet" och "Dagen" med anledning av deras lumpna tillvägagångsätt gent emot arbetarna under denna storstrejk. Vidare beslöt att efter som fabriksarbetarna vid A-B. Pomril bedrivs av strejkbrytare även bokhytten nämnda fabriks tillverkningar.

I Sundbyberg hölls i lördags stort strejkmöte med B. Franzen som talare. Det beslöts att bokhytten A-B. Pomril. Stämningen den bästa.

Primus arbetare beslöt å klubbmöte på onsdag att för all framtid bokhytten den borgliga pressen, som med sina lög-historier på allt sätt eker epittära arbetarna i deras rättvisa kamp, och i stället enligt stöddja vår egen press. Även beslöt mötet att bokhytten Pomrils tillverkningar samt landsortsbryggeriernas hitsända varor. Solidariteten står fast bland klubbmedlemmarna.

Sv. Träarb.-förbunds a. v. d. 8 beslöt i lördags efter föredrag av S. Sjöstedt att för all framtid bokhytten "Stockholms-Tidningen" och dess avliggare "Hvad nytt", "Aftonbladet" och "Dagen" samt A-B. Pomrils alster.

"Laksenbladet" sprides. Från D:s skrives: Ett 50-tal exemplar av "Stockholms Dagblad" har genom bolaget härstädes utdelats till de strejkande, vilka naturligtvis icke äro förmöda sin tid med att titta i stansbladet utan omedelbart återlämna tidningarna till det Hildebrandtska lögarlaboratoriet.

Hur är det med bildningen bland de s. k. bättre i Sköfde frågas i ett brev till "Svaret".

I fredags kväll hade slända en del förklaringshöll kommit överens om att trakassera "Svarets" förläggare; men den väntade verkan av förlöppningarna utebliv, tack vare arbetarnas lugn och ans. Det förtjänar dock bl. a. omätlas huruom

en statsfullmäktig N. visade sitt begrepp om ett värdigt uppförande genom att räkna lång näsa åt en distributör. Borde inte manna i fråga sätts in i en anstalt för vanarade barn!

Har den arbetsgivaren ett ans heder i kroppen?

Från Sommen skrives till "Svaret": De arbetare, som bebo bolagets bostäder här och som delta i strejken, äro uppsägda till avflyttning i sept. och tillögen bli i väl vräkt. Det kan ju i samband härmed vara intressant även för utomstående att höra, huruom vi ännu ej utfärdt den del av vår avlusing, som inestod vid strejkens början.

Nog är väl i alla fall en dylik arbets-givares uppträdande oönskat så det för-säkr!

Våra nya myndigheter.

HERNÖSAND söndag. I Iggesund hade de strejkande bokhytten en fiskare, som sände strömming. När så en arbetare i lördags upplyste dem, om kommo för att köpa en fisk, att båten i fråga var bokhytten av arbetarna, så blev han av förvaltarens Segerkvist på Iggesund bruk införd å brukskontoret och där underkastad ett längre förhör, vilket resulterade i att förvaltarens telefonledes satte sig i förbindelse med platsens polis, som därpå utan vidare anhöll arbetaren och avförde honom till poliskontoret. Efter ännu ett långt förhör där måten man dock lösläppla honom.

En tilldräffelse, sådan som den ovan anförda, inträffar i dessa dagar så alltför ofta, att den knappast väcker ens förvåning längre. Våra fiender synas sannoligen ha försett sig att låta sig ej genaras av något, som de dock fört kunde ha så aning om, och som de heller rättkände. Ansvaret ligger nämligen med andra ord tanko på den gläd, som glämnar under sakas. En episod som den ovanstående — nog så betydande för vederbörandes tänke- och handlingsätt — betyder kanske ej så mycket, men de hopas dag för dag, sting till sting. Även den lugne, besinningsfulla svenske arbetaren tål ej kallt salt till mer än en viss gräns. Må man beönsa detta, innaa det är för oss.

Inga strejkbrytare som lövotsmän!

ESKILSTUNA söndag. En fotbollsmatch — även ett mesterkap i fotboll — skulle i dag hållas här mellan idrottsföreningen Verdandi och Kamraterna. I det senare laget fanns en strejkbrytare från Ingafyttet "Aras". Verdandi förklarade, att man ej ämnade spela för en strejkbrytarens avlägsnande. Då det senare laget icke visade någon lust att spela denna uppmaning avlägsnade sig Verdandi från platsen, hälsad av publikens stormande ovationer.

Ställningen i Norrköping över förväntan god.

Arbetsgivarna på husagitation för att få folk. — Rikningens tillförlitlighet.

NORRKÖPING söndag. Här har i dag i Folkets Park hållits ett stort möte med Norrköpings arbetare, inför vilka riksdagsman Sven Persson utvecklade stridslaget för dagen, särskilt dröjande vid de aktuella medlingsföreläggarna, därvid tal. kommenterade regeringens märkliga undanflykt av förlikningsman Odenberg medlingsförelägg. Tal. manade arbetarna att hålla ut i den påtvingna nödvärksamheten till striden med heder kun de avblåsas.

Talet mottogs med starkt bifall av de ca 6,000 deltagarna i det väldiga mötet. Ställningen i Norrköping är f. ö. över förväntan god. Än dock ha kraftiga medel försäkrats för att så ned arbetarna. Polisen har systematiskt på order av befälet ned alla affischer, varå textilarbetarna uppfordras att hålla ut.

Detta har överallt en rent motsatt effekt mot den avsedda. Men arbetsgivarna ha därför tillgripit en annan metod. De ha börjat driva h a s a g i t a t i o n a bland textilarbetarna för att få dem tillbaka till måndagen. Och därvid ha synnerligen kraftiga medel tillgripits. Men Akapargalen gäller som bekant endast emot arbetarna. Emellertid anses ställningen i trote av allt detta mycket god och man tror det effekten av den hänsynslösa agitatorien bli skilligen liten. Då "Arbetslöshets"-rikens genomsnittligt med skäl satts i tvivelmal, kan till belysning av spörsmålet meddelas, att härvarande polismyndighet räknat de strejkande till något öve 8,000, medan strejkskottet kommit till något öve 11,000, eller ca 3,000 flera.

Strejkbrytarevärning bland m...tären.

SALA söndag. Demonstration och möte i dag med 1,500 personer. Red. Pz. Ström talade. God stämning. Kapten Zethelius, delägare i Svanå bruk, värvat strejkbrytare bland stann och beväring vid trängsköten. I morgon fördes sändningen till Svanå — p. statens förtä.

Anonyma affischer här meddela att Hinke Bergegren skall tala här i morgon på uppdrag av strejkskottet. Då hr B. smitt till utlandet under storstrejken och uteblott aldrig talat om honom som föredragshållare är det en ren lögnhistoria.

SVARET

MEDDELANDET FRÅN LANDSSEKRETARIATET

N:o 22.

Svarets redaktion:
Landssekreteriatet, Stockholm.
Telefon:
Rike 178, 89 65. Alln. 43 64, 57 87.

Stockholm, tisdagen den 31 augusti 1909.

Redaktör och ansvarig utgivare: G. Gerhard Magnusson.

Svarets expedition:
Folkets Hus, Stockholm.
Telefon:
Rike 44 57. Alln. 68 68.

Pris 5 öre.

"Svaret"

Meddelanden från Landssekreteriatet,

utkommer, enligt lämnat medgivande från Typografiförbundet, varje dag och redigeras i Landssekreteriatets expedition, Stockholm.

Nytt nej till varje medling.

Greve Hamilton snäver av liberalernas förslag.

"Intet nytt hade inträffat" — "hotet mot samhällsordningen" (1) måste nedslås.

Redan på måndagen var masslockoutens egen egande regering, Hamilton-Bindman-Sydow, färdig att sitta till doms över de framskallningar till för landets skuld ingripa i den förstörande konflikten, som gjorts sedan i fredags. Behandlingssättet och resultatet framgår av följande aktstycke:

Utdrag ur protokollet över civilrättsnämndens tillfälle inför hans maj:t konungen i statsrådet i Stockholms slott 30 augusti 1909.

Chefen för civildepartementet statsrådet greve Hamilton anförde:

"Fredagen 27 innevarande augusti föredag jag inför eders kungl. maj:t vissa framskallningar om medling i den pågående striden på arbetsfältet. Eders kungl. maj:t fann därvid i enlighet med statsrådets beslut att de framskallningar icke böro förändras några åtgärder; och blev beslutet samma dag offentliggjort.

Redan på följande dag, lördagen 28, inkomme en del av framskallningar i enbörande syfte, den ena från Svenska fred- och skiljedomsförbundets centralstyrelse samt den andra, även daterad 28 augusti, från Frisinnade landsföreningens förbundsstyrelse, förtärd av herr Ernst Beckman och Karl Staaff. Och dock hade några omständigheter icke inträffat, som kunde antagas skola inverka på den uppfattning, så vilken från eders kungl. maj:t icke givits uttryck föregående dag."

Sedan departementschefen därefter tillämnat nyssnämnda båda skrifter, ytade departementschefen vidare:

"Alla de synpunkter, som framhållits i de nu inkomna skrifterna och åtskilliga därefter häva, såsom eders kungl. maj:t icke önskar sig, varit föremål för överläggningar redan långt innan eders kungl. maj:t fattade sitt beslut den 27 augusti.

Jag tillämnar mig emellertid nu i kortfattad sammanfattning de huvudsakliga skäl, som varit grundläggande för regeringens uppfattning i frågan.

Om de stora striden på arbetsfältet genom storstrejken utvidgades till områden, där arbetsmeddelandet inte fanns, så skulle det vara farligt för ett samhälles livsfunktioner, då strejken skulle utvecklas till en allmän strejk med bindande form ingångna avtal, därigenom våldförande sig på en bland de viktigaste principer, tilliten till tro och trohet, på vilka vår samhällsordning är fötad, då man uppretade förtroendet till statens tjänstemän att sitta i sin plikt, då hade striden upphört att vara enbart en kraftmätning mellan arbetsgivare och arbetare, den hade vänt sin udd direkt mot samhället.

Att staten inför sådana företeelser och inför det hot, som man sålunda riktar mot samhällsordningen, skulle själv göra eller låta göra några som helst åtgärder, blir ej kunna ifrågasättas av någon, som verkligen nitiskt för ordnad samhällsordning. De, som öppnat denna strid, måste äga sig inse, att över varje klass står samhället, att samhällets makt och dess intressen äro och måste vara större än de särskilda klassernas.

Samhället kan visserligen i stort sett säga sig vara med framgång avslagit de angrepp, som riktats mot dess sammanhang. Jag är dock övertygad om att i stridens nuvarande skede ett ingripande från eders kungl. maj:t icke skulle av den ansvariga ledningen framsättas och för den stora mängden bland arbetare framstå som en seger för dem i deras kamp mot samhället, ett uppgivande av samhällets makt, dess rätt och dess intressen. Jag hämtar ytterligare stöd för denna min uppfattning i den emellertid följande att innan 28 augusti från Landssekreteriatet protokollerna fortsatt enig kamp med oförändrade stridslinjer. Därför tillstyrker jag, att eders kungl. maj:t icke heller nu måtte finna en ledning till särskilt ingripande i den pågående striden.

Vad departementschefen sålunda tillstyrkt, där statsrådets övriga ledamöter instämde, bekräftade hans maj:t konungen gilla och bifalla.

Ur protokollet

Carl G. Edman.

Att arbetsgivarnas av dem ägda och underhållna pressorgan systematiskt utmåla sina herrars klick- och klassintressen som hela samhallets, det väcker ingen överraskning. Sammanhanget ligger så klart; när en tvetydig eller avgjort dålig sak skall framställas i förskandade dagar, får det taliga "samhällsintresset" dragas fram och släppa till förgylningen.

Det blev greve Hugo Hamilton förbehållit att flytta dessa metoder från högerpressens komprometterade spalter upp i statsrådsprotokollen. De äro icke mera tillämpliga i sin nya infattning, tvärtom.

Mannen, som en gång ville "sätta kniven på strupen på första kamraren", poserar nu som taleman för det över alla klasser och klassintressen omäktligt upphöjda "samhället". Med lika mycken ögnad nonchalans som en vanlig Ljunglund eller Stridsberg lyfter sig författaren i detta märkliga yttrande till statsrådsprotokollet — som ju icke är tänkt som högerledningsartikel, ehuru det fullständigt passar som sådan — upp till den kränkta dygdens och moralitetens allra högsta tinnar. Vår nuvarande samhällsordning, försäkrar han oss, är grundad på "tilliten till tro och heder" — var det någon som inte hållt sig riktigt allvarsam? Men nu har den förekränkliga storstrejken kommit och slagit allt detta vackra i kras. Och därför får landet förblida hellre än att det skulle av någon kunna påstås att "samhället" tagit också hänsyn till arbetarnas krav och synpunkter.

Skulle det möjligen anseas närstående att våga den gissningen, att hela denna Hamiltonska vredesexplosion mot storstrejken särskilt som o moralisk står i något samband med det högst obehagliga avslöjandet av att just hans eget departemang gjort sitt bästa att undanhålla allmänheten det ytterst bevärande faktum, att statens egen, av regeringen utsedd förlikningsman redan den 19 augusti förordnat regeringens medling mellan de stridande parterna, men att regeringen vägrat? Det händer ju stundom att de repa höget om moral, som icke själva ha riktigt rent bröd i påsen. Därmed vi naturligtvis, som sagt, endast vägrat en psykologisk gissning, och även det med någon tvekan, i dessa den på åtskilliga håll upphävd lagliga ordningens tider.

Vad själva saken angår så har den f. d. "över partierna" stående, nu i "samhallets" namn talande, regeringen, gent emot en folkrörelse, vars enastående lugn, ordning och laglydnad väckt hela den civiliserade världens beundran och erkännande, icke något annat att säga än att denna den svenska arbetarklassens resning till självförsvarsmöten brutalsmasslockout "vänt sin udd direkt mot samhället"; att den avsett och avser "en kamp mot samhället". Det är den krasa arbetsgivaraktiken, framförd genom civilministerens mun: tala aldrig ett ord om hur vi öppnat stridens utvägning till samhällliga dimensioner, tala aldrig ett ord om hur vi anfällt "saklös tredje man", tala endast och allenast om vissa mindre grupper, som gått med i striden icke för sin egen, utan för solidaritetens skull och därvid uppsagt gällande fredsfördrag — fördrat att de först utlämnas, sig själv till straff och andra till varnagel, så skola vi sedan nog lära huvudhären vad dess frid tillhörer!

Vi kunna helt kallt försäkra den högst moraliske greve Hamilton att på den linjen att utlämna kamrater, vilkas apokalyptiskt deltagande i striden varit att till alla klassbröder och hela samhallet fördel göra densamma kortare, får han, hur han än vredgas, icke arbetareorganisationens ledning in. Vi ha också en moral och om den också inte brukar så stora ord som den f. d. liberala grovns, så behöver den inte vara sämre för det. Den bjuder oss att icke offra bröder, som velat göra sitt bästa och hjälpa, icke ens offra dem för det osakthäva nöjet att få ett gillande ord av greve Hamilton — förlåt, av "samhället", heter det. Och vi tro att hela den kämpande arbetareklassen om den saken tänker som vi.

Men landet, som lider under kampens förtång, allt värre med varje ny dag utan uppgörelse, det får i sanning dyrt betala att ha en högerregering vid styret, som bemanthar sin pudeltrogna lydande under Arbetsgivarförbundet or-

der med att arbetarnas försvarskamp, sådan den förts, varit alldeles för o moralisk att en medling skulle få komma i fråga!

der med att arbetarnas försvarskamp, sådan den förts, varit alldeles för o moralisk att en medling skulle få komma i fråga!

Tyskarna och vår kamp.

Arbetsgivarnas lögnkampanj genomskådad.

"Stockholms Dagblad" vid skampalen

Insamlingen pågår med oförminskad energi.

Följande telegram ingick i går till oss från tyska landssekreteriatet:

"Stockholms Dagblad" Berlin-telegram, att de tyska arbetarna skulle anse Eder storstrejk hopplös, är osanna från början till slut. Sympatierna för striden växa med varje dag. Insamlingens resultat inom Tyskland är hittills enastående. Mer än genom övriga visade detta därav, att ytterligare 128,000 mark sändas i dag. Vi uppfatta, stödde på vår egen erfarenhet, arbetsgivarnas lögnkampanj som bevis för deras svaga ställning.

Den hjältemodiga kampen

fortskäts, se där intrycket av den 3:de kritiska måndagen. Av meddelanden från en massa landsortsplatser framgår att ställningen är oförändrad och stridslinjen fullständigt obruten. Över hela Skåne synes så gott som ingen återgång till arbetsplatserna ha förekommit.

Från sådana platser där kapitalisterna hoppats mycket, såsom Göteborg och Norrköping rapporteras att återgången varit oavsettlig, särskilt i Norrköping, där blott ett hundratal av de sedan fem veckor lockoutade nära femtusen textilarbetarna svälte in i arbetet. Detta trots energisk husagitation och all tänkbar påtryckning från arbetsgivare och myndigheter.

Vidare ha vi i Stockholm, där skörden blev den minsta möjliga. Vid L. M. Ericssons återgång för mannen och en del kvinnor samt ett antal svenska-arbetsgivarförbundare, i allt 140 st. av den stora arbetsstyrkan. Av Rörstrands likaledes stora arbetsstyrka återgång inalles 125, alla organiserade. Vidare talar det om att 30 arbetare börjat vid Pumpseparator; men detta är osanning, ty blott en enda man har återgått.

Se där hela manepillan, vilken man dock i kapitalistpressen och i landstons 'helt' viest kommer att göra ett stort nummer av. Ty Stockholm anses ju vara det betydelsefullaste fästet.

Det har sålunda gått som man förutgick. Under storstrejkens femte vecka kvarstår med orrygligt mod och beundransvärd seghet först och främst den stora organiserade arbetarkåren och därjämte många tusen organiserade strids-

kamrater, vilka med okvädlig energi fortsätta kampen.

Den skidhåren är stark och seg och skall inte ge sig kapitalismen helt i vidd.

Nästa räkning.

Från civildepartementet har utgått order till överståthållarna, arbetet och samtliga länsstyrelser att låta räkna de på grund av lockouten och storstrejken arbetelösa tisdagen 2 september. Arbetslösa, som på grund av strejken avskedats, skola därvid meddelas. Och hava nämnda myndigheter tillika erhållit befallning att uppgiva, huru många sedan 28 augusti återgått till arbetet.

Arbetsgivarna börja vänta, det märker man på "St. D." de sista dagarna allt mer framträdande nervositet och tidningens försök att inbilla arbetsgivarna att arbetarna ingen mer hjälp få från utlandet o. a. v. "Utländt övkar" skriver "St. D." och utlägger texten vidare:

"Största förhoppningarna hos oss kan kanske fäst på Tyskland. Det är dock allmänt känt — och som Berlin-korrespondent bekräftade det i gårdagens nummer — att den svenska strejklösligheten under de senaste dagarna vänt inviga bönskrifter till de tyska arbetsgivarorganisationerna, men att dessa förbarmat, att de ej vidrags kunna skänka någon hjälp, då man anser striden hopplös."

Hela detta meddelande ty esannings från början till slut, såsom vi visa på annat ställe, men anslutningen behövs "St. D." i dessa dagar giva något sådant nervositet-kande åt de annars kangel-aktiga otaliga arbetsgivarna.

Öffnaden i Stockholm.

Stockholms arbetare, de som med hjälp av sina biträden försäffa sig en inkomst på många tusen kr. pr år, lära ha nödsakligt bryggerierna att de äro villiga börja köra ut öl och vilket, oavsett kapitalistindtningarna, lät till att bryggerierna besluta i dag släppa ölfloeden lös.

Emellertid få de förmögna köra köra själva, ty dessa binned inte återgå icke. Ej heller spelar det avsevärd roll att några bryggeriarvagnar komma ut bland boggardets brokiga skur! Men möjligt och troligt är att väsentligt minskad ölkonsumtion i fortsättningen blir effekten.

De förenade förbundens

medlemmar i Stockholm hade i går ett massmöte i Siska park, med föredrag av hr Sven Persson. Stämningen var god och ställningen inom dessa förbund är frisk.

Polisen är nervös

Har man ganska ofta erfarenhet av, vid Adolf Fredrikstorg inställd vid 10-tiden i kvällen kväll att en välskild maneperson slagit en greve. Av en del stilletidskommande förbehåll kan för en tillvägagångssätt. Han hoppade då upp i en drov för att undkomma, men olyckligtvis för honom var det ett privat slud. Han blev nedslagen och överlämnad till polisen. Slagen vittnen medförliga några andra personer. Ett par tillkallade poliser trädde till att det var "på-beln" vadan de rusade in i salken och slog till höger och vänster, varvid ett av vittnena fick ett så kraftigt slag, att han slög till marken.

Denna lilla kändelse visar hur väl organiserade dessa poliser äro i sitt arbetssätt.

Öfver ett en massa arbetare äro utskickade från ett arbete skäl som ovillkorligen tre att den minsta förföring är början till upplopp med till följande Åkarpsskäl, och utan orsak gripa till härdhållarna. Denna gång var det ju arbetare som ville hjälpa polisen. — Låtet mera lugn, bästa polse.

Enskilt möte av personer med radikalt åskådning

En hälsade i Stockholm de senaste dagarna på initiativ av Radikala klubben. Mötets första sammanträdde behandlade storstrejken, med inledningsföreläsning av fr. Georg Stjernstedt samt belyst från socialdemokratisk synpunkt av red. Hjalmar Branting. För öfrigt har vid mötet behandlats dels ämnet Stat, skola och kyrka, inlett av fru Anna Wickels och överordningsfrågan. P. Puntervold från Kristiania, dels Radikalernas ställning till de politiska partierna, inlett av dr Arnold Möller från Köpenhamn samt fröken Anna Lindgren.

Är godtycket i högsätet?

Puntervold utvisas!

I går middag blev vår norske partivän, "Social-Demokraten", korrespondent advokat Puntervold, av detektiver hämtad från sin bostad till polisen. I går afton fördes han, utvisad, med aftonkåget under polisbevakning till norske gränsen.

Polisen vägrar alla upplysningar om den formella förevändning man sökt tillkropa för att bli kvitt en man, vars brev i en utländsk tidning iöke behagat lookoutherrarna och deras ödmjuka tjänare.

Vilken utländsk journalist kommer härnäst i ordningen?

Hjälpen utifrån.

Våra danska bröders duktiga handtag.

Danska "Soe.-D." omtalar i sitt senaste hitkoma nummer, att i Danmark hittills insamlats för storstrejken 280,000 kr.

"Danmarks organiserade arbetare" kunna vara stolta över detta resultat, tillfogar tidningen. Ja, vilja vi tillägga, det kunna våra danska bröder vist. De ha i den kraftigaste handling betygat sin sympati för de svenska arbetarna och sin önskan, att de skola gå segrande ur jättestriden, de ha visat, att broderskapet mellan folken för dem är långt mera än ett blott tomt ord. Vårt tack till de danska arbetarna för deras störtlärda offervilighet och för den ytterligare hjälp de utlovat.

Danska "Soe.-D." upplyser också, att borgmästaren i Nibe Biorfrend skänkt 25 kr. till de strejkande. Anna en överklassare, som iöke låtit sig rykas med ett klasshatet.

Rusdrycksstrejk.

I anslutning till professor G. Cassels förelag att söka återvinna den förlust i arbetslöshet, som uppstår under storstrejken, genom att frivilligt avstå från rusdrycker under stundande vinter, tillägger jag mig följande:

1. Vid offentligt möte i Stockholm tillfåes en helt landets omfattande nykterhetsorganisation, avsedd för dem som vill på vis giva tidpunkt, t. ex. den 15 maj 1910 (då riksdagen bör ha fattat eventuellt beslut i rusdrycksfrågan) förklara sig vilja avstå från rusdrycker.

2. Överallt i landsorten bildas fällor av organisationen, varast personer oberoende av ålder och ceremonier kunna ansees sig som medlemmar genom avläggande av nykterhetslöfte för vis tid. Förslaget överser sig att göra tanken på en utskickning av på rådande rusdrycksförbud öfverflödigt, utan att tvärtom komplettera dessamma genom en rusdrycksstrejk, som verkar sedan förbudet är upplävt. Vi hellre är meningen att på något sätt konkurrera med nu bestående nykterhetsföreläsningar; dessa skule ha stor nytta av den föreläsnings organisationen

älsom utgörande för många en övergångsform till permanent avhållsamhet. Låt oss utnyttja de erfarenheter som avstående från rusdrycker givit oss!

G. H. von Koch.

I Fredrikstad,

ett samhälle med även rätt talrika svenska arbetare, redogjorde red. Carlsson i lördags för storstrejken i därvarande turnhall och inför ett intresserat auditorium av arbetare och borgare. Mötet, anordnat av "Unge Venstre", gav till känna sin livliga tillslutning till tal: framställning och vädjan.

Upplysningsvis kunna vi nämna, att "Unge Venstre", som lagt i dagen ett livligt intresse för vår sak, är en radikal sammanslutning på socialreformatorisk grund.

Nästa strejkmöte

Ämnar kommittén anordna i morgon onsdag kl. 8 e. m. vid Hornsbergs hage. Agitera för avslutning!

En human stridfröling

Ärkrar man alltid av arbetarna. Men har arbetsgivarna anse sig böra för egen räkning tolka det begreppet framgår av en del exempel, varibland följande är rätt typiskt.

Från Östervik, Sjöfästström, meddelas sålunda att fabrikanter tvingat en arbetare att packa en låda glas, som skule ivägsändas, detta såsom gengäld för att arbetaren skule få telefonera till sin hustru på Växjö läsarett. Det är att märka, att det är en skomannatelefon, som man alltså bör ha en vis rätt att mot avgift anlita. Sätten äro många-handa.

Vid Pumpseparator

Började i går 80 man skrova kapitalistbåden. Sanningen är dock att blott en enda organiserad återgått.

Arbetsgivaren är högst nervös och hotar avsevärd arbetare om de ej utgå ur fackföreningen. Ja, men det blir ju avtalsbrott, förklarade arbetarna, var till arbetsgivaren upphöjnad svarade att han — i både avtalet och Verkstadsföreläsnen.

"Stuvarokungen" framme.

Den sedan fjolårets konflikter i Norrland väl kände Ol. Söderberg i Hernösand, "Stuvarokungen", har funnit på ett nytt sätt att söka få splintrit till stånd inom arbetarna. I går inkom sålunda till Transportarbetareförbundets expedition ett telegram, undertecknat Norrlands stavarörbundet, av följande lydelse:

Som sågverksindustrin i det närmaste återgått i normalt tillstånd bestämmes till eder barunda vi vill allägga eder medlemmar att återgå i arbetet.

Som vi förmodade var påståendet, att sågverksarbetarna återgått i arbetet, helt och hållet gripet ur luften, vilket även deras ombudsman intygade. Ställningen inom sågverksindustrin är fullständigt oförändrad. Sålunda ett nytt men klumpigt försök att föra arbetarna bakom ljuset.

Målet mot red. P. Axelsson

för det han hållit föredrag, som "oj varit behörigen anmält", förekom i går på 14 dagar. Då målet står i omedelbart sammanhang med storstrejken och har stort principiellt betydelse för allt slags föreningsrörelse, skola vi i morgon lämna en redogörelse för vad som förekom. Det är nämligen värt att uppmärksammas i de vidare kretsar.

Bland mjölkutkörarna

har det blivit en del strejkbrytare, som börjat köra ut mjölken. Arbetarna böra naturligtvis teckna sig detta till minnes. Det finns mjölkutkörare, som själva lämna sin mjölk och alltså ej begagna sig av strejkbrytarens hjälp.

Myndigheternas nervositet.

Till "Svaret" skrivs: Genom anslag å träd o. s. hade till ständiga annonsernas strejkbrytare, ty på annat sätt kan uppgiften förklaras det förhållandet, att en posttjänsteman erhåller ledighet för att såsom medlem av "skyddskåren" låta strejkbrytare. Sedan trafikerna i Södra, spårvägarna började komma i gång igen har nämligen notarien i Centralpostkontoret ankommande värdepast Sigge Ap. plekog utbytt denna sin plats mot posten som spårvärdare i hörnet av Horns- och Repelagsgatorna.

Vid frågan i posten lämnades upplysning om att han åtnjuter tjänstledighet

sällskapet. Landstämman, skrivaren och polismannen stannade dock kvar. Efter ett långt meningsbytte angående deras rätt att närvara beslöt under hr Hasselströms protester att upplåsa mötet. Sedan hr Hasselström lovat återkomma om en timme öppnades ett nytt möte, som pågick 1½ timme och till slut genom ett tyfalsligt löfte för fortsatt kamp, till dess striden avblåses, gav tillkännan sin ståndpunkt. Först en halvtimme efter mötets slut återstode hr Hasselström ganska anopen vägen förbi.

Aktiebolaget Göteborgssetomet

har i går beslutat att åter öppna fyra av ångkoken, dock utan utskänkning av sprit.

Norska justitieministern om storstrejken.

Ett bevis på arbetarnas höga kultur.

Samhället måste ingripa mot lockouterna.

KRISTIANIA måndag. På politiskt folkmöte i Kongsberg i går höll Norges justitieminister, Castberg, ett mycket uppmärksammat och märkligt tal om den svenska storstrejken. Han yttrade därunder bl. a. att storstrejken i Sverige förtjänade den största sympati. Deras utthållighet, deras lugn, värdiga hållning bör ett stort vittnesbörd om den höga kulturnivå som arbetarna nu nått och förtjänar den största respekt. Att ett lands arbetsgivare kastar ut 80,000 arbetare från sitt arbete visar att de betrakta sitt förhållande till arbetarna som en privatsak, medan det i verkligheten är ett förhållande, varför de stå i ansvar inför hela samhället. I lagstiftningens form bör samhället hävda sin rätt att inskrida genom medling och skiljedom för att förebygga eller hindra liknande konflikter.

Talet mottogs med stormande bifall av den talrika publiken, bestående av bönder och arbetare.

Medlingsopinionen.

Vid möte i söndags i Prestmo, utlyst av riksdagsmännen Hedström, Mogren och Lindgren och besökt av omkring 250 personer, mest jordbrukare, beslöt en vädjan till regeringen om medling i den nu pågående striden.

Ett för diskussion om storstrejken utlyst och av ett par hundra personer besökt möte i söndags i Kil, vid vilket bl. a. landssekreterare Schotte föredrog den av Föreningen landföreningens förtroenderåd till regeringen inlämnade petitionen om medling, beslutet efter begärd votering med 161 röster mot 10 att ansluta sig till petitionen.

Stockholms stad hämnas.

Arbetarna uppsägas från bostäderna.

Stadens myndigheter ha nu under den 100-gradiga skyddsbörjat uppsägga de arbetare i stadens arbeten, som inneha bostäder i stadens hus. 135 familjer äro redan uppsägda till 1 oktober.

Arbetarna äro dock vid gott mod. Arbetschefernas sätt att avsluta storstrejken verkar iöke nedslående på arbetarnas mod, tvärtom. De ha beslutat hålla ut i striden tills den avblåses.

Posttjänsteman tjänstledig för strejkbryteri.

Till "Svaret" skrivs: Storstrejken mätte ha medfört Åtskillig lättnad i de eljest så betungade posttjänstemännens arbetsbörda, ty på annat sätt kan uppgiften förklaras det förhållandet, att en posttjänsteman erhåller ledighet för att såsom medlem av "skyddskåren" låta strejkbrytare. Sedan trafikerna i Södra, spårvägarna började komma i gång igen har nämligen notarien i Centralpostkontoret ankommande värdepast Sigge Ap. plekog utbytt denna sin plats mot posten som spårvärdare i hörnet av Horns- och Repelagsgatorna.

Vid frågan i posten lämnades upplysning om att han åtnjuter tjänstledighet

för att — kunna deltaga i "skyddskårens" arbete. På det yttersta i denna åtgärd lär den unge mannen ha "avancerat" till motorvagnsförare.

Borgargardisterna vid spårvägarna

tyckas ha en egendomlig uppfattning om värden av anförtrött gods samt allmänhetens skyddande till liv och lem, skrivs till "Svaret". I söndags afton, då vagnarna skule föra in i ställarna vid Tegelstråtan, hörde en motorvagn med full last på en framfartstävande släpva. Bakre plattformen på denna intrycktes fullständigt, tråstycken och muttrar kastades vida omkring och flera glaserator krossades. Konduktören och en kvinnlig passagerare kastades handfäst i gatan och den förre slog sig mycket illa. Polisen i närheten vädrade ett attentat och rusade till, men lugnades av en "kyddskåre" med det lakoniska meddelandet, att "det var ingenting". Vår meddelare undrar, om bolaget ämnar yrka skadeerstatnad mot borgargardisterna, då det ju gjort så mot sina egna hederliga arbetare. För öfrigt böra borgargardisterna befinna, att de ej stå till evast med att genom grov vårdslöshet och okunnighet sätta medborgarnas liv på spel. Detta gäller även förut på A. 514 och en Dill-kopp, vilka plåga fotela laeris av dylika halvhjortar till deras borg vid Vasagatan. — Hkrom kvällen sågs en borgargardist, som förde en spårva från utställningen, ta upp elgarrat och tändstickor och tände sig ett bloss. Han måste naturligtvis därvid släppa kontrollroven för att kunna använda båda händerna. Denna är en alltför lättreglerad på inga villkor släpplig vägarna går. Och hade det varit en av de hederliga arbetarna... Men med borgargardisterna är det inte så noga, varken med lagar eller förföring.

Sleipners arbetare ålagda strejkbryteriarbete?

Till "Svaret" meddelas från Åkeri-arbetarna: Renhållningsbolaget Sleipner har ålagt sina kuskar att dels flytta en spådhög från Garverhusmen till Östergår, dels köra ved från Tomtebod och Norrtull stationer samt inbillat dem, att detta iöke stode i strid med den paroll som utgått från strejkkedningen.

Arbetarna böra iakttaga vad proklamationen i det avsedda innehåll, att värden av levande djur och renhållning, de enda arbeten som vid Sleipner kunna vara tillräckliga iöke till sammanbanded med ovanstående körning.

De som utföra annat arbete än det i proklamationen undantagna anses som o-soldatiska.

En anka från Göteborg.

"Göt. Morgenpost" har släppt ut en rövarehistoria om en gemensam kommunalarbetsstrejk i Göteborg, för att återvinna spårverkspersonalen. Hr Adler skulde ha skrivit vid mötet, där saken diskuterades.

Saken har aldrig ens varit på tal i annan mening än att de strejkande kommunalarbetarna gemensamt diskuterat ställningen. Men att gas, vatten och renhållningsarbetare skule uttållas i strejk striden ju mot sekretariatsreklamtion och har aldrig satts i fråga.

De duktiga borgargardisterna.

Ute vid Stockholms brennöljfabrik vid Sandvik ha borgargardister varit framme och skule lossa en skuta. De kommo dit på fredag middag och började "arbete" och höllo på även på lördag. Men sen på söndag kommo de utgående i autostill för att hämta sina kläder. De stodo inte ut med det arbetet, sade de.

Vid Wleanders korkfabrik

på Bränkyrkagatan förkom i lördags middag en liten betecknande händelse. Vid fabriken arbete 11 strejkbrytare, och utanför på vederbörigt avstånd hade samlat sig 6 kvinnor och några män för att se på deras arbete. Men det var nog striden på tvärra herrar skule mitta i väg efter polis. Då hade emellertid en del av åskådarna redan avlägsnat sig och de övriga kördes undan av polisen, som tre man stark infann sig. Ljålglit

C. v. Rönnlöf,

innehavare av kafé "Bangården", har alldeles onödigt blivit mistänkt för att vara "strejkbrytande droskusk", från vilken misstänke han härigenom frtages.

Hr Cederborgs medlingshemställan.

Stadenotarien A. Cederborg har tillställ "D. N." en skrivelse, vari han bl. a. säger:

Sedan regeringen den 2 aug. anmodat mig att följa konflikternas utveckling, har jag ett och ofta haft förtroende hos civilministern för att lämna meddelanden om konflikternas läge och parternas ställning. Med hänsyn till själva uppdragets karaktär och de ömtåliga förhållanden, på vilka man hade att ingå, skedde dessa meddelanden endast månligen. Då jag den 19 aug. fann skäl hemställa om medling i konflikterna, gjordes även denna hemställan av mig månligen, och tillkännagavs

civilministern, att regeringen skule, efter tillfärdande av de ytterligare upplysningar, som kunde finnas erforderliga, besluta i ämnet. Sedemera kom jag emellertid att tänka på, att min hemställan må hända borde skriftligen avfattas, och avlämnade jag vid nytt besök i civildepartementet samma dag till expeditionen av Sydow min skrivelse i ämnet. Därvid nämnde jag, att enligt min uppfattning var önskvärd, att denna min hemställan i allt fall ej föranledde någon offentlig polemik, som kunde sträande i verk på frågans prövning; och överenskom, att för vinnande av detta syfte något meddelande till pressen eller utomstående ej skule ske om skrivelsen avlämnade, förhållande sådant av mig påkallade.

Det var alltså, menar hr Cederborg, iöke regeringens mening att undertrycka hans hemställan, utan berodde det närmast av honom, att dess innehåll ej blev tidigare bekantgjort. Och hr von Sydow hade, säger hr Cederborg, på den omtalade förfrågan av "D. N." medarbetare svarat, att de föredroga framställningarna vara kvinnorna, en från Gudmundars, en av en arbetare samt en från någon annan. "D. N." vill ej bestrida detta senare, men säger, att de kunniverade orden så långt fråga kunniverades i det måntligt och övrigt givna svaret, att tvärtom den delen av detsamma fullständigt undgick frågan. "Det var naturligtvis von Sydows avsikt", säger "D. N." "Den såddes för en dag".

För vår del tillägga vi endast, att hr Cederborgs "dementi" förefaller något tvungen.

Ett nytt lakan

har hr Hildebrand nu satt upp för att demonstrera de blodäugade lockoutherrarnas omsorg om de strejkande arbetarna — de 60,000 lockoutade taslas det inte om, förskitligtvis! Inskriptionen är av följande lydelse:

Arbetare! Storstrejken har kostat Sveriges arbetare 20,000,000 kr. Vad har vunnits! Intet. Vems är ansvar för Strejkkedningarna. Vad gagnar bäst arbetarnas sak! Att gå tillbaka till arbete och inkomst. Tänk på din familj. Skall den svälta? Tänk på vintern.

Vi tro att tusentals arbetare genom dessa ömma omsorgar om deras ekonomiska själva arfverdens sida skola bli stärkta i sin föresatt att iöke ge efter kunn på ett par veckor. Man kan nämligen inte tänka sig någon värre cynism än från denna sida, där man utan betänkan rekommenderat utkastningen av ånda till 100,000 arbetare i svält och nöd, nu vända ett bekymrat ansikte mot de strejkande arbetarna och önska deras familjer.

Tänk er, arbetare, hr Hildebrand i dessa dagar, där han sitter på sin redaktionsbänk och skriver ungefär: "Arbetsgivarna komma iöke att gå med på någon förhandling, såvida iöke strejken upphävs. Lockouterna behöva däremot iöke upphävas. Det blir framtidsönske!" — för att i nästa ögonblick ropa till arbetarna: "Det är Eder lednings skulld att ni måste svälta. Arbetsgivarna begärra inte bättre än att få ta emot Er. Svik edra kamrater bara! Arbetsgivarna skola belöna Er med att hålla 80,000 arbetare fortfarande ute i svält!" Tänk Er denna lydelse cyn av så öppen arbetsgivarlöshet, som skrymtande belögar edra Händer, och ni skall med lugn svälta så att det skriker i tarmarna hellre än att gå tillbaka!

En lymmlaktighet utan lik

präglar i dessa dagar en del individer inom borgarklassen. "Svaret" tillkom ju som bekant helt provisoriskt och hade naturligtvis inga förbindelser kunnat överskrida. Man uppgjör generellt till strejklösheten att lämna meddelanden och uppgifter, med särskilt undertryckande av att dessa måste vara fullt sanna i sanningen. Vanligen ha dessa uppgifter dragit åt någon sin medlem att meddela nytt till "Svaret" pr post och telefon eller telegraf. Nu är det ju för redaktionen omöjligt att hålla alla dessa hundrata i de fösta fullt förut obekanta personer i minnet, så att man då en skrivelse kommer kan vara förvisad om att den stammar från rättas vederberande. Och vid telefonering är det helt enkelt omöjligt att kunna förvaka någon kontroll. Man har i allmänhet litat på att ingen skule vara samvetslös nog att i dessa tid vilja genom falska uppgifter bedraga en tidning, iöke ens om den förfäktade åsikter, som vore de maktägande klasserna förhatliga, då de förverkligar som därigenom kunde uppkomma vore obehagliga nog och till ingen gagn för någon utomstående. Men flerfaldiga exempel ha visat, att vi riknast miste, då vi trott så pass gott om

SVARET

MEDDELANDE FRÅN LANDSSEKRETARIATET

N:o 23.

Svarets redaktion:
Landssekreteriatet, Stockholm.
Telefoner:
Riks 178, 89 65. Aftn. 43 64, 87 87.

Stockholm, onsdagen den 1 september 1909.

Redaktör och ansvarig utgivare: G. Gerhard Magnusson.

Svarets expedition:
Folkets Hus, Stockholm.
Telefoner:
Riks 44 67. Aftn. 68 68.

Pris 5 öre.

"Svaret"

Meddelanden från Landssekreteriatet,

atkommer, enligt lämnat medgivande från Typografiska förbundet, varje dag och redigeras å Landssekreteriatets expedition, Stockholm.

Ett par reflexioner.

I Norge, där de svenska arbetarnas kamp följes med varm sympati i alla frissinnade kretsar, kommer tvivelsutan Puntervolds utvisning att värdesättas som ett bevis för den svenska regeringens partipolitiska utvisning. Möjligt är då även, att utvisningsåtgärden får den av hr Hamilton alla icke avsedda verkan att det redan starka intresset utanför våra norska kamraters krets för att stödja oss ytterligare växer. Så kan man då tala om en längre knappt dold fiende, som stöds det onda vill, men stöds det goda gör. Om stämningen i den utvisades hemland gör för övrigt norske justitieministern Castbergs tal i Kongsberg i söndags rätt tydligt besked. Det är dock annat än vresiga fasoner och sura miner gentemot arbetarnas sak, sådana som man är van att möta här hemma på högsta ort, och alldeles särskilt märklig är den passus i Castbergs tal, där han lägger ansvaret inför samhället för striden på lockoutens upphovsmän, på arbetsgivarna. Jämför härmed vår civilministersträngningar att framställa strejken som ett angrepp mot samhället, som ett hot mot samhällsordningen, medan han helt och hållet förtiger arbetsgivarens skuld i stridens utbrott. Han har då också själv förskyllat, att i denna stund från ett främmande lands regering höres ett sant och ärligt opartiskt ord om stridens ursprung, medan vår egen regering ej ger ifrån sig andra livstecken än käbbel och gnäll om den hotade samhällsordningen. Det norska ministeriet är en i rätta ögonblicket framsett spegel för hr Hamilton, den pjunkande ordningsministern, vars omsorg om samhället hittills in-
skränkt sig till poliseniets bekymmer, men som icke kan eller vill böja sig ens i den förordande kampens fjärde vecka till en opartisk statsmans blick över stridafält och regeringsansvar. Härifrån avslöja sig "den opartiska" intima, starka solidaritetsband med kapitalistintresset.

Den goda viljan till intervention saknas — det är uppenbart, och utvisningen av den norske talaren slår ytterligare fast, att vi stått och stå inför en koalition mellan högpolitisk och massutövning.

Lägger man samman allt, som från regeringssidlet blivit yttrat eller vidtagit, och visar det sig allt klarare, att regeringens neutralitet upphört att existera även till skenet — då är man frestad spörja, om ej hr Hamilton och kolleger nu lagt sig fast på kalkylen: stigande pessimistisk stämning bland de strejkande, sjunkande tillförsikt hos dem, som kämpa för sitt knappa bröd, splittning och missmod i lederna. Som man spelar med trumfkort, spelar man med svältveckor i högsta statsmyndighetens rådslag och slår dövsörat till även för fredsmaningarna från borgerligt håll. Kan man beteckna en sådan taktik med annat namn än ansvarslöshet inför samhället? Det är den negativa, men ändå dock direkta och verkamma tjänsten åt den sida, som aldrig slutigt under stol med sitt av hatet mot arbetarnas organisation dikterade mål: denna organisations förlamning eller krossande?

Just i denna stund, då regeringens hållning röjer arbetsgivarnas förhoppningar, gäller det då att hålla ut och komma förhoppningarna på skam.

På moralen i allierade motståndares uppträdande spilla vi icke ett ord — den dömer sig själv, men väl må naglas fast, att ansvaret för den fortsatta kampen allt bestämdare samlar sig på den punkt, som markerar av regeringens allt tydligare avsikt att icke förmedlande inskrida.

C—n.

En förintande dom över Sveriges arbetsgivare,

över den brutala lockouttaktik, som med nödvändighet måste framkalla strejken till svar, faller "Frankfurter Zeitung" speciellt hitsande korrespondent som resultat av den ingående prövning, han underkastat Arbetsgivarföreningens uppträdande i den pågående striden. Artikeln i fråga omfattar ej mindre än fyra spalter av tidningens söndagsnummer.

Korrespondenten konstaterar först, att envar, som ordentligt satt sig in i den föreliggande situationen, omöjligt kan tvivla på, att den av Landssekreteriatet iuslagna vägen var den rätta. Man hade bara ett val: Skulle Landsorganisationen utan försök till motstånd se fackföreningsrörelsens hela betydelse, dess största värde och inresta syfte, fullständigt gå till spillo eller hade den rätt att värja sig häremot? Medger man det senare så fanns för Landsorganisationen över huvud taget ingen möjlighet till fortsatta förhandlingar, utan det enda återstående alternativet var att ta upp en kamp till det yttersta. Detta faktum, som framstår med monumentalt kraft, får man icke tveka eller stammande söka borttolka, fördölja eller omskriva, för

ter 10 dagars ihärdigt och samvetsgrant objektivt provande, förtecknat korrespondenten, efter invigaste försök att lära känna de åsikter och argument, som äro gängse i Arbetsgivarföreningens kretsar, tränger sig ovanstående övertygelse på en. Grunden för denna uppfattning utgöres alltså icke av informationer från strejkleddningen, utan från herrarna i Arbetsgivarföreningen.

Korrespondenten lämnar därefter en skildring av den uppfattning som han anser återspegla stämningarna inom arbetsgivarlägret och härunder komma saker på tal, som komma att väcka det största uppeende, men som vi i dag icke vilja ingå på.

Slutdommet formuleras emellertid så:

"Lockouterna kommo icke i gång, då förlikningsmännens ingripande förblev resultatlös, utan redan förut, medan statens förlikningsmän ännu arbetade för fred, blevo skräderiarbetarna, väg- och vattenbyggnadsarbetarna samt pappersmassaindustrins arbetare lockoutade, ja ännu mer. Statens förlikningsmän anmälde, att de 24 juli skulle underställa parterna ett förslag till uppgörelse och då hade Arbetsgivarföreningen redan 14 juli tillkännagivit, att 26 juli skulle alla arbetarna i träsliperi- och textilbranschen lockoutas, om icke alla svävande lönekonflikter hade blivit bilagda på Arbetsgivarföreningens villkor. Det är klart att detta ultimatum icke var någon vidare stanningsfull inledning till den statliga förlikningsinstitutionen. Detta till trots hände det oväntade, att förlikningsinstitutionens förslag i en del punkter accepterades av arbetsgivarna, i andra av arbetarna. Statens förlikningsmän hade alltså vunnit en partiell framgång. I stället för att förhandlingarna nu borde fortsatts, kom lockouten av de 24,000 arbetarna i träsliperierna och textilindustrin och därefter skulle turen 2 aug. komma till järnbruksarbetarna.

Sådan var situationen 26 juli: Statens förlikningsmän misslyckades, emedan Arbetsgivarföreningen icke ville några förhandlingar, utan strid. Arbetarorganisationerna måste nu antingen ge sig på nåd och onåd för den principen, att fackföreningarna icke längre hade något att säga vid lönernas bestämmande, eller också måste de ta upp kampen. Valde de det senare, så måste de besvara storlockouten med en storstrejk, som skulle vara verksam, d. v. s. utsträckt till områden, som berörde offentliga intressen och därigenom tvinga regeringen till energiskt ingripande.

Av den resultatlösa statliga interventionen 24 juli, av masslockouten 26 juli följde 27 juli strejktrotsproklamationen, som utsatte strejktrosten till 4 aug., lockoutens utvidgande 2 aug. trädde i kraft. Lockouten kom och därmed storstrejken.

Detta är storstrejkens förutsättningar, slutar korrespondenten.

Man måste komma till den åsikten att arbetarnas organisationer systematiskt och målmedvetet drivits till strid. Det är den mest förintande dom, som man, stödd på uppgifter från Arbetsgivarföreningen själv måste uttala även dess taktik."

Detta läses icke i någon socialdemokratisk tysk tidning, utan i ett alltigenom borgerligt blad som

"Frankfurter Zeitung", vilket inom tyska pressen innehar samma ställning och fullföljer en liknande politik som "G. H. T." här i Sverige. För envar, som känner förhållandena, står det också klart, att den dömsom här uttalats, är stödd på rent objektiva grunder. I Tyskland miss-tänker ingen heller "Frankfurter Zeitung" för partiskhet för arbetarna. Desto större vikt måste denna dess hållning därför tillmätas. Sveriges regering och arbetsgivare veta nog också alltför väl hur tungt ett ord från ett världsblad som "Frankfurter Zeitung" väger inom Tysklands finans- och handelskretsar och långt över dess gränser.

Hr Hildebrands lögnar om minskat intresse och offervillighet för vår kamp bland särskilt Tysklands arbetare, finga vi i går tillfälle att dementera med svart på vitt. Hur är det med de borgerliga sympatierna för arbetsgivarnas sak? Utlandet sviker, hr Hildebrand.

Greve Hamiltons bryska avvisning

av det liberala medlingsförsöket borde väl, kunde man tycka, ha framkallat en storm av ovilja hos alla dem, som av hänsyn till landets väl fordra ett ingripande från landets regering för att få ett slut på den månadslånga, förödande striden.

Men i stället ser man den liberala pressen i huvudsak vända andra kinden till.

Att "St. Tidn." skulle ha föga att invända var på förhand självklart. Greve Hamilton hade ju egentligen blott plöjt med dess egen halv, då han förlade hela tyngdpunkten till frågan om de grupper, som i dess ögon begått den grvösta av alla synder: de ha satt plikten mot sina kamrater framför plikten mot sina kollektivavtal. Tidningens betraktelser mynna därför också ut i ett belåtet: "nu vet Landssekreteriatet vad det har att göra" — utlämna dessa äreförgätna kamrater!

Men även "D. N.", av vilken man väl kunnat förmoda ett klart försvär åtminstone för den Staaff-Beckmanska linjen, sådan den utvecklets i deras petition, gör intet försök till ett sådant. Ett parti med fast ryggrad hade väl pekat på sin ståndpunkt och förklarat: så här ha vi sagt att saken skall laggas; det vidhålla vi; det är regeringens plikt mot landet att så förfara. Men visst inte. Man bara klagar att greve Hamilton inte givit riktigt klart besked.

Men de förbehåll och förhandsmedgivanden, som inflåtats i den liberala petitionen hade från början så försvagat dess ståndpunkt att regeringen just därför kunnat ku-

sta undan den framställningen som den gjort.

Klaga att man ej förstär meningen är f. ö. rätt litet befogad. För vår del gävo vi tydligt besked i går. Det skådespelet kommer icke att beredas de mot vissa grupper särskilt hämadviga, att Landssekreteriatet skulle så att säga själv föra fram dessa att utlämnas och decimeras, för att sedan förhandla om alla de övriga.

Vad vi då yttrade om högerregeringens hela hållning som Arbetsgivarföreningens trogna och lydiga tjänare har självklart svikit som salt i många sura ögon. Det lyser fram ur "N. D. A:s" bombastiska fraser om våra "grusade illusioner" — det sanningssvittat vill f. ö. påstå att Sverges arbetarklass fört sin beundransvärda månadslånga kamp för att "lämsla samhället, utarma arbetsgivarna och ruinera industrin", en doftande högerblomma, som ju ej bör få visna alldeles obeaktad. På liknande sätt reagerar den andra högerkåren på e. m., "A. B.", i en del mera personliga uttjutelser.

Rekvizitioner till "Svaret"

skola vara insända till expeditionen senast kl. 4 e. m. för att kunna expedieras påföljande morgon.

Den fackliga internationalen

tillförsäkrar Sverges arbetare sitt moraliska och materiella stöd.

Till "Svaret" telegraferas:

PARIS måndag. Sjätte internationala konferensen mellan de fackliga nationalorganisationernas sekretariat har i dag öppnats under ordförandeskap av Yvetot och Jouhaux. På internationala sekretariatets förslag antogs enhälligt och utan diskussion följande resolution:

I Paris till international konferens samlade representanter för de fackliga centralorganisationerna i England, Frankrike, Holland, Belgien, Danmark, Norge, Tyskland, Österrike, Kroatien, Bulgarien, Schweiz, Italien, Spanien och Nordamerika, uttala sin livliga sympati för de svenska arbetarnas beundransvärda kamp mot de samlade arbetsgivarna, och tillförsäkra dem sitt moraliska och materiella stöd.

Samtidigt uttalade konferensens sin sympati för de modiga spanska kamrater, som besvarat mobiliseringsorder med generalstrejk och uttryckte förhoppningen, att den snart skall lyckas arbetarna att genom sitt inflytande och genom alla till buds stående medel förhindra krigen.

Punternvolds utvisning.

Greve Hamilton anger "skälen".

Det är nu erkänt att regeringen själv bär ansvaret för utvisningen av vår norske partivän. Den skedde, har greve Hamilton förklarat, dels för sin "här bedrivna agitation", dels för sina "förvängda eller lögnaktiga" uttalanden i korrespondenser.

Hans "agitation" har inskränkt sig till att han, på anmodan av ett par strejkskötter, talat om den stora striden och framfört de norska arbetarnas syn på densamma.

Detta var inblandning, kantanka, en uttänning. Men när över hundra uttänningar importeras av våra redare, för att taga upp arbetet i svenska arbetares ställe, då är det ingen inblandning, då sänder samma regering, som utvisar Punternvold, massor av polis för att skydda dem som icke bara i ord, utan i gärning inblandas sig i striden.

Sådant kallas opartiskhet. På det andra "skälet" skola vi svara med en motfråga: om en journalist i stället serverat "förvängda eller lögnaktiga" meddelanden, som gått ut på att skamligt nedvärta Sveriges arbetare och allt vad de företogo sig, skulle måna då regeringen känt sig pliktig att på liknande sätt inskrida, till värnande utomlands av heder och ära för en så stor del av det svenska folket?

Frågan behöver icke av oss besvaras.

Utvisningen betygar än en gång hur vår nuvarande regering står över partierna.

En hälsning från den utvisade till Sveriges arbetare.

(Tel. till "Svaret").

KRISTIANA tisdag. Utvisningen av Punternvold väcker det största uppeende. Endast "Aftenposten", det norska "N. D. A.", gläder sig åt utvisningen. För övrigt avvaktar den norske pressen den svenska regeringens förklaring. Punternvold har intervjuats i fem aftontidningar av alla färger och i "Social-Demokraten" skriver han i sin sista korrespondens från Stockholms detektivstation:

Sin sista korrespondens, skriven i fängelset i Stockholm, avslutar han i dag med följande ord: Med en djupt värnadsfull hälsning till Sveriges stolta, praktiska arbetare, som jag lärt att skatta så högt — med brinnande önskan om seger för dem lämnar jag storstrejkens land.

Norska "Socialdemokraten" syns i afton en ny medarbetare, vidnes, till Stockholm, så att tidningen framgent kommer att bringa utförliga meddelanden om storstrejken.

Mr Hamilton har lämnat förordnande.

Man var rädd för demonstrationer.

Om vår norske partivän M. Punternvolds uppenbarande av återstärkning har nu ingått några ytterligare upplysningar — icke från polisen!

Mr Punternvold som de sista dagarna själv fann sig "skuggad" av detektivner nedfördes från hotellet kl. 1/3 till Myntgatan, där han genom begärde förklaringar. Några sådana kunde emellertid icke läm-

nas. Slutligen fick han del av den skrivelse, varpå häkningen stödde sig. Den lydde i sin betecknande korthet:

"På förekomna anledningar hava vi funnit gott förordna att norske undersåten överretssagfører M. Punternvold icke vidare må vistas här i riket utan skall genom eder försorg på lämpligt sätt föras utom riket."

Skrivelsen var undertecknad "Gustaf" och "Hugo Hamilton".

Hr Punternvold frågade upprepa gånger vilka "anledningar" som förelåg för hans utvisning men därom kunde inga upplysningar lämnas — ingen visste något.

På kvällen fördes han av fem detektivner till stationen, där han infördes i en särskild andraklassvagn, som först senare tillkopplades till tåget. Man var synbarligen rädd för demonstrationer. Därpå tydde också att man nekade värnande att sätta sig i förbindelse med utvärlden. Han nekades telefonera till "Svaret" och till hotellet, där en telegraphpostanvisning fanns, som han ville ha uttagen.

Sympatibevisen från Amerika.

Stämningen entusiastisk.

Vi erhöilo i går från Landsekreterariats utsäda ombud telegram via New York, där omtalas att stämningen i Amerika till förmån för de svenska arbetarnas kamp är entusiastisk och att stora förväntningar kunna ställas på det ekonomiska stödet från våra landsmän i Väster.

Kapitalisten P. W. i elden.

Omedelbart efter hr C. E. Tholins avresa till Amerika avsånde telepraven P. P. Waldenström ett telegram till Amerika av följande lydelse:

Stockholm den 12 aug.
Missionen Vännen,
Chicago.

Vår svenska förskottad Tholin, som ärovet till Amerika för att samla penningbidrag för storstrejken, vilken är ett nesligt avtalsbrott och brutalt attentat mot samhället.

Tillsänd andra tidningar omedelbart avskrift härav.

Waldenström.

Det är i egen sak P. W. arbetare från han varnar Amerikas arbetare från att stöda de svenska klassbröderna i deras sega försvarskamp mot de svenska kapitalisterna, av vilka P. W. är en av de större. Men P. W:s telegram skall säkerligen väcka upp många till eftertanke och spörja många till hjälp, ty de som lämnat vårt land under trycket av kapitalists hänsynslösa makt skola alldeles säkert ha lätt att förstå på vilken sida de höra i denna kamp. Och då skall P. W. inte förne mycket mot den broderliga samhällsörhögskänslan som från land till land sträcker sig över världshaven och inte frågar efter vad en liten mammonspäve i den svenska kapitalistens sold telegraferar eller skriver.

Sveriges religiösa arbetare, som i så stort antal gjort gemensam sak med sina klassbröder därför att de fullt insett att orättan och våldet ville förkva arbetarnas möjlighet till försvar för ett knappt dagligt bröd, skola säkerligen av detta P. W:s telegram lära sig vars andas barn han är. Mot arbetarna och de små i samhället för kapitalisternas hejlsösa framfart, det är P. P. W:s program. Det är långt emellan ett sådant lockouterrans utsvälningsprogram och den lärna som P. W. utger sig att förkunnat, men som han nu alldeles glömt, människokärlekens och barmhärtighetens lära.

I Svenska Tribunen,

en av de mest ansedda och spridda Sv. amerikanska tidningarna, synes man inte se på striden med

P. W:s kapitalistgladögen utan skriver i stället i en ledande artikel följande:

"De sociala förhållandena inom vårt gamla fosterland ha i dessa dagar antagit allvarliga former, och det tjänar föga till att tvista om vad största ansvaret ligger. Ett socialt krig har utbrutit, varom närmare underrättelser lämnats å annat ställe i tidningen såväl denna som förliden vecka.

I Sverige har som bekant den socialdemokratiska ledningen huvudinflytande över den faktiska arbetarörelsen, men den storstrejk, som av landssekreterariats proklamerats, har även gillats och det så gott som enhälligt av Sveriges arbetare inom alla politiska läger. Man har allmänt insett att det sociala kriget måste för eller senare utbryta, och stridslusten, underbläst av ett oersonligt klasshat, har varit för stark att kunna bevingas. Att förlikningsmännen ej under sådana omständigheter lyckades åstadkomma ett sammanjämningsförslag, som kunde antagas, var förmögen ej deras fel.

Arbetarklassen kan icke ensam avgöra sin taktik, den måste rätta sig efter de medel, som dess motståndare tillgripa. Taktiken att med masslockout, som alljämt vidgas, tvinga arbetaren att alltid ge efter, i smått och i större, är det stora nya stridsmedlet från arbetaryvarell, och det måste till sist framkalla ett bakslag. Ty om den hejlsöta finge utveckla sig skulle arbetarnas hela faktiska medinflytande gå till spillo och allt, som byggts under snart 25 år för att trygga arbetarorganisationens rätt att vara med och bestämma om arbetsvillkoren, i ett enda slag vara bortspolat. Fastän arbetarna finge förhandla, hade de jätte-lockouten över sig, om de ej böjt sig för arbetsgivarnas ultimatum. Kärnpunkten i denna storstrejk ligger i detta: Det måste bli slut på lockoutseriet.

Svensk-Amerikas arbetare kunna ej annat än önska sina bröder på andra sidan Atlanten framgång i deras öjnnä kamp mot en mäktigt, väl försedd motståndare. Denna kamp kommer att kosta försärelser och lidanden, men om lockout-brödrskapet får sina klor en smula klippta, är priset icke för högt. Den svenska arbetaren kan ej nöja sig med en illusorisk medbestämmanderätt på arbetsavtalen, ty då skulle snart det forna kapitalistiska enväldet vara återställt. Och det skall väl ändå aldrig komma att inträffa i vårt gamla fosterland."

Nationalföreningen mot omigratio-

nen
uppträder som strejkbrytarsföredlingsanstalt. Det ha vi bevis på. Den 15 april i år blev ett 80-tal unga arbetare uppsagda vid en fabrik i Surte. En del av dem sökte då erhålla placering genom nationalföreningen mot emigrationen. Först härom dagen erhöil en av dem svar. Brevet är avstämplat i Göteborg den 27 aug. och lyder:

Aberopande eller förfrågan om vi kunde assistera eller till plats som grovarbetare på meddelat till i omgående torde tillskriva Kgl. Trollhätte Kanal- & Vattenverk, Trollhättan, en detaljerad ansökan omtalade äldre m. m. samt närlästa betygsskrifter.

Högaktingsfullt:
Nationalföreningen mot emigrationen.

En snygg hantering den där "fosterländska" institutionen slagit sig på.

Ett typiskt återgångstelegram

ha de borgerliga Stockholmsbladen meddelat från Hedemora i förra veckan, meddelas till "Svaret".

Det uppgavs såhunda att arbetet var i full gång vid en snickerifabrik, en vagnfabrik, vid ångsågens hyveleri och kvarn, samt att plåtslagare och målare återgått. Nu är det märkt att en av verkstäderna syns satts till 5 arbetare, därav 4 över 60 år. Snickerifabriken är s. k. kooperativ med 7 arbetare, alla andelsägare. "Vagnfabriken" är i själva verket en kolonisations med 18 års yngling utom ägarna. Plåtslagarna äro blott 4 man — och för alla dessa gäller dese-

utom, liksom för målarna, att de aldrig deltagit i storstrejken, men väl att en del lämna bidrag till den. Sådana äro telegrammen om återgång.

Spårvägstrafiken

hålls visserligen mödortigt i gång, men styrelsen för Norra belaget har nog inte låtit rösa marknaden. Det heter så vackert, att de "arbetsvilliga" ingenjörerna och löjtnanterna och kontoristerna så fort lärt sig skjuta en spårvagn. Den förstörda materielen visar dock att det är inte nog att sätta en vagn i gång och stoppa den, man måste också värda den. Redan nu lära vagnarna vara så illa där, att belaget står inför vagnbrist, då det ej har några montörer, som kunna ställa vagnarna i ordning efter borgargårdsternas framfart och från styrelsen har till flera personer uttalt ett starkt missnöje med dessa "arbetsvilliga", "som gör ända på allt som finns".

Härom dagen stod polisstationen 359 i full uniform och rumsade spåren på Dalgatan. Stadens poliskonstaplar i tjänst hos ett privatbolag! Allt är tillåtet i kampen mot arbetarklassen!

Klingande solidaritet.

Från Löfstad, Opphem (Östergötlands län), av hr Karl Johansson insänts en bidragslista med 30 kr.

Cåvor och gengåvor.

Arbetsgivarna måste nu låna mera pengar, men det går naturligtvis inte att låna så få ihop summorna. Dock har det lyckats tändnings- och boktryckarna att få ihop 17 banker i landet att låna dem tillsammans 2 mil. kr.

De militära myndigheterna

Arbeta allt vad de förut att främja arbetsgivarnas sak. Vi ha förut anförut flera exempel härpå och ha för dagen ytterligare två mycket betecknande fall. Då det blev bekant att flottier till kustskadern till strejkskötter i Hernösand den 15 aug. hade överlämnat en penningssumma blott det oro i läget. Lördagen den 28 anställdes förhör för att få utrönt vem som var upphovet till denna insamling. Vederbörande kunde dock inte göra de "skylligerna", alla erkände att varit med. På söndagen kom då en order av följande lydelse: "På förekomna anledning anmodas högsta befälhavaren kustskaderns manskap att ej göra någon insamling med mindre än att vederbörande förtygseckel därtill ger sitt bifall."

Alltså: Om flottierarna vilja göra en insamling till vel ändamål som helst skall fartygschefen ge sitt tillstånd. Han kan, märke väl, neka och då kan manskapet, som lyder under krigslagarna, ej trotsa. På ett tydligare sätt har militärismen knappt någon gång manifesterat sin ställning som kapitalismens lydiga redskap mot det arbetande folket. Vid Västermanlands trängår har en kapten Zethelius föranställt om att ett antal beväringar och stam skickats ut att biträda med skördearbetet å Svanå bruk. De lära ha lovat 8 kr. om dagen utom den lön kronan består dem. Det synes verkligen vara meningen att söka utbilda beväringarna till en stridslyst trupp. Det är ett så obetydligt tillvägagångssätt att man kunde tvivla på att det är sant, om vi inte hade så många bevis. Vi erinra bara om strejkbrytarnas beväringsmannu vid Södra spårvägarne!

Skådespelare Hultman,

som gjort sig ryktbar genom att uppträda som strejkbrytare vid spårvägarne, gör sin entré på Södra teatern om torsdag i ett lustspel, betitlat "Floricornas Alfred". Hr Hultman är en komisk förmåga av rang, berättar de borgerliga bladen. Vi tro det. Stockholms arbetare ha nu en längre tid skratat åt denna valfride spårvägsbrytare och vi förmoda därför att han inte längre kommer att utöva någon dragningskraft på huvudstadens arbetare. De ha skratat nog åt honom.

Låt hr Hultman, eller hr Hultman, som folkhumorn redan döpt honom till, spela för borgarpubliken. Han har själv så velat!

Hornsbergsmötet i dag

kl. 3 e. m. bjuder som talare hr Herman Lindqvist och H. Branting.

Amatörmusikerföreningen medverkar.

Alla i striden deltagande män och kvinnor böra gå till Hornsbergs hage i dag!

Hjälpen från utlandet,

Landsorganisationen i Österrike sände i går 25,000 Kronen till understödjande av storstrejken samt varma välönskningar för fortsättningen.

Från landsorganisationen i Belgien anlände i går 720 francs och en sympatisk skrivelse.

De mest utmanande åtgärder

vidtagas nu mot arbetarna av myndigheterna. Man vill söka skapa åkerperi i stort. Följande order har utgått från polismyndigheterna till polismännen:

På förekomna anledning uppmannas samtliga polismän att fr. o. m. den 28 d. s. noga ha uppsikt om någon eller några av spårvägspersonalen uppträder på vagnarna för att försöka övertala de arbetsvilliga. Om sådant visar sig, skall polisman genast anhölla honom.

Under de senaste dagarna ha åtminstone tre spårvägsmän anhöllits av polisen och sitta kvar nere i lådan vid Myntgatan. Det skall lara åkerperi. Strejkbrytarna äro nu så heliga att de ej ens få tilltalas, långt mindre betecknas, med sin rätta benämning.

Eskestunans arbetare om arbetsgivarnas regering.

ESKESTUNA tisdag. I dag har här hållits ett stort möte i Fokets Park, för att behandla regeringens ställning till striden. Trots hållande regn hade samlat 8,000 personer, inför vilka red. Alf. Kämpa talade om regeringens hållning till striden och medlingsförslagen, ofta avbruten av bifall och instämmanden, särskilt när tal. karakteriserade den Lindmanska regeringen som en ren och skär arbetsgivarregering, varpå dess egna handlingar gav de bästa bevis.

Stämningen i. o. utmärkt.

Följande resolution antogs enhälligt:

"Den Lindmanska ministären, som för närvarande på uppdrag av konungen har att leda landets öden, blottar i sitt svar på Frisinnade landförenings medlingsförslag så hänsynslöst sin ställning till nu rådande konflikt på arbetsmarknaden, att man icke längre behöver häva något tvivel om var man har 'den berömda regeringen över partierna'. Det framgår nämligen tydligt och klart att hr Lindman och Hamilton, med beaktat bistånd, tagit på entreprenad att tilländaga arbetsgivarna; och har regeringen, synes det, genom att instämja i civilministerens uttalande till statsrådsprotokollet och avslaget på medlingsförslaget, proklamerat öppen kamp mot arbetarna.

Med anledning härav få vi till ett antal av 6,000 vid möte i Eskestuna församlingens arbetare avgiva vår bestämdaste protest mot regeringens tillvägagångssätt och uppträdande, icke så mycket för dess avvande av medlingsförslaget, utan för det absoluta och hänsynslösa partissnig mot arbetarna, som bemötas och behandlas såsom mindrevärdiga eller rent samhälleliga individer.

Samtidigt med denna protest vilja vi även avgiva den bestämda förklaringen, att det nu, mera än någonsin, blivit en given plikt, om skyldighet för varje arbetare, så organiserad som oorganiserad, att hålla ut till det yttersta, ty sedan nu regeringen blottat sina avsikter, ges det icke någon återvändo, då striden, från en kamp mellan arbetare och arbetsgivare, utträtt till en rent politisk fäktning; och denna vi därför, fast beslutna att enigt hålla ut till det yttersta, alla Sverges arbetare att göra sammanlades."

Även i Hernösand har ett möte, beökt av 800 personer, antagit en skarp resolution mot regeringen. Mötet betonade att i regeringen visat sig att icke över partierna utan fullständigt i arbetsgivarintressets tjänst, att landets konung har visat, att han ej är med folket för fosterlandet, utan mot både folk och fosterland.

Simpla stridsmetoder.

I ett föredrag i Svedala har ingenjörs Nils Fredriksson, Svedala, om fackför- eningledarna sagt bl. a.:

"Härlig misshandelnheten vilken även mot det folket, som ledder och i dessa födeliggande strider, som brandskatta edra inkomster. Det ser inte ut som om de ville göra en något gott. De leva i glans på edra uppoffringar. De borusa sig av makten i dessa dagar. Vad gör det dem, tyckes det, om Sveriges arbetare kastats i nöd, blott de kunna visa sin makt. De äro själva varken arbetare eller arbetsgivare. De äro advokater, som leva flött på de processernas bokostnad. Det är i deras välförneadå intresse att hålla processerna i gång.

Har vi fått någon valuta för alla de pengar det kostat att följa dessa herrars råd. Hall missöden beaktande vägen. Ha ni någonsin fått klart, var alla dessa pengar ta vägen."

I den stilla förtärrer hr. Fredriksson. Vi skulle ej ha fäst oss vid allt detta avsnemmel om det ej varit en för vederhäftighet inom arbetsgivarverksamheten osedd person som det det är sig. Och när sådant växer på det trädet, så under man ej på allt det elunda och nedeliggande för-

tal, som går bland de riktigt okunniga skvallerkirkingarna; man förstår att det kan bli trott på fackföreningsledarna ha 18,000 à 20,000 kr. Årelin och att de ha från 15 till 60 kr. om dagen under tiden striden pågår. Och detta trots att själva "St. D." nödgats konstatera, att ledarna blott ha mellan 2 och 3 tusen kr. i Årelin samt att de av denna avstå hela sin lön för de veckor den stora striden pågår.

Det synes, hur sjuk arbetsgivarnas sak är, då de nödgas använda så låga och för dem själva nedskattande stridsmetoder. Ing. Fredrikssons insinuation: "Har ni någonse fått klart var alla dessa pengar ta vägen?" är av sådan åkerkränkande beskaffenhet, att offentlig förklaring från Fredriksson är nödvändig. D. v. s. om han är en gentleman.

Misslyckad strejkbrytarimport från Tyskland.

Till Sklarierbolaget Norrmalm ankommo för ett par dagar sedan sex tyska arbetare från Braunschweig. De hade blivit anställda genom en fabrik för maskiner och apparater för köttkvarnindustrin under den falska uppgiften, att de skulle komma till Sverige för länge sedan var slut! Naturligtvis fann de efter sin hitkomst genast hur det var fatt och gingo i går samtliga till Folkets Hus, där de snart hjälptes till rätta av ett par tyskfödda kolleger. En representant för "Svaret" var närvarande och fick se det papper, på vilket de anställda. Det var av följande lydelse:

Braunschweig 26 aug. 1909.
Härmed intyga vi, att elaktatörssällskapet (namn) är engagerad på Sklarierbolaget Norrmalm i Stockholm med en veckolön av 30 kr. samt fri resa fram och åter i tredje klass. Han har att infinnas sig till avresa lördagen 28 aug. kl. 5.34 f. m. på Centralbangården, från vilken tid även engagemangsförhållandet träder i kraft från båda parterna sida.

Karges-Hammer Maschinenfabrik Aktiengesellschaft.

Samtliga sex arbetarna voro ytterst uppriktade över att man lurat dem och telegraferade till en bekant i Braunschweig om förhållandet samt varnade andra att följa efter. Då samtliga voro utan pengar, måste fackföreningen förskotta respengar. Det är samvetslöst av arbetsgivarna att med falska uppgifter söka locka doerligt folk att bli strejkbrytare.

Ett misslyckat åkärperi.

I Hornösund har i går årgjorts målet mot för brott mot Åkärpelagens häktade arbetaren G. Söderlund. Sju vittnen hördes, ingen kunde lämna något stöd för åklagarens påståenden. Vid utslaget frikändes S. fullständigt och sattes omedelbart på fri fot.

Förhållandena vid Röstrand.

De till största delen oorganiserade arbetarna vid Röstrand har i hållit ut i striden tappert under de gångna veckorna. Men nu börja dock en del på denna plats att svika. I går voro av de 597 arbetarna omkring 350 i arbete. Återseende skulde omkring 550 som ej återgått. En del av dem äro ute på landet och de som äro i Stockholm arrangerade i går i största hast ett möte för behandling av situationen.

Vid mötet företog man slutet omröstning 32 röster avstos för att upptaga arbetet och 155 däremot. Orsaken till att ej flera voro vid mötet var att det tillkommit så hastigt och att som sagt en del ej äro i Stockholm.

Arbetsgivarelögnerna återsändas.

Från Bröder i skrivs till "Svaret": Som gratieutdelningen av "St. D." gått trög här i Bröder, besötte på möte av de lockade arbetarna att returnera tidningen till sitt ursprung, dit vi hoppas även andra arbetare återvända. För att erhålla bättre litteratur ha vi vänt oss till Stockholms arbetarbibliotek med begäran om ett lånbibliotek av 500 band.

För övrigt solidariteten god, humöret utmärkt.

Ökorstensförmästarna försöka

att få arbetarna tillbaka genom en taktik, som bör till det tilläggaste vi hört talas om. Mästareföreningen har nämligen skickat fackföreningen en skrivelse, vari det förstås heter att arbetet i hög grad öka med september månads ingång, varför arbetarna månas att återuppta arbetet och inte fortsätta en gäglös strid. De arbetare, som annu äro efter 1 sept., demna, heter det, icke börjades arbete annat än i mån av behov.

Var och en genomskådade uti utan vidare tomheten i en så illa formulerad hotelse. Arbetarna gjorde det naturligtvis genast och Stockholms ökorstensförmästarefackförening beslut på ett talrik besatt extra möte tisdagen 31 aug. med alla röster mot inga att fortsätta striden till

den av Landssekreterariatet avblåses samt att föreningen med alla till lida ständigt medel skall arbeta på att åka i striden indragarna arbetare efter stridens slut återgå på sina resp. platser.

Det påstås, att mästarna fundera på att få strejkbrytare från Tyskland. Ett försök i den riktningen torde avblåsa loka snöpligt som Sklarierbolaget Norrmalm. Det lär f. ö. vara sörjt för att saken blir bekant i hela Tyskland redan i morgon.

Vår "opartiska" polis.

Som exempel på polisens godtyckliga handlingsätt i dessa dagar bör omnämnas, att en poliskontroll, gemenligen kallad "Spisrakan", i egenskap av vicevärd för ett hus på Söder utmöt en av "Svarets" distributörer, då denne på anmodan av byresgästerna infunnit sig för att avlämna tidningen i resp. hem.

Sjöfolkets "återgång"

Sjömanshuset i kapitalismens tjänst

Till "Svaret" skrivs: Man använder alla möjliga medel för att lura sjöfolket att gå tillbaka. Men krokarna äro för grova.

I en notis i "A. B. -Dagen" för 20 ds proklamerades sjömansstrejken som avslutad. Tidningarna hade fått kännedom om, att ett 30 tal sjömän och matrosor anmält sig till återgång, vilket bekräftade på att en sådning från Göteborg narrats bit.

Emellertid hölls möte med sjöfolket där man efter sluten omröstning med 97 röster förslöt strejk mot 2 för återgång och en blank soval avgjorde frågan för fortsatt strejk. Dagen efter hölls nytt möte med 200 deltagare, där beslutet stadfästes. Så ser sjöfolkets återgång ut!

Då man ej lyckades på den vägen har man nu försökt en annan, därvid sjömanhemmet går hand i hand med redarföreningen. Under normala förhållanden har det hänt, att då någon sjöman bött på hemmet så länge, att hans pengar tagit slut, har han fått bli skyldig något, visserligen undantagsvis. Fr. o. m. storstrejken förklarades emellertid att ingen fick bli skyldig något. "A. B." tyckte synd om de strejkare, som skulle leva på det lilla understödet, men de reddo sig nog själva. Nu har emellertid en ny utskott kommit efter påståenden från "A. B.", i det man förklarar att ingen deltagare i storstrejken får be på hemmet för kontant betalning, där finnes endast plats för arbetsvilligt sjöfolk. På det sättet anser sig sjömanhemmet visa sin neutralitet i striden!

H. S.

Med en känsla av välmående

Läser man, skriver "Arbetet" i Åbo, de svenska borgerliga tidningarnas meddelanden om den nu pågående storstrejken. De äro så fyllda av lögnaktiga uppgifter, av halvanningar och av vanställda fakta, att man ofrivilligt frågar sig, huru sådant kan vara möjligt, huru personer, som vilja kalla sig bildade — och det äro ju borgardningarnas redaktörer — kunna medlata sig till något sådant, någonsting så simpelt som en smutskastning av fattiga arbetare, vilka under de största omvändningen för sig själva och sina familjer kämpa för brodditen och för rättigheten att få leva som fria människor i eget fosterland.

Icke nog med att de tidningar, som ligas av industrins stormän och vilka öpet och årligt i alla väder föra arbetsgivarnas talan, nu mer än någonsin förut inspireras av arbetsgivarna och taga sina order på arbetsgivareföreningens kontor, den s. k. västorsörens är icke en styve bättre, alla äro de, de må sedan kalla sig höger- eller vänsterinnade, konservativa eller liberala, av samma ull, alla samma andas barn.

Är det den nya taktiken?

Arbetarna vid Sevalia varnade för lödrivari.

Ingen hänsyn tagen till innehavande av pengar och fast bostad.

Nedanstående uppenbarande meddelande telefonerades i går till "Svaret":

T. f. hänsyn Erriesson i Västerås föderis fjärde distrikt och hänsyn Nygren i Tierna distrikt ha i dag varit i Sevalia och utdelat varning för lödrivari bland därvarande strejkade arbetare utan att ta hänsyn till om de äro genomgående tillräckligt för uppehållt eller ej, allom om de hade fast bostad. Annmärks här, att både arbetarna fannas de, som hade mellan 25 och 60 kr. på sig. Åklagen kom-

mer naturligtvis att genast överklagas. Misbruk av vår ohyggliga lödrivari har ej varit sällsynt under föregående tider. Ännu äro Adolf Hödens ljungande ord om denna lag i friskt minne. Det har under föregående tiden hänt att en och annan fanatisk länsman tagit sig för att lämna arbetarbörslens agitatorer enligt lödrivari, men aldrig förut har det skett, vi veta, inträffat att arbetarivar-samhällets myndigheter sökt begagna denna som vapen mot strejkande arbetare.

Visar det sig, att hänsynen i fråga handlat på order från högre ort, så är det ett ytterligare bevis på "opartiskheten" där uppe i landets regering.

En högerhand i "D. N."

säker om av dem, som en tid angav tidningens ton varannan dag, medan den varannan återgick till vänsterfärg, har i går riktat ett angrepp på H. Branting, vilket bättre hade varit på sin plats i t. ex. "St. Dagblad".

"Svaret" hade, för att ställa H. B. — ge ord i "Neue Zeit" om visat "presspack" i dess rätta sammanhang och belysning, återgivit hela stycket i fråga. Därav framgick, som våra läsare minnas, att beaktningen var anpassad för det slags folk, som nys förut, krypan för tearen, ropat på undantagslagar mot socialdemokratiska för mordet på general Beckman. Att sådana spelade upp sig som tryckfrihetens riddare var något för starkt.

Denna begränsning för "D. N." och ger i stället ett löstlyckat citat den gång, att detta skarpa ord skulle ha slungats mot alla och envar, som över huvud vänt sig mot ett typografers sökte under storstrejken stoppa tidningspressen!

Tänk om samhället, förtärligt "D. N.", skulle göra det "obekvämt" i tryckfrihetens för sina klara motståndare! Men tryckfriheten har pålitliga vänner än här Branting och "Svaret".

Ja, inte annat vi veta, har "systemet Peterson" verkligen gjort göra det åtminstone för sina socialdemokratiska motståndare rätt "obekvämt".

Ätad som det bekanta mot "Storlokken" för emildes mot riksdagen, eller nu det senaste för uttalandet av en mening i diskussion om värnpliktsstrejk, äro verkligen så tydliga ingrepp mot själva yttrandefriheten som någon kan önska. Men då titta de där "pålitliga vänner" fullständigt, när de icke öppet understödja en kautschoklagstiftning som den allt för bekanta av 1906.

De "tryckfrihetens vänner", som varit framme i "D. N.", se inte ögrarna att skarp från deras egna avvikande meningar permanent av lagen undertryckas. På vår sida har man ansett att för en viss undantagsituation de, som serjde för tidningarnas tekniska hjälpmedel, hade rätt att för tillfället vägra sin arbetskraft, om detta deras steg, trots att det förslände även arbetarpressen, måhända kunde gagna hela den stora folkrorelsen och snabba återinföra normala förhållanden, med så fullständig tryckfrihet som möjligt.

Vi motes med sinneslugn den tillknytrade eftertänks den över vilkendera sidan som är "pålitligare", då det verkligen gäller yttrande- och tryckfrihet.

"Fara är

att efter allt vad som nu passerat, det kommer att fördras nya betryggande garantier för avtalens helgd, om det skall bli nya avtal".

Detta yttrande fölls härom dagen av ingenjören vid Svedala Nils Fredriksson. I det sammanhang det fölldes vill det synas som om den ärade ingenjören rent av ansåg att avtalen brutits även inom den industri här Fredriksson är en av pamparna, nämligen verkstadsindustrin.

Men vi fråga: Vem är det, som i alla avtal inom skvål Sv. Arbetsgivarföreningen, Verketadsföreningen och Centrala arbetsgivarförbundet genomdrift bestämmelsen om att lockout och strejk får obehindrat förekomma under avtalslösa förhållanden? Och vidare, varför har denna bestämmelse genomdrift, om den ej skall få följans även av arbetarna. Här är synen rost av mense att denna bestämmelse blott skall få tillämpas av arbetsgivarna.

I svrigt utgör Hr P:s föredrag skvål i sin helhet som i sina detaljer ett det mest hälska och därtill väriga anfall på arbetarna som under striden framkommit

Stöd i den fiendepressen!

En "friisnad norrlänning", som förklarar sig tillhöra friisnaden landsförening, skriver till "Svaret": En av våra prenumeranter på "Stockholms-Tidningen". Detta är tog jag emellertid "Dag. Nyh." därför att den sagte vara mera och ärligt friisnad. Men jag har blivit grundligt bedragen. Både tidningarna ha ju tagit kapitalismens parti på det mest ohöjda sätt. Det går en att tyckas sig i hos folk under tiden, då ledarna ej ställas på prov, men då en strid som denna utbryter får man riktigt se vad andas barn de äro. Men det kan ha det goda med sig att man får ögonen öppna för deras rätta färg. Jag kommer aldrig mer att hålla dessa tidningar och samma mening har jag hört från många verkligt friisnade — ej socialdemokrater — i min kontrakt.

Var arbetarna beträffar anser jag det likvärdigt med strejkbryteri om de understöja en press, som endast syftar på att åstadkomma splittring i deras egna leder. Arbetarna böra verkligen bojkotta borgarpressen, vilken bör understöjas av kapitalisterna, då den går deras ärenden. Hållningar till arbetarnas landst i Norge kan en honor för deras värdisa hållning under striden och en önskan om en lycklig utgång.

Småktillsigheten

mot strejkande från polisens sida tar sig som bekant de mest löjväckande former. I går vid halv 12-tiden hade en fogelbeträffaren (känd av oss) för några minuter skett skydd mot regnet i portgenom till huset nr 14 vid Hötorget. Två poliskonstaplar kommo till och uppmanade honom att avlägsna sig. På fråga, varför det icke gick att gå till skydd mot regnet, svarade konstapeln: "De er härifrån eller gå och arbeta, här har en socialist inte något att göra".

Reflexionerna göra sig själva!

En föreläsning debatt

finnes införd i den broschyr som av ingenjör Fredriksson utgivits. Efter sitt eget föredrag har han gjort en tre sidor långt referat över diskussionen som där efter fördes, vilket referat dock ej är överensstämmande med det justerade protokollet som fördes vid mötet och som vi varit i tillfälle taga del av.

Stockholms arbetarinstitut

börjar sitt föreläsningår 6 sept. Nya föreläsare äro: professorerna Osten Bergstrand och Gustav Cassel, doc. G. Koran, amanuensen T. J. Arne och fil. lic. Olof Palme. Ny dirigent för musikfästarna är dr. O. Th. Sandberg. Föreläsningarna börja måndagar precis kl. 8 e. m., övriga vardagskvällar kl. 8.15. Söndagar kl. 9 f. m.

Göteborgssystemets strejkförberedning

har meddelat oss, med anledning av notisen i går om Göteborgssystemets ångbåtar, att de ej återgått till arbetet samt anse att bojkott bör förklaras mot de lokaler som öppnas innan storstrejken blir slut.

Arbetsgivarnas "humana" stridsmetoder.

Träskarbarna i Sparreholm skola nu riklas ur sina av bolaget förhyrda bostäder, om de ej vilja skriva under personliga kontrakt. Det rör sig om 15 à 20 arbetare. Endast en har bött sig till avsläpkan. För de övriga kommer plats att beredas i Folkete Hus.

Belysningsverkens fackförening

har beslutit bojkotta en strejkbrytarlovenantör Larsson, Talegatan 33; en annan strejkbrytarlovenantör är kaféet Regeringsgatan 86.

En strejkbrytarvarvaro

från Örebro har arrester till Skövde, Tidaholm och Falköping för att i dessa Västgötygder anskaffa byggnadsarbetare. So upp västgötar!

Vinhandlarna gå till kungens.

Representanter för vinhandlarna ha haft förtroende hos kungen samt Hr Lindman, Schwartz och Hamilton för att få restriktionerna upphäva. De lära ha blivit vänligt mottagna och fått löfte om att landshövdingarna skola höras om saken.

Hr Carl Lindholm,

boende Polhemsgatan 28, har icke uppträtt såsom strejkbrytare av något slag under storstrejken.

Till storstrejksutskottet.

Undertecknad alla skrivelse med tydligt namn och fullständig adress. Vid rekvisitioner utsätt tydligt namn och fullständig adress på den person, till vilken pengningarna etc. skola sändas.

Bättre en tydlig och källig namnteckning än en aldrig så "vacker" och oläslig lammskrift.

Organisationens flod sväller.

Hofors: 45 nya medlemmar i Järn- och metallarbetarförbundet avdeltning. Stäm n:o. Avd. 352 av Svenska grov- och fabriksarbetarförbundet har tillfört 7 nya medl.

Hos de svenska hjältarna.

I "Vorwärts" och "Arbeiterzeitung" läsa vi under denna rubrik i deras sändagsnummer följande skildring av en korrespondent, som vistat här under storstrejken:

Ja, om hjältar vill jag tala, om tysta, modiga, oförvilliga hjältar. Inte med starka ord, med patos och lyrika fraser. Grift och torftigt som det är, skall deras liv här förtälas, och vad som ligger där, det känner envar.

Det är något starkt som rycker en med sig och övervänder en, när man vistas bland de svenska hjältarna. Man märker nästan ingenting av lidelser, ingen hetsighet, ingen upprusning. Vad som gör sig gällande är en fast vilja, av en övrighet som framkallad övertygelse att man måste våga allt för att segra. Och det är vackert så: lidelsen kan förflyktiga, övertygelsen håller tålad.

Om dessa hjältar av övertygelse vill jag tala. I två veckor har jag vistats bland dessa, som i tre veckor presterat de korslagda armarnas kraftiga protest mot sina motståndare. Utan att vackla, utan att klaga, utan att mista sin tro på segrar.

Man möter dessa allvarsamma auktorer över allt på gatorna. Unga flickor och arbetande kvinnor, unga och gamla män. Alla lika allvarsamma, men förtälsade, fulla. På alla gator ser man dem, vid alla tider. Men deras liv ser man dock endast i hemmen. Där har jag uppmått dem med red. Magnusson från "Sec.-D." som förra och sällskap.

En rond genom de strejkandes bostäder. Vad vi där sett och hört, skall skildras här, utan försköning och försköning. Mycket låter romantiskt — lyvet är tragiskt! Och så är den från verkligheten, över vilken nu visar något av hjältemod och frihetssång.

På Kungsholmen står ovanför en backe en klunga arbetarbostäder, omväxlingshus med en liten typpa framför, som gör ett vänligt intyck. Men intycket försvinner när man stiger in. Varje bostad består av ett rum med ett fönster, rummet är 4 meter långt och 3.3 meter brett. 9 kr. i månaden betalas i fyra hufvud till staden, som är ägare av dessa hus. I den första lägenheten fannas inga strejkkanaler, men vi konstaterade, att en ännu med 6 barn, alltså 6 personer, bodde i denna enrumslägenhet.

Utifrån den andra lägenheten lågo två gummar och skurade trappan. Både de drabbade av strejken. Den ena hade bevarat sitt goda humör, han berättade skrittande, att nu måste hon "inrätta sig efter att ha mindre än vanligt, då man har ingenting". Leende berättar hon att barnen ouppörligt glämma att det är strejk och gå till skolan för att ta bröd. Men detta är väl förvarat och tas inte fram annat än till måltiderna. Här fannas utom föräldrarna 6 barn ett go föda. Åt i lördags fingo de sitt första understöd: 4 kr. Den vanliga middagsmaten är ill och potatis. Då räcker 4 kr. för 8 personer i en vecka...

Den andra hustrun förför sig med allehanda rengöringsfysor, hon har en dotter, som är anställd i hattfabrik. Hon är liten, blek, stannad i växten. Hon är inte organiserad — och strejkar. Som icke organiserad får hon intet understöd, men tänker inte ett ögonblick på att te upp arbetet. Tack vare modern kan hon reda sig över den svåra tiden. Men modern säger: "Vi reda oss nog, men de fattiga stannarna med fyra barn — dem måste man hjälpa så länge man kan". Vi fråga om hon kan hjälpa "den fattiga stannarna". "Ja", svarar hon, "det måste man ju".

Vi gå längre utefter lungan och vika om förmet till husens bakdel. Fiolit ljuder oss till mötes. En barnskara står där, till största delen barfota, somliga dansa efter musiken. I klippan sitter två ungdomar och spela dyl. Vi vilja veta, om dessa

Utmärkta tillhör de strejkande och fråga om 8-årig pojke: "Strejkar din far?"
Hansen svarar: "Jag har ingen far!"
Och svarar på ett annat sätt: "Jag har ingen far!"
Och svarar på ett annat sätt: "Jag har ingen far!"

Utanför en lägenhet står en 60-årig gråhårig man i skjortärmarna. Vi fråga honom om en del. Han strejkar. Han har inte begärt något understöd, då han inte kan sitta på förtolkt. Som organiserad och familjeförälder hade han fått understöd, men han avstår.

Han visar oss — på vår begäran — till en mer barnrik familj än hans egen. I stället för en enda barn, har han tre barn, en äldre kvinna, som han har varit arbetslös och strejkar. De tre barn, den äldste strävar just i går sin femtonde födelsedag — utan någon festlighet. Den yngsta barnet är sex månader och sover ute i sin vagn. Mannen har enastående 20 kr. i veckan. Sitt första understöd fick han i början av förtolkt veckan: 40 kr. Först ingenting. Denna familj på 6 personer åter: om morgnarna kaffe och bär bröd (ibland något mjukt), middag gröt och potatis, kväll gröt. Barnen enar svär sina mellansall av mjölk och smörgås — vi känna igen ett par av dem från den dansande skansen. Hur vill det inte att barnens glattgörelse och lek kommer dem att glömma den saknade mjölken och det saknade brödet?

Älsta lägenhet. Här bor en kolbärare med hustru och fyra barn. Tre av dem gå i skolan. Hans veckoförtjänst är 16-17 kr. Sedan i måndags får han 6 kr. i strejksunderstöd — först hade han ej fått något och kändt hade han ej. Utom på ett. Han räcker fram sin enastående, får en portion och berättar att han i cigarrfabriken betingats sig kredit på sju för hela strejkdagen. Snus kan han inte undvika. "Det har varit många månader" säger han med ett stort skatt. På strejkdagen tänker han inte, men han leds, och han besöker alla fackföreningsmöten. "Att inte arbeta om fjorton år på samma sätt, är nyttigt", säger han, "men många står man inte ut med det. Det bästa är ändå arbetet!" En arbetsglad strejkande!

Nästa lägenhet. I soffan ligger ett 8-årigt barn och bär och sover. En hel kött. Här bor en änka. Hennes två döttrar arbeta som i en karamellfabrik — en strejkar. De tre organiserade, så inte understöd, modern har ingen förtjänst. Och strejkar! Vad lever de av? Modern svarar med en blick på barnet: "Det är min äldste dotter, barn, fadern ställer barnuppfostringshjälp varje månad. Mycket är det inte, men nu under molnslösa dagar i vår leda av det".

En tredje lägenhet! Det är sanning. Och dessa unga organiserade kvinnor sammanhåller i strejken.
Efter hus besöka vi i detta arbetarvariet. Över allt detta, ingenstades om strejkbarnen av någonders könen! Mitt bland dessa människor bor en 40-årig kvinna, som tid efter annan lämnat sin öfver och berättar till "Social-Demokraten". Hon heter Maria Sander. Här en tid sedan har hon givit ut en bok, "Vad svältgränsen". Om skildrar invandringarna i dessa hus. "Vad svältgränsen" står de, när det gör svåraste.

Vi följande längan och gå i bland hyreskoncernerna och fråga oss fram. Vi visas till ett hus, vi gå in och se en dör öppen på andra botten. Ett 8-årigt barn dansar till ena, en 4-årig flicka sitter vid bordet med huvudet lutat i handen. Hur försigtigt ser inte detta barn ut. Här ser man svält, här första gången ren, krasa svält. Ett svältande barn! Vi ämnar just fråga, om det inte finns någon vuxen hemma, då vi så se en sjuk kvinna ligga i en säng. Det är modern. Mannen är i Amerika, men skickar inga pengar. Hustrun försörjer familjen, hon är tidningsläsare, men dessa strejke och nu försöker hon förtjåna något genom att gå som tillfälliga.

Vi gå högre upp i detta hus, där det bor 60 arbetarfamiljer. På måfå knäcka vi på en dörr, men ropar sig in. En rumslig lägenhet, som på samma gång är kök. Men hur rent och snyggt här är! En medelålders kvinna vagnar ett barn. Här står det till här! Hustrun har två barn. Tills nu har familjen rätt sig skapligt, men nu börjar det tryta. Hon har endast fått fyra anvisningar på 1 kr. vardera till konsumtionsföreningen. Mannen är bokbindare och fackföreningskassan är genom en fem månaders strejk förra året alldeles tömd. Förra året har han så-

des inte förtjänat något på fem månader. Men "visst strejkar han", svarar hon leende på vår fråga. Denna mor till två barn, som på tre veckor fått 4 kr. i understöd, ler, när hon säger detta!

Så leva de, så känna de. Utan retuscheringar är här framställt vad slampen och tillfällen på måfå låtit oss se för.

Med finnas här och kraft, övertygelse och medvetandet att slå ett slag för hela världens proletariat. Intet kan bringa dem att väkta. Hunger! Nej, utsvältning, som skapar kraftlöshet. Förtärligt vore det att se denna hjältarska ligga uttungrad. Själva skolan de ej kunna använda det. Bröderna på andra sidan gränsen få ställa sig i brechen. De måste hindra själva möjligheten för eländet att här vinna seger över hjältamödet.

Viljan att segra, kraften, övertygelsen, om att segen måste komma, den finns hos de svenska hjältarna. Möjligheten att kunna segra, i det att den västa nöden avväjres, den möjligheten finns om hjälp ges. Om var och en går ute i världen hjälper dem.

De skola de inte allena bli hjältar, utan också segrare.

"Därför: hjälpen dem till segrar!"

Stridsfältet.

Gjutarna vid Separators gjuteri i Tumba beslöto i går med 59 röster mot 12 att fortsätta strejken. Stämningen utmärkt.

Vid Bergsunds arbetares strejkskommitté i tisdags beslutade mötet att protestera mot de slutkras som ha återgått till arbetet och på så sätt gynna öfverlevningen under strejken.
Vid ett föregående möte beslutades att bojkotta alla bageriska tidningar samt att med all kraft stötta partipressen.

Stockholms glasmassteri- och betongfackförening har beslutat bojkott av borgarpressen, särskilt "Stockholms-Tidningen". "Hvad nytt i dag", "Aftonbladet", "Dagen" och "Dagens Nyheter". Även beslöts bojkotta alla tillverkningar vid aktiebolaget Pomoriska fabriker, eftersom fabrikationen där bedrivs med strejkbrytare och bojkott på alla sätt sökt hindra och medföra förmåner.

Orgelarbetsfackföreningen har på extra möte den 30 aug. beslutat bojkotta "Stockholms-Tidningen", "Hvad nytt" samt "Aftonbladet-Dagen". Beslöt vidare bojkotta aktiebolaget Pomoriska varor. Alla vore eniga om att fortsätta strejken till Landsekreteriatet avslut.

Sv. strädderi- och betongfackföreningens extra möte den 31 aug. i Folkets Hus, sal B, vilken var till frägnad fylld. Efter anförande av Anders Sjöstedt beslöt mötet enhälligt att fortsätta strejken till den avslöses av Landsorganisationen.
Beslöt att bojkotta alla nu utkommande bageriska tidningar samt att för framtiden inge uppmuntran av dessa tidningar på frågaskommet.

Strejkmöte och demonstration hölls i går vid Väshy, med föredrag av ombudsmannen J. O. Johansson. Av de till 250 uppgående mötes- och demonstrationstidningarna, uttalades en skarp protest mot de bageriska tidningarnas lundna uppträdande mot arbetarna under denna strid och antogs enhälligt en resolution där förklarades bojkott mot i första rummet "Aftonbladet-Dagen" och "Stockholms-Tidningen", "Hvad nytt i dag", arbetarpressen. Även beslöt mötet att bojkotta Pomoriska tillverkningar.
Mötet avslutades med en samfäll förskänkan att orubbligt stå kvar i strejken till dess en för arbetarna antaglig uppgörelse kan träffas.

Stockholms maskinist- och eldarefackförening avhöll strejkmöte i går med såväl organiserade som organiserade. Efter föredrag av hr Landqvist beslöt enhälligt alla samman till Landsorganisationen avslösa strejken. Dessutom beslöt att för framtiden bojkotta "A.-B.-Dagen" samt "St.-T." och "Hvad nytt i dag". Även beslöt att bojkotta aktiebolaget Pomoriska alster.
Mötet avslutades med ett anslagning av Stockholms slutkras beslut uttala en skarp protest.

Sv. arbetarnas avd. 1, Stockholm, ändade möte i går och beslöt att hålla ut i striden samt att bojkotta "A.-B.-Dagen" samt "St.-T." och "Hvad nytt i dag".

Sv. bryggeriarbetsfackföreningens avd. nr 1 och 16 samt Stockholms öfverkrasfackförening hade med anledning av utkrasens beslut att upplägga arbetet i går gemensamt, talrik besök sammanträdde, varvid bland annat följande resolution antogs:

"Med anledning av de upplysningar som framkommit att initiativet till slutkrasens upptagande tagits av slutkraserna, utan någon påverkan från bageriska tidningar, uttalar mötet sin starka protest mot detta slutkrasens tilltag, alltså beslutet att endast bidraga till att försvåra uppgörelsen; desutom understryker mötet det uttalande, som avd. nr 1 förtagit gjort, att dels protesterna mot införelsen av 48 från landsekreteriatets beslut, samt dels en värdig till den matnyttiga konsumeringen allmänhet, att, medan strejken pågår avhålla sig från konsumering av matnyttiga föremål."

Desutom föreslogs allmän omröstning bland medlemmarna, varvid det visade sig att varje medlem är fast besluten att ej återgå i arbetet förrän striden är avslutad.

Följande meddelanden ha ingått om ställningen på måndagen:

Maskmakar: En del av Sv. arbetar- och betongfackföreningens medlemmar ha i dag återgått till arbetet. En del av de gamla strejkbrytarna, vilka en tid varit permitterade. Endast vedlossning och reparationsarbeten. På bageriska tidningar. Norrlandet, Stråssa, Kärnberg, Vasa, Lilla Hyttan, Fagersta-Västanafor, Hårkan (4 organiserade återgått till Norra Stållbergs gruvfält), Öxelsund, Nönginge (föredrag i går av ombudsmannen Granberg) Stålladalen, Guldams och Hyttan och Stråpa. Rapporterna om de inget återgått den tidigare måndagen. Ett av 300 personer besökt möte i Tumba har lovat obrottslig solidaritet och beslutat bojkott av de bageriska tidningarna. Ställningen bra. Hallstahammars lantbrukare ha hotats med vräkning om de ej återgå till 1 sept. Vid i måndags hållet möte besökte lantbrukarna med alla röster mot 3 att fortsätta strejken. I Sunda har ingen man i arbetet i verken. Lantbruket går med arbetstillväg.

FALKÖPING tisdag. Strejksituationen här är nästan oförändrad sedan i går. Endast ett mindre antal har återgått till arbetet i textilfabrikerna. Tyglagerarna ha i dag bildat fackförening och ett större antal väverier vid Gamla bruket ha slutit sig till fackföreningen. Holmens bageri har föregått ett 30-tal arbetare, som be i bageriska tidningar "villkoret" att på torsdag återgå eller att bli vräkta. Bageriet har mötet av arbetarnas vid bruket en enhällig beslut i dag att inga personliga underhandlingar under föreliggande situation få förelomma.

ÅVESTA tisdag. Stockholms superfosfatfabrikens direktör, Carlsson, har i dag sammanträtt fabriken tilläta arbetarna återgå till arbetet. Arbetarna ha dock ett till arbetarna och inbjöd dem att i morgon börja arbeta igen för att försona sitt brott då de gingo ut i strejken. De hade nämligen personliga kontrakt med 14 dagars uppsägning och direktören alluderade att arbetarna icke skulle ha sagt upp sina platser. Men så är det slut.
Personalen hade sedan möte och beslut att icke återgå.
I dag har i Folkets Hus hållits ett kvinnomöte med föredrag av hr Ax. Fryden. De till ett antal av 200 uppgående kvinnorna antogs den 30 augusti beslutet om strejken och beslutet om strejken, uttalades en skarp protest mot de bageriska tidningarnas lundna uppträdande mot arbetarna under denna strid och antogs enhälligt en resolution där förklarades bojkott mot i första rummet "Aftonbladet-Dagen" och "Stockholms-Tidningen", "Hvad nytt i dag", arbetarpressen. Även beslöt mötet att bojkotta Pomoriska tillverkningar.
Mötet avslutades med en samfäll förskänkan att orubbligt stå kvar i strejken till dess en för arbetarna antaglig uppgörelse kan träffas.

Stockholms maskinist- och eldarefackförening avhöll strejkmöte i går med såväl organiserade som organiserade. Efter föredrag av hr Landqvist beslöt enhälligt alla samman till Landsorganisationen avslösa strejken. Dessutom beslöt att för framtiden bojkotta "A.-B.-Dagen" samt "St.-T." och "Hvad nytt i dag". Även beslöt att bojkotta aktiebolaget Pomoriska alster.
Mötet avslutades med ett anslagning av Stockholms slutkras beslut uttala en skarp protest.

Strejkmöte och demonstration hölls i går vid Väshy, med föredrag av ombudsmannen J. O. Johansson. Av de till 250 uppgående mötes- och demonstrationstidningarna, uttalades en skarp protest mot de bageriska tidningarnas lundna uppträdande mot arbetarna under denna strid och antogs enhälligt en resolution där förklarades bojkott mot i första rummet "Aftonbladet-Dagen" och "Stockholms-Tidningen", "Hvad nytt i dag", arbetarpressen. Även beslöt mötet att bojkotta Pomoriska tillverkningar.
Mötet avslutades med en samfäll förskänkan att orubbligt stå kvar i strejken till dess en för arbetarna antaglig uppgörelse kan träffas.

Stockholms maskinist- och eldarefackförening avhöll strejkmöte i går med såväl organiserade som organiserade. Efter föredrag av hr Landqvist beslöt enhälligt alla samman till Landsorganisationen avslösa strejken. Dessutom beslöt att för framtiden bojkotta "A.-B.-Dagen" samt "St.-T." och "Hvad nytt i dag". Även beslöt att bojkotta aktiebolaget Pomoriska alster.
Mötet avslutades med ett anslagning av Stockholms slutkras beslut uttala en skarp protest.

Stockholms maskinist- och eldarefackförening avhöll strejkmöte i går med såväl organiserade som organiserade. Efter föredrag av hr Landqvist beslöt enhälligt alla samman till Landsorganisationen avslösa strejken. Dessutom beslöt att för framtiden bojkotta "A.-B.-Dagen" samt "St.-T." och "Hvad nytt i dag". Även beslöt att bojkotta aktiebolaget Pomoriska alster.
Mötet avslutades med ett anslagning av Stockholms slutkras beslut uttala en skarp protest.

Stockholms maskinist- och eldarefackförening avhöll strejkmöte i går med såväl organiserade som organiserade. Efter föredrag av hr Landqvist beslöt enhälligt alla samman till Landsorganisationen avslösa strejken. Dessutom beslöt att för framtiden bojkotta "A.-B.-Dagen" samt "St.-T." och "Hvad nytt i dag". Även beslöt att bojkotta aktiebolaget Pomoriska alster.
Mötet avslutades med ett anslagning av Stockholms slutkras beslut uttala en skarp protest.

Sv. arbetarnas avd. 1, Stockholm, ändade möte i går och beslöt att hålla ut i striden samt att bojkotta "A.-B.-Dagen" samt "St.-T." och "Hvad nytt i dag".

sperrt att arbetet i Södertälje är upptaget, men detta är ej sant. Vidare sprider man uppgifter i Södertälje, om att strejklagen i Södertälje är glupskt för att uttala, vilket dock vederbörigen och eftertryckligt blivit dementerat.
Södertälje är helt visst en av de starkaste platserna.

Med ett par ord

Omnamna vi även i detta nummer rapporter, som under gårdagen ingått från skilda platser, där ingenting av större vikt inträffat:

Från Kopparberg skrivs: Ordspråkarna påstående att vid Kavelor skulle 28 arbetare och 48 ha anmält sig till osanning. Det är 23 äldre som börjat, men inga ha anmält sig. I lördags fest med föredrag av Bernh. Eriksson. Pengarna till festen insamlade av järnvägs- och vattenledningsområdena fridlysta. Södertälje: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid Oforsen och Liljandalen. Råmen: Ingen återgång. Ströf fäst i lördags för grovt och fabriks- och bageriska tidningar. Föredrag av folkskolläraren H. Lilja. Råmen: I lördags allmänt möte varvid Åvetsarevolutionen antogs. Vid fackföreningsmöte i söndags beslöt bojkotta borgarpressen. Disp. förskole i gång skifferna vid

SVARET

MEDDELANDE FRÅN LANDSSEKRETARIATET

N:o 24.

Svarets redaktion:
Landssekreteriatet, Stockholm.
Telefon:
Rike 178, 89 65. Allm. 43 64, 57 87.

Stockholm, torsdagen den 2 september 1909.

Redaktör och ansvarig utgivare: G. Gerhard Magnusson.

Svarets expedition:
Folkets Hus, Stockholm.
Telefon:
Rika 44 57. Allm. 68 68.

Pris 5 öre.

"Svaret",

Meddelanden från Landssekreteriatet,

utkommer, enligt lämnat medgivande från Typografiförbundet, varje dag och redigeras å Landssekreteriatets expedition, Stockholm.

Svenska regeringen inför utlandet.

En skarp kritik i "Vorwärts".

Vi meddelade på sin tid våra läsare att regeringen den 13 aug. låtit inflyta i "Posttidningen" en framställning av storstrejkens förutsättningar och förlopp, som, jämfört med vad vi nu äro vana att vänta från det hållet av oss betecknades som i det hela taget förhållandevis opartisk. Denna redogörelse har jämte "vissa tillägg" översatts till tyska och — antagligen genom den nya pressbyråns vid utrikesdepartementets försorg — distribuerats till konsulater och tidningar i Tyskland. Vid jämförelse mellan det svenska originalet och den tyska översättningen ha vi funnit att "tilläggen" avsett att förstärka den strävan till objektivitet, som onckligen präglade kommunikén. Inom ramen af en tidsningsartikel var det givetvis tämligen svårt att inpressa alla de mångahanda moment, som framkallat den nuvarande jättestriden; det som ej kommit med har konsept varit sådant, som kunnat vara till arbetarnas förmån. Därför har, som på annat ställe i dagens nummer framgår, denna officiella redogörelse varit en söt lukt för hr v. Sydow, och "Stockholms Dagblad" rekommenderade den senast i måndags som lämpligt motgift mot "den socialistiska agitationen i utlandet". Något annat avsåg väl heller inte greve Hamilton, vilken som civilminister väl bär det närmaste ansvaret för artikelns publicerande. Huruvida effekten på utlandet blivit den beräknade är en annan sak. Många tecken tyda på motsatsen. Den förkrossade dom över Svenska Arbetsgivarföreningens taktik, som vi i går citerade från "Frankfurter Zeitung" hade detta världsblad bland annat baserat på studium af kommunikén ifråga. Och i de sista numren af "Vorwärts" underkastas den i tvenne, briljant och med stor sakkunskap skrivna artiklar en mordande kritik.

Det är ej utan sin ironi, att "Vorwärts" med stöd af svensk statistik framgångsrikt kan polemisera mot en del skevhet och ofullständigheter i den officiella framställningen. Af stort intresse är därvid att erfara vad "Vorwärts" skriver om den konfliktskäl i avtalen, som Svenska Arbetsgivarföreningen genomtrufade på som-

maren 1907, och som dess efterföljare, de båda andra arbetsgivarernas huvudorganisationer, nu så bittert fått åta upp. "Vorwärts" skriver härom:

"Alla insiktsfulla socialpolitiker i Tyskland äro utan diskussion eniga om, att denna bestämmelse i avtalen betyder, snart sagt, höjden av vansinne, och t. o. m. direktören för Tysklands största arbetsgivarförening, Büeck, — eljes en et-terkonserverativ man — medger, att denna generalkonfliktskäl, som normgivande för alla övriga avtal, är ägnad att låta typografernas avtalsbrott framstå i ett mildare ljus."

Vidare visar "Vorwärts", fortfarande med stöd af officiell svensk statistik, att arbetsgivarerna på tal om avtalsbrott inte ha skäl att känna sig oskyldiga som ånglar. Oavsett de stora sympatistridernas legalisering genom meromnämnda avtalsbestämmelse, är det tydligt, att arbetsgivarernas avtalsbrott vuxit i kapp med de ras organisationers ökade styrka. Under femårsperioden 1903—07 har den officiella arbetsstatistiken kunnat konstatera 65 avtalsbrott, af vilka arbetarna beging 36 och arbetsgivarerna 29, därav under 1907 en samt 12. Besinnar man vidare, att arbetarantalet är så oändligt mycket större än arbetsgivarernas, så måste man medge, att arbetsgivarernas skuldkonto i detta fall är mycket starkare belastat. Det är karakteristiskt, skriver "Vorwärts", fast inte något tecken på objektivitet, att regeringens framställning icke nämner ett ord härom.

Den intressantaste delen af "Vorwärts" kritik riktar sig dock mot de nationalekonomiska spekulationer, som förefinnas i regeringskommunikén och vilka man såsom alltför undermåliga och blamörerande för vederbörande, icke vågade visa egna landsmän i "Posttidningen", utan vilka slunkit med i "tilläggen" som lämplig bluff för utlandet. Hårtill återkomma vi i morgon, och våra läsare kunna på förhand bereda sig på ett gott skräpp på den Lindmanska nationalekonomins bekostnad.

Hur hr Hildebrands lögnar verka.

Med anledning af "St. D:s" Berlintergram om de tyska arbetarna skulle anse striden i Sverige hopplöst för arbetarna och därför ej ämnade sända några ytterligare bidrag skriver "Vorwärts" i sitt senaste hitkomna nummer:

Detta telegram är naturligtvis från första till sista raden direkt hopljuget! Sällan har en kamp i utlandet funnit så stora sympatier hos den tyska arbetarvärlden och sällan ha de tyska arbetarna så ivrigt deltagit i insamlingarna som i detta fall. Men de kapitalistiska hyrskribenternas och de bakom dem ståendes lögnhantering kommer att verka just motsatsen mot vad man önskat: De tyska arbetarna skola med ännu större iver bedriva insamlingarna för svenskarna!

De svenska arbetarnas seger må-

ste därigenom bli till vår egen seger. Det är vår egen sak det gäller!

Oförsiktighet — eller vad?

I den artikel i "Frankfurter Zeitungs" söndagsnummer, som vi i går återgav, förekom en passus, som föreföll oss så märkvärdig, att vi inte för dagen ville ingå därpå. "Frankfurter Zeitungs" korrespondent uppgav där nämligen, att Svenska Arbetsgivarföreningens direktör, hr v. Sydow, under en intervju meddelat honom, att den officiella kommunikén i "Posttidningen" af d. 13 aug. var "förenings-officiös", d. v. s. ytterst skulde härtamma från Arbetsgivarföreningen själv!

Under den nuvarande regimen är visserligen ingenting omöjligt, men en sådan skandal skulle dock vara alltför himmelskriande; ännu mindre skulle det falla hr v. Sydow in att i så fall skvallra ur skolan, även om indicierna eljest skulle vara aldrig så starka.

Vi väntade därför tills en förklaring förelåg från någon af parterna. "St. D." dementerade också i går denna uppgift med en precision, som vi skulle önska, att hr Hildebrand visade, när det gällde skvallrhistorier om arbetarnas förtröendeman!

Vi förfrågade oss också i går angående denna sak hos "Frankfurter Zeitungs" härvarande korrespondent, som därvid yttrade:

"Ni förstår, att jag måste vara mycket reserverad gent emot i striden direkt deltagande tidningar. Jag är här för "Frankfurter Zeitungs" räkning och måste inskränka mig till denna tjänst. Men nu har jag i dag lämnat redaktionen av "Stockholms Dagblad" texten till ett telegram, som jag i dag sknt till "Frankfurter Zeitung", för att denna tidning ("St. D.") skulle korrigera sitt påstående, att jag vare skuld till missförståndet. Då "Stockholms Dagblad" fått denna text, kunna ni också få den. Texten lyder:

"Arbetsgivarföreningens direktör, v. Sydow bestrider bestämt, att han för mig betecknat "Posttidnings"-artikeln som föreningsofficiell. Gent emot denna bestämda dementi måste jag framhålla, att om ett missförstånd föreligger det sannolikt framkallats genom ett icke noggrant (ungenau) svar från hans sida, icke genom ett hufvel från min. Ordalydelsen i denna förklaring har hr v. Sydow läst och godkänt till offentliggörande."

Vad jag för övrigt har telegraferat, det få ni själva läsa i "Frankfurter Zeitung". Därav vill jag ingenting säga.

"St. D." hade inbillat sig, att regeringens framställningen kunde duga som "motgift" i utlandet gent emot för arbetarna sympatiska skildringar. Fortsätter det i den här stilen, så blir raka motsatsen fallet!

Den ekonomiska soldarditen

bland Tysklands arbetare skulle ju vara på upphyllningen har "St. D." profeterat nu några dagar. Ett telegram till "G. H. T." från dess tyska Korrespondent talar dock ett annat språk, som säkerligen har större resonans i vidare borgerliga kretsar än någonsin "St. D." kan nå. Korrespondenten telegraferar:

Understödet, från Tyskland till

storstrejken har under de tre första veckorna, enligt vad eller korrespondent erfarit på internationella folkföreningssekreteriatet härtädes, utgjort resp. 135,000, 250,000 och 200,000 mark. Från Tyskland var man beredd på betydliga ytterligare bidrag, även i form af lån.

Akarspraseriet.

Ordföranden och vice ordföranden i sektion 34 af järnvägsarbetareföreningen ha varit inkallade till förhör hos länsman Sundström, som försökte få dem fast enligt Akarslagen. Anledningen var den att sektionen låtit uppsätta meddelande om att landsvägsbygget till Osterhanninge var blockerat på arbetskraft, vilket föranlett att fyra strejkbrytare dräpades slutade arbetet. Länsmannen påstod, att han i en järnvägsakupé hört någon säga, att avdelningen genom hot om våld hade tvingat dem att lägga ner arbetet. Detta blev emellertid för magert att koka någon fetare Akarsoppa på, och de tilltalade lämnades.

Bräddgärdsarbetaren K. J. Trillkott vid Hällefors bruk har häktats för "hot mot arbetsvillig". Naturligtvis Svante Larsson, som häktats vid Liljeholmen för att bli offer för Akarspraseriet, ramsades i går å länssektionen. Den häktade biträdet af advokaten V. Hellberg. 16 vittnen hördes och resultatet var, att målet uppskjöts till den 29 september och att Larsson omedelbart försetts på fri fot.

Brandmanskapets soldarditen.

Från manskap vid samtliga Stockholms stads brandkår stationer har till Landssekreteriatet överlämnats ett insamlat belopp af kr. 243:50, att fördelas bland de mest behövande av Stockholms arbetare, som äro indragna i striden. "På samma gång få vi", heter det i den pengarna följande skrivelsen, "atttrycka vår sympati samt en lyckönskan till slutlig seger."

Heder åt kamraterna vid brandkåren!

De utmärkte borgargardisterna.

På tisdag afton strax efter 12 ägde i hörnet af Arsenalgatan och Kungsträdgården en häftig sammanstötning rum mellan automobilerna A 601 och spårvarnen nr 71. Automobilens som kom Arsenalgatan ner, blev så våldsamt påkörd af spårvarnen, som kom från Slussen på hemåtvägen, att den slungades upp i Kungsträdgården. Där slog den ned en flaggstång, som i sin tur slog önder ett träd. De tre passagerarna i automobilens blevo rätt illa tilltygade af glasskivor och fingrskåda sönderrivna. De hundrade emellertid helt godmodigt hem på det var ju deras egna borgargardister, och att yrka ansvar på dem kunde ju ej komma i fråga. Spårvarnsföraren var väl annars den skyldige — det påstås, att han ej ringt i gatukorsningen. Framåt 5-tiden körde en automobil på Roslagsgatan på en cykelkande pojke. Hur chauffören-borgargardisten bar sig åt är svårt att säga, allting har snuddade rakt över gatan och körde över pojken, som han sedan fick ta med till sjukhus. Cykeln gick i trasor.

De farliga spårvarnarna.

I går f. m. vid 11-tiden blev en arbetare påkörd af en Ringlinjens vagn på Adolf Fredriks kyrkogata. Mannen kom, glänsande och någon varnande ringning förmärktes ej förrän spårvarnen med stark fart slungade honom över gatan i husväggen. Benen blevo illa slagna och stora svinlunder uppsjod på dem och i huvudet. Men mannen kunde dock komma ifrån platsen och annåla fallet i polisen. Spårvarnen, skadade något vid sammanstötningen.

"Aftonbladet" gråter öfåttår.

Vi låta i sammanhang med öfåttårens återgång vår notis åtföljas af följande rader:

"Men möjligt och troligt är, att väsentligt minskad ökonsumtion i fortsättningen blir effekten."

Nu gråter "A. B." över den saken och kallar det bejott av ölet. Och det vara ju alldeles förfärligt för det samhällsbevarande "A. B." om arbetarna skulle sluta upp att dricka öl eller minska sin konsumtion därav. Således, upp till skydd för samhället och ölet — "A. B." manar till det.

Arbetsgivarernas svaghetssymtom.

När lumpenheten för penman.

"Nerikes Allehanda", redaktör Karl Malmrot, har nu slagit sig på rent nidskrivari.

Tidningen uppper i sitt nummer af tisdagen att Landsorganisationens kongress kommit att uppskjutas till nästa år, "medan Herman Lindqvist och hans medbröder i Landssekreteriatet äro rädda för att så omedelbart efter fiaskot stå ansikte mot ansikte med kongressen. Ett avgörande skäl för uppskov torde vara att man så länge som möjligt nödgas uppräkta den förfärliga revisionen af Landsorganisationens kassa. Det är ett känt sakförhållande att Landsorganisationens förtröendeman har utsett med strejkassan som sin privata egendom, lämnat ur densamma utan vidare säkerhet i diverse tvåvelaktiga husaffärer, kooperativa företag, partiidningar o. d. Även Folkets Hus-föreningen i Örebro, som var nära att bli lågsatt för bristande likvid på sin mislyckade tomtaffär i Örebro, hör till dem, som fått sin andel av de samlade medlen, ehuru den saknar utsikt att inom rimlig tid återbetala det beviljade lånet. Den lätsinniga ekonomiska ledningen af socialisternas kassa har därigenom ställt sina slavsikt dresseade skator i saknad af medel till uppehälle i nödens stund, ehuru de under Årens lopp fått inbetala miljoner till den gemensamma kassan.

Om en offentlig revision vore möjlig över det sätt, varpå Landssekreteriatet handlat, arbetarnas genom tvångsbeskattning uttagna strejksammansatt, skulle säkerligen vittgadade anmärkningar anledningar komma i dagen. Ty strejklöjdningens okärliga och hänsynslösa taktik i krigrifningen mot samhället har tvelets utan sin motvarighet i allsöns lättfärdighet i handhavandet af förtröendepengdraget för arbetarnas rikning. Typiskt med kongressen är redan äfver i en livfråga för Lindqvistska storstrejkssekreteriet, men skola arbetarna njöja sig med allt och göra sig solidariska med ledarna även när det gäller redovisningen?

I denna artikel tävlar vidrigkheten med infalden, infamien med lögnen. Hatet mot arbetarrörelsen slår ut i full blom även i halvlivslara pressorgan som "Nerikes Allehanda"; den sista resten af även yttre anständighet är på väg att försvinna — man luger lika friskt som "N. D. A. V. L." och geikkar, årekränkar och smädar långt över det åtalbaras gräns lika ogenerat som en viss, för sin frivola umgängelse med sanningen riksbekant högerredaktör.

Inför "Svarets" publik är det öfverflödigt att bemöta sådana vanvettiga beskyllningar som de i "N. A." utslungade; de tillhöra samma slag och ha samma perfidians värör som de tidigare historierna om rymningar med kassan. Tillsvare är det nog att nagla fast en pressmoral, som icke skyr några medel att misskreditera arbetarnas aktion genom att smutskaasta ledningen.

Arbetare fångas nu icke på de grova lögn-krokarna — men smådelarna visa, hur lågt "N. A." värdesätter sin egen borgerliga publiks sunda omdömeskraft och förmåga att skilja mellan sant och falskt. Till årekränkningen mot strejkleddningen fogar tidningen ett kränkande förakt för sina borgerliga läsares ömdöme och smak, då den förutsätter, att dylika rövarhistorier skola slukas och blint bli trodda af dem.

Och ännu ett ord: Med argumenten mot arbetarklassens fordringar och hållning är det tydligt fullständigt på upphyllningen i borgargressen, då den nödgas utbyta dem mot smutskastningen. Där stå vi då nu: motsdådens moraliska medel äro uttömda och endast lögnen och smådelens återstå.

Jättemötet i Hornsbergs hage i går.

Anföranden av riksdagsmännen Hjalmar Branting och Herman Lindqvist.

30,000 deltagare. — En hälsning till Puntervold.

Det blev ett imponerande storstrejksmöte i går i Hornsbergs hage. Redan vid 2-tiden — mötet var utsatt till kl. 3 — såg man massor av folk tåga ut från staden i trene strömmar, en över Karlberg, den andra efter Fleminggatan och vid 3-tiden var det därute i den vackra parken ett oerhörd folkhav, i vass mitt talarestolen var rest. Vädret var strålande vackert med hög himmel och härligt solen.

Mötet inleddes med tre väl spelade musikstycken av Amatörmusikerna, varefter hr Hjalmar Gustafson öppnade mötet, och hälsade de närvarande — som vi uppskattade till omkring 30,000 — välkomna.

Förste talare var

red. Hjalmar Branting,

som av mötets väldiga tillslutning konstaterade att sammanhållningen och enigheten bland Stockholms arbetare den femte veckan ännu är fullt så stark som den första. Tal. övergård därefter till liberalernas petition, som fick det snöpliga ödet att genast vrakas ned i den allsmåttiga regeringens papperskorg.

Denna petition om medling från andra kamrarnas starkaste parti avfärdade regeringen med förklaringen att arbetsgivarna vill ej ha någon medling. Orden föll ej så, men innehållit var dock detta. I denna petition funnos emellertid några uttalanden, som tal ansåg sig böra sätta i rätt belysning. Där fanns en sats om ett "en klass får ej göra sig till herre i samhället". Detta säger liberalismens talesmän och riktar anklagelsen mot arbetarklassen. De vilja göra troligt att avseiken med storstrejken var att arbetarna skulle göra sig till herar i samhället. Denna anklagelse skulle i stället riktas mot arbetsgivarna.

Om den liberala åskådningen går ut på att skaffa jämnvikt, så att klassamhället skall kunna bestå med sina uttagsgrundsvalar, då ha liberalerna syndat mot denna sin åskådning, när de vända sig med sin anklagelse för maktlystnad mot arbetarna. De ha glömt målet för denna storstrejk. Det var ej att efter stridens slut proklamera arbetarklassens samhälle. Vi äro ej sådana drömmare att vi så fullt ut gör oss bort från verkligheten runt omkring oss. Storstrejken var ett försvarsvapen, som arbetarna tillgrepo för att de själva skulle få ha medbestämmanderätt vid arbetsvillkorens uppgörande. Vad är det då för nonsens att arbetarna avse att göra sig till herar i samhället? Arbetarklassen vill endast försvara sina rättigheter, som innebära att de skola få med av de värden, som de själva frambringa. Nej, det skulle sagts till arbetsgivarna att ej sätta sig upp, som enväldsherrar, men därom fanns inte ett ord i denna petition.

Sedan kom till petitionärerna en på avtalsbrotten. De säga sig ej vilja "försvara den enhälliga domen över avtalsbrottarna". Den enhälliga domen! Frågar man arbetarna landet runt får man ett annat svar. Det är ett solklart faktum att i denna fråga två meningar brottas med varandra. Den ena är den, som med den formella juridikens hjälp vill göra spårvägsamen och topografer och de andra i samma ställning, som gjorde gemensamt med sina klassbröder, till brottlingar och förbrytare. Den andra är den att dessa arbetare följde solidaritetens höga moralprin-

cip, insågo de sociala sambanden i detta samhälle. En sådan opinion, som petitionen omnämner, är ej enhällig och kommer aldrig att bli den svenska arbetarklassens opinion. Den rättsuppfattning, som liberalismen uttrycker, är ej evig utan påverkas av utvecklingen. Den nya klassen bygger på solidaritetens grund upp en ny moral, som i vissa delar står i överensstämmelse med det nuvarande samhällets, i andra åsar står i strid mot det. Samhällets rättsuppfattning måste med utvecklingens gång taga allt starkare intrek av arbetarklassens åskådning, av denna solidaritetens moral och så kommer man från döda formler fram till den levande verkligheten. Dessa avtal bröts för ett annat högre bud, solidaritetens, ingalunda i egoistiskt syfte till fördel för de avtalsbrytande själva.

Det kan diskuteras om detta steg var det klokaste, men det togs i medvetande om att det var en plikt och det förtjänar för den skull erkännande i stället för att stämplas som en förbrytelse. Man hade kunat begära att från detta mellanparti, som förklarar sig stå utanför striden, finna mera gehör för denna solidaritetens rättskänsla, som gör sig gällande ute, bland hela folket. Detta påstående om "den enhälligt fördömande opinionen" räcker ej ens ut bland de borgerliga kretsarna i utlandet.

De liberala petitionärerna medge att här pågår ett socialt krig. Men då är det väl också naturligt att överenskommer sprängas invid krigsskådeplatsen. Man borde ha vänt förbittringen mot dem, som vidgat konflikten så att därigenom uppstått ett samhällskrig. Det såge ingenting om dem, som genom sina lockoutproklamationer sånt ut krigsförklaringen, men man kastar sig däremot över ett par grupper, som ryckte med.

När nu denna liberalernas framställning kom till regeringens hördes, ett annat ljud i pipan än förr. För 14 dagar sedan fingo arbetarna från regeringen ett erkännande för sin vackra och värdiga hållning. Nu däremot var rösten densamma som ljud från civilministerns mun, då han i Gullspång i fjol stod mitt bland sina kära vänner, arbetsgivarna, och klagade över arbetarna, som inte ville låta behandla sig hur som helst. Det var den oförskämda greve Hamilton som nu talade. Storstrejken har bringat samhällets livsfunktioner i fara. Vilka livsfunktioner? I Landssekreterariats proklamation gjordes ju undantag för en hel del grupper. Men när så skett, vad är det då för livsfunktioner, som avklippits? Är det spårvägsamen och droskorna, som äro av en vital betydelse för samhället? Civilministerns uttalande gäller nämligen något fullbordat och "då kan inte järnvägsamännen räknas med. En förklaring var önskvärd om vad det är som arbetarna slagit sönder för greve Hamiltons stackars utsatta samhälle.

Vidare talar civilministern om att storstrejken brutit en grundprincip för vårt samhälle, "tilliten till tro och heder". Detta är således det borgerliga samhällets grundval! Det borde hr Hamilton ha erinrat sig för ett par månader sedan, då han och hans kolleger gingo ut att möta en person, som brutit tro och loven mot ett helt folk. Men då skulle det ha skorrat att tala för högt om "tro och heder". För övrigt är det så att klassamhället vilar på makt. Det erkändes på sin tid

av Bismarck, vilken trots sina många fel alltid hade blicken öppen för realiteter. Hans mening är känd att Tyskland ej skulle byggas med tal och hurrarop, ej med fraser, utan med blod och järn. Och det är mera sanning om någon säger att greve Hamiltons samhälle är byggt på militär och polis än på tilliten till tro och heder.

"Samhället skall stå över klasserna". Om civilministern hade velat visa detta för arbetsgivarna! Vårt samhälle vilar till så stor del på arbetarna att dessas syn på tingens verklighet också bort få vara med. Men så har ej skett från denna regering, som sitter som arbetsgivarnas verkställande utskott. En annan syn på dessa förhållanden har den norske justitieministern visat. Han hade pekat på arbetarnas värdiga hållning och på den samhälls-fara som ligger i den obegränsade rätten till masslockout. Var ha vi hört något sådant från vår regering om den fruktansvärda stat i staten som arbetsgivarorganisationerna utgör? Nej, den talar alltid i samhällets namn mot arbetarna, och med ryggen täckande arbetsgivarna. Därför låta inte vi oss imponeras av allt detta tal.

Så kom tal över till Puntervolds utvisning. Denna regering, som sitter över partierna, har funnit en norsk man obekväm för sina intressen. En hederlig och praktisk kamrat, vilken tillfog fick häftade, har här i vårt fria Sverige — nå, det var länge sedan vi på allvar använde den benämningen — behandlats som en brottsling. Men vi ha inte hört talas om någon åtgärd mot den lögnstrafik, som övats mot arbetarna i både den in- och utländska pressen. Inte ens en varning. Det är uteslutande, när det gäller arbetarsidans män som en sådan skandal som utvisningen av Puntervold kan förekomma. Jag säger inte att detta är en enkel driftgjäst åt arbetarintresset, men det skulle inte förvåna om en just så formel tanke skulle uppstå i hundratusentals svenska arbetares sinnen.

Det påstås från regeringen att arbetarna kastat sig mot samhället, men detta är en vrängd framställning, som avser att betesa mot arbetarna. Till sin evinnerliga heder ha de svenska arbetarna vägrat att utan strid böja sig under arbetsgivarnas ok, det är det hela. Och ännu efter fyra veckors kamp stå arbetarna lika fast beslutna att värna sina rättigheter mot arbetsgivarna.

Ludvig XIV sade: "staten, det är jag". Greve Hamilton har på arbetsgivarernas vägnar förklarat "samhället, det är vi". Högerregeringen har blottat sin verkliga ställning; så att alla kunna se det, den har ej brytt sig om att ens skylla sig med den formella opartiskhetens fikionalöv. Detta faktum har jämte de borgerliga tidingarnas skrifver mer än många års agitation klarat ut att klassamhällets karaktär just är den, som vi socialdemokrater alltjämt framhålla. "Samhället" tjänar framst de beaktades intressen.

Tal. slöt sitt med demonstrativt bifall öfver avbrutna anförande med en eloge för arbetarnas lugna och värdiga kamp — hur riktig denna taktik varit framgår av den styrka den ger, då man måst söka efter beskillningar så som skett och då Sveriges arbetare stå som beundrade förkämpar för det internationella proletariet — samt till sist ett leve för solidariteten, vilket bevarades med dånande hurrarop.

Därefter bestogs talarestolen av hr Hjalmar Gustafson, som föreslog att sända följande telegram till hr Puntervold, vilket mötet enhälligt beslöt:

30,000 arbetare, samlade till strejksmöte i Stockholm, bringa härmad eder, vår av den svenska arbetarorganisationen utvisade stridskamrat, en hjärtlig hälsning! Tack för eder stolta handling av solidaritet! Tack för de häntförda och brinnande orden i "Norska Social-Demokraten"! Leve arbetarnas union!

Så bestogs talarestolen av

Herman Lindqvist.

Partivänner! Stridskamrater!

Trots allt annat arbete har jag nödgats slita mig lös för detta möte. De svenska arbetarna ingå i dag, med i stort sett god sammanhållning, i storstrejkens femte vecka. Detta sker trots att vi sedan veckor tillbaka fått höra att striden var ett fiasko för arbetarna, att de lidit nederlag och återgått till arbetet i massor. Vi ha vetat hur det varit med dessa meddelanden och regeringen har ju genom sina räkningar konstaterat att antalet av de i striden deltagande arbetarna är imponerande. Stridens omfattning och förtgå har varit så storlagen och mäktigt, att redan nu striden i och för sig torde kunna betraktas som en arbetarklassens seger.

Striden har dock blivit lång och vi må se på orsakerna därtill. Striden är av arbetsgivarna framtvingad. Sedan arbetsgivarorganisationens tillkomst och fullkomning ha vi ständigt måst förhandla under hot om jätte-lockout. Från Landssekreterariat har förts fredspolitik och vi ha därunder lyckats träffa flera uppgörelser, som visserligen ej i allt varit tillfredsställande, men dock antagliga. Vi hoppades att arbetsgivarna skulle ta sitt förnuft till fänga och särskilt hade vi förväntat att i år bli befriade från lockout. Överenskommer träffades i byggnadsindustrin och byggnadsämnesindustrin, men därmed fick man ej räkna. (Sv. Arbetsgivarföreningen, som bygger på lockoutproklamationer, plockade ihop flera småtvisar, som Landssekreterariat knappast visste om, till en bukett och byggde därpå ett nytt hot om jätte-lockout mot arbetarorganisationen.

Arbetarna voro utledsna på dessa ständiga lockouthot. Genom talrika "meddelanden underrättade de sekreterariat om att det ej längre kunde få träffas uppgörelse under trycket av dessa lockouthot. Alltong, i den form och under de förhållanden som senaste lockouthotet framsludades mot arbetarna, var det ej annat att göra än att upptaga jättestriden. Det visade sig att enigheten var imponerande och anslutningen kolossal. Alla insågo att det var ej annat att göra än att försvara sig. Detta är anledningen till att arbetarna hållit ut så länge i den mördande kampen.

Trots allt tal om att vi i vår strid gått emot samhället, så föra vi dock vår kamp emot de organiserade kapitalisterna, mot arbetsgivaranslutningarna. Dessas grunde-lare utgöra en del opersonliga bolagen samt en del enskilda kapitalister. Striden skulle dock ej räckta så länge, om arbetsgivarna ställt lika ensamma som vi fått göra. Men arbetsgivarna ha fått stöd av regeringen, av hela högerpartiet och det finns ej ens många liberala borgare som stå med arbetarna. Det är ej underligt att striden blivit lång, då man knappast kan spåra upp en enda medborgare utom arbetarnas led, som nu erinrar sig att det var arbetsgivarna som öppnade striden med sin jätte-lockout.

Förre talaren har berättat regeringens ställning, och tal. ville instämma med vad han sagt samt blott tillägga att innan striden utbröt han blivit av regeringen tillkallad samt på förfrågan om vad han ansåg vara att göra vid ett par tillfällen förklarar att före stridens utbrott torde medling näppeligen leda till resultat, emedan, av allt att döma, en kraftmätning tydligen ej kunde undås. Men samtidigt lät jag förstå som min mening att om stridens verkningar för samhället blevo ruinande, det då vore regeringens plikt och skyldighet att ingripa för att sammanföra parterna till förhandling i och för stridens avslutande. Vi anse, att samhället måste tolerera att de, båda parterna, arbetsgivarna och arbetarna, under nuvarande förhållanden föra strid, men vi kräva och önska inte att samhället därmed skall förgås eller ta obotlig skada. Detta synes dock

regeringen genom sin ådalagliga taktik vara alldeles likgiltig för.

Man frågar nu: tänker ej arbetarledningen på vad som skall göras för att få en uppgörelse till stånd?

Flera förslag till uppgörelse ha förelagat, vilka dock ej varit antagliga. Med den av regeringen utsedde förlikningsmannen ha flera konferenser förts och redan från början sade vi till honom att vi äro som alltid förhandlingsvänliga, men om därvid nu äro fastade oantagliga förhandlingsvillkor så måste vi avslå dem. Konferenserna pågå, men regeringen avslår ju i olika vändningar alla förslag och nekar bestämt sin medverkan. Från södra Sverige ha förelagat ett par förslag, innebärande att arbetarna skulle avse sig alla löneförhöjningar under fem år och att parterna skulle deponera vardera 5 miljoner kr. i statskassan som garanti mot arbetsinställelser. En tysk grosshandlare, som mera verkade som en arbetsgivarnas utskickad, har varit uppe och talat om medling, men ej sedan hörts av. Förutom flera andra förslag ha vi så de som blivit offentliggjorda, bland dem Frisinnade Landsföreningens, men alla ha av regeringen afvärdats med ett: till ingen åtgärd föranleda.

Regeringen har funnit en form-sak: avtalsbrotten; de skola avstraffas. Detta har dock arbetarledningen ej kunnat vara med om. När Landssekreterariatet och Representeratskapet sammanträdde och beslutade utfärda sin senaste proklamation om att ingen frontförändring borde ske, visste den ej om regeringens ståndpunkt, men behandlade dock frågan grundligt och intog sin ståndpunkt. En omläggning kan ej ske i den riktning som regeringen och de borgerliga nu synas kräva; ty därigenom skulle arbetarledningen låta motståndarna uttaga trupperna styckevis och avstraffa dem inför fronten av de övriga, de uttaga till straff och hela hären till vernagol. Nej, avvecklingen kan ej ske på annat sätt än genom en rationell lyfning av det hela eller uppgörelse över hela linjen. Denna uppfattning synes vara rådande bland arbetarna över hela landet och den vill eller kan Landssekreterariatet ej splittra.

Regeringens senaste uttalande har rätt naturligt mottagits med blandade känslor och detta är ju ej att undra på, ty när regeringen sätter sin breda ryggtill försvar för arbetsgivarna så är ju kampen rätt öjknig. Men arbetarledningen är dock övertygad om att sammanhållningen bland arbetarna håller och så är stark, att vederbörande till sist skola någas se mera vidlynt på saken. Det är därför vi hoppas att arbetarna skälla samman intill dess att frontförändring kan ske eller uppgörelse är träffad. Arbetarklassens välfärd kräver detta, trots alla svårigheter.

Till sist uttryckte tal. sitt tack till Stockholms arbetare för deras ypperliga hållning under striden, denna skall giva arbetarna erkännande. Hur an den uppgörelsen som förr eller senare kommer till stånd, kommer att se ut i detalj, så skola dock arbetarna under alla förhållanden skörda frukterna, segrar, av sin stolta och mäktiga kamp. Vad på arbetarnas ledning ankommer, så skola vi göra allt för att få avvecklingen så fördelaktig som möjlig, lika väl som vi sökt föra den oss påtvungade striden så fördelaktig som det låtit sig göra.

Starka och långvariga applåder. Sedan därefter ett kraftigt besvarat leve utbringats för Landsorganisationen och dess ordf. samt några musiknummer utförts, spriddes sig de väldiga folkmassorna in mot staden.

"Verkstäderna".

Sveriges Verktägsförenings tidning, konstaterar att "Svart" i ett av sina nummer pekat på inte mindre än 26 lägnar hos den borgerliga pressen och 4 osannlikar. Ja, bästa "Verkstäderna", det har knappast varit bättre sedan heifer, ty den borgerliga pressen ligger lika friskt fortfarande, men vi hinna inte med att iare-göra alla.

Justitieminister Castbergs tal

Köingsberg har väckt stort uppmärksamhet och känna iko minst i den borgerliga pressen, som, då jämförelsen med den ställning svenska regeringen intar till konflikten faller skarpt i ögonen, samerligen icke till den svenska regeringens heder — och med den vi jag borgerpressen i stort sett enig, åtminstone i premisserna.

Nu har "Stockholms-Tidningen" skickat känd sig uppförd att korrigera vårt telegramreferat av Castbergs bekanta tal. Dhuru det enirar om sila mygg och svälja kameler, då tidsningen, som t. ex. inte fann något att ut objektivitets synpunkt anmärks mot "Posttidningens" officiella redogörelse för den svenska arbetsnedläggelsen, som dock först i omarbetad form kunnat presenteras för utlandet, här gör sig till noggrannhetens och objektivitets riddare.

Detta är så mycket mindre på sin plats som referatet tydligt angav om telegamm och så mycket kan man väl dock förda av "St.T." att den begriper att ett sådant icke lägger an på annat än att ge en koncentrerad framställning av talet, ej skrävar att ordagrant och utförligt återge det. I detta fall var telegamm i fråga t. o. m. k o l l a t i o n e r a t med det av hr Castberg godkända referatet i "Dagbladet".

För att visa hur nära telegamm näddet i korrekt framställning, återge vi här "Dagbladets" referat av omtvistade passus:

Strejken betydelse för arbetarna i deras kamp för bättre villkor bör icke undervärderas: Den har hos dem utvecklats solidaritetskänslan och offervilligheten, egenskaper, som är värdefulla för samhället. Men alltför stora kapitaliserar sig, blir kampen våldsammare, och den part, som under sådana förhållanden lider nederlag, får en knäck, som med svårighet övervinns. Arbetsgivarna anse, att en sådan kamp är en privatsak mellan dem och arbetarna; men det är icke så, det är en sak som angår samhället; detta har rätt till att ha ett ord med. Förhållandena i Sverige i dessa dagar bevisa det. Parterna ha ansevar inför samhället. Hade känslan härav varit förhöjande, innan arbetsgivarna kastat ut 80,000 arbetare från arbetet, hade den svenska konflikten varit löst utan lockout och strejk. De hundratusen, som nu gå och kämpa och lida, förtjåna den största sympati; deras lugn och värdighet vittnar kraftigt om arbetarnas höga kultur och kräver respekt. Men strejken är en djupt allvarlig påkänning om, att samhället har ansvar och plikt i dessa förhållanden och bör upprätta institutioner, som på rättfärdigt och opartiskt sätt kan bringa fred och rätt.

Envar, som läser telegamm, skall nödgas medgå att det i det hela fullt korrekt återger just det bärande och väsentliga i ministerns tal. "St.T.", vars telegramavdelning i alla tider haft ett visst rykte för allt annat än korrekthet, borde verkligen inte kasta sten på andra.

Det må sätas väl också sägas att från hr Castbergs mun lyder ett helt annat språk än från vår regering eller från vår borgerliga press. "St.T." kan visserligen blott finna, att hr O. förebådade arbetsgivarna att betrakta lockouten som en privatsak; det märkliga ordet i en ministertal som att "arbetsgivarna kastat ut 80,000 man ur arbetet" fann "St.T." ingenting vara — kan man förmoda. Men förmodligen ville "St.T." icke låta sina läsare veta att en så inflytelserik man sagt något sådant, ty dess läsare ha ju hela tiden fått veta att endast arbetarna "angripit samhället", som termen lyder i borgerpressen.

Stämningen vändes till arbetarnas förmån.

De senaste dagarna ha på flera håll sått bragt oss bevis för, att stämningen bland de icke intresserade i borgerklassen håller på att vända sig till arbetarnas förmån. Ett litet bevis är, bland de många andra nedanstående skrivelse till "Svaret". Prof. är en självständig, välkänd yrkesidkare.

Efter att ha läst de senaste "prakt-exemplen" av vår borgerliga press, kan jag saunerligen inte längre hålla mig neutral. Skall det händelser kallas heder att fullständigt beröva den fattige varje möjlighet att höja sig?

Att döma av de vanvettigt dyra anordningar med militär, skyddskåder och allt vad de heter kan man ju antaga, att tiden är kommen, då man som den gävarande högerregimens slutakt vill förtaga en genomgripande hämd.

Den fattige arbetarens om goda egenskaper vittnande uppträdande i dessa stormens dagar för mig bättre än något annat bevisat, att icke all adel här hemma i de dyrbara salongerna. Ni ömkliga skribenter i den ovederhäftiga pressen, som totalt glömt bort människokärlens heliga plikt, tro ni icke, att massan av oss medborgare redan stämplat eller som minnisskrifter. När gav högre makter eller detta bud att ålaka nästan jag för min del skulle önska det i vårt land alla de medborgare, som icke kunna moraliskt sympatisera med denna press, att alla dessa ville hjälpa mig i min strävan att förläsa dessa genom att ta totalt avstånd. Skall den kristna moralen i vårt samhälle tillåta ett ännu värre förtryck av den fattigaste och svagaste klassen, utan att ta hänsyn till dess rätt, så tror jag på goda grunder det skall låta sig göras, att även för arbetarna skaffa skyddskåder.

Ställe det beannas vad jag befärar, låt oss, som främst vill ålaka människorna, bilda de fattigas skyddskåder. Det saknas icke att dela ut både av mat och pengar. Jag låter frågan gå vidare till behöriga människor.

"Vart och ett i gören av en dessa mina minsta bröder, det gören i ock mig."

Borgare i Emmaljunga.

Om ovanlig lymmelaktighet

vittna "D. N." reflexioner med anledning av utvisningen av norska "Soc.-D.s" korrespondent hr M. Puntervold. Tidningen skriver: "Då åtgärden föreställde något tvivelaktigt, skulle man gärna vilja ha något närmare besked. Hr Puntervold har hållit några offentliga agitationsföreläsningar, som kunnat se av ungefär samma slag som våra inhemska ungsocialisters. På ett par ställen har han blivit förbjuden att uppträda."

Har han agiterat på något annat sätt. Man frestas nästan att tro det. Skall civilministern skicka hem alla korrespondenter, som skriva oförordkliga om vårt land, kan han få mycket att göra. Sådana korrespondenter som hr Puntervold äro inga trevliga gäster, det medges. Men åtkilligt kunna vi nog tåla utan att bli nervösa."

Hela tonen i "D. N." mot den utvisningen, som ej gjort annat än att i sin tidning från sin ståndpunkt belysa striden, är så betecknande för en "liberal" tidning i dessa dagar. Vi åttklar här man fått vana sig vid åtkilligt från den liberala pressens sida.

"Åtkilligt kunna vi nog tåla utan att bli nervösa." Ja, nog tål "D. N.", att arbetsgivareskribenter gå ut i utländska tidningar spaltvis med lögnar och smädelser mot de svenska arbetarna. Nog tål den, att svensk regering och svenska myndigheter på det mest uppenbara sätt ta parti emot de strejkande arbetarna. Nog tål den, att alla lojala som illojala medel användas för att trampa ner arbetarna. "Vorwärts" använder i sitt senaste hickomma nummer ett mycket starkt uttryck om den svenska regeringen. Om det i stället använts om "Dagens Nyheter" — hade då någon kunnat dra dess berättigande i tvivelsmål? O. S.

Hedersmännens ära — 50 kr. styck!

Målet mot medarbetaren i "Arbetsbladets" A. Johansson förevär i går inför Gårde rådhuset. Johansen hade som bekant, som strejkkommitténs sekreterare undertecknat anslag, som varit uppenbart på offentliga platser i staden och vilka skulle ha varit "smådliga" mot 60 "arbetsvilliga". Åklagaren yrkade ansvar för föregående beordrade betendef) samt för 60 årekränkingsbrott. De "arbetsvilliga" förordade 50 kr. vardera i skadestånd.

Johansson bestred åtalet och målet uppsköt till den 15 sept.

Man ondöges

Över att arbetarna i den nu pågående striden nödgas anlita hjälp från utlandet motstå "försändelser" skriver till oss en rikn och förtäcker: Våra samhällsbevarare tyckas alldeles glömt, att under den s. k. strejktidens, frihetstidens och även under Gustaf III:s tid var så yverborna regeringsmakt nästan ständigt var på subsidestråten an här, än där i utlandet. Men de ofta för ändamål brukade mera tvivelaktiga än nu, då det gäller hela det svenska arbetande folkets existens och bestämmanderätt på arbetsmarknaden.

När storstrejken bröt ut

spårades från många håll, att arbetarna blott skulle kunna hålla ut en viss tid, innan de begärande tid. Svälten skulle göra dem mjuka.

Då voro de proletärer. När det så visat sig, att de kunnat hållas ut en hel månad och antagligen "lite till", då vänder man på lögntrumman.

Då äro de ej proletärer!!

Man kan om en del överklassare och kapitalistdringar, så fort det gäller arbetskraften, fylla samma yttlande som korporalen till den dumma rokryten: Din intelligens har fått mörk arrest på livet.

Djurplågeri.

Härom dagen kl. halv 3 e. m. kom en "arbetsvillig" körande ett parilken från en tvålfirma utför Slussbacken. Hästarna voro dåligt skodda och hade inte varit varit i kör. Körvennen, som ej var förkunnig, hävande piskan flitigt under det att hästarna hulkade bakken utför. Trots folkmassans rop på ett anhåll djurplågeren tog polisen (till ett antal av 6-8) ingen notis om uppmaningen, utan uppträdde även de som djurplågerare i det de med knytinvarna bearbetade hästarnas bakdelar. Hade det varit under lugna förhållanden hade körvennen blivit anhållen. Men efter ett bevis på partiskhet från polisens sida.

"Ett lustigt intermezzo inträffade även i det en konstapel frågade den "arbetsvilliga" varför ej hästarna ginga ordentligt. Svaret blev: "Dom (folkmassan) säger att det fattas en som i ena hästens sko". Att skratelvarorna ej uteblevo kan man tänka sig.

Poliskonstapeln 352

har för oss bevisat att han icke renat spåren på Dalagatan och att han inte ens tillhör det polisdistrikt som han med den trakten att göra. Notisen var i övrigt fullt riktig, men vi beklaga att vår meddelare inte bättre tog reda på numret.

Puntervolds sista korrespondens.

En kraftig avbasning åt den svenska regeringen.

Den hänsynslösa utvisningen kommer att stärka Norges sympatier för vår strid.

I senaste hickomma nummer av norska "Soc.-D." finnes införd vår partivän M. Puntervolds sista korrespondens från Sverige, förlåtad under väntan på utvisning i Stockholms poliskammare lokaler. "N. D. A." har gjort oss den tjänsten att översätta en del fullt korrekt, men försiktigtvis utelämnat själva huvudsaken. Vi skola till glädje för den Lindmanska regeringen och dess kommittenter arbetsgivarna anföra hr Puntervolds uttalanden i dess helhet. Vi tro, att arbetarförbunderna, när de få veta, vad hr Puntervolds utvisning åstadkommit för verkningar skola få skäl att gräna sig över sin regerings åtgärd till döddar.

Sålades här först "N. D. A.s" översättning av vad hr Puntervold skrev:

Stockholms poliskammare den 30 aug. Detta blir min sista storstrejkskorrespondens. Den skrives under något extraordnå förhållanden i det jag sitter här arresterad i Stockholms poliskammare vid Myntgatan under bevakning av två därtill utsedda detektiver. Om tre timmar skall jag transporteras över Kölen enär jag blivit

utvisad ur Sverige!

Som redan nämnts i min förra korrespondens hade jag i all hemlighet taget under polisevakning. Detektiverna blevo mer och mer påträngande, under förmiddagen löpde vinden sig an, och den icke mindre än två gånger till min pensionat och gav värmda ord om att hon i händelse jag reste skulle ge upplysning om vilket nummer det stadshuset eller den dröskade hade, som jag kunde komma att använda!

Just som riksdagsman Sven Persson, som avlade ett besök i middag, hade sagt farväl och jag hade sagt mig för att skriva min korrespondens till mitt blad kom vid halv tre-tiden ett par stora gossar in och visade sina poliemärken. "Ni får packa edra saker i haet och följa med till poliskammaren. Det är nog bäst så, ni förbeter er på att icke komma tillbaka, det låt så på kommissionen."

Ojoj, där kom östsvensken direkt från Ryssland. Då jag just var bjuden till en av Stockholms mest kända män på middag och där skulle sammanträffa med ledande politiker och förtätare, bad jag om lov att få telefonerna återbörd. "Nej, vi ha ordern om att icke låta er få telefoner eller samtal med någon!" Alltså icke heller tillåtelse att konferera med en kamrat, ordna mina affärer upp i "Svaret", betala mina telegram där eller få mina saker samlade till arbetarbrörelsens arkiv? "Nej, ordern förbjöder det!" En av detektiverna ställde sig på väkt vid telefonen.

Ja, låt oss gå! Men detektiverna voro artiga, de ville låta mig åka, men då jag beömt undanbåd mig befordring i borgargårdstärnas eller strejkbrytarnas åkdon, bar det i väg till fote med till

Myntgatan, till den gamla polistationen, där jag blev föreställd för en polisinspektans som läste upp följande härskiska dokument:

"Gustaf etc.

Vår ynnest etc. För förekomna anledningar hava vi funnit ett förordna, att norske undersåten överretssagfører M. Puntervold icke villars ut upphålla sig här i riket utan skall genom eder försörj på lämpligt sätt föras utan riket. Vilket vi till eller kändedom och efterträtelse härigenom i närder meddela.

Stockholms slott den 30 aug. 1909.

Gustaf.

Hugo Hamilton.

Till överståthållareambetet. "På förekomna" anledning har jag sökt jag att få få hån om vari dessa anledningar bestodo eller vad som i det hela hade föranlett min utvisning från rikets område. Här följer så ett stycke, som "N. D. A." aktat sig att översätta:

Var jag misstänkt för mord, mordbrandsläggning, farlig agitation eller hade utvisningen en grund i att mina korrespondenser till norske arbetarredaktioner antogs ha bidragit till att så pass stora belopp till de storstrejken inflita från Norge?

Det sista har jag anledning tro, är en av huvudsakerna. "Polisen kunde icke ge mig någon som helst upplysning, utan hänvisade endast till k. m. te orakelspråk: "På förekomna anledningar."

Jag har icke överträtt någon, icke en gång den minsta paragraf i Sverges rikets lag. När jag blivit nekad tala, har jag låtit bli — när vederbörande ansear för enär jag fått överträtt tillåtelse för mig att tala, har jag på mina partikvinnore och det svenska Landsskretariatets ondragna uppmaning hållit föredrag — utan ett någon stadsfiskal har fått möjlighet att göra någon anmärkning. Jag har med talat om vänsterpressens ställning till storstrejken och om de norska arbetarnas solidaritetskänsla gentemot de kämpande svenska bröderna, som jag bragt en hälsning från bröderna på andra sidan Kölen — och — är det därför jag skall sändas över Kölen?

Här vidtas "N. D. A.s" översättning igen:

Danska socialdemokrater ha utfört akkurat detsamma arbetet som jag. Ingen tänker på att röra dem. Men därför att jag är norsk socialdemokrat — och därför att mina korrespondenser ständigt varit återgivna i "Svaret" till skada för arbetsgivarföreningens intressen, därför är jag av Sydow misshaglig, möjligen därför sitter jag nu häktad och därför utvisas jag av den Svenska arbetsgivarregeringen, där von Sydows bröder är konservativa och statariskt och Sverige mest förskämda reaktionärer, hr Hamilton, civilminister.

Utän hänvisande till någon lag. Utan antydning till skäl.

Så löfflig hela denna historia blir för den svenska regeringen! Efter att jag varit i fängelse och under storstrejken i höst 30 dagar skryddat regeringen att skriva sin småaktiga hämd på den "farliga" socialistisk korrespondenten (från Sida fick jag i dag besked från myndigheterna om att jag verkligen vore "samhällelivadig").

Jag insparar biljetter hem. Jag slipper att sitta här i min koför och anse av de två medföljande detektiverna skall få lov att taga den. Och jag får resa på en andra klass i stället för tredje. Allt på broderfolket bekostnad —"

Här upphör "N. D. A." med översättningen och tillägger, att hr Puntervold i grund och botten synes vara ganska belåten och att denna belåtenhet även delas av "svenska folket" (= tomjobbare, kapitalister och arbetsgivar; arbetarna hära som bekant inte till svenska folket). Vi fortsätta:

Detta är såvitt jag kan se de onda direkt följderna av den svenska regeringens åtgärd. Och så den, att högerregeringen åter har brännmärkt det officiella Sverige som Rysslands grannland, längst i öster. Den storsvenska dumheten för enär dessvärre ännu att sätta fläckar på om så hög kultur som Sverges.

Korrespondensens slutord äro de märkligaste. De lyda:

Med om möjligt ännu större intresse och sympati skola emellertid de framstegsvänliga, män och kvinnor, efter detta nya utslag av arbetsgivarpolitikens brutalitet följa de svenska arbetarnas storslagna, tysta kamp för sin organisation och därigenom för framskridande och mellanfolklig frihet i Sverige.

Med en djupt värnadsfull hälsning till Sverges stolta, praktiska arbetare, som jag lart att skatta så högt — med brinnande önskan om seger för dem lämna jag storstrejkens land. M. P.

"Generalstrejkens flaskor".

I "Tyss arbetsgivarvidning för byggnadsindustrin" klagas det bittert i en notis över, att det i kusttrakterna är omöj-

ligt att få trä från Sverige på grund av strejken, och varnas de tyska arbetarna att skicka hit pengar för att förlänga striden, den tyska industrin och sig själva till skada. "Vorwärts" anmärker härtill:

"Alltså, än heter det: generalstrejken har runnit ut i sanden, verkningarna äro lika med noll, de tyska arbetarnas friska solidaritet har utöblit... Än heter det: följderna göra sig kända i den tyska industrin, brist på material inträder, arbetsarlantarna kastas miljonvis bort i utlandet... Hur dom måste inte redaktionerna för den tyska arbetsgivarpressen hålla en sådan där tysk arbetsgivarvare, eftersom han skall ta detta vrängande efter behov av fakta för kontanta pengar."

Och vi kunna tillägga: Vår liberala press kan ju ta sig en titt på det tyska arbetsgivarorganets ord, när den härnäst riktigt vill fabla om "storstrejken på upphällningen"

Ej ens "Berliner Tageblatt"

slukar utan vidare det Hildebrandtska lögnetelegrammet om att de tyska arbetarna skulle anse vår strid hopplös och ej ämma sådpa mer hjälp. Den tyska tidningen ledsagar meddelandet med tvivl frågetecken. Den hade nog så gärna velat tro det, men den har sett stämningen inom tyska arbetarkretser på för nära håll för att kunna det.

Organisationens flod sväller.

Furu grund: Avdelningen har under månaden ökat med 19 medlemmar. Riddarflyttan: Möte härom dagen varvid 12 organiserade ingingo i avd. 46. Söderfors: I härvarande avdelning av Sv. järn- och metallarbetarförbundet ha under striden ingått 28 nya medlemmar.

Holvi: Avd. 167 av Svernska grov- och fabriksarbetarförbundet här har erhållit 27 nya medlemmar. I söndags bikades dessutom en arbetarökommun.

Sänd in meddelandena skriftligt!

På förekommen anledning vilja vi uppmana våra korrespondenter att i allmänhet sända in alla meddelanden till oss skriftligt och undertecknade med avsändarens namn och funktion. Endast saker av stor vikt, som skulle förlora på dröjsmålet vid skriftligt meddelande, torde lämnas pr telefon. Redaktionen är så övnerad på arbete, att det endast kan vara till nackdel för tidningen, om den skall nödgas ta emot även rätt oviktiga meddelanden på telefon.

Stridsfältet.

Stockholms epidemiskubus' arbetspersonal har begärt att genom "Svaret" få skicka en hälsning till de kämpande klassbröderna. Med hälsningen följer en bildaglista, varpå insamlats 91 kr. i poster på 1 till 5 kr.

Tapetserarefackförbundet i Stockholm behandlade på sitt möte i går en skrivelse från Mobilindustri-förbundet, som sade, att arbetet ej längre kunde få ligga nere och att nämnda förbunds medlemmar måste söka få arbetsvilliga, om ej fackförbundens medlemmar återginge. Fackförbundet beöftade att ej skänka skrivelsen något avseende utan att kvar i striden tills Landskretsen avblåser den.

Sv. järnvägsannaförbundet avdelning i Vännie besök på sitt senaste möte att utända lister för frivillig insamling till de strejkande samt att anslå 150 kr. ur avdelningens kassa.

Strejktvåren i Hagalund anordnade på tisdag kaffestof för de strejkande arbetarnas hustrur. På festen, som var besökt av omkring 200 kvinnor, föresköt föredrag av fru Agda Oestlund, som sk, sång och dikastik. Utaland gjordes om att den borgerliga pressen skulle börjoktas, särskilt markerande "Stockholms-Tidningen" med dess avläggare "Hvad Nytt i Dag". Mot dem, som under dessa tider äka spårvagn, uttalades även en protest. Stämningen bland kvinnorna var entusiastisk. Vidare undorströks, att kvinnorna mera än hittills skulle gynna den kooperativa rörelsen. Festen var anordnad dels utav medlem, som inkommit genom försäljning av tidningen "Svaret" och dels genom gåvor av kaffe och socker från Kooperativa förbundet.

År 1909 Fackföreningarnas Tr.-A.-B.

SVARET

MEDDELANDEN FRÅN LANDSSEKRETARIATET

N:o 25.

Svarets redaktion:
Landssekreteriet, Stockholm.
Telefoner:
Riks 179, 59-65. Allm. 43 64, 57 87.

Stockholm, fredagen den 3 september 1909.

Redaktör och ansvarig utgivare: G. Gerhard Magnusson.

Svarets expedition:
Folkets Hus, Stockholm.
Telefoner:
Riks 44 57. Allm. 68 68.

Pris 5 öre.

"Svaret",

Meddelanden från Landssekreteriatet,

utkommer, enligt lämnat medgivande från Typografiförbundet, varje dag och redigeras i Landssekreteriatets expedition, Stockholm.

Regeringen inför Europas domstol.

I fredags innehöll den stora liberala tyska tidningen "Frankfurter Zeitung", som vi på nytt påminna om är ett verkligt världsblad, en redaktionsartikel, som var full av sympati för de strejkande arbetarna och som blott innehöll en passus, som överraskade oss, nämligen där det var tal om regeringens önskan att intervensera för att förmedla. Denna passus innehöll tidningen till följd av en av svenska generalkonsulatet i Frankfurt den 27 i förra månaden överbringsad regeringsförklaring. Vi ha redan påpekat, hur vilseledande denna förklaring var. Nu innehåller "Frankfurter Zeitung" i tisdagens nummer åter en anmärkningsvärd ledare. Sedan den i söndags innehållit en artikel från sin hitsande specialkorrespondent med det förintande domen över arbetstaktiken, uttalar nu redaktionen själv en liknande dom över den svenska regeringen. Detta är väl att märka redaktionen för ett världsblad, som är spritt i alla land och som nu sätter Sydow-regeringen på de anklagades bänk.

Könungen skriver:

"I går beslutet det svenska statsrådet att avvisa de till densamma på lördagen inslämnade skrivelse från den liberala landsorganisations och från fredsorganisationen om en regeringsmedling i generalstrejken. Som närmare motivering till det sådant ställningstagande av regeringen angives, att massstrejken även utsträckt till områden, där ett avtalsbrott föreligger. Men då avtalsbrott är grundvalen för det borgerliga samhället, så hade massstrejken blivit samhällsfientlig, och därför vore en medling, "ett uppgivande av samhällets makt, dess rättigheter och intressen". Två omständigheter är det framför allt, som i fråga om detta regeringsbeslut måste verka överraskande och besynnerligt. Först kabinetets tydliga parittagande för arbetarnas fordringar, som dessa kräva som basis för en förhandling; ty de hava ju just företrätt den åsikningen, att det först då kunde förhandlas med de strejkande, när de avtalsbrytande arbetarna förut hade återupptagit arbetet. Att därvid — hur långt medvetet må lämnas å sido — även den önskan gör sig gällande, att få förhandla med ett så litet antal som möjligt av strejkande, då dessa måste vara lättare att komma till rätta med än den stora arbetarhären, kan man så klart anta. Man behöver inte heller

särskild framkasta detta som en förrebräcke mot dessa herrar, ty de äro i sin goda rätt att tillvarata sina klassintressen. Men helt annorlunda ställer sig saken, om den svenska regeringen icke blott förklarar sig önska med arbetstaktikerna i deras partitinträsen, utan även upphöjer dessa till sitt officiella program. Det har den redan för en vecka sedan gjort, då den lät till tyska översätta den i den officiella "Post- och Lärkes Tidningar" offentliggjorda framställningen av generalstrejkens orsaker och förlopp och genom sina konsulatrepresentanter i Tyskland tillställa den tyska den ledande tyska pressen. Man kan därvid icke spara den svenska regeringen den förebildelse, att det sätt, på vilket den därvid gått till väga, förtigade det den egentlige författaren till artikeln, måste framkalla en märkvärdig känsla hos var och en, som föredrager den djupa sanningen framför diplomatiska knep och kurra gömma-lekar.

Nu får man visserligen icke mer vänta ett opartiskt uttalande av den svenska regeringen utan till skriva densamma skulden, om generalstrejken till skada för landet fortsätter ännu längre; ty var och en, som nog prövar det svenska statsrådets senaste beslut, måste komma till det resultatet, att regeringen visserligen kunde medla, men ej ville göra det, emedan den delar arbetstaktikens åsikt i denna ekonomiska strid. Så återstår för arbetarna ingenting annat än att ensamma utan hjälp av den påklade medlaren genomkämpa striden, och om goda önskningar kunde stärka dem, så skola sådana visserligen följa dem."

Här står det: "Frankfurter Zeitung", som nyss av "Aftonbladet" kallades en "stor tysk handels- och finans-tidsning", ledsagar de kämpande arbetarna med sina bästa önskaner. Vi glädja oss hjärtligt åt att kunna fästla, att icke blott den tyska arbetstaktikens, utan också denna verkligt liberala och verkligt oavhängiga tyska världstidning i kampen för vår rätt står vid vår sida. Är denna borgerliga röst så särskilt smärtsam för den svenska regeringen, så gör den oss gott, och vi glädja oss åt att den trots alla officiella försök att föra bakom ljuset ej har låtit vilseleda sig.

Kunglig svensk "nationalekonomi".

Belyst av "Vorwärts".

Vi nämnde i gårdagens nummer att bland de tillägg, som i tysk översättning bifogade den famösa regeringskommunikén av 13 augusti i "Post-tidningen", de betänklige berörde massstrejkens nationalekonomiska följder för landet.

Om de övriga tilläggen förbättrat redogörelsen ursprungliga svenska avfattning, så är raka motståndet fallt med detta. Det är också med känsla och övertygelse som den förut omnämnda "Vorwärts"-kritiken kraftigt hugger in på denna punkt.

Enligt "Vorwärts" uppfattning lämnar denna del av kommunikén nyckeln till förståelsen av regeringens parittagande för arbetstaktikerna och mot arbetarna. "Vorwärts" erinrar om att den redan förut påsat på dess bristande affärsinse och den belyselse för maktlig vällevnad, som kännetecknar de svenska företagen. Därför händer det också, att de svenska arbetstaktikerna som sällan äga förmåga att grundligt och insiktsfullt klargöra hurvida de skulle kunna neutralisera arbetarnas helt naturliga fordringar på högre lön genom tekniska förbättringar, som skulle kunna medföra större produktivitet och trots löneförhöjningar ändå ökad vinst. "Vorwärts" finner här orsaken till att många lönekonflikter förekomma i Sverige, som skulle vara otänkbara i Tyskland; de tyska arbetstaktikerna bevilja helt enkelt inte för nöjes skull eller av socialpolitiska skäl arbetarna högre löner. Men innan en tysk arbetstaktik går till strid beträffar han, liksom arbetarna överallt också göra det, kampens eventuella debet och kredit. Men den svenska bourgeoisie är i nationalekonomiska ting grundligt obildad. I arbetarnas lönefordringar förmår därför den svenska generalstrejkens utövare endast se en plötsligt inträdande stegring i produktionskostnaderna. Att däremot med högre löner följa ökad köpkraft hos arbetarklassen och därmed bättre inlandsmarknad för den inhemska industrin, den sanningen tycks i allmänhet icke ha fått upp för de svenska arbetstaktikerna.

Den nuvarande svenska regeringen är som verkställande utskott för dessa arbetstaktikerna precis av samma skrot och korn. Den beräknar nu i sin kommuniké att svenska folkhushållningen icke har lidit någon nämnvärd skada av den pågående jättestriden! Endast arbetarna förlora i regeringens ögon kolossala summor, ungefär en miljon om dagen i löner. "Denna summa motsvarar naturligtvis en lika stor minskning i arbetstaktikernas utgifter, vilket måste tas i beaktande vid beräkningen av deras förluster", heter det sedan faktiskt ordagrant i kommunikén! Om alltså arbetstaktikerna icke behöva betala någon lön, förlora arbetarna dessa summor, vilka arbetstaktikerna i sin tur återigen instycka som ren vinst. Så enkelt ter sig nationalekonomien för svenska regeringen!

Arbetarnas löneförluster medför i sin tur inskränkning i konsumtionen, men detta anses regeringsframställningen vara en månads-lång vinst av hela den månadslånga arbetsinställelsen. Man höre:

"Å andra sidan måste man erinra sig att konsumtionen under själva strejken liksom och för lång tid framåt som sannolikt kommer att undergå betydande inskränkningar. Redan genom det tillfälliga spriffrödet ha ju icke obetydliga belegg blivit insparade, utan tveklöst gäller detta också för andra konsumtionsartiklar, vilket kommer att

framträda sedan man fått tillfälle att överblicka den nuvarande situationen(!). Men det torde icke vara förmått att hoppas att det med tiden skall visa sig att den genom strejken uppkomna produktionsminskningen i någon mån skall motverkas genom inskränkning i konsumtionen och att, till följd därav — främst de i många fall nog så kända förluster för de enskilda arbetstaktikerna — Sveriges ekonomi i det stora hela, och särskilt i förhållande till utlandet, icke skall ha erfart allt för stort inflytande av den pågående stora konflikten på arbetsmarknaden."

I sanning övermåttan dräpligt! "Vorwärts" skriver också i fortsättningen av sin kritik, att den som kan rimma en vers på denna gallimås, han må försöka det. Att arbetarna förlora en miljon kronor om dagen i minskade löneinkomster, vilket betyder en lika stor vinst för arbetstaktikerna, att vidare de enskilda arbetstaktikerna "i flera fall hava nog så kända förluster", att således både arbetstaktikerna och arbetarna förlora — det blir enligt kommunikéns konklusion, att Sverges ekonomi får död och pina "i det stora hela icke erfår något inflytande av den pågående jättkonflikten"! Ty produktionsminskningen neutraliseras ju, såväl under strejken som lång tid framåt, genom konsumtionens inskränkning!

Om alltså svenska regeringen ingenting, konsumerar, behöver man kantänka heller ingenting producerat! (Vem tänker inte härvid på den girige bonden, som av sparsamhets-hänsyn ville vänja sitt ök av med att äta; han började helt föraktligt med att dra in på vattnet, vilket lyckades utmärkt, tills öket efter åtta dagar krepade, till stor förgärlighet för bonden, som nu inte hann med att proba svältkuren nummer 2.)

I den stilen går svenska regeringen nationalekonomiska vishet. Men regeringen är inte ensam om det. På samma sätt tänker hela den inflytelserika delen av svenska bourgeoisie, vars spets regeringen är. Sekretären vid Stockholms handelskammare — tillika statistiker i riksbanken — dr Grönwall, har till en stor borgerlig tysk tidning uttalat sig på enahanda sätt, så att man kan nästan misstänka honom vara författare till det nationalekonomiska tillägget i regeringskommunikén.

"Vorwärts" hoppas till sist ironiskt, att svenska regeringen snart får tillfälle att överblicka den nuvarande situationen. Den fruktar blott att regeringen då får anledning konstatera, att förhållandena ligga väsentligt annorlunda än som den nu utbasunerar över världen. När handel och industri skola omsätta sina växlar och infria sina lån, när husägarna skola inkassera hyrorna, och stat och kommun skattemått, då får nog knappast regeringen tid att "överblicka den nuvarande situationen". Och väntar den alltför länge med det ingripande, som nu begäres av hela den svenska liberala bourgeoisie, då kan det gå med svenska folkhushållningen som med bondens ök i exempel härav.

Så långt "Vorwärts". Det är inte av skadeglädje över svenska näringslivets oerhörda förluster som vi citera vårt tyska broderorgans intressanta och slående uttalanden. Utan det är för att framhäva hur

kolossalt denna regeringskommuniké blamerat svenska statsmakterna inför utlandet. Vår nuvarande regering skall ju ha sin styrka i näringspolitiken; "travarakonjunkturens högsta blomstring i svensk politik", som herr Lindhagen så lyckligt karakteriserat den. Men om denna på detta sätt exploaterar sin näringspolitiska kapacitet, så lämpar den sig allra minst för export till utlandet. Det är väl också otänkbart, att finansministern tagit del av eller godkänt kommunikéns nationalekonomiska "tillägg". Herr Swartz torde nog vara medveten om, vilka förluster som åtminstone svenska staten har lidit, och han bör väl ha klart för sig hur mycket som varje vecka förloras i skattmedel. Hans ovillkorliga plikt borde väl då vara att påverka sina kolleger i medlingsrådet, men som herr Swartz tillika har stora privata arbetstaktikreintressen att beakta, så tror han väl enskilt på att störa löskonten som enda sättet att bli kvitt de små strejkerna, d. v. s. utdriva Beisebub med djävulen, som den högerfrömmen ju är.

Frågan är då: vem har författat detta komplicerande aktstycke? Därvidlag tycks "Vorwärts" vara på rätt spår — och det vittnar gott om dess fina widerkorn och förtärliga sätt att föra de svenska arbetarnas talan i Tyskland — då den indirekt utpekar dr Grönwall som den ansvarige. Avsikten med dessa "nationalekonomiska" konstopprier var naturligtvis, som vi i går sade, att så bli danser i synen på utlandet. Men man måste hålla måttet även i bluffen; ej är det effekten en helt annan än den beräknade!

Fader till detta nationalekonomiska missfoster kan på sin höjd lämpa sig som författare till de toser om "arbetarnas oerhörda förluster", som i viss genomskinnlig avsikt öga uppmålad på de riksberyktade Hildebrandska lögnaktarna. Men det är väl klart när otroligt, att författaren kan vara identisk med den man, vilken bekädder en i fråga om nationalekonomiska insikter så utomordentligt krävande befattnings som statistiker i riksbanken och därjämte — som biförstjänst — en så betydelsefull merkantil förtroendepost som att vara sekreterare i Stockholms handelskammare!

Det värsta skrymter!

är det när "Stockholms Dagblad" ömmar för de "utslitna, sönderpinade, svältbleka" kvinnorna, som "representera de spolierte hemmen och de hungrande barnen". Det är skrymteri därför, att "St. D." aldrig med ett ord skulle ha beklagat dessa kvinnor om det vore i enbart lokoutens femte vecka de ginga och hungrade. Nej, då hade det varit som det bor-

de vara, ty "St. D." är arbetsgivarernas organ och får vara glad åt den nöd som uppstår av lockouter, men djupt jämra sig över den som uppstår av en försvarstreck.

Men kanske alla dessa stackars kvinnor, som "St. D." sett och skriver om, äro hustrur just till lockoutade arbetare — det vore ju en ödet blodiga ironi.

Att storstrejken till sitt ursprung är ett nödvärn,

det enda som arbetarna hade att tillgripa, när arbetsgivarna kastade ut 80,000 och flere av dem från deras arbete — det räknas inte med, skriver "Karlstadstidningen" m. an. av det Hamiltonska uttalandet, att arbetarna kastat sig mot samhället. De skulle antingen genast böjt sig under motpartens övermodiga utmaning eller åtminstone förhållit sig alldeles passiva, det är den högsta samhällsmaktens stränga fordran på dem. På dem åter, som börja de det samhällsförordnande inbördeskriget, på dem som rikade masslockoutens hårda stöt mot samhället och arbetarna, beräkna de att därigenom framkalla storstrejken — på dem ställes ingen fordran!

Detta är av ondo. Det är farligt. Ty det kommer att kännas som en kränkning av den högre rätt, vilken övergår alla former. Det verkar inte som ett utslag, avkunnat i den sociala oövdens respektfulla namn. Det verkar snarast som en konservativ kamperings kommando till "front mot socialismen".

Vad kommer att ske efter detta? — frågar man sig med oro och bän.

Skola arbetarna böja sig och med sammanbitna tänder uppgiva striden? — för att rusta sig bättre och passa ett bättre tillfälle till en ny? Eller skola de förhålla sig, med förtvivlans mod föresätta sig att hålla ut, kostad vad det vill? Och vart bär det då hän?

Känner man då inte att detta är draksed? —

Storstrejkens hemsökelse med allt lidande som den redan förorsakat och som den ännu mer kommer att förorsaka har hittills dock nedfört två goda ting: erfarenheten om rudsrycksförbundets välgörande verkningar och ett den evolutionära socialdemokratiska arbetarörelsens avgjorda övertag på den revolutionära anarkismen. Men skola nu denna den lugna sociala utvecklingens representanter bland de stridande arbetarna komma att bekämpas på kniven, då kommer såkert anarkismen att resa sig på nytt och vinna nytt gehör för sin desperata lära. Hur kan man tro på någon varaktig framgång, på några välsignelserika verkningar för land och folk av en politik, som tenderar att så riva upp nationen från botten? —

Hur vi än vända oss, så bli vi ändå alltid beroende av varandra, på det ena eller andra sättet. Och detta samband, som skulle hos oss alla utveckla samhörighetens och samverkans känslor och böjelser, brukar inte minst göra sig förnimbart efter det en inbördes strid visar sina olycksbringande påföljder. Men här synes det som om meningen vore att göra striden stadigvarande och därmed avklippa sambandet. Är det så och fullföljes det uppsåtet, då stå vi inför början till

en revolution ovanifrån. Och då är allvarlig fara å färde.

Måtte alla goda makter i vårt land, om det skulle gå därhän, veta att göra sin plikt, innan det är för sent! Folket självt är det enda man då har att hoppas på. Konungamakten är uppenbarligen herremaktens lydiga och villiga tjänare.

Vår regeringens hållning,

då den avvisar all tanke på att medla, kritiseras tågligen omitt av danska "Politiken", som eljes icke visat sig alltför fientlig mot de arbetsgivare, regeringen nu gör allt för att lätta handräckning åt. Den danska borgerliga tidningen skriver:

Varför de styrande underlåta att träda till och försöka sätta förlikningsförhållanden i gång är svårt att förstå. Svenska högerpartier förlikade den isleten, att storsviken har karaktären av ett slag krig mot samhället och att staten måste kräva "full underkastelse", innan det kan bli tal om medling och fredens handlingar mellan arbetsgivarna och arbetarna. Men det skulle dock vara obärkligt att förneka, att en sådan tankegång kunde föra in i regeringen och verka bestämmande på dess hållning. Särskilt skulle man tro, att Sveriges konservativa regering — just därför att den socialt och politiskt har så nära förbindelse med arbetsgivarna — av yttersta förmåga skulle ge akt på, att det icke föll något sken av partiskhet över dess åtgärder.

Det är som synes icke så litet av ironi i dessa "förmodanden" om regeringens önskan att göra partiskhet, en ironi som gör "Politikens" kritik av vår regeringens hållning rätt blodig.

Internationella fackföreningskonferensens avslutning.

Livliga sympatyttringar för de svenska arbetarna.

Till "Svaret" anlände strax före pressläggningen följande privattelegram:

PARIS torsdag. På den nu avslutade internationella fackföreningskonferensens sista dag uppläses den hälsning, Landssekreteriatet i Sverige sändt. Hälsningen mottogs med livliga sympatyttringar.

På kvällen hölls stort fredsmöte i Wagramsalen, varvid de olika ländernas talare talade det internationella proletariats förordnande av krigsdräskapen. Därefter antogs en resolution, vari det bland annat heter:

De 6,000 deltagarna i sjätte internationella fackföreningskonferensens avslutningsmöte beslutar sända de svenska bröderna uttrycket för sin samhörighet och beundran.

Fast ställning alltjämt.

Märlarbetareförbundets avd. 1, Stockholm, hade i går kväll ett välbesökt möte, där situationen för dagen behandlades. För att pröva stämningen inom kåren beslöt efter en ingående debatt att företaga votering om fortsättande av striden eller ej och blev resultatet att de närvarande med 730 röster mot 7 beslöt fortsätta striden tills Landssekreteriatet avblåser densamma.

Beslutet blev en svår misärkning för målarenästarna, som nu sitta svårt i klämman och som nog hoppats ett annat resultat av den motsedda voteringen.

Arbetarnas Internationella solidaritet

verkar som salt i surt öga på kapitalistklassen och dess organ. Det är sålunda ej att undra på att det uppsättit glädje och förtjusning över att den internationella fackföreningskonferensen avslagit tvänne från skandinaviska delegerade räckta förslag om fastare understödsförbindelser. Vi kunna gärna fienderna den

alla glädjen man finna oss föreläsa uppläsa att Svenska landsorganisationschef har några representant på konferensen samt att om de andra skandinaviska områdens förslag in hade ansett detta ej haft det minsta att betydelse för den nu i Sverige pågående striden. Det går tyvärr ej så fort att realisera ett beakt.

Vad i övrigt internationella sympatier och stöd beträffar, så är detta både kraftigt och verkligt till förmån för de kämpande stridslidarna i Sverige, vilket bl. a. framgår därav att konferensen i går vid sin avslutning beslutade sända de svenska arbetarna uttalanden av solidaritet och beundran.

Nykerhetsorden Verdan

har på förelökningen anledning bett oss meddela, att orden icke har något att skaffa med "Nykerhetsvännernas platslyd", 71a Kungsholmsbragatan 82. Vi ha inte hunnit närmare undersöka saken, men vi tvivla på att någon annan av de ordensmässigt organiserade nykerhetsläslekarna vilja ha något ansvar för byråns ifråga.

Kvinnorna kräva rudsrycksförbud.

Möte avhölls den 1 september i Viktoriahuset för kvinnor, befräva av strejken, varvid följande uttalande gjordes: 300 kvinnor, samlade till möte, uttala hälsning i hemmens och barnens namn såsom var allvarliga önskan, att rudsrycksförbudet må förlängas minst en månad efter strejkens upphörande samt att riksdagen fortsett möjligt går i författning om att ett effektivt rudsrycksförbud må komma till stånd.

Se upp med tillverarna,

svälj de som plöjvatten kunna finnas inom egna leder som de vilka komma utifrån och söka fiska i grumligt vatten. Vi föranledas till denna varning på grund av ett par referat från arbetaromböten som varit inkomna i "N. D. A. V. L." och "Dagen".

Den sistnämnda tidningen har sitt referat från ett möte med Separators arbetare och tidningen riktigt frossar uti att med angivande av namn på arbetare som uttryckt sig vid mötet inför den härefter Separatorschefen pröfva dem ordentligt. Om någon arbetare lämnat detta referat till fiendepressen så är det nedrigt gjort och om någon av "Dagens" arbetarefientliga medarbetare smugit sig till att övervara mötet så är det ännu mindre nedrigt. Skärp därför kontrollen vid möten!

Häna ej militärbevakningen.

Vi ha mottagit följande: Underkastad beordr härmed å egna och många kamraters vägnar få väjda till den del av arbetareklassen, som tagit sig det oroligt före att vid alla tillfällen häna och smutskasta den militärbevakning, som bestrides i Stockholm och dess närhet. Ärogen hänsyn till att denna i de flesta fall utgöres av beväring, skides i många fall av edra egna kamrater. Vi göra ju endast vad vi äro befälda och den, som själv oxocerat, vet ju, vad en vägran kostar oss. Arbetare, häna och oroa ej edra egna kamrater.

Beväringsman N:o 00.
En av de trasslaserade.

Militärens solidaritet.

Från manskup vid Holsjens regemente har till Landssekreteriatet för de kämpande arbetarna insänt ett belegg av kr. 56:60. Kamraterna i vapenrocken hämana sin solidaritet med bröderna i arbetsblusen. Heder åt dem!

Punternolds utvisning.

Norska "Soc.-D." glisslar regering.

Norska "Soc.-D." naglar kraftigt fast, att det är Punternolds korrespondens till denna tidning, som förorsakat hans utvisning, att alltså den svenska regeringen velat spela uppsigt till censur över en norsk tidning. Tidningen protesterar med rätta skarpt mot regeringens påstående, att dess korrespondent har lämnat lögnaktiga meddelanden till sin tidning och framhåller att det naturligtvis är därför att han skrivit för de av regeringen omhulda arbetsgivarna obehagliga korrespondenser, som han blivit utvisad. En gång frut har något sådant hänt i den europeiska pressens historia — det var då världsladet "Times" korrespondent utvisades ur Ryssland år 1904, därför att han skrev "lögnaktiga", d. v. s. för tsarregieringen obehagliga korrespondenser från det rysk-japanska kriget. Då reste sig emellertid den engelska pressen till protest — och historien slutade med, att den ryska regeringen fick be

"Times" om ursäkt för sitt övergrepp mot internationell pressfrihet.

Norska "Soc.-D." jämförelse mellan svensk regeringen och ryks regering är visserligen icke mycket smickrande för den förra — men den är oemotsägligt rättvis.

Aven "Vorwärts"

läser lagen för regeringen, som den antar ha fått anvisning på att utvisa Punternold från arbetsgivarledningen. "Ty det är allmänt bekant", skriver "Vorwärts", "vilka sår Punternolds korrespondenser till vårt broderorgan i Kristiania har tillfogat de svenska arbetsgivarhövdingarna. Han har ju tack vare sina goda förbindelser dragit den ena krigsplänen av arbetsgivarna efter den andra inför offentligheten, liksom han också vetat att kasta ljus in i deras finansförhållanden.

Ett tack.

För alla de många sympatitaleor och bilsoner, som i disse dagar strömmar ind till mig fra Sveriges kjempeinde arbeiderne frembrer jeg hermed min hjertelige tak.

Michael Punternold.

Fiendealliansen.

Sv. arbetsgivarföreningen och Sv. arbetareförbundet.

Hur förörraderat organiserats.

Hur Sv. Arbetareförbundets medlemmar sålts av sin styrelse till arbetsgivarna.

I den pågående jättestriden nuvarande skede, sedan vi alla sett den ringa effekt som Sv. Arbetareförbundets styrelse gemensamt med Sv. arbetsgivarföreningens styrelse uppgjorda planen mot den för medbestämmanderätt på arbetsvillkoren kämpande arbetareklassen haft, anse vi lämpligt avslöja det Cederska tillvägagångssättet i all sin nakna skam. Det framgår av följande konfidentiella arbetsgivarcirkulär, som flugit in på vårt bord:

Cirkulär nr 10
till
Svenska arbetsgivarföreningens hrr delägare.

Svenska arbetareförbundet har beslutat en utbytning ur storstrejkslinjen och återgång till arbete den 23 d:s. Betydelsen härav, icke minst genom beslutets moraliska verkan, behöver icke närmare utvecklas.

Svenska arbetsgivarföreningens styrelse har beslutat underlätta återgången genom att medgiva, att Arbetareförbundets styrelse får för sina medlemmar i de särskilda platserna utfärda samfälliga förbindelser att ej med ena stängda eller återstängda organisationer; i dessa förbindelser skall det också bestyrkas, vilka som medlemmar för bundet. Utfärdas sådana förbindelser vare sig av Arbetareförbundets centralstyrelse i Stockholm eller av en lokal styrelse för förbundet, få förbundets medlemmar börja arbetet.

Svenska arbetsgivarförbundet återgång inträffar mitt under det storstrejksledningen triumferar över resultatet av den nya strejkräkningen av den 18 d:s, jämförd med den förra av den 9 d:s skulle de strejkandes antal hava nedgått från 255,702 till 264,418. Emellertid förhåller sig så, att den första räkningen skedd med delvis skälligen lösliga kalkyler, vadan slutsatserna då skulle ha varit åskiltigt större, än en jämförelse mellan räkningarna giver vid handen, isynnerhet som 6,000 typografer och 1,000 lantarbetare börjat strejka under mellantiden, Stockholm 20/8 1909.

Sv. Arbetareförbundets.

Hjalmar von Sydow.

Ovanstående cirkulärs innehåll talar ju gott för sig självt, bärande vittnesbörd om det innerliga samförstånd som varit rådande mellan de båda ovannämnda styrelserna då det i en kritisk tid för dem gemensamt gällde att fälla Sverges arbetareklass till marken. Sv. arbetsgivarföreningens ställning vid detta tillfälle är naturlig, men vad beteckning Sv. Arbetareförbundets utträdande vid detta tillfälle skall giva överlämna vi åt "Svarets" hundratals läsare att avgöra.

Genom detta sitt handlingssätt har Svenska arbetareförbundets styrelse ej blott förrätt den mot kapitalisternas överfall och lönedepressning kämpande arbetareklassen utan därtill, genom förbindelsen "att ej med penningar understöja de utestängda d eller deras organisationer" till arbetsgivarna på ett gemenst sålt alla de förbundets egna medlemmar, som ej ville eller ansågo sig kunna återgå i arbetet för än de övriga kamraterna. De arbetande Sv. Arbetareförbundets medlemmar äro genom denna sin förbundsstyrelses förbindelse absolut hindrade att understöja de egna förbundskamraterna som äro utestängda. Härmed har arbetareförbundets styrelse givit arbetsgivarna hela förbundet i våld.

Rätt intressant är ju även att på detta sätt offentligt få återgiva Sv. arbetsgivarföreningens intyg om att den första räkningen av de stridande arbetarna skedd med "delvis skälligen lösliga kalkyler". Det är många av Sv. arbetsgivarföreningens styrelse under striden lämnade uppgifter som grundats på "skälligen lösliga kalkyler".

"Om den liberala pressens uselhet"

hörde "D. N." red. Branting tala i 1½ timme i onsdags i Hornsbergs hage. "Svarets" läsare, som tagit del av vårt uttåg referat i går, kunna själva döma om sanningens närhet härav. Vidare skulle han ha sagt att "den liberala partilösheten" svikt, arbetarnas sak". En så befärd tanke var honom naturligtvis fullständigt främmande, då det liberala partiet ju alldeles icke företräder "arbetarnas sak"; talarens kritik vände sig ju också mot att man icke konsekvent i petitionen framfört just den liberala meningen om jämvikt mellan klasserna, utan på ett par ställen onsdigt vänt sig endast mot arbetarna.

Vi ha tagit fram detta lilla exempel inte för att det är särskilt värre än så mångfaldiga andra, men för att åskådliggöra på en jämförelsevis neutral punkt vilket förakt för sanning och korrekthet i uppgifter, som broder sig i den borgerliga sensationspressen. Här kunna i detta fall ett par tiotusental stockholmare kontrollera hur upplätt väggarna "D. N.": uppgifter i dessa stycken äro. Tror man verkligen allmänheten är så dum, att sedan den fått några drastiska exempel på halten av vad de bjudes den som "faktiska uppgifter" i en viss press, den sedan tar för kontant vad denna press påstår om annat, som icke är lika lätt att kontrollera? Nej! Därför blir att tidningen inte frågar det minsta efter sanningen, och den dömer blott allt ändå ganska dräpande i längden.

I Motala

Folkets park hölls i går ett stort möte, besökt av bortåt ett par tusen personer, där red. H. Branting behövde striden innebörd samt utvecklade om del av de synpunkter han i onsdags framförde i Hornsbergs hage. Bland åhörarskaran syntes även ganska många borgerliga element samt personer rätt långväga ifrån, vilka såkert nu första gången finga höra en korrigerig av de snedvridna framställningar som den borgerliga pressen levererar i dessa bygder liksom överallt. Anförandet, som räckte i drygt 1½ timme, hördes med spändaste uppmärksamhet och mottogs med demonstrativt bifall.

Ställningen vid Motala verkstad är fast och ingen återgång har där förkommit. Även i staden är det icke många som ännu sviktat i den långa kampen.

"Bara en tjänsteflicka".

Så kallade sig den kvinna, som i går lämnade mig en korg präktiga buller samt kaffi, socker, havregryn och sex kronor, till utdelning bland strejkandes familjer. "En månadslön är inte värt att offra", sade hon. Helet och tack åt hennes offervarma hjärta.

Maria Sandel.

Arbetsgivarföresoner i Södertälje.

Malen påstår att dir. Ström vid Centralförbundet i Södertälje skulle ha skint telegram till kungen att 2 sept. skulle han sitta i gäst, så inte behövdes det någon modling. Därmed huru som helst. Visst är, att i går moro då ångslansen fjöd syntes endast några stycken lärade arbetare

gå in, vilka med polkar och besat upp-
ginge till 30 — enligt dir. Ströms ut-
sago. (Telegrambyråns är tjänstverlig nog att
uppges 681 Red.) — man af fabriks
230. Dir. S. skall vara mycket nervös och
det är klart att den enklige storken inte
förhållande hans tillstånd, särskilt som en
del av hans arbetare m. fl. i sålärskap
inmarchen. Hr. S. rekommenderade de po-
lis, men alla vora lugna utom polisen. Då
sände hr. S. bud på strejklutskottet ordf.
och v. ordf. Den förre, hr. Lundin, kom
och upp, men bemärkte med tillfredhet
då han inte ville vidga att han ställt till
demonstrationen. Slutligen blev hr. L.
handgrifligen utörd, men han försäkrade
att det inte störde hans lugn och att var
avsikten att få honom att försva sig, så
var försöket totalt förelärd.

Vid Skidins skofabrik ha 5 man bör-
jat arbeta. Båda är stämningen god,
trots polisens obegränsat brutala uppträ-
dande.

De många "Återgångarna".
Till "Svaret" skrives:
Jag har sedan den 5 augusti varje dag
skänkt thop i "Stockholms Dagblad" hur
många arbetare som återgått i arbetet
under storkrigen och jag har till nu
utgången den 1 september fått en summa av
600,000 arbetare.

Spaltmal.
Vi ha inte kunnat kontrollera inläsnarens
uppgifter, men kanske de inte äro
så orimliga. Att antalet återgångarna är
ett stort antal strejklösa — det har
ju "St. D.", bevisat för varje dag nu en
hel månads tid.

Vacker solidaritet.
Telegraf- och rikstelefonarbetareför-
bundet är i likhet med Järnvägsman-
nabundtet icke indraget i storkrigen,
men uttaxering pågår inom förbundet med
en daginskost pr man och vecka.

Förbundsstyrelsen har tills dato över-
lämnat 4,900 kr. till Landesskattverket.
Förbundets avdelningar ha utom ut-
taxeringen ur sina kassor skänkt till
strejklutskottet i Götting 90 kr., till strejklut-
skottet i Falun 40 kr., till strejklut-
skottet i Västerås 40 kr. Uttaxeringen
kommer att fortsätta tills storkrigen
blir avslutad.

Vid extra mötet den 26 aug. beslutade
avdelningen i Sv. Järnvägs-
mannabundtet, Riksdags- och
Förbundets uttaxering och redan insamlade
frivilliga bidrag ur avdelningens kassa
skänka 150 kr. till de strejklösa. Styrel-
sen för avdelningen har beslutat att sätta
arvode skänka 25 kr. och revisorerna att
skänka hela sitt arvode till samma ändamål.
Dessestom beslutades att fortsätta
med insamling af frivilliga bidrag.

Stockholms Frisörbrödrarsförening.
Har i mötet enligt beslutat att be-
skänka särskilt bidragarna "A. B.", "Da-
gen" samt "St. D." "Hvad Nytt i
Dag", ävensom Pomril.

Arbetarna äro orättliga —
har varit ett olyckligt ämne för utlägg-
ningar i diverse tidningar, som mer eller
mindre öppet sträffa för arbetarnas in-
tressen under storkrigen, skriver "Karl-
stads-Tidningen".

Närja, ingen är orättlig, det är ju gam-
malt. Men det blev nog ändå rätt dyrt
för dem, som nu vikarierar för arbetarna,
om de skulle hålla på mera stadigvarande.
Man har ibland fått uppleva, att en mus-
kelt hermannen ett litet kastat av sig
rocken och tagit till ryxa eller spaden för
att visa arbetarna, "hur det skall ar-
beta" — under en kvart eller tio minuter,
varefter han återgått till en mindre an-
strängande sysselsättning. Det är nästan
något i samma väg med dessa kaptenar
eller andra befordrade överklassherrar,
som nu verka i en spåkräkningsakt eller
någon annan tjänande skepnad. Det
går utmärkt för en liten tid, när man se-
der på något annat än fallit tillbaka på
sina fötter.

På förekommen anledning
har hr. J. Westerberg, som innehar
affären Handverkargatan 40 och Horns-
gatan 39, fått meddelat, att han inte är el-
der varit strejklöslig, utan fortfarande
enbart är handlande.

Utlandet och vår kamp.

"Socialdemokrat", det ryska so-
cialdemokratiska arbetarepartiets
centralorgan, skriver i sitt nysst ut-
komna augustinumnummer:
"Sveriges arbetareklass är berät-
tigad att rikna på den varmaste
sympati och det enhälliga stöd hos
alla länders arbetare. Vi äro ö-
vertygade om, att även Rysslands
arbetare skola följa denna mening.
Deras partigorganisationer, deras
fackföreningar skola uppbuda allt
som står i deras makt för att lämna
de svenska arbetarna moraliskt och
materiellt stöd."

Stockholms hospitaler
månliga och kvinnliga personal har sam-
tat ihop 100 kr. till de stridande samt öm-
ma en lycklig seger.

Bojkotten mot kapitalistpressen.

Förklarande beakta en mängd förenin-
gar bojkott mot den borgerliga pressen,
vars förordade hållning emot arbetarna
och direkta partipartagande för arbetsgar-
tresset väckt arbetarnas naturliga, be-
rättigade harm och ånigen skapat den
opinion bland arbetarna, som söker sitt
uttryck i bojkotten, har verkligen i hög
grad förjagat sitt öde.

Vi sakna tyvärr plats för alla dessa
uttalanden, som dock i sinom tid bör ha
plat i "Soc.-D.". Emellertid ha nu ett
stort antal fackföreningar och strejklösa
arbetare, icke minst i Stockholm, uttalat
sig för bojkott, vanligen även efter stri-
dens slut, som givits är det riktiga. Så-
handa har Testors verkstadsklubb uttalat
sin protest mot borgarpressens lögnar och
splittringsförök och belett bojkott för all
framtid av dessa blad. Sveasparators
verkstadsklubb i Kisa — och mot Pomril.
Dessestom har Svealöjarefackförening-
en avleendes sagt sin årgång mening och
sin bojkott gent emot kapitalistpressen.
Sammalunda har Stockholms kusk-, akor-
och renhållningsarbetarfackförening gjort
en kraftig resolution.

Bolinders järn- och metallarbetarklubb
har uttillrägga en andra framhållit, att
sålvt prenumerations och lösnummerköp
som annonsering bör bojkottas. Det är
— framhållit uttalandet — en hederssak
för medlemmarna att för framkänna hålla
dessa beslut.

Även Stockströmsförläggare Stihlmsavdelning
har uttalat sin bojkott mot — som alla
andra — i främsta hand "Stockholms
Tidningen", "Hvad nytt?", "A. B. — Da-
gen". En del föreningar ha även inbe-
gräpat "Dagens Nyheter", som också
gjort allt för att icke bli utesluten.

Det är rysk och tysk fason,

skriver "G. H. T.", att utvisa
främmande tidningskorresponden-
ter, vilka kommit med missagliga
framställningar rörande landets för-
hållanden. Men det är icke väster-
ländsk sed och bör icke bli svensk.
Vrängda och lögnaktiga framställ-
ningar om svenska förhållanden i
den utländska pressen må på lämp-
ligt sätt vederläggas — och medel
därtill saknas icke. Men någon of-
ficiell censur över vad som skrives
härifrån till utlandet skall man be-
tacka sig för lika mycket som för
liknande tvång på vad som skrives
inom landet.

Borgargardisternas våldsamma framfart

är en verklig fara. I går utför sam-
manstötten en spårsvagn och en automobil
i Norrmalmstorg, varvid en äldre kvinna
blev helt öfverkörd av den onummerade
bilan.

Borgargardisternas framfart är en sam-
hällsfara.

Av sådant göres inte Åkarperi.

Några personer skole i går utanför ett
skyltfönster och tittade på ett nummer
av "D. N.", som "pyrdade" av ett jäm-
merligt uddat porträtt av H. Branting.
Bland åskådarna var även någon över-
klasslärman, som började gå sig över
den skvallerförfärd, som "Åkarperi" är. m.
Då en närvarande kammarbetare energiskt
protesterade, slog överklassaren till
med sin käpp och försvann därefter
i porten till ett närstående hus. Två
polisstationärer stodo alldeles intill, men
brydde sig ej om att ingripa. Den ö-
verfallande var ju ingen arbetare och slaget
skande ej göras något Åkarpemål.

Skriv noggranna mötesnotiser!

Litet emellan få vi mottaga mötesnoti-
ser, i vilka än tiden, än lokalen eller när-
mogt annat blivit bortglömt, och vi ha
omöjligt till att sådana fall ombesörja
rättelset. Så komma en del ofullständiga
mötesnotiser in, naturligtvis till stor för-
ogelse för fackföreningsmedlemmarna.
I går fingo vi en notis, som nästan öf-
ver rekord i ofullständighet och som vi först
tänkte lägga åt sidan. Men i tanke att
resp. medlemmar ändå kunna finna sig
tillrättliga införa vi den likväl, som varning
och till exempel för andra slarviga notisskrivare.
Följande skick tillställde den oss:

Avdelning 25, Stockholm, har utdelning
i dag kl. 3 e. m., Ingemarsgatan 4.

Borgargardisternas framfart.

I går kväll vid halv 9-tiden timade en
svår olycka i Vasaegatan, i det Ringlin-
spårsvagnen nr 120 körde över en man-
nisk. Föraren på spårsvagnen stod och
lekte vid någon lekant och uppmärksam-
made inte att en man kom från Mäster-
sveasgatan utan körde rätt på honom
så att skyddsskärmen träffade huvudet
och mannen föll omkull. Vagnen gick
över honom och som föraren varken såg
och hörde något så kom vagnen och par-

längder fram innan den stannade och man
tog reda på hur det gått. Då hade man-
nens vänstra fot krossats och andra ska-
der kommit till så att han endast måste
föras till sjukhus.

Ett åkarpemål i Vänersborg

behandlades i går, då målet med hä-
lunda arbetaren F. Kjellberg var före, bi-
trädde enligt förordande av rätten på den
hälskades begrund av jur. kand. N. Söder-
kvist. En av allmänna åklagarna som
vitne inkallad personen ansåg att det för-
höret. Ett svarande vittne som försva-
advokaten gjorde gällande att formen för
de fälda yttranden gav vid handen, att
endast råd avsetts. Angivaren avstod
nu från ansvaryrskandena, men då brot-
tet skett på allmän väg, vidhåll allmänna
åklagaren för sin del målet. Med avslag
på såväl allmänna åklagarens yrkande, om
att svarandes vittne måtte hänvisas till
sin själsskärning, som försvaadvokaten
om den hälskades frivärde, uppehört rät-
ten målet till den 9 d:s.

Mer misslyckade voro några Åkarpemål
vid Ockelboström, som behandlades i
Hälskade i går, varvid en arbetare genast
friskändes och de övriga sattes på fri fot,
då de något beris som denna brottslighet ej
av åklagaren kunde förebringas.

Erio Hultman,

känd för en del skämtändningsläsare,
uppträdde härom dagen som åklagare,
enligt vad en korrespondent till danska
"Politiken" vel att berättat.

En protest mot P. W.

Från en namngiven inläsare ha vi
mottagit följande:

Sedan jag genom "Svaret" för i dag
fått kännedom om Sv. missionsförbundets
ordförandes uppträdande i den nu pågå-
ende konflikten mellan arbetarna och
arbetarna, vill jag såsom medlem i detta
förbund skarpt protestera mot hr. Wal-
denströms handlingssätt.

Att hr. Waldenström, såsom god höger-
man, städse bekämpat arbetarörelsen,
det har jag icke velat förneka honom,
och jag aldrig föreställt att han kan
föra sådana politiska jämförelser med Kristi
lära och kristendomens grundprinciper.
Men när Waldenström kan handla som nu
satt, på den plats han innehar, då anser
jag mig böra uppträda däromot.

De pennningar hr. Tholin kan uppbörja
i Amerika äro ju avsedda att användas
till lindrande av den värsta nöden bland
vår lands arbetare.
Det är visserligen sant, att Sverges
arbetare av landets överklass och dess re-
gering anses för moraliskt undermåliga
därför att de icke vilja låta åttio-
eventuellt ettundrande sexhundra — av ena
fattiga bröder svälta till elavär, utan
beslutit att behålla dem i deras öden, låta
en sådan orättfärdighet hava framgång,
men detta måste vi lämna åt sitt värde.
Då de klasser, som leva flöt på ar-
betarnas möda och svett, tro sig utgå om
hän, det det icke hjälps om de även
tro att vi förklarar detta förmenta över-
klassmål till en del för att hjälpa
fåra förtryckta klasserörelse vägra vår
arbetkraft till dessa orättfärdigheter, att
genom såväl tvång som arbetarna till under-
kastelse, är avskaffad.

Kanske att inga religiösa tankar vinna
anklang hos "Svarets" redaktion, men
jag är för min del hövligt övertygad där-
om, att vår makt, som har lovat rädda den
fattiga och förtryckta ur nöden, också
skall hålla sitt löfte och föra rättvisan
till seger i denna strid. Utan att hr. Wal-
denström försöker att mota dem som vilja
hjälpa denna fattiga arbetare i striden för
en rättvis sak.

En fri-rolig.

En förklaring.

Vi omnämnde för några dagar sedan
att Göteborgsavdelningen av Nationalför-
eningen mot emigrationen verkade som
strejklöshetsmedlingsinstans och införde
som bevis härifrån ordagrant avdelning-
ens tillkännagivande i denna del. Vi ha
nu fått emottaga följande förklaring:

Till redaktionen av "Svaret".
Med anledning av eder artikel för några
dagar sedan om Nationalföreningen mot
emigrationen som "strejklöshetsmed-
lingsinstans" ber jag få meddela, att i
denna sak till byråer och ombud utgått
följande order:

"I fråga om 'strejklöshets'arbete
skola vi förtära på samma sätt som den
officiella arbetarörelsen: opartisk an-
giva, var arbetstillfällen finns, men där
strejk eller blockad råder uttryckligen
angiva detta i en form, som gör fullkom-
ligt klart för den arbetsökande, att vi
icke på något sätt rekommendera
'strejklöshets'arbete."

Det står eder öppet att i centralbyråns
kopier taga de härav.

Om det av eder meddelade brevet är
korrekt återgivet, har förmodligen Göt-
teborgsbyråns anseende omöjligt att där
skall uttala något om det anvisade ar-
betets beskaffenhet ur strejksynpunkt, då ju
i f. n. i det närmaste allt kroppsbete är
"strejklöshets"arbete.

Stockholm den 2 september 1909.

Nationalföreningen mot emigrationen.

A. R. S. M. L.

Stridsfältet.

De partiska myndigheterna.

Göteborgspolisen förklarade föreläggande
av Eskilstuna-resolutionen.
GÖTEBORG torsdag. Här har i dag
ett nytt möte hållits på Hedon, med red.
O. N. Carlsson som talare. Mellan 6 å 7
tusen personer deltog.

Mötet fick ett betecknande efterspel.
Enligt polisstyrelsens medgivande skulle
en resolution få föreläggas. Strejktut-
skottets ordf. hr. Lars Lundgren blev
emellertid i dag på f. m. uppkallad till
polisstyrelsen för att förelägga denna re-
solutionens föreläggande. Resolutionen var lika
med den som i tisdags antogs i Eskils-
tuna, endast med några mindre ändrin-
gar, så att den i sin helhet var av följän-
de lydelse:

"Den Lindmanska ministären, som för
närvarande på uppdrag av kongungen har
att leda landets öden, blottar i sitt svar
på Frisinnade landstämningens medlings-
föreläggande så hänsynslöst sin ställning till
riddande konflikten på arbetsmarknaden, att
den icke längre behöves hyra något tv-
vel om var man har "den berömda re-
geringen över partierna". Det framgår
nämigen tydligt och klart att hr. Lind-
man och Hamilton, med benäget bistånd,
tagit på entreprenad att tillhandagå ar-
betsgivarna; och har regeringen, synes
det, genom att inskänka i civilministerens
yttrande till statsrådsprotokollet och av
slaget på medlingsföreläggande, proklamerat
öppen kamp mot arbetarna.

Med anledning härav få vi vill ett an-
tal av 7,000 vid möte i Göteborg för-
samlade arbetare afgiva vår beständade
protest mot regerings tillvägagångssätt
och uppträdande, icke så mycket för dess
avvisande av medlingsföreläggande, utan för
det absoluta och hänsynslösa partipartag-
ande mot arbetarna, som bemötas och be-
handlas såsom mindervärdiga eller rent
samhälleliga individer.

Samtidigt med denna protest vill mötet
betona att det nu, mer än någonsin, bli-
vit en given plikt, en skyldighet för varje
arbetare, så organiserad som organisera-
rad, att hålla ut till det yttersta, och
fasthålla mötet att orsaken till att striden
med sina för samhallet ruinerande verk-
ningar, måste fortsättas är: att söka hos
arbetarna, och deras beskyddare, i
vars hand det ligger att upphäva
av stridsorsaken — lockouten — kunna
avveckla striden."

Polismästaren förklarade att denna re-
solution ej finge uppläsas och att ej heller
någon annan finge föreläsa med mindre än
densamma först förelagts polismästaren.

Då tiden ej tillät utskrivande av en ny
resolution samt densamma behandling av po-
lisen blev följden den att ingen resolution
antogs.

Åkarperi i Göteborg.

Under uppgift från polisen att det före-
lagat hot mot "Arbetsvillig" ha ett flertal
personer i Göteborg, bland dem ordf. i
stadens arbetares fack. Albin Andersson,
ordf. i Pitropparbetaref. Fritz Isberg,
kassaförvaltare i typografernas Göteborgs-
avdelning John G. Nilsson samt
fackföreningsledaren Engelbrekt. An-
derson varit inkallade till förhör inför
detektiven. Efter afgivande av förklaring-
arna ha samtliga åter fått avlägsna sig,
polisen har kallat att åter infinna sig inför
polisen till nya förhör och trakasserier.

Hr. Malmroths nidskrivare.

OEBRO torsdag. Dagens storkrejs-
möte, besökt av över 1,000 personer, ag-
nades åt "Nerikes Allohandans" skändlig-
heter mot Landesskattverket. Följande
resolution antogs:

"Nerikes Allohanda", som för få år se-
dan under fullkomligt "borg medvetna
kampannen" bedrev en energisk agitation
för politisk storkrejs har genom sitt up-
pträdande i dessa dagar tydligare än nå-
gonsin bekräftat, att tidningen är ett
föraktligt organ för kapitalism och bo-
lagsvärld. Då "Nerikes Allohanda" slut-
ligen gått så långt, att tidningen faksel-
gen beskyllt Landesskattverkens ledan-
de män för onödig ekonomisk förvaltning,
få mötet uttala en indignerad protest
mot denna slags journalistik, och ehuru
tidningens lögnar faller på sin egen orim-
lighet vill dock mötet uttala, att arbetar-
arna "hva obegränsat förbörande för
därvid beslöt att ingen av personalen
vid Bonniers skulle återgå vid risk att
eljes firmans alster bojkottas såsom
strejklöshetsarbete."

Ingen återgång vid Bonniers.
Stockholms bokbindarierbetareförening
hade i går ett fulltaligt besökt möte.
Därvid beslöt att ingen av personalen
vid Bonniers skulle återgå vid risk att
eljes firmans alster bojkottas såsom
strejklöshetsarbete.

Uppsala arbetare hade i går
storkrejsmöte med föredrag av Sven
Persson. Mötet, som hölls i Fredrik Hög-
gård, var besökt, utom av de stridande
arbetarna, av en stor del studenter. För-
draget mottogs med allmän och starkt
bifall.

Ställningen i Uppsala är god. Av
2,687 i striden inräknade arbetare ha blott,
trots allt, utom en massförgiftning i borgar-
partiet, 168 arbetare återgått.

Vår kamp.

(Uppläst av förf. vid ett stort möte i
Trollhättan.)

Kamrater, vi ha tvingats ut att strida
En bitter kamp mot kapitalismen ått —
En jättelamp, där sådant invid så
Vi alla slås för proletariets rätt.
I långa år vi kämpat hårda strider,
Och ljus och lycka följt i våra spår
Vi skulle då väl frilutskott omsider
Ge våra skador vederlagets vär.

O, nej vi måste fram. Vi få ej evigas,
Vi måste fram till kamp för allas väl,
Om också lögn i varje hörn predikas
Av varje ridd och "mpen borgarjäl,
Vår kamp är helig, se vi förda bara
Att få för trägen möda ut den lön
Som räcker till att hus och hem försvara
Mot nöd och armod — utan fjäsk och bön.

Sen må vår bracka oss försmäkt bespara,
Och allt det främsne som dött och dör,
En gång skall utan deras hjälp vi skapa
Den "framtidens" som vi må bäras för.
Ty en gång skall väl sauningen och ljuset
Besegra lögn och tyranni och våld,
Och lyfta idealen till en högre nivå,
Trots "främsnet" i herremaktens sold.

Håll ut, kamrater, låt er kraft ej brytas,
An kanske några dagars nöd och svält,
Och striden jämnar skall i jubel bytas,
Och kanske strida över striden fallt.
Som alla man för en och en, alla
Vi bär börden oss striden ut.
Men skulle allt till trots vi ändå falla,
Då va den klass, som brynt så sin makt.

Gust. Strömberg.

Med ett par ord

omkänna vi även i detta nummer rap-
porter, som under gårdagen ingått från
skilda platser, där ingenting av större
vikt inträffat:

Åxvall: Sv. järnvägsmanabund-
ets avd. 183 beslut på möte i söndags en
extra uttaxering av en daginskost pr
med. utöver av förbundsstyrelsen påbud-
na. Även beslutet att genom "Svaret"
bringa de kämpande klassbröderna en
hälsning. Leve den obrottsliga solidari-
tet! Som om en: Härvarande avd. ut-
talar sig för att arbetarna genom and-
ning till nykterhetsföreningarna böra bi-
drags till nykterhetsförenings lösning. Där-
omot bör ej som i Östersundsresolutionen
rudsrycksförenings utskickning göras till
villkor för storkrejsens avslutning. Inga
före storkrejsen. Några öorg. arbete;
endast en hyvel i gård. Alla besluta
fortsätta striden till seger. Ljusna:
Ljusna, Alla och Vallvis arbetare, ca 800
avhöllo möte i måndags med tal av
hr. Otto Larsson. Därvid uttalande en
hälsning till alla som i storkrejsen han-
delt runt. Klippna: Vid måndags-
hället storkrejsmöte talade den Gunnar Löf-
gren, manande till obrottslig enighet och
vädjande till kvinnorna att som goda
kamrater stå vid männens sida. Stäm-
ningen god. Brännfors: Å härvaran-
de slagverk i storkrigen, och 6 lösta-
te. De strejklösa skadade, och 6 lösta-
te. Sv. arbetareförbundet med. alla eni-
ga med oss i striden trots förbundsre-
solutions beslut. Samma förhållanden i
Furubergsd. Ytterfors: Också de oorg.
soldatiska. Kamrater, hållen ut tills en
fullständig seger vunnits! I Malmbo-
gård: Ingen har återgått. S. F. S. v. a. n. a.
U. r. v. i. k. e. n. I söndags storkrejsmöte
med deltagande från Bureå, Örviken, Ure-
viken och Säfvens, varvid enhälligt be-
skluts fortsätta striden till ett för arbetar-
na segerrikt slut. K. i. r. u. n. a. Strejklö-
sarebald: "Norrbottenskuriren" har på
ett så tvetydigt sätt meddelat, att det
f. n. finnes 309 arbetare här, att alla
som lias notation få den uppfattningen
att ifrågasättande 309 återgått i arbetet. Men
har finnes blott en enda "Åkersman",
en som alltid gjort sig känd som en för-
sta klassens tillrättsligare. "Masslö-
gångarna i Kramfors" är alltså lögn. U. n. a.
e. g. b. Vid allmänna mötet i Kramfors
av 250 å 300 medborgare, beslöt man
i Kramforsresolutionen om utskickning
rudsrycksförbund. Enigheten och hållning-
en bland de stridande berömvärd. Fu-
r. u. b. r. u. n. d. Demonstration med 4
500 deltagare till Båtvik i förlags med
tal av hr. J. Hallberg och J. Karlsson.
Efteråt möte med de korporerade som
beslöt alljämt så solidariska med de
strejklösa. Vid hemmarschen demon-
strerades mot några "Arbetsvilliga" Sv.
arbetarförbundets med. Dessa nedlade
på nytt på nytt. Äv. har undot må-
naden skets med 10 med. L. u. d. v. i. k. a.

L. u. d. v. i. k. a. Ställningen fortfarande
bra. I torsdags föredrag av förbunds-
man Nordkvist inför ca 400 personer.
I söndags nykterhetsmöte med tal av lek-
tor J. Bergman inför 500 personer en
resolution för utskickning rudsrycksförbund.
Bojkott av Ludvika byggf. som sånt
ej och plöms till en del arbetare och en-
skilda personer i Stockholm. R. i. d. a. r.
y. t. t. a. n. Möte med avd. 46, varvid även
oorg. inbjödits; 12 nya medlem i organisa-
tionen. Kamrater landet runt; hållen ut
tills striden är slut! Så ännu vi göra och
äro isatt om seger! Håll fört:

Vid pappersbrukets avd. 20 såld oorg.
återgått. Men de, som så kvar, är fast
beslutsa fortsätta kampen till slut. Skam
över förrädarna! Bojkott av borgarpre-
sen. Demonstration tillsammans med
avd. i Bruzafors förbjöds av husmannen.

Broderliga hälsningar till alla kämpande!
H. o. f. o. s. Ytterfors: Sv. arbetar-
förbundet med. ha återgått. Bland de

SVARET

MEDDELANDEN FRÅN LANDSSEKRETARIATET

N:o 26.

Svarets redaktion:
Landssekreteriatet, Stockholm.
Telefoner:
Rika 178, 89 65. Allm. 43 64, 57 87.

Stockholm, lördagen den 4 september 1909.

Redaktör och ansvarig utgivare: G. Gerhard Magnusson.

Svarets expedition:
Folkets Hus, Stockholm.
Telefoner:
Rika 44 57. Allm. 68 68.

Pris 5 öre.

Ett första steg till uppgörelse.

Striden mot Sv. Arbetsgivareföreningen står kvar.

I går kväll utsände förlikningsmannen A. Cederborg följande meddelande för offentliggörande:

På hemställan av förlikningsmannen Cederborg hava i dagarna Landssekreteriatet och styrelsen för Svenska Typografiförbundet samt styrelserna för Sverges verkstadsförening, Centrala Arbetsgivareförbundet och Allmänna Svenska Boktryckareföreningen även som Centralstyrelsen för Sverges skräddaremästareföreningar avgivit de förklaringar, som innefattas i nedanstående handlingar.

Därmed är taget ett första steg till avveckling av striden på arbetsfältet.

Handlingarna äro av följande lydelse:

1:o) Landssekreteriatet förklarar sig redo att å Landsorganisationens vägnar besluta och i övrigt tillrätta upptagande snarast möjligt av arbetet å alla områden med undantag för Svenska arbetsgivareföreningens medlemmar.

2:o) Svenska typografiförbundet förklarar sig likaledes redo att besluta upptagande snarast möjligt av arbetet.

3:o) Emot dessa förklaringar tillkännagiva Sverges verkstadsförening, Allmänna svenska boktryckareföreningen och Centralstyrelsen för Sverges skräddaremästareföreningar att de å sin sida äro villiga att låta arbetet hos sina medlemmar snarast möjligt upptagas i den omfattning, som ske kan.

4:o) De anspråk eller yrkanden, var till den ena eller andra organisationen eller särskilda dess medlemmar i anledning av storstrejken eller därmed sammanhängande förhållanden funnit eller finna skäl, skola, i den mån dessa ej anhängiggöras vid domstol eller, enligt givna föreskrift eller vederbörande parter åsamjande, överlämnas till bindande skiljedom, bliva föremål för förhandling direkt mellan vederbörande huvudorganisationer så fort ske kan efter arbetets återupptagande.

5:o) Under förutsättning av vederbörandes bifall till punkterna 1—4 här ovan träffas och offentliggöres omedelbart beslut i enlighet med samma punkter, och bestämes såsom den dag, då arbetet, i den mån ske kan, skall senast upptagas, måndagen den 6 september 1909.

Stockholm den 1 september 1909.

För Landssekreteriatet:
Herm. Lindqvist.
Ordf.

För Svenska typografiförbundets styrelse:

Edvard Wiberg.
Förordnanden.

Allmänna Svenska boktryckareföreningen:

Styrelsen.

C. Ramström.

Sverges verkstadsförening:

Ernst F. Wallgren.
Enligt överstyrelsens beslut.

Sverges skräddaremästares centralstyrelse:

K. E. Ringholm.

Stockholm den 3 sept. 1909.

Till Statens förlikningsman

Hr stadsnotarien Allan Cederborg. I enledning av eder framställning till Centrala arbetsgivareförbundet har överstyrelsen beslutit meddela eder:

Redan den 16 sista dag augusti delgavs Centrala arbetsgivareförbundets medlemmar att, därest arbetsvilliga i tillräckligt antal anmälde sig, skulle de omedelbart upptaga arbetet. Genom detta förhållande torde tydligen framgå, att förbundet ej lägger några hinder i vägen för arbetets återupptagande, och att Landssekreteriatet vad vårt förbund vidkommer kan avblåsa storstrejken.

A Centrala arbetsgivareförbundets överstyrelses vägnar:

A. E. Magnusson.

I sammanhang med lämnandet av detta tillkännagivande meddelas, att under de detsamma föregående överläggningar hade från arbetarsidan till förlikningsmannen Cederborg framställt fråga, huruvida man, i händelse av stridens avveckling i den omfattning som av honom förordats, hade att vänta något ingripande från regeringens sida för biläggande av den återstående delen av striden. Å denna fråga hade förlikningsmannen lämnat följande svar:

"Enligt min uppfattning ligger i regeringens uttalande av den 30 augusti, om än i indirekt form, en förklaring att, därest striden inskränkes på där antytt sätt, regeringen är villig ingripa för medling i den kvarstående striden. Min bestämda övertygelse är därför, att, om striden avvecklas i den omfattning, som av mig förordats, kommer verkställigheten av detta beslut att föranleda ett medlingsbudskap från regeringen. Härmed är jag också villig att hos regeringen göra direkt hemställan, så snart den föreslagna inskränkningen av striden blivit av vederbörande parter godkänd."

Vi hänvisa till vad Landssekreteriatet härom närmare meddelat i sitt cirkulär på annat ställe i dagens nummer.

Till Sverges kämpande arbetare.

Förändring i striden beslutad.

På därom av förlikningsmannen stadsnotarien Allan Cederborg förelagt förslag har Landssekreteriatet för Landsorganisationens medlemmar beslutat och för övriga i striden deltagande arbetare tillrätt, att arbetet må upptagas måndagen den 6 september hos alla arbetsgivare över hela landet med undantag för Svenska arbetsgivareföreningens delägare.

Striden har av Landssekreteriatet hittills vidhållits oförändrad med den breda front, som av Sverges arbetare väsentligen formerades den 4 augusti. Sedan det emellertid framgätt att de upprepade förslag om medling i jättestrejden, som med hänsyn till samhällets allmänna intressen från olika håll framkommit, icke tillvunnit sig gehör hos regeringen, har Landssekreteriatet ansett sig böra ånyo taga under omprövning de önskemål om omläggning och koncentriering av stridslinjen, som redan förut upprepade gånger trängt sig fram. Sedan det senaste avvisandet av medlingen i viss mån undit regeringen, var det Landssekreteriatets plikt att om möjligt söka finna en framkomlig väg, varigenom en regerings naturliga uppgitt som självskrivna medlare i en landsomfattande social kamp åter kunde göra sig gällande.

Det har synt oss att det uppelag, som regeringens egen förlikningsman i sådant syfte framkommit med, kunde vara väl ägnat här till och stod i överensstämmelse med den för sin rätt kämpande arbetarklassens påtagliga intresse. Striden återfaller nu helt på den lockoutförklarande Svenska arbetsgivareföreningen.

Alla arbetare landet runt, som ej haft anställning hos medlem av Svenska arbetsgivareföreningen, må på morgonen måndagen den 6 denes i samlad trupp infinna sig i arbetet på alla arbetsplatser hos de arbetsgivare, där de förut haft anställning. Hos Svenska arbetsgivareföreningens samtliga medlemmar fortgår striden som förut.

För den vackra uppmarschen i denna jättkamp, för de stora upp-

offringar som både män och kvinnor bringat i striden, för det lugn och den enighet, varmed densamma förts av alla dem som deltagit däri, ha vi från hela världens arbetaremassor tillvunnit eder erkännande. De som nu gå ut ur striden ha genom sitt deltagande och sin uthållighet gjort sin storslagna insats för att tillkämpa den svenska arbetarklassen en position, som för framtiden utan allt trival skall lägga en verksam dämpare på arbetsgivarnas lockout-iver och därigenom möjliggöra för den svenska fackföreningsrörelsen att i fortsättningen som hittills trygga arbetarnas intressen. Men för fullbordandet av detta stora verk må de ännu i striden varande arbetareskarorna hålla som hittills obrottsligt, enigt och fast samman, tills kampen i sin helhet kan förklaras avslutad.

Enligt från motsidan givna uppgifter kommer de stridandes antal från och med måndagen att fortfarande utgöra minst 163,000 arbetare. Kampen äger sålunda alltså en kolossal omfattning, ehuru den nu riktar sig endast mot Svenska arbetsgivareföreningen. Det gäller nu ytterst om denna arbetsgivareorganisation skall fortfarande kunna vidhålla sin lockout för att beröva arbetarna deras medbestämmanderätt i arbetsvillkoren.

Med sammanhållning må arbetsregrupperna på måndag taga till arbetet och lugnt och enigt skola alla de arbetare, som ha anställning hos Svenska arbetsgivareföreningens medlemmar, tills vidare fortsätta sin kamp under avvaktan att verkningarna av nu vidtagna förändring i jättkampen snarast skola medföra en för arbetarna lyckosam avslutning.

Stockholm den 3 september 1909.

För Landssekreteriatet:
Herm. Lindqvist.
Ordf.

Rekvizitioner till "Svaret"

skola vara insända till expeditionen senast kl. 4 e. m. för att kunna expedieras på följande morgon.

"Svaret",

Meddelanden från Landssekreteriatet,

utkommer, enligt lämnat medgivande från Typografiförbundet, varje dag och redigeras å Landssekreteriatets expedition, Stockholm.

"Klyvningen".

Riksdagsman Herman Lindqvist har på förfrågan av Svenska Telegrambyrån rörande innebörden av hans tal vid Hornsberg, särskilt det därvid angående möjligheterna för storstrejken avveckling använda uttrycket "rationell klyvning av det hela", lämnat följande förklaring: Regeringen har genom sin kommuniqué av 30 augusti efter vår mening låst fast frågan. Det är oss icke möjligt att gå den väg regeringen synes ha indirekt anvisat. Vi kunna icke lämna ut några vissa arbetsregrupper till uppgörelse på förhand. Det är helt enkelt omöjligt.

På arbetarsidan ha vi i en sådan situation då mest ställa frågan till oss, om möjligen någon annan väg vore framkomlig; vi stå ju nämligen i dag liksom alltid förhandlingsvilliga, om inga omöjliga förhållingsvillkor uppställas.

Vår uppfattning har då blivit den, att i händelse ett förslag kommer att föreläggas om avveckling genom en "rationell klyvning" på visst sätt så skulle vi kunna reflektera därpå. Detta skulle då gå ut på att vi anbefallde medlemmarna av våra organisationer samt tillräddade övriga att på bestämd dag åter upptaga arbetet hos alla arbetsgivare med undantag av Svenska Arbetsgivareföreningens medlemmar, under förutsättning att en sådan förändring av striden lämna garantier för en lösning av det hela.

En hälsning från fjärran västern,

En arbetare var i går uppe och visade oss ett brev, som han fått från en god vän i San Francisco. "Bara håll ut, pengar kommer snart till Båkr", skrev denne och meddelade, att han och hans vänner snart ut 50 insamlingslistor och föranstaltat en fest som de hoppades skulle inbringa 500 dollars.

De svenska arbetarnas strit väcker sympati även borta vid Stilla havets kuster.

"Svaret" utkommer även i morgon söndag.

Polismyndigheternas nervositet

är i övrigt tilltagande, telegraferas från Göteborg. Utom förut nämnda har ytterligare 7 personer varit inlämnade till detektiva polisen för att förhöras m. an. av påstått hot mot arbetsvilliga. 7 bland dessa ha mött av ett synnerligen oegodmodigt tillfälliga tillfälle. Enligt uppgift av polisen vore de nämnda inlämnade.

hade att lämna förklaring m. anl. av en anonym angivelse.

De tre andra vore fler, anställa vid ett tryckeri, och det ser ut som om mot dessa tre inga vidare åtgärder kommit att vidtagas.

Akarspille.

Förre metallarbetaren G. L. M. Eriksson i Stockholm har häktats för det han under hot om misshandel sökt förmå drockskusken D. O. Engström till arbetsmedlögge. Förhörd å detektiv stationen har Eriksson förnekat, att han under hot om misshandel sökt förmå Engström till arbetsmedlögge. Han hade endast sökt övertala Engström att icke arbeta under den pågående storstrejken påstår polisen.

För hot och våld mot en arbetarska vid yllefabriken i Kristianstad har häktats nitonåriga Åveta E. Helmdal.

"Dagen" ljuger

Frikt på förtäring. I gårdagens nummer påstår tidningen att förtäringsemanen Anders Sjöstedt äkte svagnen till onedagsmålet i Hornsbergs hage och tillfogade reflexionen "när jag äker är det rätt". Som varje arbetare förstår är denna uppgift en gemensam önskan. Mr. Sjöstedt var icke närvarande vid förtäringen, utan satt de tillmanne för Landsortens rätts expedition, där han var upptagen av sammanträde.

Livsfarlig bevakning.

En av de vanliga rövarhistorierna serverar "Aftonbladet" den 1 de under rubriken "Ett attentatsföretag mot vattenornet på Lidingö".

Sälligt läsnamens utlägg skulle vaktposten vid vattenornet efter kl. 12 på lördagsnatten sett en person komma gående mot vattenornet. Personen hade då ropat an honom och avlöst ett löst skott, varpå den okände försvunnit i skogen.

"A.B." säger man läsnamnen — var övertygad om att ett attentatsföretag förelåg. Som sedd för sin övertygelse anförr han att torshagen kring klockan är oerhållig, att inga vägar gå där i närheten s. s. v. Bevakningen har nu fördubblats och posterna fått order att ej vidare avlösa varningskott utan genast skjuta skarpt om någon kommer inom synhåll, sållt detta enligt "Aftonbladet".

Strejkklockan på Lidingö har tillfrågats om vilken kronan som polismannen Karlsson för att ta reda på saken. Läsnamnen vägrade svara. Mr. Karlsson förklarade att "jaget sådant meddelande flunnade till pressen från polismannen på platsen. Ingensting missstänkt hade synts till, men posten hade förutsett till dubbelpost med order att skjuta skarpt efter att först ha anropat eventuellt ankommande personer".

Uppgiften att inga vägar finnas i närheten är osann.

Stora vägar gå på alla fyra sidorna av vattenornet. Och åtminstone 3 av dem äro allmänna sträckvägar.

En annan väg går direkt upp till vattenornet utanför vilken vanligt, mindre vattenledningskanal med dryckeskopp är anordnat till allmänhetens betjäning. Att på en sådan plats ge militära order att skjuta skarpt på ankommande eller passande personer är väl ändå en sena — oerhållighet.

Vad är anledningen?

En medlem av Lidingö strejkklockan är O. Hjulberg har ett par gånger varit inblandad till förhör inför läsnamnen. Han skulle nämligen till ett frutimör arbeta uttryckt sig i beklagande ordalag över en strejkkryttars framtida öde. Läsnamnen fann emellertid inga hållbara skäl för ett gripande. Men det hade man väl på ett annat håll, ty i går morse häktades Mr. Hjulberg och infördes till läsningsangel.

Vad är anledningen till detta förfarande? Anmär man också byggt upp ett Akarspille på den historien.

Guidesmedarbetare,

menliga och kvinnliga, föres uppmärksamhet på, att inga, trots ändrade situationer, får åtgärda till arbetet hos de firmor som anmonerat i borgarpressen, denna närmare meddelas.

Styrelsen.

Den famösa regeringskommunikationen

är nu på tapeten i "Posttidningen". Med anledning av särskilt "Frankfurter Zeitung" formodanden om artiklens uttryck skriver "Posttidningen":

Med anledning av i vissa utländska tidningar synliga, i den svenska pressen åtgärderna uppgifter rörande den i "Post- och Inrikes Tidningar" för 18 augusti publicerade redogörelsen för storstrejken öro vi i tillfälle att meddela, att denna officiella redogörelse på uppdrag av civildepartementet utarbetats av en tjänsteman inom kommerskollegiet avdelning för arbetstatistik, att densamma offentliggjorts i "Post- och Inrikes Tidningar" på föranstaltande av samma departement samt att den tyska översättningen tillkommit på föranstaltande av utrikesdepartementet.

Att förste aktuarier i arbetstatistiken, Mr. Gunner Huss, varit författare till artikeln, visste "Frankfurter Zeitung" att berättat honom dagen. Detta var väl anledningen till att "St. D." trots uttryckligen dömt genom telegrambyrå först

sent omsider frångått sin första missupfattning, att hela arbetstatistiken som institution varit ansvärlig för redogörelsen. Men på frågan vore som författat det komplicerande "nationalekonomiska" tillägg, har regeringen blivit svarst skyldig.

Hade regeringen i tid bevärat sig till att stävja de rykten, som varit i omlopp om denna kommunikation, skulle den undgått att få ett anseende inför utlandet yttermera skamfilat utöver vad dess övriga hållning förtjänat. "Frankfurter Zeitung" hitade korrespondent har naturligtvis ådragit sig de härvarande borgerliga tidningarnas speciella onöd. Den tyska borgerliga pressen var så väl preparerad, att partiägande och oarbetslösa var enstämmigt. Så kommer en så anseend och inflytelserik tidning som "Frankfurter Zeitung" och bryter denna vackra harmoni, klagade i går "St. D."! Ja, det är otvivelaktigt att detta är ett fint borgerligt korrespondent, som försöka se striden opartiskt och därför skänka arbetarna sina sympatier. Det är dock ett medvetet falsarium av "St. D." att skriva, att korrespondenten i "Frankfurter Zeitung" byggt hela sin argumentation mot regeringen på grundvalen av misstaget om arbetsgivarföreningens medarbetare till kommuniken. Bättre och sakligare basis för att omvärdera korrespondenten haft. Därför har han kommit fallit en så förtäring som över regeringen och arbetsgivarerna.

Till Sv. Typografiförbundets medlemmar.

På förekommande anledning får härmed meddela att vi ännu icke medgivit någon medlem rätt att upptaga arbetet. Så snart vi kunna lämna sådant medgivande kommer detta att tillställas samtliga avdelningsstyrelser. Till dess må alla stå avvakande.

Förbundsstyrelsen.

Hur det partiella fredsslutet

mottogs i Göteborg.

GÖTEBORG fredag. Meddelandet om det partiella fredsslutet har i Göteborg mottagits med allmän tillfredsställelse. Det första meddelandet om nyheten lämnades från en trappa till Järntorget av red. Blom och mottogs med hurrarop samt levan för den uthållighet, som visats i striden både bland organiserade och oorganiserade.

Ett flertal föreningsmöten, som under kvällen avhållits, fingo också mottaga meddelandet och överallt lyckönskade man varandra och organisationerna till den fasthet och styrka, som visats under den långa kampen.

Hur början till uppgörelsen mottogs

i övrigt ute i landet

är ytterligt svårt att säga, ty på alla de sex telefoner, som stodo till "Svarets" disposition, var det ett oavbrutet ringande från alla håll. Man ville ha vetskap om huruvida de flygande ryktena vore sanna. Vi hade ett oavbrutet arbete med att lämna förklaringar och från ett stort antal landsortsplatser uttryckte man sin tillfredsställelse med sakernas läge.

Vad Stockholm beträffar så syntes stämningen var lugn. Ute på gatorna studerades över allt extra-bland i butikfönstren. Man uttryckte sin belåtenhet på vissa håll över att en ändring var inträdd, men nog kunde man hålla ut ännu.

Tänk vad arbetsgivarerna skola

känna missriktning över att ej ha förmått krossa arbetarnas organisation, och tänk att regeringen genom sin utsedde förlikningsman ansett sig böra öppna en utväg att

komma från sin avvisande ståndpunkt så snart efter att den förklarats sig ej vilja medla på grund av "angreppet mot samhället"! Sådana vore de reflexioner, som gjorde sig själva och som uttalades.

I övrigt ställde man sig i regel avvakande tills man fick se och närmare begrunda detaljerna och verkningarna av det steg som tagits. Detta är även det klokaste. Lika lugnt som striden förts, skall avvecklingen ske. Ingen nervositet, utan kallt lugn och organisationens mål och välfärd stadigt för ögonen.

Organisationen går — så mycket kan dock redan nu fastslås — ur detta oerhörda prov med en obruten kraft och styrka, som säkert skall visa sig vara på längden den allra största behållningen av hela jätteskamen. En arbetareklass, som är i stånd till en sådan maktutveckling för att slå tillbaka kapitalismens försök att återvinna sitt forna envælde, den har därigenom en gång för alla tillförsäkrat sig att vid arbetsvillkorens uppgörande icke kunna skjutas åt sidan. Och då den stora brotningen, djupast sett, just stått om huruvida arbetsgivarföreningen med lockoutklubben, understödd av samhällets alla konservativa makter och av bourgeoisie ur alla politiska läger, skulle förmå arbetarna till underkastelse eller spränga deras sammanlutning, och inbeträda lyckats, så kan man redan på detta första skede av jättestridentens avveckling slå fast att arbetarna vunnit det viktigaste, för vare värande de stått i sin hårda försvarskamp.

Munkorgslagens

tillämpning.

Vi ha blivit ombedda intaga följande: Då allmänna åklagaren anhängiggjorde åtal mot Mr. Hjulberg Gustafsson för uppmärksam till brott enligt strafflagen 10:14, betraktades detta i vida kretsar även utifrån socialdemokratiska åsikter som ett omständigt tillägg. ("St. D." använde det dylikt uttryck). Sedan tyckte man ha resignerat, av pressens tyndnad att döma, i tanke att en kantschulparagraf sådan som munkorgslagen verkligen kan tänjas hur långt som helst. Även den åtalade själv, eller rättare hänskjuten, mätte misströsta om svensk domstols förmåga av teoretiskt tänkande under dessa reaktionstider, eftersom han inte tycks ha förstått om frikännande utslag.

Enligt tillgängliga upplysningar i tidningarna grundar sig åtalet på den omedelbarhet att Mr. Gustafsson uppläste en resolution varj fanns en uppmärksam till jättvägskräk. Åklagaren brot sig tillräckliga konstruktioner fram ett brott, som faller under uttrycket i 10:14 S. L. "Var som muntligen inför menighet eller folksamling uppmärksam till våld å person eller egendom eller till annat brott dömes etc."

Det är emellertid uppenbart att en dylik uppmärksam, för att vara straffbar, skall riktas på ett brott i menigheten, m. a. o. innebära fara för att den åtalade menigheten eller personer däri få skada och handla i enlighet med uppmärksamheten. Lagens grund är framför allt den folkpsykologiska erfarenheten att en talsare kan hos en folksmassa suggerera fram en stämning, som sedan lätt nog omsätts i handling. Första försökningen för lagens tillämplighet här hade varit att talet hållits i för jättvägskräk, några andra kunna ju inte begå det åmbetsbrott som en jättvägskräk eventuellt innebär. Föredragshållaren uppmärksade detta fullständigt och att anta resolutionen, v. s. att nämnda jättvägskräk skulle riktas ut mot jättvägskräken, skulle begå åmbetsbrott.

Man torde finna ett uttryck för denna tolkning av lagparagrafen i Lagberedningens motivering 1887, där följande passus förekommer: "Ett städande i det syfte varom här är fråga synes egentligen vara av behovet påkallat för sådana uppmärksamhet till brott, vilka förtäringsska kun-

na tänkas bliva ställda till en större allmänhet och medföra fara för dess förändring till rättskränkningar av svårare art eller större utsträckning."

Jurist.

För majestätsbrott

I ett föredrag i Stockholm skall Hjärn Ljungberg, som häktats i Norrköping, åtalas enligt medgivande från kungen.

De farliga automobilerna.

I går o. m. vid 1-tiden kom en automobil nr 447 i stark fart rusande Lästmakargatan utifrån mot Regeringsgatan, där den skulle svänga åt höger. På trottoaren stod en man, som fick sig en hård knuff, så att han slog emot väggen och erhöi åtskilliga skador. Men väro gick det med lycksolpen, som automobilens stötte emot så hårt att den bröte av.

Strejkkryttarsarbete.

I går vid middagstiden körde en automobil i hörnet av Upplandsgatan och Rådmanngatan på en 3-hjulig velociped, bevägnad av en sjukling, som lyckligtvis tillfallet var inne i en bod. Velocipeden stod vid trottoaren och felet var naturligtvis helt och hållet automobilförfarens. Velocipeden gick i trasor. Strejkkryttarsarbete — dåligt arbete!

Vid 1-tiden i går middag sammanstötte ett par spårvarnar på Hötorget till följd av felsignalering. Vagnarna blevo naturligtvis något skadade. Förarna visade sig efter sammanstötningen så bortkomna, att det framkallade allmän oro hos åskådarna.

Arbetarna äro för uthålliga.

På en byggmästarestaurang. Två arbetare sitta och tala om strejken. Den ene:

"Du ska' få se att det går som jag sagt. Vi få ge oss! De dj-a arbetarna så givit sig f-n på att dom ska' hålla ut. Och det gör dom. Kniper det, så lever dom på hietspilling!"

Historien är inte smalkig, men den är sann. Vi ha återgivit den som ett exempel på stämningen inom vissa arbetsgavarkretsar.

Ett inkommet bidrag

Till strejkkassan från Mr. G. Schults, Kivillsfors, av kr. 63:25 har man bett oss kvittera omedelbart i "Svaret", vilket härmed sker.

När skyddsgossarna äro ute och

köra.

En våldsam kollision mellan en Djurådelnings spårvarn och en automobil nr A 390 inträffade strax efter halv nio i går afton på Strandvägen ungefär mitt för huset nr 3. Autons vänstra bakhjul splittrades därvid fullständigt och hjulet okrar hittades efter sammanstötningen ändå till 20 meter därifrån. En underbar tillfällighet gjorde att i automobilens sittande 3 personer undkommo så gott som absolut oskadade. På spårvarnen tillbuckades bl. a. främre skärmen. Vem som här orsakat till olyckan kan ännu ej uppgivas men främst för den naturligtvis tillskrivas det laglöshetstillstånd som för närvarande råder på Stockholms alla trafikleder.

"Nya Nisse"

har sånt ut ett dumt strejkkryttarsnummer, som är ett ytterligt bevis för att den tidningen inte för framtiden vill komma på några arbetarsbord. Någon förlust för arbetarna blir det i alla fall inte.

En kuriös förklaring.

Vem ljuger, — Sv. Arbetsgivarföreningen eller Sv. Arbetareförbundets styrelse?

Vi vore i går i tillfälle att meddela ett cirkulär från Sv. Arbetsgivarföreningen, vari föreningsstyrelse meddelar sina delägare att den medgivet

"att Sv. Arbetareförbundets styrelse får för sina medlemmar i de särskilda platserna utfärda samfälliga förbindelser att ej med penningar understöddja de utestängda eller deras organisationer; i dessa förbindelser skall det också bestyrkas, vilka som äro medlemmar av förbundet. Utfärdas sådana förbindelser vare sig av Arbetareförbundets centralstyrelse i Stockholm eller av en lokal styrelse för förbundet, få förbundsmedlemmar börja arbetet."

Med anledning av detta värt främmande i ljuset av Sv. Arbetareförbundets styrelses vasallskap och fullständiga underkastelse under Svenska Arbetsgivarföreningen har Sv. Arbetareförbundets styrelse, i tydlig avsikt att söka blanda bort korten, avgivit följande förklaring:

Då i "Svaret" uppgivits att Svenska

arbetareförbundet eller dess medlemmar icke skulle kunna hopsamla eller lämna bidrag till genom striden arbetslösa förbundsmedlemmar, så vi härmed meddela, att förbundet redan under lockouten utbetalade stadsgenligt understöd till alla genom densamma arbetslösa medlemmar och sedan under storstrejken tilläde till 74 avdelningar lämnat större och mindre belopp, samt att understöd fortfarande utbetalas till sådana behövande medlemmar som av en eller annan anledning icke kunna återupptaga arbetet.

Då förbundsstyrelsen icke kunnat godkänna, att medlemmarna vid återgång till arbetet undersöka personliga förbindelser om, att icke lämna understöd till Landsorganisations medlemmar, träffades överenskommelse med Svenska Arbetsgivarföreningen att i stället skulle av oss inlygga, att dessa arbetare vore medlemmar av Svenska arbetareförbundet och således lämnade allt understöd till sin egen organisation.

Stockholm 3 sept. 1909.

Svenska arbetareförbundets styrelse.

Axel Ceder.

I vad mån det värda förbundet lämnat understöd intresserar oss inte, men vi slå fast att senare delen av förklaringen skiljer sig från Sv. Arbetsgivarföreningens högst väsentligt. Båda de allierade uppgiva samstämmigt att en förbindelse lämnats av Sv. Arb.-förb.-ts styrelse, men att förbundets medlemmar ej få lämna understöd till de utestängda säger Sv. Arbetsgivarföreningen, till Landsorganisations medlemmar säger Ax. Ceder. I båda fallen är förbindelsen komprometterande och nedgörande för en arbetareorganisation och dess styrelse som utfärdat den.

En dylik organisation har givit sig själv domen och den är beständande.

Järn- och Metallarbetareförbundet

Ombudsmän Mr. C. A. Flodin, J. O. Johansson och Leon Lindfors har under senaste tiden varit på ett besök åtskilliga av detta förbunds avdelningar, varvid såväl enskilda fackföreningsmöten som offentliga möten hållits, alla under stor tillslutning.

Ombudsmannen Flodin har under tiden 15-17 augusti besökt Norrköping, "Finspong, Lötorp, Boxholm, Olofström, Karlshamn, Remse, Svinö, Kalva, Oskarshamn, Ankarsrum, Gunnebo, Viestervik och Linköping, varvid på några platser två möten å samma dag avhöllits.

Ombudsmannen Johansson har under 5 dagar hållit möten vid Storfors, Nykropp, Lesjöfors, Nyhammar, Hällefors och Rångelöv. I varje ort följande åtskilligt att stämningarna bland de lockoutade frid den alla bästa och har tillslutningen till förbundet överallt visat sig stigande, ja det finnes järnbruk — bland de icke här ovan nämnda — där medlemsantalet efter lockoutens iakttagande som sett sin medlemmensrätt ökat med nära 700 medlemmar.

På en 18 dagars resa har ombudsmannen Lindfors besökt platserna, Nyköping, Rottnebo, Sunne, Kristinehamn, Saffla, Vänersborg, Uddevalla, Gamla Lödöse, Varberg, Falkenberg, Halmstad, Alingsås, Borås, Skara och Motala.

Med undantag av två platser, har arbetarnas uppfattning varit den att de under strid skäl utkämpat till dess öger runnits, och den allmänna meningen synes åtminstone vad brukens arbetare beträffar vara den, att nog äro vi i stånd till att rida ut denna oss påvägnande lockout.

Låga reparationskostnader.

Med anledning av "Svarets" uppgift om massan av sönderkörda vagnar vid norm spårvägsbolaget, har Mr. Walden låtit intervjua sig av en del borgerliga tidningar.

Walden här därvid ha förklarat att reparationerna av de av strejkkryttarna sönderkörda vagnarna uppgått till högst 500 kr. Anledning härtil torde nog vara att man av brist på reparatörer icke kan få de sönderkörda vagnarna reparerade, och då är det ju ej märkvärdigt att reparationskostnaderna äro så låga.

En bild från arbetarkvarteren.

I danska "Soe-D." skildras dess hitande korrespondent en promenad utåt Kungsholmen. Han skriver bl. a.:

Jag går lägre utåt holmen, ett arbetarkvarteren, där arbetarekasserna ligga som en kassell utmärkning de våldiga fakturerna. Jag ser upp åt himlen, jag tittar in i gårdarna. Och där möter mig somna öga som känna igen överallt, där fattigdomen bor: trånga gårdar, höga

ringens händning uttala sin bestämda protest. Mötet beslöt samtidigt ytterligare ro inaktivera nödvändigheten av en kraftig bojkott mot den s. k. liberala pressen, vilken i dessa dagar till full evig berömdhet andas barn den här uttalar mötet till sist även ett beklagande av att en kär som Sthlms slutkörare funnit med sin heder förenligt till nu återupptagna arbetet samt uttalar den försvinnande av Sveriges övriga arbetare ej skola återgå till en onödigt uppgörelse är träffad.

SORAKER. Arbetarnas antal vid striden början 230, därav 114 organiserade. Föreningen har sedan ökat med 34 medlemmar. Skarp protest mot borgerliga pressen. Ej en enda återgått.

SVENBYG. En man återgått till arbetet i fredags, men har nu åter slutit sig till de strejkanterna. Vi ha beslutat att hålla ut. Vi deltog i tisdags i massmöte i Hamburgsg. Front mot borgerlig pressen.

KVARNINGS. Här är fortfarande allt lugnt. Inga arbetsvilliga Ytterligare 600 kr. av avdelningen ställas till nödhjälpskommitténs förfogande. Grov- och fabriksarbetareförbundet ombuderna Nordström till i söndags vid trafik bojkott möte föredrag om strejklagen och den därav uppkomna situationen.

HAGFORS. Ett möte här i sept. uttalar sig för riksstyrelseförbundet upprättande. Stor tillit till nykterhetsföreningarna. Ställningen bland de här bofasta arbetarna den bästa.

KARSKAR. Vid Kornsens sågverksfabriksfabrik nedlades arbetet 8 aug. Arbetarkåren, 870 man, är fullt enigt att fortsätta striden i oförändrad stånd till dess den avslutas av Landssekreterariet. 6 faktorer tjänstgör inom det med 26 kr. vite stridslösa området.

BOMHUS. Arbetarna vid Kornsens sågverks verk, anläggningar vid Karskär, erhåll strejknotte 1 sept. för att uttala sig i strejklagen. Starka påtryckningar har gjorts och stora försök har lavats om arbetarna nu villo återgå. Enhälligt beslöt dock att för striden till slut. — Konsumtionsf. "Oden" i Bomhus har beslutat lämna 3 proc. rabatt till alla i striden deltagande. — Bojkott av borgerlig pressen beslutad. — Ingen har återgått värd sig vid Bomhus, Karskär eller Karskär.

Sundbybergs ungdomsarbetsklubbar har protesterat mot bryggeriernas utsläppande av öl i den viken och den av skivarna, som låna sig till enklare nödning. Klubben beslöt även att bojkotta alla de kaffer, som tillhandahållas dessa varor samt att bojkotta Pomril. Vid Järns läderfabrik har åter 2 organiserade gått tillbaka, båda, betecknande nog, i goda omständigheter. Guldmedaljen i hysan och striden i målningstyg pågår med ingjöret och kontorspersonalen samt några organiserade. Alla bra för värd.

ARBODA fredag. Ett stort möte hölls här i Folkets Hus med föredrag av Oskar Jansson inför 400 personer. Allt lugnt.

Göteborgs tändstickerarbete fackförening avd. 45 uttalar i möte härmed sin protest mot den förmån och snicker, vilka lånat sig till strejkbrytarna i tändstickerfabriken. 12 personer arbetar nu med arbetsfärd. Snickeriarbetarna arbetar även. Fabriksledningen har uppsatt anslaget om att om tillräckligt antal arbetare anställa sig till tordagstid efter fabriksfärd skall upptagas. Stämningen är god i denna organisation. 43 nya medlemmar har ingått i föreningen. Föreningen har beslutat om bojkott av bögerpressens stötar.

MALMO fredag. Ett stort, synnerligen lyfadt möte har i dag hållits i Folkets park. Till hölls av riksdagsmannen Nils Persson och Aug. Nilsson samt tobaksarbetareförbundet i Köpenhamn formand W. Nygaard. Stämningen var ytterst god. Medel inflytt till de strejkanterna i betydande omfattning från landsbygden och även från utmanför organisationen stöande i Malmö.

Endast några få organiserade ha återgått till arbetet. Redaktör Lövgren har under de senaste dagarna besökt Bjuf, Billsholm, Årstad, Persborg, Landskrona, Höganäs, Helsingborg, Hasselarp, Båstad och Klippan. På samtliga dessa platser har ställningen den bästa och stridslösa god. — I Limhamn har i dag på trafik be-
skott möte talat vår ovannämnda partivän Nygaard.

Vänersborgs arbetare hade i torsdags möte med föreläsning om brott och straff av jur. kand. N. Söderkvist. Efter ett beslut om enhälligt att fortsätta striden till uppgörelse skett.

Stockholms drockskuspersonalen och ungdomsarbetsfackförening, hyrverksarbetarefackförening och vedhandelsarbetarefackförening, anslå till gemensamt möte i Folkets Hus i A-sal, beslöt om följande resolutioner:

Mötet uttalar härmed, att vi alla som en man stå eniga i striden till dess den avslutas av Landssekreterariet. Vi protesterar mot det allvarigaste mot dem som svikta sina kamrater och blivit strejkbrytare, och vill på grund härav ytterligare betona att såsom villkor för arbetets återupptagande alla i striden deltagande skola återgå i sina först innehyrda platser. Det är solidariteten, som förmått oss att gå ut i striden, och det skall bli solidariteten som skall giva oss våra platser åter. Samtidigt uttalar mötet sin skarpaste protest mot Stockholms slutkörare för deras handlingssätt att mitt under den brinnande striden vilja återinföra ölfloeden och därmed bidraga till att förgifta stridens fortsättning.

Guldmedalsarbetarna i Stockholm hade i går möte i Viktoriasalen. Mötet beslöt uttala en skarp protest mot arbetsgivarnas annonsering efter nya arbetare. Efter en längre diskussion beslöt att vidhålla följande beslut att ej återgå, förhållande till Landssekreterariet avslå striden. För detta beslut röstade 224 organiserade och 50 organiserade. Mot röstade 10 org. och 15 borg.

Från Villingsfors arbetare i västra Sverige skickas en hälsning till de stridande klasskamraterna och med den enda även 285 kr. som insamlats.

MUNKFORS onsdag. Ställningen här oförändrad. 6 veckors strejk, i vilken 460 arbetare deltaga. Under denna tid endast 3 arbetare, som återgått. Detta för 14 dagar sedan. Sedan dess ingen enda. Här hålls enigt ut, tills uppgörelse nås.

Ställningen i Boden är den bästa, skrivs till "Svaret". Arbetarna här ha vänt en hitintills oansett solidaritet. Båda beviset här för ett yttande som härom dagen undslapp en av platserna arbetsgivare. Hån sade nämligen att "Det är ena dja — människor här i Boden. På andra platser hade arbetarna i arbetet (manus) läst endast borgerliga la-kamrater", men här i Boden går inte en enda tillbak."

Portifikationsarbetarna hade i lördags ett av 3-400 personer besökt möte med anledning av ett nytt ultimatum från portifikationsbefälhavaren, däri han förklarade, att han ansåg alla mellan honom och arbetarna träffade avtal och överenskomelser som oönskade. De vid fortifikationsföretaget anställda arbetarna skulle dock återgå i sina genom arbetensnåddens fränträdde platser, därest de anmälde sig för återupptagande av arbetet före den 1 september. Hån hade avslutat sin skrivelse med följande fras: "Eder arbetsnåddens riktar sin ut mot arbeten, som i denna strid är såväl tredje man."

Som svar på detta ultimatum beslöt mötet enhälligt att arbetarna icke skulle återgå i arbete förrän full och hel överenskomelse i strejklagen träffats genom Landssekreterariet. Med anledning av detta uttalande högljudda föreläsning om "Hans anser att staten plågas alltför mycket av arbetsnåddens udd, bör vänta sig med sina fraser till arbetsgivareföreningen, som är orsaken till denna strid."

SALA. Den vid Aug. Palmes möte antagna resolutionen lydde:

Medborgare, anslå till offentligt möte i Sala, nedlaga en allvarig protest mot regeringen, som tillåter arbetsgivarna att importera utländska arbetare i landet på sin egen kostnad i situation som den nuvarande, framkallad av den hånansvärta utnämning som de kapitalistiska bolagsherrarna massutskickning av arbetare förorsakat. Skulle något hända, kunde därigenom för landet ödesdigra följder bli ett resultat av denna importering, och gör mötet i ett fall regeringen därför ansvarig för ett förtidigt i föreläsning. En frösa att regeringen oförtvitat hemsänder de redan hitförskrivna samt utställer förbud mot import av utländska arbetare under den tid denna stors, hela landet omfattande strid pågår.

ORSA torsdag. Striden fortfar och komma vi organiserade ej att svika vår plikt förrän vi fallit eller segra. Något mellång vill vi ej veta av.

I Nyköping är situationen i det närmaste oförändrad. Återgången inskränker sig till ett tiotal vid Skand. glödlampfabriken samt 12 i vid Fors allieringar. Vid den förstnämnda fabriken har man med import av strejkbrytare från Tykland, om arbetarna ej återgå på måndag. Hotet skall förvisso misslyckas. I Örgryte är stämningen fast för ett fortsättande av striden tills uppgörelse skett.

Statens tjänstemän som strejkbrytarvärvare.

TROLLHÄTTAN onsdag. I Trollhättan är ställningen oförändrad. Ingen har återgått. Möte, besökt av 1,500 personer, hölls i måndags med redaktör Lindblad som talare.

Statens tjänstemän göra stora ansträngningar för att skaffa strejkbrytare. I afton kl. 8.15 ockom ett möte med 50 man, vilka förklarade vänta om Trollhättan. Den ökande strejkbrytarehövningen

"Herskaps-Johansson" har haft konferens med stagens ingjöret och man sätter militärens hitkomst i samband med väntade strejkbrytare i natt.

En enastående oro och nervositet behärskar våra arbetsgivare härstädes, skrivs till "Svaret" från Tidholm. Bolagen Valen och Tidholms bruk lita vid strejkens början fridlysa sina områden vid ett vite av 200 kr. En husägare vid Södra Kungälvens hade det oaktat gått in på bolagets område och hämtat vatten, vilket han under många år fått göra. Så i tisdags fick han veta, att han blivit bländ till skadestånd på — 4,000 kr. för detta.

Det är lätt för bolagen emellanåt att skaffa pengar till feta utdelningar till aktieägarna, men med ovanstående sätt slår man väl dock rekordet! Samtidigt kan nämnas, att arbetarna blivit berövade den plats, som för dem under lång tid varit upplåten till Folkets Hus för utdelning av Akropolis, som uppställt på alla offentliga platser inom Köpenings.

Surahammar: I går återgick ytterligare 11 gamla arbetare, som utföra diverse emarbeten. I lantbrukets arbete ingjöret och bokhållare. M o k m y a: Lantarbetarna pressa, eljes bra. Helleforsnäs: Soc. dem. ungdomsklubben har uttalt sitt tack till militären för dess sympati för arbetarna. F a l v n: Ställningen god. Kooparb. vid Bergs verkstad en s. k. ingjöret, om bas och en gårdsträng. Köping: Sammanhållningen god. Snickare och murare beslutat fortsätta. Vid Ekorp ha arbetarna beslutat fortsätta striden och bojkotta alla kl. 2 min. efter stridens slut.

TORSKILJA torsdag. Ett av 150 personer besökt möte hölls här i dag med föredrag av red. Klippe. Ingen organiserad har svikt. Stämningen bra.

Stridslaget i Bergslagen.

Stora strejkmöten ha hållits i följande platser i Bergslagen med h. A. Weidens h. a. j. som talare: Kölsva 31 aug. 600 deltagare, Usterås 1 sept. 300 deltagare, och sammanlagt 12. Riddarhyttan med 400 deltagare. A alla möten märktes denna energi och entusiasm, som karakteriserar ställningen i Bergslagen. Dessa klumptrupper skäppa med obruten slaglinje, eniga och fröende på segr.

Ett sympatituttalande av lantmännen i Adalen. Ett stort strejkmöte var i söndags anordnat av avdelningen nr 9 i Boshed av Lantbrukareförbundet och ett rätt stort antal bönder och lantarbetare voro tillstäda. Bl. a. hade ett 30-tal kamrater från Bollsta gått den nära två mil långa vägen för att övervara mötet. Skolljärre J. Berglund, Föred, och agitator Gust. Johansson, Angsta, höll stämmingsfulla föredrag om striden. Mötet uttillade följande: "Lantarbetare och jordbrukare i Ytterlänns, anslå till möte i Föred 29 aug. uttala sin varma sympati för de genom lockouten utkastade arbetarna samt gilla strejklagen som det fullt världiga svaret på lockouten och vilja vi i fortsättningen, i den mån vi kunna, stå stödjande i ekonomiskt och moraliskt avseende, ty eller säger vi värt!"

Hälo! åt dessa lantmän som förstätt vad striden gäller; de ha för övrigt också visat detta engagemang rikliga bidrag i produkter och kontanter. Även vid detta möte upptogs en kollekt, som överlämnades till Bollsta nödhjälpskommitté.

Möten och sammanträden.

Stort kooperativt möte avhålls i Hornsbergs hage på söndagen kl. 3 e. m. Föredrag av redaktör Martin Sundell, sång och musik. Fritt inträde.

Typografer! Typografiska förenings ordinarie septembersammanträde i afton är med anledning av konflikten inställt.

I dag sammanträde i föreningslokalen: I. Petterssons personal kl. 9 f. m., Centratryckeriet kl. 10.30 f. m., Beckmans kl. 12 mid. och Svenska boktryckeriet kl. 2 e. m.

I lokalerna över gården i dag: Marcus personal kl. 8.30 f. m., Aftonbladet kl. 10 f. m. och Kländs kl. 11 f. m. Jakob Bagges Söners personal (även bokbindare) träffas vid Haga grindar om måndag kl. 3 e. m.

Bokbindare

kallas till extra möte på grund av den förändrade ställningen i strejklagen lördagen den 4 sept. (i dag) kl. 8 e. m. i Folkets Hus, sal B.

P. A. Norstett & Söners bokbinderi-personal kallas till sammanträde i Folkets Hus, sal E, söndag kl. halv 3 e. m.

Alb. Bonniers i strejklagen deltagande bokbinderi-personal sammankallas för sammnopp i dag kl. 12 i B-salen. Tillhållanden i fackförening har möte och utdelning av understöd i dag kl. 11 e. m.

— Efter som lokal erhållits torde Tapetserarefackförenings medlemmar, som äro i behov av understöd, anmäla sig för erhållande av detta kl. 10 f. m. i Folkets Hus' P-sal.

— Skrädderiarbetareförbundets Stockholmsavdelning torde observera möte på söndag.

— Logen 58 Aktiv av N. O. V. har möte i morgon kl. 8 e. m. i Folkets Hus' D-sal.

— Sv. hattmakareförbundet avd. I har extra möte lördagen den 4 sept. i kaffet Mästersamuelsgatan 21 kl. 10 f. m. Understödet utdelas i Liljeholmens Folkets Hus kl. 10-12 f. m. i dag.

— Stockholms damskrädderifackförening har extra möte i dag kl. halv 3 i Folkets Hus, sal P.

— Pumpseparators samtliga arbetare kallas till möte i dag kl. 4 e. m. i vanliga friluftspåsen.

— De i strejklagen deltagande inbjudas i dag kl. 7 e. m. till Tennist 104 Marias möte, Kocksgatan 24, sal A.

— Smedernas Katarnaklubb har extra möte i dag kl. 10 f. m. i S:t Paulsgatan 17, Sal C. En viktig fråga till behandling samt avhållande av understöd. Styrelsen en timme före.

— Modell och skrädderifackföreningen har utdelning av denna veckas understöd i dag kl. 2-4 e. m. i Folkets Hus' J-rum.

— Templet 1393 Manhem av T. O. har stort agitationsmöte Kocksgatan 24, sal C, n. b. i morgon kl. 3 e. m. Arbetare, som deltaga i strejken, inbjudas.

— Karlsviks verkstadsklubbs medlemmar kallas till möte i dag kl. 11 f. m. i A-sal.

— Bitt- och pannpålslagarfackförenings medlemmar, som ej sortera under några klubb, få avhålla sitt understöd på järnarbetarnas klubb, kl. 10-12 f. m. i dag.

— Stockholms gästenstretarefackförening har extra möte kl. 10 f. m. i Folkets Hus' P-sal.

— Sv. bryggeriarbetareförbundets avd. 25 har ord. möte i morgon söndag kl. 11 f. m. i Folkets Hus, sal O.

— Smedsarbetsfackförenings medlemmar som understöd, få avhålla det i dag kl. 8-10 f. m. i järnarbetarnas klubb, kl. 10-12 f. m. i dag.

— A. V. Öströms verkstadsklubb har möte i dag kl. 12 på vanligt ställe för understöd.

— Aktieb. Stockholms skofabriksarbetarnas klubb har extra möte vid Liljeholmens Folkets Hus kl. 10 f. m. i dag.

För i strejken deltagande anordnas i afton kl. 5 m. fest med föredrag, sång och musik i Lindsalen, Snickarebacken 6. Fri entré.

— Bergsunds samtliga arbetare, som ha anmält sig för erhållande av understöd, kallas till möte i dag kl. 10 f. m. på vanligt ställe.

— C. J. Nyqvist & C:o A-B:s verkstadsklubb har möte för utdelning av understöd i dag kl. 10 f. m. i vanliga stället vid Uplandsgatan.

— Hissmontörklubbens medlemmar, som äro i behov av understöd, torde anmäla sig i dag kl. 11 f. m. i J-rummet.

— Smedernas skrädderifackförening har extra möte i dag kl. 7 e. m. i Folkets Hus' E-sal. Alla sällarbete uppmannas infinna sig. Uflykt på söndag med samling i Norra baportorget kl. 12.

— Båthyggarfackföreningen har ord. möte i dag kl. 8 e. m. i Folkets Hus' G-sal. Anmälan om understöd före kl. 7.

— Smedernas skrädderifackförening har utdelning av understöd i dag kl. 8-10 e. m. i järnarbetarnas klubb, nr 1.

— Infvusta kvinnoklubben inbjuder strejkanterna arbetare samt strejkanterna arbetare hustrur till fest i dag i fluvstad Folkets Hus kl. halv 8 e. m.

— Elektriska montörer, anställda hos Nya förenade elektriska akt. h. ha möte i dag kl. 10 f. m. i förbundsstyrelsen, Folkets Hus, 4 tr.

— Tapetserarnas sjukhus har upp-
börd och inskrivning i dag e. m. på vanligt ställe.

— Logen 293 Verandans besök i Bergslagens trädgård uppskjutes till på söndag samma tid.

— Finhoda järnarbetare, som anmält sig för understöd torde infinna sig i Södra Folkets Hus, sal 3, i dag kl. 10 f. m. Ord. möte samma dag kl. 6 e. m. i samma sal.

— Samtliga Stockholms stads arbetare, som äro inrädda i striden, ha strejkmöte i dag kl. 3 e. m. i Folkets Hus' A-sal. De gamla korten gälla ej, nya kort få avhållas i expeditionen.

— A-B. g. vatten och värms (Högberg & Lindqvist) verkstadsklubb har extra möte på söndag kl. 9 f. m. i B-salen. Frågas vikt fördrar alla medlemmars närvaro.

— Stockholms finbageravdelning har extra möte i dag kl. 10 f. m. i Folkets Hus' B-sal.

— De medlemmar av Sällströms järnarbetareklubb, som anmält sig till erhållande av understöd, få avhålla detta i dag kl. 10-12 f. m. Lästmarksgatan 20, Lundkvist.

— Sjömän och äldre avhålla extra möte i dag kl. 3 e. m. i Folkets Hus & Södermalm, stora salen n. b.

— Strejkanterna med familjer inbjudas till friluftsfest i Siska Park i morgon. — Järnslagarbete fackförening har möte på söndag kl. 11 f. m. i Södermalms Folkets Hus, 2 tr.

— Skrädderiarbetarefackförening verkställer utbådning av understöd för organiserade i dag kl. 3 e. m. och organiserade kl. 4.30 e. m. i expeditionen i Folkets Hus.

— Strejkmöte anordnas på söndag kl. 4 e. m. i festplatsen vid Malmen. Föredrag av hr. Sjööst. I händelse av regn hållas mötet i lokalerna.

— Göteborgsstadens servitörförening har strejkmöte söndag 8 sept. kl. 12 mid. i Folkets Hus' O-sal. Understödet utbetalas.

— Allmänna sv. elektriska aktieb. personal har möte i förbundsdep. i Folkets Hus måndag 6 sept. kl. 10 f. m.

— Sockerbagerarbetsfackföreningen har extra möte lördagen den 4 sept. 1909 kl. 3 e. m. i S:t Paulsgatan 17, 1 tr., salen B.

— Hamburgerbryggeriets arbetareklubb har extra möte i dag kl. 11 f. m.

— Samtliga i strejklagen deltagande medlemmar av Sv. T. A. F. avd. 8 torde infinna sig till extra möte i O-salen söndagen den 5 sept. kl. 7 e. m.

— Nykterhetsarméns andra kl. inbjuder strejkanterna till möte i afton kl. 8.30 i David Bagaregata 5-7, 2 tr. g.

— Tunnbindararbetsfackföreningen har ord. möte på söndag kl. 11 f. m. i Norra Folkets Hus.

— Samtliga buejtkörare vid Grönvalde och Kronans bryggerier har möte i dag kl. 5 e. m. i Folkets Hus, rum M.

— Sadelmakare, skräddare och svärdfejare, anställda vid Militärförvaltning, kallas till möte i dag kl. 11 f. m. i Folkets Hus' F-sal.

— Kirurgiska instrumentarbetareklubb har extra möte i dag kl. halv 3 e. m. i Folkets Hus, sal G.

— Linnésmummersfackföreningen har extra möte i dag kl. 11 f. m. i Folkets Hus, sal G.

— Offentligt möte med föredrag anordnat logen Svithid av N. O. V. i afton kl. 8.30 e. m. i Folkets Hus' D-sal. Såg, musik och deklamation. Strejkanterna arbetare inbjudas.

— Elektriska montörföreningen har strejkmöte på söndag kl. 2 e. m. i Folkets Hus' C-sal. Vitegräns dröjer.

— Elektricitetsverks montörers samorganisation har strejkmöte i dag kl. 3 e. m. i Sv. elektriska arbetareförb. exp. i Folkets Hus, 4 tr.

— Svenska bryggeriarbetareförbundets avd. 1 och 15 ha extra möte på söndag kl. 10 f. m. i Folkets Hus A-sal. Östkräbstridesföreningen samt korkarbetarna inbjudas.

— Maskinist- och elskrädderiföreningen har ord. möte på söndag kl. 10 f. m. i Folkets Hus' C-sal.

— S. A. A-B:s maskin- och verkstadsklubb har möte i dag kl. 10 f. m. på vanligt ställe. Verkstadspersonalen inbjudas även.

— Stockholms lump- och spåskräddare ha strejkmöte i dag kl. 5 e. m. i Folkets Hus' O-sal.

— Stockholms vedhandelsarbetarefackförening har möte i dag kl. 2 e. m. i Folkets Hus' E-sal.

— Stockholms transportarbetsfackförening har ord. möte på söndag kl. 11 f. m. i S:t Paulsgatan 17, 1 tr.

— Östermalms soc. dem. ungdomsklubb har möte i afton kl. 8.15 i David Bagaregatan 5-7, 2 tr.

— Stockholms vin- och spirituoshandelsarbetsfackförening har ord. sammanträde på söndag kl. 7 e. m. i Folkets Hus' E-sal. Uppbörd och inskrivning av nya medlemmar.

— Stockholms tullpåkasserarbetsfackförening har möte på söndag kl. 10 f. m. i Folkets Hus' M-sal. Även de organiserade uppmannas närvara.

— Metallarbete. Fristämpling av böcker i dag kl. 11-2 i järnarb. klubb-rum.

— Skarberetreförb. avdelning 1 utdelar till behövande medlemmar ett mindre tillägg till denna veckas understöd i dag kl. 11 i Mästersamuelsgatan 33, 3 tr. 6 g.

— Sv. järnvägsbyggnadsarbetarefackförening, 58, Alfjög, Liljeholmen. Strejklagen sammanträder i morgon lördag 4 sept. kl. 10 f. m. i Folkets Hus, Liljeholmen. Understödet beviljas med. av rektionen på nämnda veckan infinna sig samma tid.

— Sägverksindustriarbetareförbundets avdelning sammanträder lördagen den 4 sept. kl. halv 8 i salen O.

Arbetsaristitutets folkkonserter börja i morgon kl. halv 8 e. m. Priost är denna gång 50 fr.

En skrivförr för arbetare, såväl manliga som kvinnliga, börjar i Stockholms arbetsaristitut i morgon söndag kl. 9 f. m. Avskrift är 25 fr. pr. gånge.

Folkets Hus teater av guldskåp-ställningar (25 och 60 fr.) under konflikten. Början göres i kväll och sedan på söndag kl. 3 och 8 e. m. med "I Bohuslän ska släpdröja".

För de strejkanterna arbetarna avhåller teateranförsläskupet Tirluf i Lindsalen, Snickarebacken 6 söndag 5 sept. kl. halv 8 e. m. om dramatisk sover, varvid uppföres "Ett litet troll", instapel 13 akter. Biljetter erhålls vid ingången från kl. 3 e. m. till ett pris av 10 fr.

Hav alltid medlemsboken med! Kommen mangrant till mötena!

Sthlm 1909. Fackföreningarnas Tr.-A.-B.

SVARET

MEDDELANDE FRÅN LANDSSEKRETARIATET

N:o 27.

Svarets redaktion:
Landssekreteriatet, Stockholm.
Telefon:
Riks 178, 89-65. Allm. 43-64, 57-87.

Stockholm, söndagen den 5 september 1909.

Redaktör och ansvarig utgivare: G. Gerhard Magnusson.

Svarets expedition:
Folkets Hus, Stockholm.
Telefon:
Riks 44-57. Allm. 68-68.

Pris 5 öre.

"Svaret"

Meddelanden från landssekreteriatet.

Utkommer, enligt kända meddelanden från Typografiförbundet, varje dag och redigeras å Landssekreteriatets expedition, Stockholm.

Som var att vänta,

oavsett hur den slutliga utgången av jättestriden blir, skulle det i hela den borgerliga pressen uppstå ett glädjebubbel över "arbetarnas nederlag" och "samballets seger" nu vid första steget till uppgörelse. Man har ju dag ut och dag in under hela den tiden pågått ideligen ansträngt sig för att konstatera det "angripna samballets seger" över samhällets fiender - arbetarna. Samhället har således redan segrat för fyra veckor sedan och därefter alltjämt, och vad man under hela tiden för varje dag försäkrat redan vara en verklighet kan man naturligtvis inte nu ta tillbaka.

Det fatalaste med allt är dock att kapitalistpressen så länge och så högröstat domderat över den förmenta segern och nederlaget att ingenting mer återstår att domdera om. Och därför tar den stora allmänheten det nu med så pompös stift uppkonstruerade effektnumret vid början till uppgörelsen med stor skeptisism.

Nå, väl att det börjar lida mot slutet, resonerar man, men slutordet är klokast att spara tills verkligheten blir mera utredad och uppenbar, än som de fantasistiskt skrillande kapitalistbladen förmå klarlägga. Striden är för övrigt ännu ej klar och långt mindre dess resultat uppenbart. Och vi misstänka att efter det borgerande segerroset komma leopardslagare att inställa sig.

För vår del skola vi dock icke i samma nuvarande läge ingå på några jämförelser eller utläggningar av varken det ena eller andra slaget. Tids nog att kalkylera vinst och förlustskottet när striden blir slut. För dagen må vi dock betona att den nödgörande stökning, som man tydligen tillämnat arbetarna och deras organisationer, ännu ej gått i fullbordan och tröstlöst blir det även i fortsättningen för den som fövöker.

Rätt betecknande äro de hjärtsatta inretra sanna tankar som "St. D." hyser och som framgå av dess djupa samhällsbevakande och festeriska innerliga förhoppning om arbetarnas seger i denna strid. "Då man får en överblick över de arbetslösa, som organisationerna få taga hand om", "Inför denna framtid ska tyckas tidningarna folks i den mest lidelsefulla utövning. Nå, kända, liksom något ovalas när det visar

sig att profitten för intressenterna i de och de arbetslösa gör sålunda med de gamla lockorna och den därav följande framträdande störelsen förvarade beaktningarna. Möjligt är även att inför samhällets av de lärdomar som striden geriv och fortfarande gör de svenska arbetarna det stora kapitalistiska något stannar i sitt för närvarande hetsiga hopp.

Vad arbetarnas beaktning att ha den gamla den glänsande striden blivit medvetna om att de nemora äro så långt komma att de äro omöjliga att stå ner. De attalanden, som ingå till Landssekreteriatet, vittna tydligen om att arbetarnas kraft ej är nedbruten. Insikten växer dock om att någon gång och på något sätt måste striden avvecklas och något nödgörande av samballet har det aldrig varit fråga om, utom i en del borgarfantasters uppskakade hjärnor.

När så ej varit fallet, och det vet varje arbetare, så finnes ingenting som mer länar dem oberörda än det förvirrade talet om "samballets seger" över dem.

Ny hänvändelse till regeringen.

I enlighet med vad förlikningsmannen, stadsnotarien Cedarborg uttalat i sammanhang med den partiella avvecklingen av striden, har han i går till statsrådet och chefen för civildepartementet ingivit följande skrivelse:

"Såsom framgår av bifogade handlingar, kommer den pågående striden å arbetsfallet att från och med måndagen den 6 innaversande september inskränkas huvudsakligen till medlemmarna av Svenska arbetstygareföreningen och deras arbetare.

Härmed torde få anses undanträtt vad som enligt regeringens uttalande av den 30 augusti legat hindrande i vägen för ett ingripande från regeringens sida i berörda strid.

Vid sådant förhållande tillåter jag mig värdesamt hemställa, att ett dylikt ingripande för tilläggande av stridens kvarstående del måtte komma till stånd, om ej förr, så samtidigt med genomförandet av ovan nämnda inskränkningar i striden.

Vad angår formen för en dylik medling, vägar jag återoppta vad därom av mig anfördes i min skrivelse till herr statsrådet av den 19 nästlidna augusti."

Sympatierna i utlandet.

Ryska socialdemokratin har en centralkommitté för partiavdelningarna i utlandet, vilken f. n. är förlagd till Paris. En var förstärkt att bland dessa för sin övertygelse följda, som av tsarväldet jagade i landflykt för att undgå den ryska "rättvisan", är det godt om kamrater, som behöva all hjälp de kunna få, och ont om medel att nödtrött hjälpa ensa sina egna.

Så mycket vackrare bär på soli-

daritet alla dessa organisationer nyss såst icke blott sina uttryck av sympati, utan även en summa av 300 franc till de kämpande svenska arbetarna.

Sådana beaktning över Uetersjön binda på annat och bättre sätt än alla tsarvets folk kan samman.

Regeringens senaste räkning.

Vi omarbete i går sifferorna vid regeringens senaste storstrejksräkning och införa i dag de specificerade uppgifterna från Stockholms stad och de olika länen:

Antalet i striden deltagande.	26/8.	29/8.
Stockholms stad	36,809	35,518
Stockholms län	9,449	9,024
Uppsala	4,682	4,362
Södermanland	9,185	8,868
Östergötland	14,960	12,660
Jönköpings	3,086	2,813
Kronobergs	3,287	3,047
Kalmar	4,463	3,769
Gotlands	448	437
Blekinge	4,591	4,480
Kristianstads	5,492	5,504
Malmöhus	37,000	36,276
Hallands	5,560	4,980
Göteborgs o. Bohus	25,577	20,832
Älvsborgs	8,979	8,346
Skaraborgs	2,605	2,165
Värmlands	10,675	9,973
Örebro	8,900	7,550
Västmanlands	9,719	9,105
Kopparbergs	14,392	13,093
Gästrikhs	16,295	14,041
Västernorrlands	19,667	12,972
Jämtlands	1,613	1,570
Västerbottens	1,597	1,134
Norrbottnens	6,821	6,597
	255,688	229,353

Vi hänvisa till vad vi i går skrev om dessa siffror och de prov vi lämnade på hur den officiella räkningen tillgätt på sonliga håll.

"Svaret" utkommer

på vanligt sätt även i morgon måndag och torde det då utgående numret av storstrejksrörelsens officiella organ bli det sista i den för denna gång öppnade serien.

Kommissionärer för "Svaret" påminnas om att beaktat uppgift på eventuellt kvarliggande, osädda exemplar först bör insändas till "Svarets" expedition. Exemplet behålls till närmare besked härom lämnas.

Redovisning efter till "Svarets" exp. på en gång för samtliga beaktade nummer och så snart som möjligt.

Socialdemokratiska ungdomsförbundets kongress.

Centralstyrelsen för socialdemokratiska ungdomsförbundet har ansett sig föranlått att ytterligare uppgifta förbundets kongressens sammanträdande, denna gång till tid, som främdeles kommer att meddelas klubbarna genom den socialdemokratiska pressen. Kongressen kommer att hållas så snart som möjligt efter storstrejks slut.

Akarspål

söker man nu med all iver få till stånd litet varertans. I Rönninge andhålls i dagens måleriarbetaren C. Forsberg för att han skulle ha varit en arbetare för att åstaga. Han fördes av länsmanen och fick sedan gå. Men nu kommer det egendömligaste i den historien. Hr O. Dahlin därute har uppmänt arbetarna att återuppta arbetet, men avdelning 331 av Sv. grav- och fabriksarbetareförbundet beaktat att så kvar i striden. Nu har den nämnda Dahlin till flera avdelningsmedlemmar utträtt att om arbetarna ej återtog skulle detta enligt länsmanens uttåg förvärja Forsbergs sed.

Enheten för kvinnorna på ett det tydligaste sätt överlämnat en beaktning, vilket är troligare - har hr Dahlin med en medveten ligen skjutit fram kvinnorna som påtryckningsmedel. I vilketfall fallet bör myndigheterna ta hand om saken. All dag och förordning är väl ändå inte suspenderad!

Militärens solidaritet.

För beaktning å folks station i Karlens har till storstrejksrörelsen därutöver för överlämnande till Landssekreteriatet insända ett inemakt belegg av kr. 58: 90.

— Vid Uppläsning infanterierogeringarna ha insända kr. 94: 45, som överlämnats till landssekreteriatet i Uppsala.

Kvarnarbetareföreningen i Stockholm.

Vare samtliga medlemmar arbets hos Sv. arbetstygareföreningens medlemmar, hade i går möte. För att ströva utmönning bland medlemmarna förort förort i en samling omröstning om medlemmarna skulle följa sina arbetstygarens uppmaning om att återgå till arbetet. Resultatet blev att det beslöt med 141 röster mot 4 att ej återgå till arbetet. Stämningen är fast.

Stockholms fribagareavdelning ...

en av de grupper, som står utanför den uppgörelse som kom till stånd fredagen den 4 sept. 1909 var i går till ett antal av 700 st. samlat till möte i Folkets Hus. Beslut och beslut enhälligt göra följande uttalande:

"Avdelningen beslutar, då Sv. Bageri- och konditorierföreningens medlemmar, att icke upptaga arbetet hos någon bagerifabrik, förrän dessamma skriftligt till vår avdelningsstyrelse förbundit sig att bilda och tillämpa samma avtal som vi fortfarande äro vara gällande emellan Stockholms Bageri- och konditorierförening och Stockholms fribagareavdelning."

Stämningen var vid mötet den bästa. Arv.-exp. lämnas öppen varje dag kl. 10 f. m. - 3 o. m.

Spårvägspersonalen vid Stockholms norra spårvägar

Återtoges ej, ty alla platser äro upptagna av nytt folk, har bolagets chef hr Walden i går förklarat i "A.-B." Nåja, kändes har ju hr Walden för tillfället ideat ut den saken, men huruvida han i fortsättningen klarar den lika bra, det lyster oss att se.

Vid Södra spårvägarna har chefen förklarad att blott ett 20-tal platser möjligt kunna beredas den gamla personalen. Och däröver råder tydligen stor glädje i "A.-B." Bara den nu kommer att fortfara även i fortsättningen.

Tillkännagivanden.

Bleck- och Plåtslagareförbundets medlemmar!

På grund av den uppgörelse, som blivit träffad med Landssekreteriatet genom statens förlikningsman i den nu pågående storstrejken, uppmannas medlemmarna att återupptaga arbetet över hela linjen måndagen den 6 sept. Dock ej hos arbetstygare tillhörande Svenska Arbetstygareföreningen, hos vilka senare vi förmoda oss ej ha några medlemmar.

Förbundsstyrelsen.

Sv. Bokbindareförbundets styrelse har utseint följande:

Bokbindarna och den började uppgörelsen.

Till Svenska Bokbindareförbundets avdelningsstyrelser och medlemmar, jämte övriga i storstrejken deltagande kolleger.

På grund av Landsorganisationens överenskommelse om arbetets återupptagande måndagen den 6 september hos de arbetstygare som ej tillhöra Svenska Arbetstygareföreningen, får förbundsstyrelsen härmed meddela: att arbetet upptages måndagen den 6

september, sedan arbetstygarna till avdelning 331 tyckes en förut avlämnat förklaring att han ej tillhöra Svenska Arbetstygareföreningen samt utan represser återtog alla arbetare.

Arvdelningarnas medlemmar jämte de organiserade torde därför hos styrelsen på varje ort inhämta uppgift om vederbörlig arbetstygare avlämnat om en sådant förklaring, innan arbetet upptages.

A arbetsplats där ej någon förklaring avlämnats, pågår strejken oförändrad samt är arbetet fortfarande i blockad intill dess uppgörelse träffas.

Stockholm den 4 sept. 1909.

För Sv. Bokbindareförbundet:
E. A. Eng. Björklund.
Expeditionschefen.

Sv. Typografiförbundets styrelse

har i går till resp. avdelningar sändt telegrafiskt meddelande om arbetets återupptagande måndag morgon.

Internationella Tobaksarbetareförbundets Stockholmsavdelning.

Arbetet upptages på följande ställen: Ljungkäls snusfabrik; Cigarfabrikerna Orient; Cigarfabrikerna Tobaks; Turkiska tobaksfabriken; Johan Larsson, Tunnelgatan; Fru Andersson, Svanensgatan. Skulle träskning av någon uppgift, torde detta först meddelas styrelsen innan arbetet upptages.

På förekommande anledning till vid meddelat att konflikten fortgår på de cigarfabrikerna, som tillhöra Sv. Arbetstygareföreningen, nämnligen:

Wm. Høllgren & Co; Gustaf Nordström; Knut Woberg; Hammarbyfabriken; Beoken & Westerlund; Bergman & Gelling; Rosard & Ekbo; Harnemannsgatan; "Skandinavien".

Stockholms stads arbetares förbund

som äro inbjudna i konflikten till på sammanträdande i går i dag beslutat, att i enlighet med Landssekreteriatets uppgörelse av den 1 sept. återupptaga arbetet måndagen den 6 sept. kl. halv 7 på morgonen, och besluta avseende följande skrivelse till vederbörlig arbetschef:

Med stöd av den uppgörelse som i den pågående striden träffades den 1 sept. ha vare samtliga kommunens arbetare beslutat att måndagen den 6 sept. upptaga arbetet.

Angående de föreliggande tvistigheterna som uppstått eller möjligt uppträda hänvisa vi härmed till punkt 4 uti överenskommenheten, vilken vi äro villiga att underkasta oss, vilket härmed förklarad meddelas.

Stockholm den 4 sept. 1909.

Hälsningsskrift.
L. Nordgren.
Förbundetsman.

Bil.

Utdrag ur den träffade överenskommenheten.

4:o. De anspår eller tvistigheter, var till den ena eller andra organisationen eller särskilda dess medlemmar i anledning av storstrejken eller därmed sammanhängande förhållanden förmå eller finna sig, skola, i den mån dessamma ej anhängig-göras vid domstol eller, enligt givna förskrift eller vederbörlig parter sammanträdande, överlämnas till bindande skiljedom, bliva föremål för förhandling direkt mellan vederbörlig huvudorganisationer så fort så kan efter arbetets återupptagande.

Vidare beslöts efter slutet om röstning med 1,057 röster mot 113 att ej underteckna personliga kontrakt.

Målare!

Sedan nu förändring inträtt i det allmänna stridslaget, uppmannas härmed av delningens medlemmar att inställa sig i resp. arbetsplatser måndagen 6 sept. för arbetets återupptagande.

Sv. Måleri- och förbundets avd. 1 Skilm styrelse.

Svenska arbetsgivarföreningens yrkesförbund

År 1913: 38. Sveriges Bokhålleriäktares Arbetsgivarförbund; Sveriges Träindustriförbund; Sveriges Kakelfabrikationsförening; Järnbricksförbundet; Svenska Väg- och Vattenbyggnads Arbetsgivarförbund; Järn- och Metallindustriförbundet; Sveriges Pappersbrukarförbund; Svenska Grossisternas Herrkonfektionsförbund; Sägverksförbundet; Sveriges Textilindustriförbund; Stockholms Handelsarbetsgivarförbund; Svenska Sveriges Gaststugueindustriäktareförening; Pappersmasseförbundet; Sveriges Buteljglasförbund; Örebro Skofabrikationsförening; Västra Sveriges Storstextilindustriäktareförbundet; Svenska Cigarfabrikationsförening; Norrlands Stuvvarförbund; Sveriges Fönsterglasbrukförbund; Svenska Garveriäktareförening; Sveriges Småglasbrukförbund; Sv. Byggnadsförmånesindustriförbundet; Bryggeriarbetsgivarförbundet; Södra Sveriges Stuvvarförbund; Svenska Sko- och Nätlingsfabrikationsförening; Svenska Detaljhandlarnas Herrkonfektionsförbund; Sveriges Kvarnryksförbund; Allmänna Arbetsgivarföreningen. Denna senare omfattar ett antal firmor i Skåne med sammanlagt något över 3,000 arbetare.

Det första steget till uppgörelse

har på många håll inom arbetarlagret väckt misstänke, vilket man också kunde förstå skulle bli fallat säkert på de platser där arbetarna stodo så gott som alldeles orubade i sina positioner.

Över fyra veckors hungerstrid är ett hjälpeprov, som hedrar Sverges arbetare och som inför utlandets arbetarvärld ställt dem på det högsta plan i kultur och målmedvetenhet. Att nu beslutet om partiell uppgörelse icke kan vinna enhälligt bifall i landet är ej att förvåna sig över. Där ställningen varit som bäst och starkast där anser man tydligen att avvecklingen kommit för hastigt på och detta låter man också Landsekreterariet veta.

Från Landskrona telegraferas att arbetarna där protesterat mot Landsekreterariets handlingssätt godkännes och att sekretariatet "därmed vänt arbetarna ryggen".

Från Trelleborgs strejktäkter telegraferas:

"Arbetet får återupptagas hos alla elor ingen."

Engelholms strejktäkter protesterar mot löningen.

Sala arbetare ha på möte i går förklarat sig icke nöjda med avbländningen. "Vi fördrö ej en nödig fred, utan hellre ett årligt nöderlag."

Malmö arbetare, samlade till ett möte av 14,000, förklara sig i det längsta vilja vidhålla kampen och uppmärksamma representantskapet ett icke antaga några för arbetarna fördömande villkor.

Linnäs arbetare ha gjort samma uttalande.

Stockholms fackförenings styrelser uttala på möte den 3 d s ett "ögläntande av Landsekreterariets kompromissförelägg till avveckling av striden".

BORLÄNGE lördag. 1,500 organiserade arbetare i Borlänge, Domnarvete, Kvarnsveden och Bullerforsen göra följande uttalande: Då inga som helst garantier finnas för en genomgående tydlig lösnings av strejken, då alla möjligheter bortsett, arbetarna att på allt sätt trassla arbetarna bland de grupper som skola återgå till arbetet, då framför alla arbetarna först skulle drivas att upphäva lockouten så anser vi att Landsekreterariet förkastat den i 5 veckor pågående strejken genom att i enlighet med önskan från de samhällsbevarande sids avblända strejken, mot vilket tillräggande sätt i rikta en skarp och ljungande protest. Det är härnåt mot alla organiserade arbetare, vanära och allam för proletariet. Därför protesterar vi. Ett förbunds medlemmar ha blivit sådana av sin styrelse, må ej förlikandet bli till med oss.

Enligt uppdrag strejktäkter.

Det skall bli intressant

ett se hur mycket de borgerliga tidningarna nu komma att tala om nöden i de lockoutad os hem och hur mycket kraft de sätta in för att lindra den nöden eller upphäva dess orsak. Det skall varligen visa sig om de ha samma sinne för nöden under lockoutens sjätte vecka som när de jämte sig så förfärligt i arbetarnas vägar redan för strejksans andra och tredje veckor.

Det är, som vi sagt, en humpig medborgarskapens medlemmar, liksom det

också är humpig med deras beklaganden nu över arbetarna som inte få sina platser tillbaka.

Arbetare, hellt enigheten inom organisationerna uppe bara så skola arbetarna icke få glädja sig åt hämnaden.

Svenska Arbetsgivarföreningen

har räknat ut samt låter genom Sv. Tel.-byrå meddela pressen att hos dess medlemmar strejkade den 28 aug. 114,445 arbetare, men sedan ha av dessa ett antal slutat att strejka, i det de återgått i arbetet, vadan det nu är föga mer än 100,000 som fortfarande är strejka.

Vi finna detta antal strejkande arbetare hos den nämnda föreningen något egendomligt, ty om vi ej misstaga oss, så uppgav ju samma förening själv för en månad sedan att den redan den 2 aug. gjort lockout för 80,000 arbetare samt att dess fullmäktige beslutit att lockouten skall ytterligare utvidgas.

Hur är det, strejkar hjärnan hos den som sänt ut strejkmeldandet, eller är den kanske lockoutad.

"Postgumman"

den nu 985-åriga officiella samtiden, har ännu icke hunnit märka, att orden strejk och lockout blivit införlivade med svenska språket, utan sätter dem fortfarande inom citationstecken, som om det gällde några över måttan kuriösa slangord. Ännu mindre begriper tidsningen införländ i dessa ord, vilket framgår av följande konststyckfulla vändning i senaste numret:

Den fackliga konflikten mellan Sv. Arbetsgivarföreningens "lockout" och "strejken" hos dess medlemmar är därmed icke avgjord, utan kommer att bli föremål för ytterligare förhandlingar mellan dessa parter.

Staten håller som bekant en hel avdelning av ett "kungl." ämbetsverk för att statistiskt behandla de samhällsföreteelser, som kallas strejker och lockout. Skulle inte "Post- och Lärkestidningar" därifrån kunna få en smula undervisning om denna svårfattliga ting genom bemedling av hr civilminister?

Tack för hjälpen.

Arbetsgivarernas mycket omtalade humanitetsedikt börvas bäst, skrivs till "Svaret", av följande: Hos en av Stockholms större kolimportörer ha under denna konflikt ett par arbetsförmåns avskedat eller måst taga avsked i följd av principens fordran att de skulle deltaga i arbetet tillsammans med tyska strejkbrytare. Den ena av dessa har varit anställd hos firmen omkring 15 år, den andra har i 10 års tid arbetat som vanlig arbetare tills han för något år sedan erhölet en slaga förmånsavsked från vilken plats han sedan nu blivit avskedad därför att han ej ville nedlåtta sig till att falla sina forna kamrater i ryggen. Vidare har en kusk vid samma firma som under hela strejken tjänstgjort i stallet med att sköta hästerna sålats selsat och spånt för åt dem som kört under strejken nu blivit avskedad med beaktad om att ej få återkomma till sin plats sedan striden är avslutad.

Målet till dessa män, vilka i motsats till andra förmån väntat följa hederskänslans plikt vill kolbärarefackföreningen framföra ett varmt tack.

Sista resursen.

Traktatbolaget Sven ingav på lördagen till riksdagen en ansökan om stämning å samtliga sina strejkande dröskuskar och chaufförer, rykande skadestånd för det de, trots mellan resp. organisationer ingått avtal, deltagit i strejken.

Målet lottades till sjunde avdelningen. Den vidtagna åtgärden är väl det för kringliga förtör skänds bolagets sista resurs.

Bolinders järn- och metallarbetare

torde observera annonsen om möte. Frågan vikt manar alla att närvara.

På förekommen anledning

vill jag härmed meddela att någon utbärning av mat från kafet Handverkargatan 8 icke ägt rum.

Stockholm den 4 sept. 1909.

C. W. Thour.

På förekommen anledning meddelas, att den som i fredags körde sönder en sjukliga trehjulig bil hövet av Upplandsgatan och Rådmanngatan icke var en hr L., som man uppgivit, utan en student Bickelad. Den stackars ynglingen hade en tid under strejken kört med en taxameterautomobil, antagligen för att förskaffa sig litet fickpengar. Tyvärr så väl dessa nu till betänning av den förstörda velociped.

Hr Tago Silander,

epicuri- och virtualitaffären Götgatan 50 och 71, har icke uppträtt som strejkbrytare, som ett falskt rykte uppgivit.

Meddelande från förlikningsmannen.

Redaktionen av "Svaret".

I anledning av vissa reflexioner, att vilka givits uttryck i dagens nummer av "Svaret", må meddelas:

att, enligt vad av mig under de i dagarna förda förhandlingarna bestämt framhållits, jag därvid handlat utan något uppdrag eller bemyndigande annat än det, som innefattas i min förlikningsmannabefattning; samt

att den av mig vid förhandlingarna föreslagna utvägen — såsom ock betonats i det av mig på fråga från arbetarsidan gjorda uttalandet — ingalunda kan anses stå i strid med regeringens uttalande av den 30 augusti utan fast hellre just avser att undanröja de omständigheter, som enligt regeringens uttalande lågo hindrande i vägen för ett ingripande från det allmänna sida i striden.

Den 4 sept. 1909.

Med högaktning.
Allan Cederborg.

Typografernas meddelanden.

Lögnarbladet—Dagen försöker nu skylla "Svaret" för ett meddelande som typografernas förbundsstyrelse infört i vårt gårdagsnummer och som enligt "Dagen" skulle visa att typografernas styrelse skulle kringla i det ästa.

Nu påstår "Dagen" att typograferbundets ombudsman hr Wiberg "uppläst" att nämnda tillkännagivande insatte till "Svaret" redaktion flera timmar, innan beslutet om strejktjekens nedläggande blev känt. Man hade visserligen sedan tänkt på att pr telefon inberätta det samma, men det hade tyvärr icke blivit av. Man hade tydligen ock hoppats på något förstånd hos "Svarets" redaktion, som ju på egen hand kunnat släpa tillkännagivandet, men detta hopp visade sig så fel. "Svarets" redaktion var visserligen i det ästa.

Så skriver den av arbetarfientlighet alldeles besatta tidsningen. Vi vilja då upplysa om att vi erhölet det nämnda meddelandet kl. halv nio på kvällen, således åttiofem timmar efter meddelandet om den partiella uppgörelsen kom. P. 8. fördes meddelandet in såsom ett tillkännagivande från förbundsstyrelsen, vilket alla inte hade med "Svaret" eget redaktionella innehåll att skaffa.

Sedan detta skrivits erhölet vi följande meddelande, som tydligt visar vilket lögnarblad "Dagen" är:

Red. av "Svaret".

Med anledning av den relation av ett telefonsamtal mellan en redaktionsmedlem i tidsningen "Dagen" och undertösknad, som finnes införd under rubriken: "Var "Svaret" vittneskänligt in i det ästa" får jag meddela, att uppgiften om att det i "Svaret" införda meddelandet, vilket tyvärr kommit in de misstänktast åstad, skulle vara "insatt till "Svarets" redaktion flera timmar innan beslutet om strejktjekens nedläggande blev känt", är riktigt och heller icke av mig lämnats. Vad jag sagt är endast, att förbundsstyrelsen, med anledning av en hel mängd förringningar pr telefon och telegram, på grund av i tidsningarna synliga uppgifter, att arbetet på en del av givna platser redan vore uppgjort med förbundsstyrelsens medgivande, redan flera timmar innan beslutet om strejktjekens nedläggande blev känt beslutat införa omskrivna meddelande i "Svaret". Enligt vad jag erfarit, har emellertid detta beslut icke blivit expedierat förin vid halv 9-tiden i går kväll, då det telefonsamtal till "Svarets" redaktion.

Det utfall "Dagen" gjort mot red. av "Svaret" angående denna sak, är således obefogad.

Stockholm den 4 sept. 1909.

Eduard Wiberg.

Åkarpssoppan i Halmstad.

En kronolänsman med medeltidsfasoner.

Misshandel i enbart ett framträngs beklännelse har av allt att döma ägt rum under ett förhör, som av kronolänsmannen i Oskarström nyligen hållits med för "Åkarpssoppan" häktad galisk arbetare. Under förhöringen med denne framkom i minnelse om ett den konservativa tidningen "Halmstad", att kronolänsmannen "omlöst ett den häktade under hakan fyra gånger" samt "slagit honom några gånger med en spetsknipp på

axeln för att lugna honom under förhörstid".

Detta medeltidsaktiga sätt att förhöra torde få ett efterspel i form av en anmälan till justiteombudsmannen.

Kronolänsmannen som ännu är allm. Åkarpssoppan, lyckades ej få till stånd en åkarpssoppan över den häktade — denne anslags nämligen ej på grund av vad i målet förekommit, kunna till ansvar hållas — utan fick nöja sig med att den häktade dömdes till 100 kr böter för "beskylld om misshandel för framträngande av beklännelse".

Kronolänsmannen i fråga har för övrigt mycken otur med sina åkarpssoppan. Fyra andra arbetare, vilka han häktat på lika lösa grunder som den ovan nämnde, förestades vid samma rättegångstillfälle på fri fot. De häktades försvarsadvokat, hr C. Romanus från Stockholm, yrkade samtidigt ansvaret på honom för olaga häktning och oförstånd i tjänsten.

Konflikten inom bagarefacket.

Följande telegram har under gårdagen avsänts från Bagari- och Konditoriarbetsförbundets expedition.

Svenska bagari- och konditoriarbetsförbundets avdelningar och medlemmar underrättas härmed om att arbetet på måndag endast får upptagas hos de arbetare som skriftligt förbinda sig att hålla det avtal som fanns före strejktjekens början. Detta därför att bagari- och konditoriarbetsförenigen icke velat underkasta sig av statens förlikningsmannen framlagda tillkännagivandet.

För den samlade förbundsstyrelsen:
Anders Sjöstedt.

Greven bör läsa "Svaret".

Under denna rubrik skildrar hr Panter-vold i norska "Soc.D." hr von Rosen A-sämsöte. Vi läna ett par saxhugg ur det roliga referatet:

Det måste verkligen en grevlig dumhet till för att kunna prestera ett sådant föredrag som hr v. Rosen. Dock vill det något försönande över det hela på grund av den över all mätta barnsliga naivitet, som lyfte fram från det grevliga barnansiktet, och ur allt vad han hade att säga.

Såskilt var greve Rosen lysande i repliken, så han icke längre hade sitt skrivna manuskript att ösa ur. Jag skall här ge ett objektivt referat av en del av grevtalet:

"Jag ger er mitt hedersord på, att det är jag själv, som ställt till det här mötet. (En röst: "Ja, det förstås vi nog!" — stor munterhet.) Det är inte som Engeström plejar arbetsgivarna, som ställt till mötet, de hade nog då valt en bättre än mig, vara enda mötet är att jag har jagat björnar i Sydamerika. (Vitt jubel.)

Greven fortsätter oberört: När Engeström sade, att vi bara sutto på restauranger, vill jag påminna om, att Lindqvist och hans fru nyligen sutto på "Biepen" utställningens restaurang. (Storande munterhet.)

Greve Rosen blev mycket förvirrad över skriattet och vände sig till ordföranden, varpå han utbrast: "Stockh. Dagblad" har själv dementerat historien från "Biepen". (Ny munterhet.) Det är inte sant att spåravgivare har antastat publiken förste greve. (Stockholmsklassen ropade en röst från galleriet.) Åter vänder greven sig till ordföranden, som talar om, att den kände boxaren Stockholms hade uppträtt som strejkbrytande borgargardiet på spåravgiven och härunder utan vidare utmanat en del arbetare på boxning och slagit till en uag pojke, så att polisen måste befalla Stockholms att försvinna. (Härunder ropar en annan: Greven bör läsa "Svaret" och inte bara "Nya Dagligt Allehanda"! Stor munterhet.)

När ni ha valt en så duktig man som Sven Persson till att bemöta mig, som icke har någon övning att tala, påminner det mig om smeden, som tog storslagan för att dräpa en mygga. ('En mygga så enkelt att jag tog den!') ropade en kvick ironiker — dröndövande munterhet.)

Ja, folk sade till mig, då jag ville tala här i Folkets Hus: Ni är galen, greve Rosen! (Ett explosivt: Instämme! ljud från hundrade röster och greven drucknar i skriattet.)

Då den strejkbrytande borgargardien, professorerna i socialkon-

Det lyckades dock Sven Persson att få lugn — blek och försagd tog den tunne professorn till orda och höll ett ännu tunnare "socialkoniskt, vetenskapligt, objektiskt föredrag".

Vetenskapens kappas om borgargardien, tons axlar! Eller kappan efter vinden.

Fram för arbetarnas press!

Tag lärdom av striden!

När nu stridens omläggning gör det möjligt för arbetarepressens ordinarie organ att komma ut skola arbetarna som en behållning av striden ha det kvar, att de verkligen lärt sig skilja mellan vänner och fiender. Ty så som den borgerliga pressen i dessa dagar kastat sig över arbetarna är det knappast tänkbart, att de någonsin skulle glömma denna press' hållning. Den stinkande smuttsflod, som dessa tidningar, högersna lika väl som "vänsterns", reaktionära som "radikala", öst ut över arbetarna, de lögnar och smädelser av alla slag, som svämmat över i den borgerliga pressens spalter, allt detta bör väl om något ha öppnat arbetarnas ögon för vad denna press är värd.

Och nu äntligen, sannerligen icke en dag för tidigt, börja väl arbetarnas ögon ha hunnit öppnas för den ofantliga betydelsen av att göra arbetarnas egen press stark och kampduglig. Aldrig någonsin som nu har det visat sig, hur så gott som hela den borgerliga pressen är icke blott opålitlig utan rent av fiendtligt mot arbetarna och deras livsintressen. Och för att möta de våldsamma angreppen från en stark och enig kapitalistisk press är det nödvändigt, att den press, som för arbetarnas talan, är lika stark som fiendepressen. Det skall den också bli, då alla arbetare som en man sluta sig kring densamma. Då skall det ej längre lyckas för fiendepressen att vilsledda en opinion emot arbetarna och hetsa upp den till det våldsamaste hat mot en för sin rätt kämpande samhällsklass.

Därför, arbetare, som nu på Landsekreterariets paroll slutat kampen eller fortfarande kämpa med i striden, kommen ihåg att det nu och för framtiden gäller att långt mer än hittills

stå vakt om arbetarnas press!

En försattlig "fördomsfrihet".

Ingenjör Fredrikssons "förklaring"

I "Svaret" nr 23 funno vi oss föranlåtna att citera och förse med nödiga kommentarer ett par brottstycken ur ett föredrag, som hållits i Svedala och därefter utgivits i tryck av ingenjör Nils Fredriksson, en inom intresserade industrikretsar ingalunda okänd personlighet. Hr F. har nu anhallit att få en "förklaring", vilken anhallan vi, trots "förklarings" längd, tillmötesgå.

"Svarets" redaktion, Stockholm.

Det i dag harkarna "Svaret" (Nr 23) innehåller två särskilda angrepp på mitt föredrag "Vad är det som skett?" och påstår att mina uttalanden äro av den beskaffenhet att "offentligt" förklaring från min sida skulle vara nödvändig. Kanse det. Då skall jag be att "Svaret", som väl enligt dess egen mening bör betraktas som Sverges och d. officiella tidning, behåger lämna plats för följande förklaring.

Förklaringsen är annars givet tydligt nog i föredraget själv, så att för den, som hört eller redovisat läst det samma och velat förstå dess innehåll, någon förklar-

förklarad ej torde vara behövlig. Men "Svarets" publik skall ju inte varken föra eller så ännu mindre föra fram den som står i "Svaret". Därför kan jag förutsetta att den känner mer om mitt föredrag än "Svaret" sagt. Förklaringen torde därför lämpligast bestå i ett relaterande av föredragets innehåll i övrigt. Det av "Svaret" lösrädda stycket förklarar då sig själv.

Sedan jag i kortord redogjort för stridens förlopp allt intill slutet av stridestrojekten och påvisat huru som lock-outerna framtingats av arbetarnas många småstreck och halsstarrighet att ej vilja taga hänsyn till det ekonomiska läget, som gjort det omöjligt för arbetsgivarna att gå med på arbetarnas fördrag, kom jag över till vad som sågdes och skrevs om stridens förlopp och utsikter för den ena och andra parten. Jag citerade då en sats, som förekommer i "Svaret" N:o 4. "Ne på förhållanden på eder plats, där ni veta hur det är, och se vem som talar sanning!" "Håll mistänksamheten vaken mot det folket, de vilja icke arbetarna något gott."

Dessa sater, bygga på "Svarets" egna ord tagas till tema i det följande av min framställning.

Jag påvisade så under upprepade hänvisningar till förhållandena i Svedala huru som det icke fanns den ringaste utsikt till att stridestrojekten kunde förbättra arbetarnas ställning, lika litet på andra platser, så att det nu icke fanns någon tänkbar möjlighet att striden kunde sluta med mindre än att arbetarna förr eller senare utan vidare återgingo till arbetet, där de så kunde få, att för var dag som gick, det endast blev svårare för arbetarna att framföra sin sysselsättning, att medling ej kunde hjälpa, då det vid ej fanns något att medla, och sedan det underhandlats och medlats länge nog och arbetsgivarna säkerligen ej låtit det gå till lockout, om de kunde sträckt sig längre, att det därför varit klokast, om arbetarna i tid fallit undan och icke låtit det komma till varken lockout eller strejkt, då anledningen var så ringa och utekterna bara eländiga. Den största segern arbetarna nu kunde vinna, vore att övervinna sig själva och återgå till arbetet fortast möjligt.

Att något avtalsbrott skulle hindra återgången inom verkstadsindustrien satto jag icke med ett ord i fråga. Det är nog med de avtalsbrott som förekommit, där strejkt och lockout varit förbjudna. Där kan nog komma till uttaxeringar. Det torde "Svaret" redan hava tillvit varse, hur det än söker blanda bort min mening i det avseendet. Nog av, jag sade bestämt ifrån att jag ej ville varken truga eller hota, komma aldrig att vara med om represallier för att arbetarna gått vilse. Arbetsgivarna vilja icke hämnas. Hämnen kommer ändå med en naturliga nödvändighet därigenom att stridestrojekten verkar förlamande på alla företagsamhet, så att arbetskraft och nöd bliver följden, till största skada för arbetarna själva.

Men "Svaret" hade ju uppmannat arbetarna att hålla mistänksamheten vaken mot "det folket", som tillvarnades vilja betaga arbetarna deras tor på stridestrojekten. "De vilja arbetarna intet gott." — Framtiden skall visa, vilkens råd det varit bäst för arbetarna att följa. — Jag har än i dag anledning vända "Svarets" uppmanning till arbetarna mot stridestrojekts tillknyttare. "Håll mistänksamheten vaken mot det folket." Det ser tänkt ut som det ville eller något gott. Det skadade vill heller icke att ni räkner efter om ni fått valuta för alla de pengar det kostat er att följa dessa herrars råd. Jag har icke sagt att pengarna stultas. Men huru många av landets arbetare, som var för sig skulle ställa till rabalder om det skadades en 10-årig i deras avlångt, när tor tagen en krona för mycket i skatt, ha klart för sig att stridestrojekterstodet blir rättvist fördelat att uttaxeringen sker efter rättvis grund, o. s. v. Det tal nog att fundera på. Den omtänksamheten att "Svaret" tagit just denna del av mitt föredrag skrekitt onödigt, tyder på att det ändå är en ömtälig punkt.

Men det är icke detta, som för ögonblicket är det viktigaste. Det viktigaste är att arbetet återupptages, så att det åter kan bli något för de arbetande att leva av. Det är för den skull jag åter säger: Håll mistänksamheten vaken mot det folket, som manar er att fortsetta. Det ser inte ut som de ville er något gott. De komma nog att draga sig undan, när ni ej ha så något arbete och ej har något att leva av, tror ni så, att de kunna hjälpa er bättre än den arbetsgivare, som nu hjälper dem, och den arbetsgivare, som nu hjälper dem, är den i varje fall större än den nya nödhjälpen nu har att tillåta. Eder arbete skall bättre än strejken sätta arbetsgivarna i stånd att förstås betala mer. Kan han betala mera, är det ju i hans eget intresse att göra detta hellre än att låta er gå enskilt eller i strejkt. Det är andra makter än arbetsgivarnas vilja, som reglerar priserna. Ser ni icke att det icke är arbetsgivarna utan strejklöjderna, som draga arbetarna i vilse? Icke är det arbetslösheten utan strejklöjderna, som är svårlöst? Vakna, arbetare, och se på det verkliga vill! Det är den bästa solidariteten.

Svedala den 2 sept. 1909.

Nils Fredriksson.

* Föredraget är tryckt och skall jag gärna ställa ett antal exemplar till "Svarets" och dess läsares förfogande.

Till ovanstående skola vi blott göra några randanmärkningar. Vi förbigå därvid med tyttad hr F:s små utsvärningar om "Svaret" som Sverges enda officiella tidning samt att "Svarets" publik ej skall höra, se eller tor mera än som står i "Svaret". Dessa glirningar giva just ej ökad pondus åt industrimannen Fredriksson i Svedala.

Vidare anse vi oss böra påpeka, att när hr Fredriksson vill agera tidingeman och mötestalare samt i denna sin egenskap citerar en tiding, vilken det än vara må, så bör han citera rätt och icke förvrängt. Först och främst är det citat som hr F. "tagit till tema" i sin framställning, lösrökt ur sitt sammanhang. I "Svaret" nr 4 belyste vi nämligen i en artikel mötestadarnas stridsaktiva samt påvisade särskilt hur den kapitalistiska pressen dels beskyllde "Svaret" för att komma med oriktiga rapporter från de olika platserna samtidigt som dessa tidingar själva uppenbarligen foro med osanning bl. a. om massor av arbetare som återgått i arbete. Att "Svarets" rapporter voro riktiga och kapitalistpressens osanna, har t. o. m. regeringen genom sin officiella räkning slagit fast. För det andra konstatera vi att hr F. både i sitt föredrag och i sitt inlägg härövan, dels förbigått att omnämna i vilket sammanhang citatet skall ses och dels i uppenbart syfte att dolja detta citerat något oriktigt. Vad vi skrev i "Svaret" och som skall läsas i sitt sammanhang, var av följande lydelse:

"Naturligtvis påstå kapitalistbladen att "Svarets" uppgifter äro sanninglösa och vrängda. Det är mycket lätt för en var att kontrollera detta. "Svaret" går ut över hela landet, i stor upplaga. Vi fråga nu dem, som vi vända oss till: äro rapporterna från eder plats, där ni veta hur det är, riktiga eller ej? Där se ni att "Svaret" talar sanning. Men ryktesutspidrar i den kapitalistiska pressen — håll mistänksamheten vaken mot det folket! De vilja arbetarklassen intet gott."

Detta uttalande mot ryktesutspidrar i den kapitalistiska pressen om massatrogning till arbetet vid den tiden, anse vi vara föga lämpligt för hr F. att "taga till tema" för det föredrag han höll. Slikt förtjänar namnet jesuitism. Vad sedan angår hr F:s uppfattning om orsakerna till stridestrojekten och vad med den kunde viinna, så lämna vi hr F. i okvald besittning av den, av det enkla skal att han väl ej låter sig rubbas i denna sin tor, lika litet som arbetarna av hr F. låta rubba sin uppfattning. Men för att vi tvista om den na sak behöva vi ej i tvisten använda oss av så uppenbart kränkande och på heder gående beskyllningar och insinuationer som ingenjör Fredriksson gjort, både i sitt föredrag och i sin inläga härövan. Vad menar hr F. med sitt tal i föredraget om de som "brandskatta arbetarnas inkomster"? Vad annat än att arbetarledarna, som hr F. uttrycker sig, "leva i glans på arbetarnas oppfriffring", o. s. v. Och så denna försåtliga fråga: "Ha ni arbetare någon sin fatt klart var alla dessa pengar ta vägen?"

En dålig reträtt gör hr F. i inläggen härövan: "Jag har icke sagt att pengarna stultas", samtidigt som han undrar hur många av landets arbetare som ha klart för sig att stridestrojekterstodet blir rättvist fördelat, att uttaxeringen sker efter rättvis grund, o. s. v. Vad uttaxeringen beträffar så sker den efter de av kongresserna beslutade grunderna utom i det fall att de av hr F. så mistänklighgjorda ledarna uttaxera hela sin inkomst och vad understödet rättvisa fördelning beträffar, så uppgöres fördelningen med det understöd som kan lämnas av fackföreningarna själva. Vad insinuationen om den ömtäliga punkten angår, så trodde vi ej att hr F. hade tillräckligt rymligt och elastiskt hederbegrepp att ej begränsa

den. Men vi finna att vi misstagit oss.

Och så till sist, det som för hr F. är det för ögonblicket viktigaste. Därövan har vi grundade anledningar att med hr F. utbrista: "Håll mistänksamheten vaken". Men vi vill hålla att denna vakonhet måste riktas mot arbetarklassens mötestadare, kapitalisterna. Hr F. försäkrar att han ej vill vara med om represallier, men tyvärr kan han ej lämna samma garanti för mer än sig själv och hans granna tal om arbetsgivarna, om kollegerna, som han så rikligt strövt omkring, är långt mera fras än verklighet. Erfarenheten har vittnesbörd därom. Arbetsgivarna ha visserligen ett visst intresse av att giva arbete åt arbetarna, men de ha även ett starkt framträdande och ofta allt annat överväldigande intresse av att för detta arbete betala så liten lön som möjligt, t. o. m. så liten att den föga överstiger den "usla nödhjälpen" som arbetarna ha att lita till.

Sv. P.

För P. O. att beakta.

I Jakobs brev 2 kap. 6 och 7 v. samt 5 kap. 4 och 5 v. läsa vi följande kraftiga ord, som man väl gott kan säga är ett ord för dagen och som således skulle passa utmärkt bra till texter för de s. k. stridestrojektsjournalerna.

På det första stället heter det: "Men I (= le rika) haven försäktat den fattige. Är det icke de rika, som förtrycka eder, och är det icke de, som draga eder inför domstolarna? Är det icke de, som hålla det sköna namnet, varmed I äro benämnda?" Och på det senare stället: "Se, de arbetares lön, som hava emottagit edra rikar, vilken I haven underhållit dem, ropar, och skördemännens rop har trängt in i Herrens Sebats tron."

Har vi på jorden levat i kränkighet och vilhet, I haven gått edra hjärtan såsom på en elakadig.

Vad är det, hr P. P. W., egentligen för skillnad på våra dagars arbetsgivare och kapitalister och dem, som levde för 2,000 år sedan?

Religionslära.

Stridsfallet.

Bomullsarbetarfackförbundet angav vid möte i lördags enbifallt följande resolution:

"Bomullsarbetarfackförbundet, samlat till möte, uttalar som sin bestämda mening, att envar, som sorterar under Sv. Arbetsgivarföreningen, bör som en man förstå i striden och icke låta sig driva av de falska upplysningar, som tillvarnare kan komma att utspäda, om att all strid nu är slut på grund av den förändrade situation, som har inträtt genom Landssekreterariats överenskommelse med en del arbetsgivargrupper."

I föreningen ingågo 8 nya medlemmar och har sedan lockoutens början ingitt sammanlagt 150 nya medlemmar.

Kolbärar o. Kolatörarfackförbundet angav i en medlemmar på möte under föredrag enbifallt beslutat att ej återgå till arbetet förrän striden av Landssekreterariat avblåses. Vidare beslutat mötet att uttala sin skarpaste protest mot de slutkårens, som mitt under striden återupptagit arbetet och med anledning därav bejogotta det öl, som såunda utkommer i handeln.

Lux arbetare hade extra möte på fredagen Apgården 14. A mötet, som var talrik besatt, höll föredrag om kooperativitet av hr Leon Johanson, desutom biträdde Musikkapellet Fram. Mötet beslöt bejogotta den borgerliga pressen samt A. B. Pomrils tillverkningar samt instämde i Karlstads-resolutionen om pengarnas uttagande från sparbankerna.

Sv. Hatmakarförbundets avd. 9 hade möte 2 sept., varvid bl. a. beslut instämde i bejogotta den borgerliga pressen samt A. B. Pomrils tillverkningar samt instämde i Karlstads-resolutionen om pengarnas uttagande från sparbankerna.

Sv. Slakteri o. Charkuteriarb.förbundets avd 1 skrev, att avdelningen på fulltaligt besatt möte 1 sept. beslutat understrika den för fattade bejogotta mot alla charkuterivar, tillvordade av strejklöjderna. Mötet beslöt desutom uttala sitt oppändande mot utkårens hos Namens Kæser och P. A. Johanson, vilka uttalat en önskan att "socialisterna snart måtte bli utsvultna", en önskan som skall komma på sin plats, var organisation är den, som svarar för att ingen utsvältning sker, heter det i skrivelsen.

Atlas verkstadsklubb hade i onsdags ett till trängsel besatt sammanträde. Föredrag hölls av styrelseledaren, noten I. Svensson, som redogjorde för stridslaget. Tal, mande till enig sammanhållning tills striden var utkämpad till arbetarnas seger, en maning, som av föreslagna genom allmän bifall underströks.

Mötet beslöt en kraftig bojkott mot borgarpressen "Stockholms-Tidningen", "Hvad Nytt i Dag", "Dagens Nyheter", och "Aftonbladet-Dagen". Vidare beslöt bojkott mot Pomrils samt övriga Mineralvattenfabriker, särskilt Nordstjärnan, där arbetet upptagits av strejklöjderna. Mötet instämde slutligen i den av Sv. Bryggeriarbetsförbundets avd. 1 och 15 resolution mot slutkårens samt uppmanade medlemmarna till sist att framdeles avvålla sig från öl och spirituos.

Diesels motorens verkstadsklubb beslöt i sitt senaste möte att instämna i bojkotten mot de borgerliga tidingarna. Även uttalande klubben sin protest mot de arbetare som under nuvarande situation använda sig av spårvarnarna. Vardena man är enig om att hålla ut tills striden avslåses av Landsorganisationen.

Härvid K. J. Svenssons verkstadsklubb hölls ordinarie möte i fredags, var till samtliga såväl organiserade som oorganiserade inbjudna, beslöt att nu och för all framtid bejogotta de liknaktiga borgerliga tidingarna, särskilt "Aftonbladet" och "Stockholms-Tidningen" och "Hvad Nytt i Dag" och å stället enigast samla kring arbetarpressen. Även bojkott bejogotta mot aktiebolaget Pomrils avslå.

Till intresse i organisationen anmålde sig vid mötet 6 män.

Kontrollkrans verkstadsklubb i Sundbyborg har beslutat för all framtid bejogotta den borgerliga pressen.

Norrmals koop. kvinnogille och Stockholms allm. kvinnoklubb hade gemensamt inbjudit i strejklöjderna deltagande arbetares hustrer och barn och i striden deltagande kvinnor till möte i torsdags i Folkets Hus' Beal, som var till trängsel fylld. Föredrag om kooperativitet hölls av hr K. G. Rosling, varförutom bjöds på skäg, musik samt kaffe och bembakat dopp.

Vid ett talrik besatt möte i Gröndal, Brännkyrka, utlyst av Nykterhetsföreningarnas centralkommitté, beslöt i onsdags att instämna i resolutionen från Uggelövsstyrelsen, med de ändringar, att runderföredraget måtte utsträckt till nästa rikedag. Vidare beslöt mötet att till arbetarna i Brännkyrka ställa en uppmaning att ej förtära några spritdrycker under ett år framåt.

Mågarstena arbetare hade under gårdagen ett mangrant besatt möte, var vid beslöt instämna i bojkotten mot den borgerliga pressen och A. B. Pomrils tillverkningar.

SEKUTSKAR. Föredrag hölls 3 sept. av hr M. Sundell, 1,500 deltagare. Enbifallt antogs Karlstads-resolutionen, var Landssekreterariat uppmanades utge parollen om sparkassamedlens uttagande ur bankerna.

Från Engelholm skriver en strejklöjdande arbetare: Stora, praktiska möten hållas varje söndag. Stämningen är alltför den alla bästa. Vi äro inalles 374 strejklöjd. Engheten är utomordentligt och alla äro vi fast beslutta att hålla ut.

Visserligen ha vi en och annan strejklöjdare, men det är inte så farligt med det. "Engelholms Tidning" utkommer med tvåsidigt format. A tidingens tryckeri arbetar studenter, en faktor, en sergeant och 2 kontoristbarn.

Från Ljusne meddelar strejklöjdskottet att ett 20-tal organiserade arbetare upptagit arbetet i vedgårderna, vilket emellertid på intet sätt inverkar på striden. För övrigt allt som förut.

VASTANFORS lördag. Möte har i dag hållits här med 500 personer. Föredrag hölls av red. C. N. Carlsson.

Följande resolution antogs:

Mötet uttalar sig för ett lugnt avvakande till förändringarna i striden samt konstaterar att engheten på denna plats är lika god som vid stridens början och kommer så att förbli tills bederlig uppgörelse vunnits.

GULDSMEDSHYTTAN. Vid härvarande bruk har kollektion pågått med några organiserade samt vid Strips malinställning med ingejör, kontorspersonal samt en f. d. kasör vid Guldsmedshyttan, som för en tid sedan fick avsked, men nu fått anställning som blockadbytare. På torsdag avhölls massmöte med föredrag av gruvarbetarnas förordnanden hr Hansson. Allt lugnt och stämningen god. Sv. Slakteri o. Charkuteriarb.förbundets avd. 230 Guldsmidhyttan diskuterade 2 sept. frågan om runderföredrag efter stridestrojekts slut och antog Stockholmsresolutionen.

NYKÖPING lördag. Vid möte i dag i Folkets Park redogjorde hr Wennerholm för den förändrade stämningen. Talet notogs med livligt bifall. 1,000 personer voro närvarande.

Kommunens arbetare ha samtliga lästas välkomna tillbaka i arbetet. Stämningen i staden är god.

Stridens förändrade läge

har ju medfört att de insända rapporterna inte längre äro så aktuella, men vi lämna dock plats för ett sammandrag av dem, enär de samlade utgåro ett nog så viktigt dokument till striden.

Norberg: De organiserade stå fast trots alla lockelser. Likadant i Kolsva, där endast 9 gubbar äro i arbete och i Fors. Kjöfelingen: Bra stämning. Arbetarna vid skofabriken, som fått "Stockh. Dagblad" till skänka, ha sånt den olast tillbaka. Lysköil: Två arbetare ha för cirka ett år sedan åtagit sig ett kajbyggnadsarbete för staden. Som säkerhet för arbetets fullgörande utan avbrott ha de nu ineständat 9,000 kr. Rjunte boden. Arbetet har dock låst nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhängan få börja, då de eljes riskerade bli ruinerade och så mycket mera som annan person skulle kunna se till att nere sedan stridens början. Na hotade hannytrelsen låta utgåra arbetet av annan person på de församlings bekostrad, samt utgåa den lämnade säkerheten. Arbetarna-entreprenörerna gjorde därför anhäng

SVARET

MEDELANDEN FRÅN LANDSSEKRETARIATET

N:o 28.

Svarets redaktion:
Landssekreteriatet, Stockholm.
Telefoner:
Rike 178, 88 65. Allm. 43 64, 57 87.

Stockholm, måndagen den 6 september 1909.

Redaktör och ansvarig utgivare: G. Gerhard Magnusson.

Svarets expedition:
Folkets Hus, Stockholm.
Telefoner:
Rike 44 57. Allm. 68 68.

Pris 5 öre.

Tillkännagivanden.

Till landets kämpande arbetare och vederbörande strejkskott.

Landsorganisationens Representantskap, som i dagarna är samlat i Stockholm till extra sammanträde, har efter överläggning och omprövning av den vidtagna förändringen i den pågående jättekampen beslutat till alla delar godkänna Landssekreteriatets åtgöranden och beslut samt uppdragit åt Sekreteriatet att offentliggöra detta.

Beträffande fortsättningen av striden har Representantskapet vidare beslutat, att det direkta övervakandet av densamma och administrerandet av den ekonomiska hjälpen till de i konfliktens kvarstående från och med nu överflyttas från strejkskottet till vederbörande förbundsstyrelser.

Strejkskottet äga sålunda ej att rekrytera vidare understöd utan kommer sålunda vidare till att förmedlas genom förbundsstyrelserna till resp. avdelningar. Förbundsavdelningarna böra därför omedelbart till resp förbundsstyrelser insända uppgift om antal deltagare i striden denna vecka samt i övrigt efterkomma sina förbundsstyrelserns anvisningar.

Förbundsstyrelserna skola onsdagen den 8 september till Sekreteriatet avgiva rapport över antalet deltagare, varpå Sekreteriatet påföljande dag uppgör det ekonomiska mellanhavandet med förbunden.

Storstrejkskottet anmodas att snarast till Sekreteriatet insända bestyrkt tabell över sina räkenskaper jämte en kort redogörelse över verksamheten i övrigt.

Till medlemmarna i dessa utskott landet runt, framför Sekreteriatet ett tack för det arbete och den osparade möda de för sin del nedlagt vid administrerandet av jättekampen.

Slutligen tillkännagives, att Landssekreteriatets meddelande "Svaret" från måndagen den 6 september upphör att utkomma, och hänvisas medlemmarna härfter till Sekreteriatets och förbundsstyrel-

sernas genom cirkulär blivande tillkännagivanden samt den socialdemokratiska partipressens meddelanden.

Så långt det är Sekreteriatet möjligt skall dess meddelanden omedelbart distribueras till hela partipressen och där tiden icke medgiver denna distribution har Social-Demokraten lovat vara förmedlare av dessa våra meddelanden.

Representantskapet framför till landets kämpande arbetarmassor en hälsning och tack för de stora offeringar som bringats för den svenska arbetarklassens livsintressen under fast förväntan att striden efter den nya linjen skall med samma fasta sammanhållning som hittills slutföras till gott resultat. Stockholm den 5 sept. 1909.

För Landssekreteriatet:
Herm. Lindqvist.
Ordf.

Meddelande.

Med anledning av de förfrågningar, som gjorts om orsaken till att resp. platser ej erhöles meddelande om förändringen av stridsläget tidigare än tillkännagivande därom gjordes offentlig genom Telegrambyrån, får Sekreteriatet härmed meddela, att, då förlikningsmannens förslag förelades de olika parterna var för sig, för godkännande och undertecknande, kunde offentliggörandet endast ske av förlikningsmannen, sedan han erhållit parternas godkännande av sitt förslag, om vilket godkännande från övriga parter sekreteriatet ej ägde kännedom förrän handlingen genom Telegrambyrån offentliggjordes.

Det var sålunda omöjligt för Sekreteriatet att bringa kännedom om den beslutade förändringen förrän förlikningsmannen offentliggjort handlingarna därom.

Stockholm 5 sept. 1909.
För Landssekreteriatet:
Herm. Lindqvist.
Ordf.

historisk händelse och att "Svaret" varit denna rörelses organ.

Arbetsgivarnas lockoutlystnad, ständigt återkommande och för varje gång mer maktfullgrip än någonsin, drev till slut den svenska arbetarrörelsen ut i ett försvars-

krig. Alla arbetare, som tillhörde Landsorganisationen, voro naturligtvis självskrivna som deltagare i den striden, men därtill kommo också många tusende andra, både organiserade och oorganiserade.

En av de grupper som arbetarna räknade mycket på var typografkåren. Den kom också med i striden och fyllde sin vackra solidariska plikt. Att den sedan icke hade den verkan som man ämyttat kan icke läggas typografkåren till last, ty även om de fullvärdigt vetat att deras ingripande i striden icke skulle medföra vad de beräknat, utan i stället yllat att den borgerliga pressens tendenslögnar blivit endast flera och hänsynslösare så skulle de ha handlat som de gjorde ändå, ty landets övriga arbetare krävde det av dem. De gjorde således sin plikt mot sin egen klass och att de inte lyckades helt och fullt i sitt syfte berodde på omständigheter som de icke voro herrar över.

Emellertid var typografstrejken förklarad och att arbete-repartiets tidningar icke skulle söka komma ut med strejkbrytarehjälp var ju klart. Men att strejkleddingen icke skulle vara utan sitt orgon var också klart, ty det direkta sambandet mellan ledningen och trupperna måste vidmakthållas.

Så beslöts vid sammanträdet mellan Landssekreteriatet och Typograförbundets styrelse samt en representant från Typografiska föreningen i Stockholm att under strejken, eller under tiden typograferna deltog i striden, utgiva ett tianingsorgan, som skulle, utom titeln, erhålla namnet "Meddelanden från Landssekreteriatet" och redigeras genom Landssekreteriatets försorg inom dess lokaler.

Så föddes i en högtidlig stund namnet "Svaret". Tidningen skulle utgå som svar på de borgerliga bladens alla utfall och tillvettelser — ty så mycket var man beredd på att nog skulle den borgerliga pressens komma ut med extrablad, större eller mindre, och nog skulle de låta "Svaret" veta att de levde — och så skulle tidningen för varje dag bli ett svar på de stridande arbetarnas frågor om stridsläget.

Tidningen kom ut och slog igenom.

Vi voro icke beredda på papper för mer än två veckor, ty vad som för vår del fanns färdigt vid bruket blev icke utlämnat. Det gällde således att låna från andra håll, och hur vi laborerat så ha vi kunnat komma ut med samma format hela tiden och kunnat mota alla försök att hindra oss. De första tio numren gick "Svaret" ut i 150,000 ex., därefter höjdes upplagan till över 160,000 och har hållits vid denna norm till sitt sista nummer.

Men så var också "Svaret" efterlängtat när det kom. Över hela Sverges land väntades budskapet från ledningen, det som skulle avspejla situationen över hela stridsfältet, skänka hopp och stöd åt de osäkra och vacklande, ge luft åt se-

gertro och fröjd hos de solidariska och skolade kämparna. Det är många rörande bevis vi fått på att arbetarna i hela Sverges land tyckt om "Svaret" — vi skola icke ta åt oss förtjänsten därav, ty vi ha endast varit blygsamma medhjälpare vid distributionen av alla utbyten mellan arbetarskarn i norr och söder, öster och väster. Det är arbetarna själva som talat i "Svaret", det är de själva som varit de mest anlitade medhjälparna, det är deras rapporter från alla håll som varit det väsentliga och det bärande i tidningen, ty denna ständiga avspeglings av ställningen och stämningen har varit det starka band som hållit ihop och förenat.

Och så den översikt vi ständigt haft över utlandets tidningspress. Den har varit så mycket mer värdefull som de borgerliga tidningarna knappast funnit anledning att ösa ut några utländska källor. Där något självständigt skrivits om den stora striden och detta varit tillräckligt arbetsgivarefärgat så har man naturligtvis citerat det i de borgerliga tidningarna här, men i längden har man icke kunnat dölja för sig att dessa uttalanden varit allt för enformiga och deras källor här i Sverige alltför grumliga för att man skulle ha någon vidare behållning av dem. Att här hemma i oändlighet citera samma arbetsgivarföreningens eget utsända aktstycke eller den officiella mot arbetsgivarernas strid tydligt utspelade redogörelsen, det kunde inte gärna gå i folk. Och någon lust att återgiva vad en del utländska journalister med egna ögon sett och därefter beskrivit, det ha de inte haft, ty på arbetsgivaresidan har ju gällt att söka få allmänheten att tro att de stridande svenska arbetarna alla ingen sympati hade från utlandet och dess press.

Men "Svaret" har då i stället låtit sig angeläget vara att offentliggöra en hel del av utländska tidningars omdömen om vår strid, detta så mycket mer som man måste medgiva att hela striden på avstånd bedömts mer opartiskt än på nära håll. Också ha flera borgerliga världsblad uttalat sin sympati för de svenska arbetarnas kamp och övat stort inflytande på den allmänna opinionen i utlandet. Men dessa världsblads korrespondenter och redaktioner ha icke gjort som våra egna, gått upp och beokat sig för hr v. Sydow eller hr Hildebrand och låtit allt vad de sagt gälla som gudsord, utan de ha prövat saken närmare, de ha både personligen och på andra vägar sökt även den anfallna parten, den som drivits ut i ett försvarskrig för bevakande av dyrbara sociala och medborgerliga rättigheter. Inför dessa som sökt finna sanningen i den utbrutna konflikten orsak och verkningar, in- för dessa tidningsmän, som stå så

oändligt över de flesta av vårt lands borgerliga publicister, ha "Svarets" framställningar haft sin stora och ofta avgörande betydelse. När den av de kapitalistiska intressena ledda hopen föll över oss som värst, när ohylligheten och lögnen foro bort med all besinnande borgerliga bladen, när de sakliga skälen tröte och utbyttes mot personliga smädelser och otillständigt intrång i privatlivets helgd, då märkte dessa utländska journalister, representanter för världsligt intrång i arbetsgivarernas sak var sjuk och att arbetarnas ställning var moraliskt mycket högre än motpartens.

Vi ha till dessa bevis på en sanningssökande och opartisk utländsk press också fogat många prov på hur utlandets arbetaremassor följt oss i vår kamp och givit de svenska arbetarna mångfaldiga bevis på sympati och ekonomisk oförevillighet. Särskilt ha vi då att nämna Norge, Danmark och Tyskland, som genom sina representanter här själva prövat förhållandena och därför kunnat bygga en sådan bro av förståelse och sympati dem och oss emellan.

Representanterna från Norge, Danmark och Tyskland ha också knutit vänskapsband med många i striden deltagande svenska män, och deras besök på "Svarets" redaktion ha alltid glatt oss och alljämt befäst vänskapsförhållandet mellan dem och oss. Det har också varit oss en otormande glädje att få bevitna hurasom våra bröder i andra land tagit sig an de svenska arbetarnas sak, huru de levat med oss i stridens alla skeden, huru de velat giva oss det allra bästa som de kunde, sin sympati, sin moraliska och ekonomiska hjälp. Det ligger väl heller intet tvivel om att icke "Svaret" skulle behövt registrera så många strejklagar och veckor, om ej våra utländska bröder förhållit sig till 300,000 svenska arbetarna att hålla ut så länge som de gjorde och ännu delvis få göra innan striden är slut. Modet, tillförsikten, uthålligheten finnes här hos den stora massan — det blev våra vänner i främmande land som fått fylla ut dessa egen-skaper med att stödja dem som voro ekonomiskt svagast, och för detta skola de alltid bringas de svenska arbetarnas varmaste, innerligaste tack.

När vi nu upphöra med "Svaret" så sker det inte därför att striden är slut eller därför att våra läsare förlorat intresset för tidningen. Tvärtom skulle vi kunna göra allvar av den tanken som från många håll sprungit fram, nämligen att fortsätta "Svaret" som daglig eftermiddagstidning och därigenom förhålla arbetarpressen till att bättre än hittills tränga undan arbetarförbundens organ på deras egen mark, men "Svaret" har aldrig va-

"Svarets" sista nummer.

"Svaret" har haft en kort, men märklig historia. Enstående i världshistorien är dess korta, energifulla levnad. Enstående därför, att själva den svenska storstrejken varit en enstående världs-

lat vara annat än ett organ för den stora allmänna arbetsmedlæggelsen år 1909 och den skall också nöja sig med att ha fyllt denna historiskt betydelsefulla uppgift.

Vi sluta sålunda våra dagar mitt uppe i vår dagliga upplaga av över 150,000 exemplar. Vi sluta för att lämna rum åt den socialdemokratiska arbetarpressen landet runt, den press som ensam försvarar arbetarnas gemensamma sak och obrottfärdigt håller sitt solidaritetslöfte när alla andra pressorgan svika.

Om blott arbetarna kunde förkasta lågheten och simpelheten så pass djupt att de icke uppmuntrade den, så skulle den verkliga arbetarpressen stå sig stark och den låga och simpla fiendepressen inte längre leva på arbetarnas pengar.

Låga och simpla, det är starka ord, men tyvärr så rättvisa just i dessa dagar. Ty man kan icke och får icke glömma alla de gemenheter, som den borgerliga pressen serverat sina läsare för att komma de stridande arbetarna till livs under deras otärliga, sega kamp. Man får icke glömma de personliga rådstyngerna och smådelarna mot arbetarnas ledande män, man får icke glömma de skändligheter, som pådikats de strejkande arbetarna själva, man får ej förgåta att de organ, som man skrivit över att vara så måfollkrets, friminnets och framåtsträckt organ, i sin taktik mot arbetarna gjort sig skyldiga till samma usla stridsått som det öppet konservativa och arbetarfientliga.

Man må heller icke glömma, att man, när striden stod hetast, också insåg detta och på möten landet runt uttalade sig för en fullt metodisk bojkott av de arbetarfientliga organen. Man må ej glömma det nu när striden börjat lida mot sin avveckling, ty det är en sak att besluta, men en annan att fullfölja. Nästan alla föreningar ha enhälligt beslutat att göra råkenkap med de borgerliga bladen, det gäller nu för medlemmarna att var i sin stad se till att dessa beslut följas. Det gäller då också att med all den kraft som kännetecknade dessa beslut, så troget väkt kring arbetarpressen, hjälpa den framåt och uppåt till inflytande och makt, till segerbaser i den stora strid som stundar, när arbetarklassen står redo att skaffa sig rättvisa.

När "Svaret" någon särskild anknytning till i dag uttalar sig är det denna: Arbetare, stöd din egen, ärliga press. Anse dig för god att underhålla dåliga arbetarfientliga "nyhetsorgan". Du har lärt dig deras låga värde och du har kommit på det klara med att de kan svära dess. Du har fått deras sparkar och förklarar under hela din hjärtmodiga kamp — skulle du nu glömma allt detta och på nytt uppmuntra och stödja dem. Nej, är du en ärlig kvinna och man, så gör du det inte.

Det skulle dock kunna förvaras, om du icke hade någon verklig arbetarvänning att stå i din ört, men det har du ju. Den socialdemokratiska pressen, som bäres upp av arbetarna och är deras organ, behöver just alla arbetarnas stöd för att kunna bli vad den bör och kan bli, om du och alla dina klassbröder sluta eller omkring den, både det vägledande politiska organet för arbetarna och det bildningsupprättande, uppfostrande nyhetsorganet.

Det beror på dig och alla andra om den skamman verkligen skall

vidlida Sverges arbetarklass, att den fortfarande uppmuntrar de borgerliga, arbetarfientliga tidningarna och försömmar sina egna organ. Låt det icke ske, efter den lärdom 1909 års storstrejk givit dig och alla andra om var den verkliga fienden är!

A. G. M.

Det nya kapitalistbekymret

gäller nu på vilket annat sätt än genom jättelockout och därigenom framkallad försvarskamp från arbetarnas sida, det skall gå för sig att slå sönder den så hata- och för arbetstidens i deras trakten efter hand- och halsrätt över arbetarna så bevärande organisationen.

"Sv. Dagbladet" är bekymrad över den anslutning, som organisationerna trots allt fått under denna pågående månad, men hoppas att "då nu arbete åter ges" — tänk så nådigt av arbetstidens! — de nya medlemmarna skola ha "fått nog av sitt medlemskap".

Arbetare, ni hundratusental landet runt! Genom er sammanhållning och uthållighet i striden ha ni givit motståndarna, kapitalisterna, en den mest allvarliga och verksamma läxa för deras i tid och otid demonstrerade lockoutiver och utkastningslaster. Motståndarna vilja ej erkänna det — det vore att begära för stora prov på ärlighet från deras sida — men att det svider och känns, därom vittnar alla bäst de fortsatta krampaktiga försöken att slå sönder, att med lock och poek spränga arbetarorganisationen.

Arbetare, organisationen, den ömsesidiga sammanhållningen, är det dyrbaraste de egendomslösa ha. Må den därför bevaras som en dyrbar klenod, må denna arbetarklassens så gott som enda egendom, över vilken den själv får råda, stödjas och bevaras! Därmed kommer arbetarklassen att ej blott försvara sin ställning utan att trots alla onda makters motstånd, erövrar den ena positionen efter den andra. Håll alltid fast, förgått aldrig det enda verksamma vapnet mot fienderna: solidariteten, organisationen.

"I samlad trupp".

I Landsekreterariats senaste proklamation till Sverges kämpande arbetare, inför "Svaret" den 4 sept., hette det bl. a.:

"Alla arbetare landet runt, som ej haft anställning hos medlem av Svenska arbetsgivarföreningen, må på morgonen måndagen den 6 dennes i samlad trupp infinna sig i arbetet på alla arbetsplatser hos de arbetsgivare, där de förut haft anställning. Hos Svenska arbetsgivarföreningens samtliga medlemmar fortgår striden som förut."

I de borgerliga tidningarna ond- gör man sig nu över detta, och särskilt "Sv. D.", vars arbetarhett nått högsta kokpunkten, gör ett hälsat anfall mot guldsmedarna för att de beslutit ej återgå annat än i "samlad trupp" och i konsekvens därmed ej antaga arbetsgivarernas inom denna bransch villkor om att underskriva personliga kontrakt. Detta arbetarnas handlingsätt skulle strida mot Landsekreterariats påbud.

Vart man syftar här framgår för övrigt av det öppenhjärtliga arbetsgivarorganets förklaringar i fortsättningen, vilka lyda så här: "Guldsmedverket är ju av så hög fabriksmässig natur, att personliga överenskommelser med arbetarna

synas vara den lämpliga formen för ett kontrakt. Att arbetsgivarna nu vilja hava sådana överenskommelser skall icke förvåna någon." I konsekvens härmed skulle inkomma alla yrken som ej alla är eller blott få åro av fabriksmässig natur personliga kontrakt vara den lämpligaste formen för uppgörelse arbetsgivare och arbetare emellan. Vi veta fullvärt att detta alltid varit arbetsgivarernas käraste mål. Arbetarna skola med personliga tjänstekontrakt bindas under tjänstehjonesstadgans slybestämmelser. Detta är arbetsgivarernas gamla inbitna sociala ideal. Med detta syfte är nu den borgerliga och hämndlystna pressen fullt ense. Vi se det bl. a. av en mellanslagsbit i "D. N.", där man bl. a. återoppar det i den träffade överenskommelsen förekommande uttrycket att arbetet skall återupptagas "i den omfattning som ske kan". Detta skulle innebära att arbetsgivarna skulle få bära sig åt hur som helst.

Men så är dock ej fallet. Därmed menas naturligtvis att sådana platser där på grund av den månadslånga arbetsviken arbetet ej i sin fulla utsträckning omedelbart kan återupptagas på grund av materialbrist eller så, där må det börja för några något senare. Självfallet är att i sådana fall lojal överenskommelse därom må träffas mellan arbetsgivaren och arbetspersonalen, så att ej någon förläggelse mot någon eller några särskilda arbetare må förekomma. På grund härav handla guldsmedernas kontrakt fullt korrekt då de motsätter sig personliga kontrakt. Och om deras arbetsgivare under sådana förhållanden förvägra arbetarna att börja under samma villkor som gjulde förut, så ha de därigenom förklarat lockout och striden får fortsätta med dem.

Punternvold talar om storstrejken.

Fullt hus och entusiastisk stämning.

Följande telegram ingick i går till "Svaret":

KRISTIANIA söndag. Överrets- sagforer Punternvold höll i går afton föredrag i studentersamfundet om storstrejken i Sverige. Till föredraget hade infunnit sig fullt hus. En entusiastisk stämning rådde för den svenska fackföreningsrörelsen. Överskottet från mötet tillfaller storstrejken.

Aterförsäljare av "Svaret"

törde observera att "Svaret" redovisas med 3 öre pr ex., som omedelbart bör ansändas till "Svarets" exp., Stockholm.

Från svenska arbetare i England

har Landsekreterariatet mottagit en summa av 60 kr. jämte löfte att de sedan skulle söka sända mera och en önskan om framgång i striden. "Vi äro allmänt tacksnamma för "Svaret", tillade de i det åtföljande brevet.

Ett tack till kamraterna där ute för att de ej glömt sina hemmavarande bröder i deras kamp!

Lögnpressen åtlåts.

Från Filipstad skrivs: Lex Hildebrands efterapare härstades "Bergslagen" och dess ansvarige skribent boktryckaren Robert Lindén, har nu på grund av sin aggressiva hållning emot de strejkande arbetarna i landet gått så långt att han alldeles tappat huvudet. I en notis om de a. k. "Nobisgemäl" har tidningen sagt rätt ut att en av de namngivna personerna för något år sedan knipit en kassa från en förening här i staden och sedan givit sig i väg. Någon befattnings med kassan fråga här denne emellertid icke tagit och i fråga om någon oegentlighet förekommit, som givit stöd för uttalande av påståendet om försikring, kan någon styrelseledamot i kassan ej uppgiva — då detta är alldeles oriktigt.

Den förtärlade har överlämnat till laga beivran, med förutom yrkande av ansvar 5,000 kronors skadestånd. Målet förekommer vid härvarande rådstuvrätt den 13 d:s.

Militärens soldatpolitik.

Stam och beivring vid Smålands artilleriregemente Jönköping ha sånt en solidarisk hälsning till de strejkande arbetarna och strejkkutskottet i Jönköping tillsammans med en summa penningar, avsedda för nödhjälpskommittén på nämnda plats.

Stam och beivring vid Svea artilleriregemente ha överlämnat till Landsekreterariatet kr. 83:05, som insamlats för de stridande kamraterna. Insamlingslistan vid 7 batteriet konfiskerades strax efter utlämnningen av förste konstapel Hellgren, sedan ca 7 kr. inlämnat. Efter denna manövrer slogs insamlingen vid batteriet till 21 kr., det högsta beloppet vid hela regementet. Konstapeln förtjänar sålunda ett varmt tack för den goda hjälpen.

SÖDERTÄLJE söndag. Från stam och beivring, ca 30 man, så flotten tillhöriga verkstadsfartyget "Ran", som i. n. ligger vid Brandalesund för övningar, har i dag till strejkkommittén här på platsen överlämnats 70 kr., utgörande resultatet av en insamling.

Tack kamrater!

Plåtslagaremästarna lojala.

Stockholms block- och plåtslagaremästareförenings styrelse har med anledning av storstrejkens uppkomst på läst sammanträdde beslutat att samtliga verkstads skola öppnas måndag morgon i och för anledning av de arbetare, som ännu återgå till arbetet. Under förut- ställning att samtliga då anecknade infinna sig på tisdags morgon klockan 7, återupptages arbetet omedelbart.

Strejken pågår vid Henriksholm.

Från Henriksholms arbetarklubb ha vi mottagit följande till offentliggörande: Som till vår kännedom kommit att Stockholm stads arbetsförmedling, Regerings- gatan 118, förmedlar arbetspersonal till A.-B. Sommelis fabriker vid Henriksholm, så vi meddela, att nämnda firma är ansluten till Svenska arbetsgivarföreningen, varför strejken ej är upplagd därstädes.

Fram för arbetarnas press!

Tag lärdom av striden!

När nu stridens omläggning gör det möjligt för arbetarpressens ordinarie organ att komma ut skola arbetarna som en be- hållning av striden ha det kvar, att de verkligen lärt sig skilja mellan vänner och fiender. Ty så som den borgerliga pressen i dessa dagar kastat sig över arbetarna är det knappast tänkbart, att de någonsin skulle glömma denna press' hållning. Den stinkande smutsflod, som dessa tidningar, högerska lika väl som "vänsterns", reaktionära som "radikala", öst ut över arbe- tarna, de lögnar och smådelar av alla slag, som svämmat över i den borgerliga pressens spalter, allt detta bör väl om något ha öppnat arbetarnas ögon för vad denna press är värd.

Och nu äntligen, sannerligen icke en dag för tidigt, böra väl arbetar- nas ögon ha hunnit öppnas för den ofantliga betydelsen av att göra ar- betarnas egen press stark och kampduglig. Aldrig någonsin som nu har det visat sig, hur så gott som hela den borgerliga pressen är icke blott opålitlig utan rent av fi- entlig mot arbetarna och deras livs- intressen. Och för att möta de våld- samma angreppen från en stark och enig kapitalistisk press är det nöd- vändigt, att den press, som för ar- betarnas talan, är lika stark som fiendepressen. Det skall den också bli, då alla arbetare som en man sluta sig kring densamma. Då skall det ej längre lyckas för fiendepres- sen att vilsaleda en opinion emot ar-

betarna och hetsa upp den till det våldsamaste hat mot en för sin rätt kämpande samhällsklass.

Därför, arbetare, som nu på Landsekreterariats paroll slutat kampen eller fortfarande kämpa med i striden, kommen ihåg att det nu och för framtiden gäller att långt mer än hittills

slå vakt om arbetarnas press!

För och emot.

Som vi redan i går meddelade ha ute i landet, naturligen mest från bruksplatserna och från det ointag- ligen Skåne samt en del andra starka fästet, höjts ett starkt missnöje med Landsekreterariats första steg till uppgörelse. Vi ha sökt att regi- strera så många uttryck som möj- ligt för denna riktning, till vilka rättvisligen även bör läggas de från åtskilliga håll redan influtna ut- trycken av förtröende till ledning- ens omdöme om vad som under förhållandenvarande omständigheter är det bästa, om man än på sina håll beklagar, att ledningen funnit denna uppgörelse nödvändig.

Därmed låta vi meddelandena själva tala. Det är ju över huvud svårt att överblicka ställningen förrän efter måndagen.

Skåtetuna. De arbetare, som ar- beta på till Verkstadsföreningen anslu- na verkstader ha beslutat i dag återup- pta arbetet, likaså återgå arbetarna på gervärfabriken. Men det bör icke för- jällas att stämningen bland arbetarna här är mycket delad i anledning av uppgörelsen karaktär och att många hade föredragit fortsatt kamp. Halva styrkan här kvarstår i striden.

Lönköping söndag. Ett möte i går av 1,700 strejkande beslut under enig stämning att uttala sitt fulla förtröende till Landsekreterariats taktik och ställ- de sig fullt solidariskt, ekonomiskt som moraliskt, till dem, som skola fortsätta striden, vare sig de äro organiserade eller oorganiserade.

Här komma endast ett fåtal att fort- sätta striden. Blott 4 arbetsgivare med mindre styrkor tillhöra Arbetagivarföre- ningen.

Västerås söndag. Vid i dag hål- let möte med 1,000 deltagare ha de strej- kande beslutat ställa sig Landsekre- tariats beslut till efteråtelse.

Pianoarbetsfackförenin- gen i Stockholm har i går förmiddag extra möte och instämde föreningen i den av Landsekreterariatet bestämda frontför- ändringen samt beslutade att återuppta arbetet i dag måndag. Beslutet ämnar på ett föregående möte att för framtiden bojkotta alla de borgerliga tidningar, som nu farit fram med sina lögnhistorier samt A.-B. Pomrils varor.

Åvesta. Extra strejkmöte hölls här i lördags eftermiddag för behandling av den förändrade situationen i stridsläget. Landsekreterariats cirkulär med parollen om frontförändring föredrogs, varpå samtliga talare uttalade sitt missnöje med den allt för hastiga avblåsningen av striden. Följande resolution blev därpå en- hålligt antagen:

"Åvesta arbetare, samlade till möte för behandling av frontförändringen i fråga om storstrejken, uttala sitt beklagande av att denna åtgärd blivit viddagen, men av vi tro att Landsekreterariatet icke viddat denna åtgärd utan vägnande skal, hop- pas vi att sekretariatet leder striden till ett gott slut.

Till detta vilja vi dock foga som vår be- stämde mening, att om de eventuella under- handlingarna skulle gynna lida till ett för vederbörande arbetargrupper nesligt resultat, striden ännu bör upptagas med oödminskad styrka."

A.-B. Arvid Bohlmarks verkstads- klubb beslutat enhälligt i går att en man fortfarande stå kvar i striden. Ej en röst höjdes till återgång, förrän et- tigt förut till arbetarnas fördel samt beslutet att bojkotta fabriken för all arbetskraft. De som låta sig luras att där taga arbete komma att förklaras som strejklöjare, då fabriken hör till Arbetsgivarföreningen.

Glasmanstoriaarbete- fackföreningsstyrelse i Stockholm medlemmar ha på möte i går i enlighet med Landsekreterariats proklamation på måndag beslutat återgå till arbetet, var och en på sina resp. gamla platser. Dock att om de skulle krävas, alla som en man åter gå ut i striden. Även be- slutet att efter striden fasthålla alla be- slutade bojkottar.

Hälsunda strejklöslöshet har antagit följande resolution:

Emot den halvt oantagliga lösning, som Landsekreterariatet bestått den så nödvändigt avslutade strejklöslöshet, uttalar Hälsunda strejklöslöshet en starkt uttalt protest samt instämmer för övrigt i Bollängsresolutionen av den 4 sept.

Stockholms cementgjuteriarbetarefackförening, samlat till ord, möte i går, beslöt böja sig för Landsekreterariatets påbud om arbetets återupptagande, men beslöt samtidigt med stor majoritet att antaga Bollängsresolutionen, dock med utslutande av sista punkten.

Sv. järnvägsbyggnadsarbetarefackföreningens sektion 50, Sundbyberg, beslöt med anledning av avbrytningen av strejken göra följande uttalande:

Mötet protesterar på det bestämdaste mot Landsekreterariatets sätt att uttala att några som helst garantier finnas för en lycklig lösning av strejken, då arbetarna givits tillfälle att suspendera avtal och på alla sätt trakasseras av arbetare, som skola återgå och när lockouten fortfarande kvarstår, ansåg mötet att strejklöslösheten helt förfuskade strejken, för vilket handlingsätt det ej kan finnas mot, enär omkring 240 000 personer fortfarande höllt ut i striiden.

Mötet ansåg vidare att en utslutande, varav arbetsrörelsens sakämnen vid striden börjar i så väl tal om skriftligt förbud, det borde vunnit något till övers, så att när det verkligen gått man ej bort hänge sig åt den svartaste pessimism.

Göteborg söndag. Göteborgs arbetare har i dag haft ett stort möte i cirkus, som mest tillgripas på grund av ösregn.

Red. Lindblad talade om situationen, varpå mötet i en resolution godkände sekretariatets försök att avveckla striiden. Men samtidigt uttalades med skärpa om nödvändigheten av ytterligare sammanhållning för att tvunga arbetsgivarföreningen till verklig uppgörelse. Slutligen uttalades kraftigt nödvändigheten av att stödja arbetarpressen.

Svedala söndag. Vi uttala vår indignerade protest. Kommer ingen särskild proklamation?

Svedala storstrejkande arbetare.

Ludvika. Allmän förbittring över edert beslut.

Stockholms tapetserarfackförening beslöt på möte i går att godkänna Landsekreterariatets åtgärder och att återgå i arbetet i dag. Envar skulle återgå sin förutvarande anställning och utan personliga kontrakt. Mötehandlingsföreläsningen har gått in på att prolunga gällande avtal på ett år efter strejken, som börjades 2 dagar före strejken. Även på dessa verkstuder börjas det alltså i dag.

Göteborg söndag. De strejkande arbetarna härskades hade i dag möte i Strömdalen, där red. Fabian Månsson talade inför ca 5 000 personer. Följande resolution antogs:

1. Storstrejken deltagande arbetare, samlat till möte i dag i Strömdalen, uttalar sin bestämda övertygelse, att den för Landsekreterariatet beslutade frostförändringen ej i något avseende betyder återgång eller nederlag utan fastnar i en taktisk förelösa av stor betydelse för ett sådant fredslut, att den nu jublande borgerliga pressen skall vakna med en häpen minn dag, då stridens resultat kan fullt överblickas.

Södertälje söndag. Härvarande i storstrejken deltagande arbetare hade i dag möte i Tället. Ca 3 000 personer närvaro. Strejklöslöshets ordförande redogjorde inför dessa för situationen för dagen och de närvarande beslöt att ställa sig Landsekreterariatets hemställan till efterträttelse med det uttalande, att de ej kunde sig besegrade. Men samtidigt skickades en vädjan till kamraterna landet samt att rusta sig till fast och enig kamp mot arbetarklassens förtryckare. Kamrater, som ännu står främmande för organisationen, avsluten eller omedelbart till den!

Malmö söndag. På grund av det praktiskt omöjliga att anordna återgången till på måndag förklara Malmö arbetare under fullt förtroende för Landsekreterariatet samt utan att vilja bryta disciplinen att låta återgången i arbete till vidare borta till dess fackföreningarna haft tillfälle att på möten angiva de förhållningsregler som är erforderliga. Strejklöslöshet.

Kom ihåg

Att alla hundratusenden i storstrejken, som under de gångna veckorna så bittert fått pröva på den kapitalistiska pressens av alla nyanser ursinne och hat gent emot arbetarna — kom ihåg, att när ni beslutat bojkott mot denna lögnpress, har det icke blott gällt lösningsmekanismerna utan även annonsnåga.

Tänk på alla dessa små tillkännagivanden från arbetare till arbetare, om rum för unglar o. dyl. av mångfaldigt slag — ingen av dessa bör bidraget för synas i den borgerliga pressen. Den, som vill träffa arbetarna, bör icke förläsa dem genom att vända sig till tidningar, som arbetarna bojkottat, allra minst böra arbetarna själva föregå med dåligt exempel därvidlag.

Stockholms Typografiska förening

avhöll sammanträde i Cirkus i går morse. Fredslutet behandlades och gjorde föreningen följande uttalande:

'Typografiska föreningen, fullständigt samlat till möte i Cirkus i går. Djurgården, uttalar sitt beklagande av det läge, vari den för sin rätt nyss så tappert och uthålligt kämpande arbetarklassen genom underhandlingar nu kommit, men uttalar sig dock, i samhällsfridens intresse, för att följa förbundstyrelsens order och återupptaga arbetet måndag morgon. För att det skall bli ordning och reda i förhållandena vid återgåendet beslutar föreningen att personalis återgå i arbetet. Skulle eventuellt någon arbetsgivare så litet genomträngts av känslan om det allvarliga i situationen, så att han ej återtar personalen, beslutar föreningen att väjda till envar medlem att avstå från erbjuden kondition, om sådan icke erbjuds åt även hans förutvarande kamrater, och uttalar sig för föreningen för att högsta möjliga understöd från förbundets sida utbetalas åt dem, som på grund av arbetsgivarvans vägran icke kunna återinträda i arbetet.'

Tilkännagivanden.

Sv. Bokbindareförbundets styrelse har utslutit följande:

Bokbindarna och den hörjade uppgörelsen.

Till Svenska Bokbindareförbundets avdelningsstyrelser och medlemmar, jämte övriga i storstrejken deltagande kolleger.

På grund av Landsorganisationens överenskommelse om arbetets återupptagande måndagen den 6 september hos de arbetsgivare som ej tillhört Svenska Arbetsgivarföreningen, får förbundstyrelsen härmed meddela:

att arbetet upptages måndagen den 6 september, sedan arbetsgivarerna till avdelningsstyrelsen först avlämnat förklaring att han ej tillhört Svenska Arbetsgivarföreningen samt utan represalier återtagit alla arbetare.

Avdelningarnas medlemmar jämte de organisationer, som de har styrelsen på varje ort inhämtat uppgift om vederbörande arbetsgivarer avlämnat ovan sagda förklaring, innan arbetet upptages.

A arbetsplatser där ej sådant förklaring avlämnats, pågår strejken oförändrad samt är arbetet fortfarande i blockad in till dess uppgörelse träffas.

Stockholm den 4 sept. 1909.

För Sv. Bokbindareförbundet: E. n. Aug. Björkdahl.

Expeditionsförrare.

Till Bokbindarefackets hörande arbetare.

Som en del arbetsgivare annonsera om lediga platser, samt genom annons även meddelat att arbetet kan återupptagas måndagen den 6 september, så får förbundstyrelsen enligt ett meddelande av den 4 sept. uppmana varje kollega, organisation eller organisation, att först inhämta upplysningar av respektive avdelningsstyrelser, eller från Sv. Bokbindareförbundets expedition, Folkets Hus, Stockholm, innan på plats antages eller arbetet återupptages.

Stockholm den 5 sept. 1909.

E. n. Aug. Björkdahl.

Expeditionsförrare.

En gosse överkörd av en automobil och svårt skadad.

Vid 5-tiden i går eftermiddag blev en 5 år gammal gosse Åke Mauritz Andersson, som till en järnarbetsare A. Lindhagensgatan 40, på Drottninggatan i närheten av Klarabergsgatan överkörd av en automobil,

som kom Drottninggatan uppåt. Gossen, som skadats mycket illa, så att blodet strömmade ur honom, fördes av polis i automobil till sjukhus. Han var ännu vid framkomsten och även sent i går kväll vid liv, ehuru som sagt mycket svårt skadad. Om orsaken till olyckan synas delade meningar råda, dock syntes polisen hålla före, att automobilföraren var utan skuld. Automobilens nummer eller vem föraren var, fingo vi hos polisen ingen upplysning om.

Akarspisket.

SODETALJE söndag. I morgon ska 27 av våra kamrater stå inför rättsmakt härskades för det de av nyfikenhet och helt frödligt villo åse de "arbetsvilliga" ingående på "Centrifugen" i onsdagen den 1 d.s. Högens organ på platsen önskar naturligtvis att de 27 bli straffade så hårt som möjligt. Men vad ha de då gjort?

Maskinist- och eldarfackföreningen

beslöt vid sitt senaste möte att medlemmarna skulle ingå i arbetet igen hos de arbetsgivare, som ej tillhört Sv. Arbetsgivarföreningen, och under förutsättning att ej skriva under några personliga kontrakt, om möjligen sådana skulle framläggas. I fråga om de medlemmar, som arbetat i Stockholm stads tjänst, beslöt att ställa sig till efterträttelse det beslut, som Stockholms stads övriga arbetare redan fattat.

Sockerbruksarbetarefackföreningen i Stockholm

hade på lördag sammanträde för att behandla frågan om arbetets återupptagande. Direktör Elliot för Tanto sockerfabrik, vilken tillhör Sv. arbetsgivarföreningen, har tillfärlit arbetarna ett meddelande, att de skulle ha anmält sig till återgång före tisdag vid iöventry att ej lörje bli avsedda. Fackföreningen beslöt med 142 röster mot 2 att ej återgå till arbetet. 8 medlemmar ställde sig neutrala.

Strejkbrytararbetet.

Då Essingeböten "Angantyr" i går strax efter kl. 7 gick sin tur från Riddarholmen och kom framåt Mariborg tog kaptenen sig för att kisa i kapp med Friggaböten "Sivon". När "Angantyr" så kom fram till Essingebrygg behöll den sin fart och körde med våldsam fart upp på bryggan. Farten var så stark, att passagerarna kastades, buller om buller och flora av dem slog sig ganska illa. Fojken, som skulle ta land, höll på att ramlas i sjön. Rekt till olyckan låg hos maskinist-strejkbrytaren, som trots trenne signaler ej slog back.

Stjernsunds och Långshyttans

Arbetare ha i möten uttalat en skarp protest mot hela den borgerliga pressen om med sina lögnhistorier på allt allt en söker splittra arbetarna i deras rättvisa kamp, och beslutar att för all framtid bojkotta denna press, och i stället enligt stödda vår egen press, arbetarpressen, som ensam för arbetarklassens talan.

Hon fick inte dansa.

I fredags blev en flicka, som uppträtt som strejkbryterare, avvisad från dansbanan i Hufvudstas Folkets park och har polisen därför anhängt fyra unga män som skulle ha gjort sig skyldiga till detta avvisande.

Antagligen resonerar polisen som så: dansa är arbete. De som hundrade flickor från att dansa skola skändas dömas för åkräpbrött. Och alla de som inte bjudit upp henne böra väl också få något straff.

I sådana tider löra vi.

Skyddsgossarna i farten.

Trafikverket på Stockholms gator är alltför, tack vare de små enliga skyddsgossarna, lika stor. Sålunda ha vi att anteckna en kollektion i går kl. 4.10 e. m. vid Slussen. En drocka nr 143 kom åkande Järntorgetgatan fram för att försläppta över Västra Slussegatan; samtidigt satte sig en av hr Waldens ring-linjebussar, nr 43, i rörelse och naturligtvis kände de båda strejkbrytarförorden en sådan dragningkraft gent emot varandra, att hur än kövsvenen och motorföraren strötte emot, så blev det ändå sammanstötning. Som bekant är emellertid gud — och det är det för karbottskamraterna. Påtermans dräng, det — de dåras förmyndare, så det gick ju tåmligen bra också denna gång.

En lärdom av storstrejken.

Ett praktiskt möte

hölle i går i Hornsbergs lugo, anordnat av Koop. föreningen Thales styrelse. Trots det kyliga väderet hade en betydlig mängd människor, ca 8-10 000 personer, närvarande.

lats och hörde med spännt intresse vad som förekom. Thales ordförande, hr A. Ohlsson, hälsade deltagarna välkomna, varpå red. M. Sundell höll föredrag om kooperativen, därvid tal. påpekade dess sammanhang med storstrejken och kraftigt manade arbetarna att sluta sig till den kooperativa rörelsen. Föredraget mottogs med starkt bifall.

Därpå antogs enhälligt följande resolution:

'Mötet uttalar som sin mening, att det för varje dag blir allt tydligare att det är ett livsvillkor för Sverges arbetarklass att samla sig i sunt organiserade kooperativa organisationer; att självbetryllingsdriften bjuder Sverges arbetare att helt ta avstånd från den privata minuthandeln och förläggas varuköpen till de kooperativa affärerna; att vad som under storstrejken inträffat, nämligen handkarnas stora beredvilja till att uppläggnad av miljonlön åt arbetsgivarorganisationerna, oförtydligt visar här på nödvändigheten av en annan placering av såväl arbetarorganisationernas kapital som de enskilda arbetarnas besparingar, och hänvisar mötet till den av Koop. förbundet påbjudade sparkassaverksamheten;

att kapital såmedelst bör ställas till Koop. förbundets förfogande för att dessamma skall kunna utveckla en kooperativ partihandelverksamhet över hela Sverige, och slutligen begynna med kooperativ produktionsverksamhet, för att såmedelst förhindra den genom ringsammanslutningar och trustar allt öfbyggare utseignen av arbetarklassen.'

Onda lockelser.

Arbetare, låt ej förlöda er!

Nedanstående skrivelse från chefen för under Sv. Arbetsgivarföreningen sorterande Jässoners fabriker till fackföreningen på platsen, är talande nog:

Till fackföreningen, Jässoners. Storstrejken har nu avslutats med ett fullständigt nederlag för arbetarköpen. Arbetarna hava förlödat sina besparingar och i tusentals gånger mer sina goda platser utan den ringaste nytta för dem själva eller deras gemensamma sak.

Ni hava i "Svaret" fått veta att striden var nödvändig, emedan arbetsgivarerna ville pressa ned arbetarköpen och komma fackföreningarna till liv. Är detta sant? Eder egen erfarenhet kan intaga motsatsen. Med storstrejken nedläggande blir det icke allt på lockouten och därmed sammanhängande strejker, socker och smärader.

Jag vill därför bedja eder att en gång upptaga frågan om utträde ur fackföreningen och återgång till arbetet. Jag antagar att ni vid detta laget hunnit försvissa eder om att ni kunna lita på mina löften minst lika mycket som på Landsorganisationens.

Gäst. Bernholm.

I detta fall verkade ej lockelsen, i det att arbetarna på möte i lördagens beslöt med alla röster mot en att ej utgå ur fackföreningen, att ej börja arbetet utan hålla ut till dess Landsekreterariatet anordnade meddelar.

Det exemplet bör följas överallt.

Det exemplet bör följas överallt.

Det exemplet bör följas överallt.

Det exemplet bör följas överallt.

Det exemplet bör följas överallt.

Det exemplet bör följas överallt.

Det exemplet bör följas överallt.

Det exemplet bör följas överallt.

Det exemplet bör följas överallt.

Det exemplet bör följas överallt.

Det exemplet bör följas överallt.

Det exemplet bör följas överallt.

Det exemplet bör följas överallt.

Det exemplet bör följas överallt.

Det exemplet bör följas överallt.

Det exemplet bör följas överallt.

Arbetarens sunda rättsmedvetande har i alla tider starkt reagerat mot det nesliga strejkbryteriet. Kom ihåg, att denna press är strejkbrytarorgan rätt och slätt, både med hänsyn till innehåll och tillkomst. Redan detta bör vara nog för varje arbetare att bojkotta den!

Men dessutom ha ju varje ors arbetare i landet beslutat bojkott denna arbetsgivarvans leida press under och efter strejken. Hållen ord, arbetare! Minns, när arbetets lugnare dagar komma, vad ni beslöt under kampens hårda tider med stöd av en dyrbart erfarenhet, minns hur även de "folkligaste" tidningar utlämnade er åt kapitalisterna och handla därefter. Fullfölj bojkotten överallt och på alla områden, både i fråga om lösningsmekanism, prenumeration och annonser.

Slut en stark ring kring arbetarpressen, var och en till den tidning, som talar arbetarens språk i hans bygd, och följderna skola snart visa sig. Arbetarklassen skall därigenom få en press, som icke blott journalistiskt i alla avseenden kan tävla med kapitalisternas, utan som genom sin styrka och sin spridning måste komma att utöva ett oerhört maktigt inflytande på den allmänna opinionen till förmån för arbetarklassens tillbakasetta intressen.

Borgarklassen har slutit sig samman till kamp emot arbetarna och dess organ. Må arbetarna svara med en stark inre konsolidering, utåt avspädd i en oavbruten, oförtrubben uppmärksam krig arbetarpressen över hela vårt land. Det är "Svarets" bud till Sverges kämpande arbetare.

Organisationernas tillväxt.

Ytterligare 5,427 nya medlemmar rapporterade.

De förnyade uppmärksamheterna, "Svarets" redaktion fått utgå att rapporterna nya medlemmar, ha efterföljts av 66 strejklöslöshet, därav en del, som fört rapporterat, samt två fackföreningar i Stockholm.

Såsom vi trodde återstodo förra gången en hel del platser med världiga skapar nya och så är nog fortfarande förhållandet. Till dato ha endast 40 % av storstrejklöslösheten och endast en bråkdel av fackningarna i Stockholm rapporterat. Vi meddela här förteckning över de platser, som rapporterat, såsom i förra lördagsnumret upptagna länsvis.

Översikt länsvis av ökningen.

Stockholms stad.

Förut rapporterade 875

Stadens arbetslösa förening, avd. 37 112

Belysningsverksamhet arb. förening 706

Summa 1 093

Stockholms län.

Förut rapp. 404

Djursdal 16

Ekerö 19

Norrtälje 81

Läljeholmen 154

Summa 714

Uppsala län.

Förut rapp. 420

Södermanlands län.

Förut rapp. 684

Östergötlands län.

Förut rapp. 613

Söderköping 30

Summa 648

Jönköpings, Kronobergs och Kalmar län.

Förut rapp. 248

Västervik 6

Kosta 129

Smålands Åmneberg 4

Bruksdal 54

Traneå 6

Örebro bruk 6

Summa 657

Blekinge län.

Förut rapp. 400

Karlshamn distrikt 400

Strömma beviljningsmyndighet 180

Kallings 33

Summa 913

